

Aleg. 61.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych opłat konsumcyjnych.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji podatkowej o wniosku posła Abrahamowicza w przedmiocie wprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych, powziął Wys. Sejm na posiedzeniu dnia 16. Stycznia 1886. następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał, czy, na jakie przedmioty i w jakiej „wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą i by na przyszłej Sesi sejmowej sprawozdanie swoje, a ewentualnie projekt do ustawy przedłożył“.

Przystępując do badań wskazanych poleceniem Wys. Sejmu, Wydział krajowy liczyć się musiał przedewszystkiem z istniejącym systemem rządowych podatków konsumcyjnych. Ces. patentem z dnia 25. Maja 1829 r. zniesiono dawniejsze daniny tego rodzaju i zaprowadzono tak zwany ogólny podatek konsumcyjny, któremu — podług tego patentu i uzupełniających go ustaw późniejszych, ulegają prawie wszystkie przedmioty konsumcyjne w większej lub mniejszej mierze.

Gdzie istnieją krajowe lub gminne dodatki do podatku konsumcyjnego, pobierają je zwykle organa rządowe razem z podatkiem a zatem kosztem Państwa. Na niektóre przedmioty, jak n. p. na wódkę i piwo, takie dodatki dadzą się nałożyć tylko w tak zwanych miastach zamkniętych, gdzie istnieje stosowny do tego aparat poborowy, w innych miejscowościach na te napoje można nałożyć tylko samoistne opłaty krajowe, a koszta poboru takowych musi ponosić kraj.

W obec tego nie wiele znajdzie się przedmiotów, na które można nałożyć krajowe opłaty konsumcyjne w taki sposób, aby koszta poboru dały się zastosować odpowiednio do dochodu tych opłat.

W myśl §. 22. statutów krajowych przysłużyła Sejmom prawo do nakładania takich opłat, za cesarskiem zezwoleniem, z czego korzystały inne kraje, a mianowicie Styrya i Solnogród.

Doświadczenia nabyte w tym przedmiocie w krajach wymienionych, mogą być i dla nas cenną wskazówką jak w tej sprawie postąpić należy; zaznajomiliśmy się zatem z przebiegiem odnośnych spraw, przeprowadzonych już w Styryi i Solnogradzie.

Postępując w tym kierunku przekonaliśmy się, iż pierwotne uchwały, dotyczące zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych w Styryi, nie uzyskały cesarskiego zezwolenia,

ponieważ reprezentacya krajowa nie zastosowała się wtedy do ustaw i rozporządzeń stojących w związku z systemem rządowego podatku konsumcyjnego. Dalej przekonaliśmy się, że c. k. Rząd sprzeciwia się stanowczo zaprowadzaniu takich opłat, któreby obciążały produkcję i handel, a względnie, jeżeliby sposób ich poboru tamował obrót handlowy i publiczną komunikację.

Nareszcie przekonaliśmy się, że c. k. Rząd niedopuszcza ustanawiania opłat krajowych w wysokości budzącej zdaniem jego obawę, iż konsumcya opodatkowanych przedmiotów a tem samem i źródło dochodów skarbowych może się zmniejszyć.

Celem dokładniejszego rozpatrzenia poruczonej mu sprawy, zwołał Wydział kraj. komisję złożoną z posłów sejmowych z sprawami podatkowemi bliżej obznajomionych, udzielił członkom tej komisji wyniki swoich badań i zaprosił ich do objawienia swego zdania w sprawie niniejszej.

Po ukończeniu tych czynności i ostatecznem zbadaniu przedmiotu, postanowił Wydział kraj. przedłożyć Wys. Izbie projekt do ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych zastosowany w zasadniczych postanowieniach do ustawy obowiązującej obecnie w Księstwie Solnogradzkim.

Alegat A. Projekt ten załączamy pod *A.* jakoteż wnioski powołanej komisji spisane w protokole obrad z dnia 3. Listopada 1886., z aktami powołanemi w tym protokole wyszczególnionemi

Alegat B. w spisie załączonym pod *B.*)

Komisya zgodziła się w zasadzie na zaprowadzenie opłat konsumcyjnych i zalicza zgodnie z Wydziałem krajowym do przedmiotów, na które rzeczzone opłaty w naszym kraju nałożone być mogą, napoje spirytusowe, piwo i wino.

Co do postanowień dotyczących poboru tych opłat a mianowicie samodzielnych opłat od wódki i piwa na prowincyi (t. j. po za okręgami akeyzowemi miast Lwowa i Krakowa), zachodzi różnica między wnioskami komisji a projektem Wydziału krajowego. Według tego projektu (Art. IV.) pobór samoistnych opłat na prowincyi ma być unormowany rozporządzeniem, wydać się mającem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, zaś wedle wniosku komisji, należałoby umieścić w samej ustawie zasadnicze postanowienie tej treści: że rzeczzone przedmioty podlegają opodatkowaniu już przy ich sprowadzaniu do jakiegokolwiek miejscowości, czy to zamkniętej czy otwartej.

Wydział krajowy nie mógł się przychylić do tego wniosku, albowiem pobór opłaty unormowany według propozycji komisji, nie da się uregulować bez tamowania obrotu handlowego i komunikacyi publicznej.

Stanowiąc, że opłaty mają być pobierane we wszystkich miejscowościach przy wprowadzaniu przedmiotów opłacie podlegających, należałoby właściwie ustanowić w każdej miejscowości taki aparat poborowy, jaki istnieje we Lwowie i w Krakowie.

Ponieważ to nie jest możliwem, trzebaby zaprowadzić ścisłą kontrolę napojów wprowadzanych do pojedynczych rejonów poborowych, a taka kontrola dałaby się uskutecznić tylko w sposób oznaczony szkicem załączonym do protokołu obrad komisyjnych.

Celem przeprowadzenia takiej kontroli, kraj zostałby podzielony na okręgi poborowe, z których każdy stanowiłby całość administracyjną a do uiszczenia opłaty byłiby obowiązani nietylko drobni sprzedawcy ale i konsumenci, ci ostatni co do ilości nabytej od producentów lub hurtowników. Dalej wymagałaby taka kontrola, aby producenci i hurtownicy prowadzili rejestra na zbyt napojów, udzielali organom poborowym peryodycznych wyciągów z tych rejestrów i wydawali partyom poświadczenia na sprzedane im napoje. Prócz tego, wszystkie krajowe stacye kolei żelaznych musiałyby udzielać organom poborowym peryodycznych wykazów o napojach wydawanych stronom. Nareszcie byłiby konsumenci obowiązani do legitymowania się przy przeprowadzaniu napojów poświadczeniem hurtownika lub listem frachtowym kolei żelaznych, jako też do zgłaszania się u organów poborowych i uiszczenia tamże w terminie przepisany opłaty od nabytych lub sprowadzonych napojów.

Podobną choć nie tak ścisłą kontrolę zamierzano w roku 1882. zaprowadzić w Solnogradzie, chodziło tylko o zobowiązanie producentów piwa do prowadzenia rejestrów, dalej stacyj

kolejowych do udzielania Wydziałowi krajowemu peryodycznych wykazów o transporcie piwa i furmanów wprowadzających piwo do kraju kołami, do zgłaszania go w urzędzie gminy pogranicznej.

C. k. Rząd nie przedłożył odnośnej ustawy do N. Sankeyi, z powodu nader uciążliwego sposobu takiej kontroli, dotyczącej przeważnie producentów i obrotu handlowego. W roku 1885. uchwaliła Reprezentacya Księstwa solnogradzkiego drugą ustawę zobowiązującą li producentów piwa do prowadzenia rejestrów, lecz i ta ustawa nie uzyskała dotąd N. Sankeyi.

W sprawie tej chodzi głównie o to, ażeby konsumenci miejscowości otwartych nie mogli uchylać się od opłaty, sprowadzając napoje na własny użytek od producentów lub hurtowników. — Podniesiono to przy obradach komisji z uwagą, że podobne uchylanie się od opłaty jest możliwem w Styryi, gdzie wprawdzie przyjęto zasadę, iż opłacie podlega cała konsumcyja krajowa, ale zarazem uregulowano pobór w taki sposób, że cała konsumcyja podlega opodatkowaniu tylko w miastach zamkniętych, zaś w innych miejscowościach opłata krajowa bywa pobierana wyłącznie przy wyszynku.

Uwaga ta jest uzasadnioną; musimy tu jednak zaznaczyć, że w Solnogradzie zmieniono odnośne przepisy wykonawcze, tam bowiem — gdy wyżej wspomniane ustawy Najw. Sankeyi nie uzyskały, wydano dnia 31. Grudnia 1885. r. nowe rozporządzenie (Nr. 3. Dz. ust. kr. z r. 1886.) obowiązujące do uiszczania opłaty nie tylko osoby trudniące się drobną sprzedażą napojów (szynkarzy), ale w ogóle wszystkich przemysłowców (Gewerbsparteien), którzy zbywają napoje konsumentom w jakiegokolwiek ilości i w jakiegokolwiek naczyniach.

Ze względu, że takie postanowienia i odnośne przepisy kontrolne wymagają z czasem uzupełnienia lub zmiany, nie zamieszczono ich w ustawie lecz pozostawiono je do rozporządzenia wykonawczego.

Z powyższego widać, że gdybyśmy umieścili postanowienie, za którym przemawia komisya, w projekcie do ustawy, takowa nieuzyskałaby Najw. Sankeyi i dla tego nie umieściliśmy je w załączonym projekcie. — Projekt ten stanowi jednak na wstępie (art. I.), że opłaty krajowe będą pobierane od napojów w kraju spotrzebowanych, a zatem od całej konsumcyi krajowej, a tem samem władze, wydające rozporządzenia wykonawcze, będą obowiązane do zastosowania i przeprowadzenia tej zasady.

Z powodów wyżej przedstawionych, Wydział krajowy nie mógł się też zgodzić na całkowite przyjęcie taryfy zaproponowanej przez komisję, hołdującej bezwarunkowo zdaniu, iż w taryfie powinny znaleźć wyraz różnice, jakie zachodzą pod względem ceny i jakości pomiędzy pojedynczymi napojami tego samego rodzaju, a po nadto zaś, iż taryfa dla pojedynczych napoi jednego i tego samego gatunku powinna być stosunkowo wyższą przy sprowadzaniu ich w ilości mniejszej. — Przyjmując taką taryfę różniczkową całkowicie, trzeba by zgodzić się także na unormowanie poboru i kontroli w sposób wyżej opisany, a gdy to u nas przeprowadzić się nie da, przyjęliśmy taryfę różniczkową tylko tam, gdzie i o ile to jest możebnem, to jest w Krakowie i we Lwowie przy napojach spirytusowych; tam bowiem zezwalają na to taryfy tych miast, dzielące te napoje na dwie klasy.

Co do wysokości opłat taryfa zawarta w projekcie Wydziału krajowego jest zupełnie zgodną z głównymi pozycjami taryfy proponowanej przez komisję. Tak wedle jednej jak i drugiej — opłata wynosi od 1 hektolitra wódki 2 zł. 50 ct. (we Lwowie i w Krakowie od rumu, araku i t. p. 4 zł.) a przy piwie 50 ct., zaś przy winie 100% podatku konsumcyjnego. Takie same opłaty istnieją w Styryi z wyjątkiem wina, które tam podlega 10% mu dodatkowi.

W naszym kraju wino jest wyłącznie napojem ludzi zamożniejszych, kilku gminom naszego kraju zezwolono już na 100% dodatków do podatków od wina, mamy zatem uzasadnioną nadzieję, że c. k. Rząd nie będzie przeciwnym opłacie na wino w wysokości oznaczonej, zwłaszcza, iż nie proponujemy opodatkowania mięsa, które podlega w Styryi i w Solnogradzie opłatom krajowym.

Nałożenia opłaty krajowej na mięso nie proponujemy — zgodnie z komisją z tej przyczyny, że w Galicyi już sam podatek rządowy od mięsa jest stosunkowo wyższym niż w innych krajach koronnych, — i ponieważ konsumpcya mięsa jest u nas słabą — mianowicie po wsiach, opłata krajowa mogłaby zatem spowodować dalsze jej zmniejszenie, a to znów wpłynęłoby niekorzystnie na odżywianie się ludności naszego kraju.

Musimy tu jeszcze wspomnieć o jednej różnicy, zachodzącej między projektem naszym a szkicem dołączonym do protokołu komisji.

Zasada, że produkcya i obrót handlowy nie mogą być obciążane opłatami krajowemi znajduje wyraz w art. V. naszego projektu, zaś wedle powołanego szkicu należałoby tu dodać, że rzeczony opłaty nie mogą też żadną miarą naruszać prawa propinacyjnego. Przyjmując ten dodatek ustawa mogłaby być tłumaczoną w ten sposób, że tam gdzie właściciel prawa propinacji temu się sprzeciwi, krajowe opłaty konsumcyjne nie mogą być nałożone na wódkę i na piwo, wiadomo bowiem, że gminy nie posiadające prawa propinacji nie mogą u siebie nakładać opłat na trunki propinacyjne bez zezwolenia na to właściciela prawa propinacyjnego. Takie zezwolenie jest potrzebnem przy zaprowadzeniu opłat gminnych, albowiem opłata zaprowadzona w jednej gminie a nieistniejąca w gminach sąsiednich, przyniosłaby właścicielowi prawa propinacji znaczną szkodę, zaś opłata krajowa obciążając kraj cały, nikomu podobnej szkody wyrządzić nie może. Z uwagi zatem, że dodatek, o którym mowa, utrudniłby przeprowadzenie ustawy, nie mogliśmy go przyjąć do naszego projektu.

Wypada tu jeszcze podnieść, że interes właścicieli prawa propinacyjnego, jako też miast pokrywających znaczną część wydatków gminnych opłatami od trunków propinacyjnych, mógłby być dotkniętym tylko wtedy, jeżeliby krajowe opłaty były nadmierne lub zostały podwyższone — w krótkim czasie po ich zaprowadzeniu.

W tym względzie jednak zniknąć muszą wszelkie obawy, jeżeli się zważy, że c. k. Rząd dopuszcza ustanawiania opłat tylko w miernej wysokości, jak to już na wstępie niniejszego sprawozdania nadmieniono, zmiana zaś w wymiarze opłat krajowych nastąpić może wedle załączonego projektu, dopiero po upływie lat trzech.

Nadto art. VI. załączonego projektu stanowi, że przez czas trwania ustawy nie może być nałożona na konsumpcję piwa i napojów spirytusowych żadna inna opłata krajowa.

Z powyższego przedstawienia okazuje się, że projekt Wydziału krajowego nie obejmuje wniosków komisji dotyczących sposobu poboru samoistnych opłat krajowych i zaprowadzenia taryfy różniczkowej, albowiem w obec istniejącego dziś systemu podatków rządowych i ustaw z tym systemem w związku stojących wnioski te przeprowadzić by się nie dały, co do reszty zatem projekt ten zgadza się z wnioskami komisji.

Wypełniwszy w ten sposób zgodnie z danymi wskazówkami poruczone sobie przez Wys. Sejm zadanie, —

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt do ustawy o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Lwów dnia 19. Listopada 1886.

Marszałek krajowy:

Zastępca:

Oktaw Pietruski w. r.

Sprawozdawca:

Teofil Bereźnicki w. r.

Członek Wydz. kraj.

Alegat A. do sprawozdania Wydziału krajowego do L. 66 621/86.

U s t a w a

z dnia
dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o poborze krajowych opłat konsumcyjnych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Na częściowe pokrycie niedoboru funduszu krajowego pobierane będą w latach 1888, 1889 i 1890 krajowe opłaty konsumcyjne od napojów w niniejszej ustawie wymienionych i w kraju spotrzebowanych.

Art. II.

W obrębie całego kraju podlegać będą dodatkowi krajowemu w wysokości 100% podatku konsumcyjnego — wino, moszcz i zacier winny, tudzież moszcz owocowy.

Art. III.

W okręgach akcyzowych król. i stoł. miast Lwowa i Krakowa podlegać będą dodatkom krajowym do podatku konsumcyjnego:

1. Spirytus, tudzież wódka (gorzałka) tak przy wprowadzaniu jak i przy wyrobie — w kwocie dwóch i pół ($2\frac{1}{2}$) centa w. a. od jednego hektolitra i od każdego stopnia hektolitrowego (100 dzielnego alkoholometra).

2. Rum, arak i wszelkie słodzone trunki spirytusowe — przy wprowadzaniu — bez różnicy stopnia w kwocie czterech (4) zł. w. a. od jednego hektolitra czyli czterech (4) centów w. a. od jednego litra.

3. Piwo wszelkiego rodzaju tak przy wprowadzaniu jak i przy wyrobie — w kwocie pięćdziesięciu (50) centów w. a. od jednego hektolitra czyli pół ($\frac{1}{2}$) centa w. a. od jednego litra.

Dodatki krajowe pobrane w oznaczonych okręgach akcyzowych, będą zwracane (restituowane) w tych samych wypadkach i w tym samym stosunku, w jakim zwracane bywają wedle istniejących przepisów dodatki gminne.

Art. IV.

We wszystkich innych miejscowościach kraju podlegać będą samoistnym opłatom krajowym:

1. Spirytus, wódka (gorzałka) tudzież wszelkie trunki spirytusowe bez różnicy stopnia — w kwocie dwóch (2) zł. i pięćdziesięciu (50) ct. w. a. od jednego hektolitra czyli dwóch i pół ($2\frac{1}{2}$) centa w. a. od jednego litra.

2. Piwo wszelkiego rodzaju w kwocie pięćdziesięciu (50) centów w. a. od jednego hektolitra czyli pół ($\frac{1}{2}$) centa w. a. od jednego litra.

Pobór samoistnych opłat krajowych zostanie unormowany rozporządzeniem wydać się mającem przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. V.

Produkcyja i obrót handlowy nie będą obciążone krajowemi opłatami konsumcyjnymi, nie mogą one być pobierane od wyrobu ani przy wprowadzaniu ich do kraju.

Art. VI.

Przez czas trwania niniejszej ustawy, nie może być nałożoną na konsumpcję piwa i napojów spirytusowych żadna inna opłata krajowa.

Art. VII.

Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem 1. Stycznia 1888 roku, a przestaje obowiązywać z dniem 31. Grudnia 1890 roku.

Art. VIII.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych i skarbu.

Alegat B. do sprawozdania Wydziału krajowego do L. 66.621/86.

Protokół

S p i s

załączników sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

1. Protokół posiedzenia komisji ustanowionej uchwałą Wydziału krajowego z dnia 8. Marca 1886 L. 12.064 w sprawie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.
2. Szkic zawierający postanowienia zasadnicze i przepisy wykonawcze z motywami dla poboru krajowych opłat konsumcyjnych.
3. Pogląd na sprawę zaprowadzenia w Galicyi krajowych opłat konsumcyjnych, spisany z polecenia Wydziału krajowego do L. 16.442/86. z subalegatami I do XII.

Subaleg. 1. do B. do L. 66.621/86.

Protokół

posiedzenia komisji, ustanowionej uchwałą Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 8. Marca 1886. do L. 12.064 w sprawie zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych.

Działo się we Lwowie dnia 3. Listopada 1886., w biurze Departamentu VI. Wydziału krajowego.

Obecni:

Wny Teofil Bereźnicki, Członek Wydziału krajowego, jako Przewodniczący.

Wny Dawid Abrahamowicz, poseł na Sejm krajowy.

Wny Dr. Filip Fruchtmann, „ „ „ „

Wny Dr. Tadeusz Pilat, „ „ „ „

prowadzący pióro.

Józef Marek, sekretarz Wydziału krajowego.

Wny Przewodniczący zagał posiedzenie o godzinie 10. przed południem, nadmieniając, że Wysoki Sejm polecił uchwałą z dnia 16. Stycznia 1886. Wydziałowi krajowemu, by zbadał, czy, na jakie przedmioty i w jakiej wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą? — i by na przyszłej sesji sejmowej sprawozdanie swoje, a ewentualnie projekt do ustawy przedłożył.

Celem zbadania powyższych kwestyj i określenia podstawy do ewentualnego projektu o krajowych opłatach konsumcyjnych, postanowił Wydział krajowy zwołać komisję, składającą się z posłów sejmowych, a mianowicie: Szefa Departamentu VI. Wydziału krajowego i Wnych: Dawida Abrahamowicza, Dra Fruchtmana, Dra Pilata, Wgo Gustawa Romera i Dra Alojzego Rybickiego, zapraszając tychże pismem z dnia 8. Marca b. r. L. 12.064 do rozpoczęcia prac komisyjnych na dzień 17. Kwietnia b. r. Dnia 17. Kwietnia b. r. zgromadzili się prócz Przewodniczącego: Wny Dr. Fruchtmann, Dr. Pilat, Dr. Rybicki i zgodzili się na odroczenie prac komisyjnych aż do kompletnego zebrania i zestawienia potrzebnych materyałów.

W skutek tego spisano po zebraniu i zestawieniu odnośnych materyałów załączony ./tu pogląd na sprawę zaprowadzenia w Galicyi krajowych opłat konsumcyjnych i udzielono re-skryptem z dnia 27. Sierpnia r. b. L. 51.236 każdemu z członków komisji po jednym egzemplarzu, zapraszając tychże na dalszą naradę, która się miała odbyć dnia 15. Września b. r., a gdy dnia tego komisya się nie zebrała — pismem z dnia 19. Października r. b. L. 62.141 na dzień dzisiejszy. Nadmieniając dalej, że załączony pogląd zawiera odpowiedzi na pytania, zawarte w uchwale sejmowej z dnia 16. Stycznia 1886. zaprosił Wny Przewodniczący WP. Członków komisji do objawienia zdania w sprawie zaprowadzenia opłat oznaczonych, a przedewszystkiem co do kwestyi:

I. Czy krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą?

Poseł Dr. Fruchtmann oświadcza, iż wątpić nie można, że Reprezentacyi krajowej przysłuza prawo do zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych w sposób wskazany §. 22. statutu krajowego, nie ma jednak pewności, czy na zaprowadzenie tych opłat zezwalają ekonomiczne stosunki kraju, w szczególności ekonomiczne stosunki gmin miejskich.

Wiadomo, że istniejące podatki konsumcyjne, wpływające do skarbu państwa, obciążają miasta znacznie niż prowincję, tak samo i krajowe opłaty konsumcyjne, zaprowadzone w innych krajach, jak w Styryi lub w Solnogradzie, obciążają gminy miejskie więcej niż wsie, a to samo powtórzy się także w Galicyi.

W ogóle zatem już sam rozkład takich opłat nie będzie sprawiedliwym. Prócz tego zaprowadzenie tych opłat wyrze i w innym kierunku na miasta wpływ niekorzystny, albowiem w miastach, posiadających prawo propinacyi, jakich jest u nas znaczna liczba, prawo to ma być zniesione osobnemi ustawami za wynagrodzeniem, a te ustawy orzekną, jakie opłaty mają być pobierane dla uzyskania tego wynagrodzenia.

Jeżeli więc zaprowadzone zostaną krajowe opłaty konsumcyjne od trunków propinacyjnych, w mowie będące miasta nie będą mogły uzyskać ustaw, zezwalających na pobór opłat w znaczniejszej wysokości, odpowiadającej wartości prawa propinacyjnego, albowiem trunki te będą już obciążone opłatami krajowemi.

Z tych tedy powodów Dr. Fruchtman n nie zgadza się z zaprowadzeniem krajowych opłat konsumcyjnych, które trafiają w pierwszym rzędzie trunki, należące w Galicyi do tak zwanych trunków propinacyjnych.

Wny Abrahamowicz powołuje się na cyfry budżetów krajowych z lat poprzedzających i na rozprawy sejmowe dotyczące budżetu, które świadczą, iż potrzeby krajowe wzmagają się z roku na rok i że wynikający ztąd niedobór nie da się nadal pokrywać w sposób dotychczas używany, t. j. przez podwyższanie dodatków do podatków bezpośrednich, gdyż stopę tych ostatnich należałoby raczej zniżyć, skoro to będzie możliwem.

Jeżeli więc nie zachodziłaby tego konieczna potrzeba, nie przemawiałby za zaprowadzeniem krajowych opłat konsumcyjnych, w przekonaniu jednak, że równowaga budżetu krajowego nie da się uskutecznić bez uzyskania nowych źródeł dochodu, zgadza się w zasadzie na zaprowadzenie rzeczonych opłat.

System podatkowy naszego Państwa jest tego rodzaju, że dążąc do ustalenia równowagi w budżecie krajowym, Sejm będzie miał do wyboru dwie drogi: albo podwyższyć dodatki do podatków bezpośrednich, albo zaprowadzić krajowe opłaty konsumcyjne. Możliwość odłożenia zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych do czasu późniejszego, gdyby istniała pewność, że w krótkim czasie nastąpi reforma podatkowa, zezwalająca na zaprowadzenie zamiast dodatków do podatków, innych sprawiedliwszych i stosunkom krajowym więcej odpowiadających podatków krajowych. Na taką reformę się nie zanoszą, a raczej twierdzić można, iż upłynie znaczny szereg lat, nim się takiej reformy doczekamy, będzie więc z korzyścią dla gospodarstwa krajowego, jeżeli krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone zostaną ile możności jak najrychlej, w ten sposób bowiem najłatwiej zapobiedz można dalszemu podwyższaniu dodatków do podatków bezpośrednich.

Okoliczność, że opłaty konsumcyjne zaprowadzone w Styryi i Solnogradzie obciążają miasta więcej niż gminy wiejskie, nie może przemawiać przeciw zaprowadzeniu takich opłat w Galicyi, skoro pobór tych opłat unormowanym zostanie u nas w taki sposób, ażeby cała konsumpcja tak w miastach jak i po wsiach równomiernie opodatkowaną została.

Unormowanie poboru tych opłat będzie przedmiotem dalszych narad komisji, a nie można przesądzać z góry, że normy, jakie w tym względzie ustanowione zostaną, poprowadzą do rozkładu opłat uciążliwszego dla miast niż dla gmin wiejskich.

Zarzut niesprawiedliwego opodatkowania możnaby zatem podnieść przeciw normie dotyczącej sposobu pobierania opłat konsumcyjnych, nie może jednak trafiać opłatę jako taką, a przypuszczając, że rozkład jej będzie sprawiedliwym, przypuścić też należy, że krajowe opłaty konsumcyjne u nas zaprowadzone być mogą.

Co do miast posiadających prawa propinacyjne, które osobnemi ustawami zniesione być mają, zważyć trzeba, że te miasta wykonując swe prawa, pobierają pewne opłaty przy wprowadzaniu trunków propinacyjnych w obręb miast. Oprócz takich właściwych opłat propinacyjnych większa część tych miast pobiera od tych trunków także inne opłaty na mocy ustawy gminnej, t. j. tak zwane dodatki do podatku konsumcyjnego.

We Lwowie gdzie prawo propinacji zniesione zostało ustawą z dnia 18. Grudnia 1881., istniały też samo tak właściwe opłaty propinacyjne jak i dodatki do podatku konsumcyjnego i tak: od 1 hektolitra i każdego stopnia hektolitrowego spirytusu wynosiła opłata propinacyjna 20 $\frac{1}{2}$ ct.
opłata gminna 2 $\frac{1}{2}$ „
Razem 23 ct.,

zaś po zniesieniu prawa propinacji pobiera gmina li tytułem opłaty gminnej czyli dodatku do podatku konsumcyjnego ową kwotę 23 centy, a zatem opłatę kumulatywną tej samej wysokości, jaką pierwiej pobierała z dwóch tytułów.

Taki sam proceder zajdzie przy znoszeniu prawa propinacji w innych miastach, zmieni się tytuł opłaty, wysokość zaś zostanie w regule nietkniętą. Być może, iż przy znoszeniu prawa propinacji, cyfra opłaty, jaką miasto będzie pobierać na przyszłość będzie wyższą, skoro gmina wykaże potrzebę tego dla pokrycia swoich wydatków; w każdym razie jednak od chwili zniesienia prawa propinacji, miasto będzie pobierać nowo ustanowione opłaty na podstawie przepisów ustawy gminnej.

Ustawa gminna upoważnia każdą gminę do nałożenia w obrębie swoim dodatków nieprzekraczających 20% podatku konsumcyjnego, zaś do nałożenia wyższych dodatków lub innych opłat nienależących do kategorii dodatków potrzeba zezwolenia Rady powiatowej lub uchwały sejmowej i cesarskiego zezwolenia lub też ustawy krajowej.

Odnosne władze udzielają gminom zezwolenia na pobór wyższych opłat, skoro tego wymagają wydatki gminy, a w tej drodze miasta i na przyszłość mogą uzyskać podwyższenia istniejących opłat gminnych.

Powyzsze normy nie zostaną zmienione przez zaprowadzenie krajowych opłat konsumcyjnych, a przy uchwalaniu wysokości tych opłat Reprezentacya krajowa uwzględni niezawodnie i tę okoliczność, że w gminach istnieją podobne opłaty, które z czasem podwyższone być mogą, w żadnym razie jednak prawo gminy do nakładania takich opłat w obrębie swoim nie może stanowić zapory dla kraju, któremu przysłużyła też samo prawo do pokrywania wydatków krajowych podobnemi opłatami, a to tém mniej, ile że przesądzać nie można, iż Sejm krajowy zechce zaprowadzić opłaty konsumcyjne w wysokości odejmującej gminom możność stosownego podwyższania swoich opłat.

Zważywszy wszystkie te okoliczności, można w zasadzie na zadane pytanie odpowiedzieć, że krajowe opłaty konsumcyjne w Galicyi zaprowadzone być mogą.

Dr. Pilat przystępuje do zdania Wgo Abrahamowicza, głównie ze względu na budżet krajowy, i zwraca uwagę na tę okoliczność, że pominąwszy regulacyę rzek i tym podobnych melioracyj, które przysporzą krajowi nowych i znacznych wydatków, wydatki na szkolnictwo przy postępującym rozwoju szkół ludowych i fachowych, jeszcze przez czas dłuższy z roku na rok wzmagać się będą. Znaczna część nauczycieli ludowych pobiera obecnie płacę 200 do 250 zł. Dziś zwykły żandarm pobiera rocznie 400 zł. prócz munduru i pomieszkania w kasarni; niejeden więc kandydat nauczycielski woli starać się o przyjęcie do korpusu żandarmeryi, lub też przyjmuje inne intratniejsze zatrudnienie; wobec czego nie można mieć nadziei pozyskania dla szkolnictwa stosownych sił. Zachodzi więc konieczna potrzeba podniesienia najniższych płac nauczycielskich i podniesienie choć najskromniejsze przy wielkiej ilości posad wyniesie znaczną sumę.

Wydatek ten i inne podobne wymagają otwarcia nowych źródeł dochodu, czyli zaprowadzenia konsumcyjnych opłat krajowych, skoro dodatki do podatków bezpośrednich podwyższyć się nie dadzą.

Dr. Fruchtmann oświadcza, że gdy na razie rozchodzi się tylko o zasadniczą kwestyę, dopuszcza możliwość zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych, jeżeli rozkład ich będzie równomierny tak dla gmin miejskich jak i wiejskich.

Wny Przewodniczący konstatuje, że wszyscy członkowie komisji podzielają zdanie, że krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą i zaprasza pp. członków komisji do objawienia zdania co do kwestyi:

II. Na jakie przedmioty krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą?

Wny Abrahamowicz sądzi, iż w pierwszym rządzie należy nałożyć opłatę na trunki, zaś co do mięsa podnosi, że komisya podatkowa zeszłorocznego Sejmu oświadczyła się przeciw opłacie od mięsa. Rządowy podatek od mięsa pobieranym bywa w regule przy rzezi bydła od sztuki, a wiadomo, że w Galicyi bije się bydło niższej wagi niż w innych prowincjach, a już stąd pochodzi, że w Galicyi podatek od mięsa staje się stosunkowo wyższym. Wiadomo także, iż w Galicyi ludność najmniej konsumuje mięsa, krajowa opłata mogłaby zatem wpłynąć na zmniejszenie i tak małej konsumcyi tego artykułu, zwłaszcza w czasach, gdy cena mięsa idzie w górę, a to mogłoby wpłynąć niekorzystnie na odżywienie populacyi naszego kraju. Z tych tedy względów należałoby ograniczyć się na zaprowadzenia krajowej opłaty:

- a) od spirytusu czyli gorzałki;
- b) od piwa i
- c) od wina i napojów miodowych.

Dr. Pilat i Dr. Fruchtmann zgadzają się z wnioskiem Wgo Abrahamowicza i oświadczają się stanowczo przeciw zaprowadzeniu opłaty od mięsa, ponieważ konsumcyja mięsa w naszym kraju jest słabą, a względy budżetowe nie wymagają nałożenia opłaty także na ten artykuł, który może być opodatkowanym w dalszych latach, jeżeli się okaże konieczna tego potrzeba.

Wny Przewodniczący konstatuje, że wszyscy członkowie komisji zgadzają się na zaprowadzenie krajowych opłat konsumcyjnych: a) od wódki, b) od piwa, c) od wina i napojów miodowych i zaprasza pp. członków komisji do objawienia zdania co do kwestyi:

III. W jakiej wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą?

Wny Abrahamowicz zwraca uwagę komisji na tę okoliczność, że w krajach, gdzie już istnieją opłaty konsumcyjne, jak n. p. w Styryi, przyjęto wprawdzie zasadę, że opłacie podlega cała konsumcyja krajowa, ale zarazem uregulowano pobór opłaty w ten sposób, że cała konsumcyja bez wyjątku podlega opłacie tylko w tak zwanych miastach zamkniętych, zaś w innych miejscowościach niezamkniętych czyli otwartych, opłaty od napojów bywają pobierane wyłącznie przy ich wyszynku, tak, że konsumenci miejscowości otwartych mogą się uchylić od opłaty, sprowadzając napoje na własny użytek od producentów lub hurtowników.

Należałoby zatem uregulować u nas pobór tych opłat w ten sposób, ażeby i w otwartych miejscowościach każdy konsument podlegał opłacie, co jest możebnem tylko wtedy, jeżeli napoje sprowadzane do jakiegokolwiek rejonu podatkowego, czy to do miast zamkniętych, czy też do innych miejscowości, podlegać będą w regule już przy ich wprowadzaniu opłacie ustawą oznaczonej. Szczegółowe przepisy dotyczące sposobu poboru opłat wydane być mogą w drodze rozporządzenia wykonawczego, które tak jak w Styryi lub w Solnogradzie wydaćby miał Wy-

dział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem, zaś w samej ustawie należałoby ustanowić tylko zasadę, że napoje sprowadzane podlegają opodatkowaniu już przy ich sprowadzaniu do jakiejkolwiek miejscowości czy to zamkniętej czy otwartej. Co do wysokości opłat uwzględnić potrzeba, że w Galicyi wino jest napojem używanym tylko przez zamożniejsze warstwy ludności, że zatem u nas można nałożyć na wino wyższe opłaty niż w krajach, gdzie wino się produkuje i jest napojem ogólnie używanym.

Z uwzględnieniem tych okoliczności należałoby ustanowić opłaty w wysokości następującej:

A. Wódka zwyczajna:

1. a) w miastach zamkniętych od 1 hektolitra i od każdego stopnia alkoholu . — zł. 02 $\frac{1}{2}$, ct.
- b) w innych miejscowościach bez różnicy stopnia od 1 hektolitra 2 „ 50 „
2. przy wprowadzaniu w ilości poniżej 1 hektolitra tak w miastach zamkniętych jak i w innych miejscowościach od 1 litra — „ 04 „

B. Rum, arak, koniak, śliwowica, esencya ponczowa, rosolis, likier i wszelkie słodzone trunki spirytusowe, tak w miastach zamkniętych jak i w innych miejscowościach:

1. od 1 hektolitra 4 zł. — ct.
2. przy wprowadzaniu w butelkach lub flaszkiach od 1 litra — „ 08 „

C. Piwo tak w miastach zamkniętych jak i w innych miejscowościach:

1. od 1 hektolitra — „ 50 „
2. przy wprowadzaniu w ilości niżej 50 litrów od 1 litra — „ 01 „

D. Wino tak w miastach zamkniętych jak i w innych miejscowościach:

1. od 1 hektolitra 4 „ — „
2. przy wprowadzaniu w butelkach lub flaszkiach od 1 litra — „ 06 „

Dr. Pitat przystępuje do wniosku Wgo Abrahamowicza.

Dr. Fruchtmann toż samo z wyjątkiem opłaty od wina, którąby zdaniem jego należało unormować 100% mi podatku rządowego, celem pobierania jej razem z podatkiem rządowym; albowiem w razie przeciwnym na prowincyi pobierać trzeba opłatę od wina jako opłatę samoistną, tak jak opłatę od wódki i od piwa; zaś stanowiąc 100% wy dodatek do podatku rządowego, opłatę krajową pobierałyby organa rządowe razem z podatkiem konsumcyjnym bez kosztów dla kraju.

Wny Przewodniczący konstatuje, że wszyscy członkowie komisji zgodzili się co do wysokości opłat konsumcyjnych z wnioskiem Wgo Abrahamowicza, zamykając na tem narady komisji i posiedzenie o w pół do trzeciej godzinie popołudniu.

d. j. w.

Bereźnicki w. r.

Marek w. r.

Uwaga. Dnia 13. Listopada nadesłał Dr. Rybicki na ręce Wgo Przewodniczącego szkic zawierający postanowienia zasadnicze i przepisy wykonawcze dla poboru krajowych opłat konsumcyjnych. Załączono go do niniejszego protokołu.

Subalegat 2. do B. do L. 66.621/86.

Postanowienia zasadnicze.

Art. 1.

Na potrzeby krajowe pobierana będzie przez czas do końca roku
 opłata krajowa spożywcza:

A) samoistna opłata od piwa:

- a) od piwa krajowego (sprodukowanego w granicach monarchii) po (50 centów) od hektolitra, względnie po ($\frac{1}{2}$ centa) od litra;
- b) od piwa zagranicznego po (1 zł.) od hektolitra, względnie po (1 cencie) od litra bez względu na stopień;

B) samoistna opłata od napojów spirytusowych:

- a) od krajowych (sprodukowanych w granicach monarchii);
- aa) od wódki zwyczajnej surowej po (1 zł.) od hektolitra, względnie po (1 cencie) od litra bez względu na stopień;
- bb) od wódek słodzonych lub innym sposobem przyprawionych po (2 zł.) od hektolitra, względnie po (2 centy) od litra bez względu na stopień;
- b) od zagranicznych wszelkiego rodzaju po (4 zł.) od hektolitra, przy mniejszych ilościach jak 10 litrów po (8 centów) od litra bez względu na stopień.

Pod względem tych opłat uważa się ilość mniejsza od litra za litr pełny.

C) Dodatek (50%) procentowy do podatku konsumcyjnego od wina.

Art. 2.

Do uiszczenia opłaty samoistnej od piwa i napojów spirytusowych obowiązani są:

1. drobni sprzedawcy trudniący się zbytem bezpośrednio spożywcem na własny rachunek;
2. spożywcy od ilości nabytej w drodze sprzedaży hurtownej od producentów lub handlarzy hurtownych *).

Art. 3.

Za handel hurtowny poczytuje się zbyt nie mniejszej ilości jak: dziesięciu flaszek piwa lub napoju spirytusowego zaopatrzonych pieczęcią producenta lub handlarza hurtownego, — pięćdziesięciu litrów piwa w beczulce zamkniętej i dziesięciu litrów wódki zwyczajnej surowej.

O ileby handlarze hurtowni lub producenci trudnili się zbytem piwa i napojów spirytusowych w mniejszej ilości, poczytani będą za drobnych sprzedawców i stosować się winni do przepisów dla drobnych sprzedawców wydanych.

Art. 4.

We Lwowie i w Krakowie wolni są spożywcy od opłat samoistnych **).

*) W uzasadnieniu proponowany jest ustęp środkowy następujący: „Wykonujący prawo propinacyi od ilości piwa lub napojów spirytusowych wydanej, ustanowionym przez siebie szynkarzom, niemającym prawa dowolnie ich gdzie im się podoba, zakupywać“.

**) W uzasadnieniu proponowany dodatek: „Od napojów nabytych na miejscu w drodze handlu hurtownego“.

Art. 5.

Hurtownicy i producenci obowiązani są prowadzić rejestra na zbyty napojów opłacie podległych z oznaczeniem dnia zbytu, ilości i jakości napoju zbytego, imienia i nazwiska nabywcy i miejsca jego zamieszkania, a z rejestru tego mają z upływem każdego miesiąca udzielać odpis podpisem swoim stwierdzony poborowi opłaty krajowej.

Hurtownicy i producenci trudniący się także drobną sprzedażą, obowiązani są prowadzić osobny rejestr dla drobnej sprzedaży, w które wpisane być mają szczegółowo pobrane do sprzedaży napoju z podaniem ilości i jakości, tudzież od kogo pochodzą, zbyte zaś sumarycznie, każdodziennie.

Taki sam rejestr prowadzić mają także drobni sprzedawcy, którzy nie są ani hurtownikami ani producentami.

Art. 6.

Tak samo udzielać będą poborowi opłat krajowych z upływem każdego miesiąca wszystkie stacje dróg żelaznych wyciąg z zapisków swoich na wydane w ciągu miesiąca piwo i napoje spirytusowe.

Art. 7.

Hurtownik, producent i drobny sprzedawca obowiązani są spożywcy na żądanie jego wydać kartę poświadczającą zbycie mu napoju opłacie podlegającego.

Karta ta ma zawierać: dzień zbytu, ilość i jakość zbytego napoju, imię i nazwisko nabywającego i oznaczać, czy zbyty nastąpił w drobnej, czy też w hurtownej sprzedaży.

Na wypadki zachodzących szczególnych okoliczności czyniących niemożliwym wypisanie imienia i nazwiska nabywającego, może być przyznanem wyjątkowe zwolnienie od obowiązku tego wypisywania.

Art. 8.

We Lwowie i w Krakowie pobierane będą opłaty krajowe razem z opłatami gminnymi przy wprowadzaniu napojów do tych miast

Art. 9.

Reszta kraju podzielona będzie na okręgi poborowe, a podział ten uskuteczni Wydział krajowy za porozumieniem się z c. k. Namiestnictwem; uskuteczniony zaś zmienić ma prawo.

Każdy okrąg poborowy stanowi pod względem poboru opłat krajowych całość administracyjną.

Wydziały Rad powiatowych i Zwierzchności gmin pobierających od piwa i napojów spirytusowych opłaty gminne, obowiązane są ułatwiać Wydziałowi krajowemu czynności z poborem opłat krajowych połączone.

Art. 10.

Drobnemu sprzedawcy, który opłatę krajową uiszczył, a napój opłacony w ilości mniejszej jak pół hektolitra, zamiast takowy zbyć spożywcom, chce albo w handel puścić albo do innej miejscowości przetransportować, służy prawo do zwrotu uiszczonych opłat za złożeniem dowodu uiszczenia jej i tożsamości napoju.

Gdyby tożsamość napoju wątpliwości podpadała, przyjętem będzie: że piwo opłacone było krajowe, — opłacony zaś napój spirytusowy był zwyczajną wódką surową o sile stu stopni.

Art. 11.

Przemysłowcy, potrzebujący do swego procederu płynów spirytusowych, wolni są od opłaty od ilości do ich procederu potrzebnej z zachowaniem ostrożności przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczyć się mających.

Art. 12.

Pobór opłat odbywać się będzie:

- a) przedewszystkiem w drodze ugody zawartej z większością trudniących się w okręgu poborowym drobną sprzedażą piwa i napojów spirytusowych, a do nich liczyć się będą także wykonujący prawo propinacyi;
- b) w razie nie dojścia do skutku takiej ugody przez wydzierżawienie, a nareszcie
- c) w drodze własnej administracyi przez organa krajowe do tego ustanowione.

Należności od spółek ugodowych i od dzierżawców ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

Art. 13.

Spółki ugodowe i dzierżawcy wykonują w okręgu swoim poborowym wszystkie prawa służące skarbowi krajowemu.

Art. 14.

Sprawy dotyczące opłat krajowych podlegają rozpoznaniu i orzeczeniu władz politycznych.

Władze polityczne mają prawo nakładać grzywny porządkowe do wysokości 100 zł. i kary kontrawencyjne do wysokości 20-krotnej ukróconej opłaty a ewentualnie karę aresztu i zasądzać winnych na koszt postępowania.

Koszt postępowania, grzywny i kary kontrawencyjne ściągane będą w drodze egzekucyi politycznej.

Art. 15.

Koszt postępowania, którym służy pierwszeństwo przed grzywnami i karami kontrawencyjnemi, wpływać będą do orzekającej c. k. władzy politycznej, grzywny zaś i kary kontrawencyjne do funduszu poborowego właściwego okręgu.

Art. 16.

Krajowe opłaty spożywcze obciążają tylko spożycie i nie mogą żadną miarą ani produkcji lub handlu, ani też prawa propinacyi naruszać.

Art. 17.

Przez czas mocy obowiązującej niniejszej ustawy nie może być na spożycie piwa i napojów spirytusowych nałożoną żadna inna opłata krajowa.

Art. 18.

(50%) procentowy dodatek do podatku konsumcyjnego od wina będzie pobierany razem z tym podatkiem i przez te same organa.

Przepisy wykonawcze.

§. 1.

Wszyscy trudniący się drobną sprzedażą piwa i napojów spirytusowych w mniejszych ilościach, aniżeli w art. 3. ustawy są oznaczone (prowadzący na własny rachunek gorzelnie, browary, rafinerie i destylarnie spirytusu, fabrykanci rozolisów, likierów, rumu, araku, pończowej esencji, wykonujący prawo propinacyi, handlarze hurtowni, szynkarze samoistni i t. d.), obowiązani są podać organom do poboru opłat krajowych powołanym szkic i dokładny opis wszystkich lokalności, jako to: piwnic, magazynów, składów, schowków, szynkowni i tym podobnych miejsc, w których piwo i napoje spirytusowe przechowują, z oznaczeniem, które z nich przeznaczone są do przechowywania napojów idących na drobną sprzedaż.

Te ostatnie lokalności nie mogą pozostawać w żadnym połączeniu z lokalnościami, w których przechowane być mają napoje do drobnej sprzedaży nie przeznaczone. Lokalności więc jedne i drugie powinny być tak oddzielone, aby przeniesienie napojów z jednych lokalności do drugich było łatwo dostrzegalnem.

Władza polityczna na żądanie organów poborowych wyda zarządzenia, jakie dla należytego oddzielenia obu rodzajów lokalności, oraz celem zapobieżenia nadużyciom potrzebnymi i stosownymi być mogą.

W innych lokalnościach niż organom poborowym oznajmionych i niezakwestyonowanych, napojów opłacie krajowej podlegających przechowywać nie wolno, a to bez względu na to, czy takowe na drobną czy na hurtowną sprzedaż są przeznaczone.

Wszelka zmiana w lokalnościach składowych powinna być oznajmioną organom poborowym 48 godzin naprzód.

§. 2.

Wszyscy trudniący się drobną sprzedażą napojów, opłacie krajowej podlegających, obowiązani są najdalej w 48 godzin po wejściu w życie ustawy przedłożyć organom poborowym wedle stanu z dnia pierwszego jej mocy obowiązującej własnoręcznie podpisany szczegółowy wykaz wszystkich na składzie utrzymywanych napojów, wedle rozróżnienia zawartego w art. 1. ustawy z oznaczeniem naczyń, w których zawarte są, tudzież z oznaczeniem, które z nich znajdują się w lokalnościach przeznaczonych do przechowywania napojów idących na drobną sprzedaż, a które w innych lokalnościach. — W wykazie tym mają być uwidocznione zmiany, które zaszły w wykazanych zapasach od tego dnia, kiedy ustawa obowiązywać zaczęła.

Jeżeli strona posługuje się do swego procederu zawiadowcą, winna go podać równocześnie i przy każdej następnej zmianie w tegoż osobie, do wiadomości organów poborowych.

§. 3.

Od napojów, które wedle tego wykazu w dniu wejścia w życie ustawy w lokalnościach do drobnej sprzedaży przeznaczonych przechowane były i które po tym dniu aż do chwili zamknięcia wykazu tamże wniesionemi zostały, winna być opłata krajowa zaraz przy podaniu wykazu w poprzedzającym paragrafie wzmiankowanego uiszczoną.

§. 4.

Organom poborowym służy prawo wejść każdego czasu do lokalności do przechowywania napojów i do ich sprzedawania przeznaczonych, sprawdzać podany opis lokalności, i wykazane zapasy napojów i przekonywać się o prowadzeniu przepisanych rejestrów i o zachowaniu przepisanych lub zarządzonych środków kontrolnych.

§. 5.

Wszystkie napoje, podlegające opłacie krajowej, znajdujące się w lokalnościach nie przeznaczonych do przechowywania napojów na drobną sprzedaż idących, będą przez organa poborowe albo pieczęcią albo innym właściwym sposobem tak ubezpieczone, aby bez wiedzy organów poborowych i możliwości dostrzeżenia ztamtąd zabrane być nie mogły.

§. 6.

Wszelką w tym względzie zamierzoną zmianę winna strona przynajmniej na 12 godzin przed zamierzonym jej dokonaniem właściwemu organowi poborowemu, celem zdjęcia zamknięcia i asystowania czynności oznajmić i oznaczyć ściśle godzinę, kiedy zmiana ma być dokonana. Gdyby organ poborowy nie jawił się przez całą godzinę, wolno stronie samej dokonać zamierzonej zmiany, a zatem zdjęć zamknięcie urzędowe, strona winna jednak zaraz a to najpóźniej następnego dnia o dokonanej zmianie organowi poborowemu donieść. Jeżeli zamierzona zmiana polega na zabranii napoju, powinno oznajmienie wyszczególniać ilość i jakość napoju, oraz oznaczać, czy idzie na sprzedaż drobną, czy inną.

Od ilości idącej na sprzedaż drobną winna być równocześnie uiszczoną opłata krajowa, a co się tyczy ilości nie idącej na drobną sprzedaż, ma być podane imię i nazwisko nabywcy, oraz miejsce jego zamieszkania i miejsce, dokąd napój ma być przetransportowany.

Wytransportowanie napoju z lokalności powinno się odbywać za dnia.

§. 7.

Hurtownicy, producenci i wykonywujący prawo propinacyi, którzy nie trudnią się drobną sprzedażą napojów na własny rachunek, wolni są od zachowania przepisanych poprzednimi paragrafami środków kontrolnych i tylko rejestra art. 5. ustawy przepisane prowadzić powinni, ale każda drobna sprzedaż przez nich zrobiona za przekroczenie ustawy poczytaną będzie.

§. 8.

Każdy drobny sprzedawca obowiązany jest wszelki napój opłacie krajowej podlegający, na 12 godzin przed jego sprowadzeniem do lokalności przeznaczonych do przechowywania napojów na sprzedaż idących (§. 2.) oznajmić organowi poborowemu i niścić równocześnie wypadającą opłatę. Bez poprzedniego oznajmienia i uiszczenia opłaty sprowadzenie napoju do lokalności i tegoż sprzedaż są wzbronione. Hurtownicy i producenci, którzy z własnego składu hurtownego napój na drobną sprzedaż idący zabierają i przepisom §. 6. zadość czynią, wolni są od podawania osobnego oznajmienia.

§. 9.

Szynkarze, mający wedle układów prywatnych z osobami prawo propinacyi wykonującymi obowiązek sprzedawania tylko napojów branych wyłącznie od wykonującego prawo propinacyi, nie podlegają co do tych napojów przepisom wydanym dla drobnych sprzedawców, ale natomiast przepisy te stosują się wprost do wykonujących prawo propinacyi, tak, że znajdujące się u nich zapasy napojów przeznaczonych dla szynkarzy, uważane być mają za idące bezpośrednio na drobną sprzedaż.

Dla tego też wszyscy, którzy prawo propinacyi wykonują, obowiązani są najdalej w przeciągu 48 godzin po wejściu w życie ustawy razem z oznajmieniem przepisaniem w §. 2. podać organom poborowym, wykaz wszystkich szynkarzy, mających obowiązek brania od nich napojów do szynkowania i każdą w tym względzie zmianę oznajmić w przeciągu 24 godzin.

§. 10.

Wyjątkowym sposobem, jeżeli nie zachodzi żadna obawa ukrócenia Skarbu krajowego, mogą być pojedynczym stronom, sposobem każdego czasu odwoalnym, przyznane zwolnienia od obowiązku poprzedniego oznajmiania sprowadzanych napojów i zamierzonych zmian, oraz poprzedniego uiszczenia opłaty, pod tym atoli warunkiem, że zwolniona strona, oprócz dokładnych rejestrów przybytku i ubytku napojów oraz dokonanych zmian w sposobie przechowania i w naczyniach i każdą uiszczenie opłaty krajowej za sobą pociągającą zmianę organom poborowym w przeciągu 24 godzin po jej dokonaniu oznajmi i wypadającą opłatę uiści.

Organom poborowym służy prawo przekonywania się, czy rejestra prowadzone są należycie i rzetelnie.

§. 11.

Każdy spożywca obowiązany jest napój opłacie krajowej podlegający a w drodze sprzedaży hurtownej nabyty, jeżeli miejsce spożycia znajduje się w tym samym okręgu poborowym, w którym był nabyty, przy przedłożeniu karty poświadczającej, o której jest mowa w art. 7. ustawy, w przeciągu 24 godzin do organu poborowego zgłosić i wypadającą opłatę uiścić. Napoju nabytego w drodze sprzedaży drobnej niema spożywca obowiązku zgłaszać.

Jeżeli jednak miejsce spożycia znajduje się w innym okręgu poborowym a nie w okręgu nabycia, obowiązany jest spożywca zgłosić w przeciągu 48 godzin od daty karty poświadczającej liczyć się mających, do organu poborowego wszelki napój opłacie krajowej podlegający, bądź w drodze sprzedaży hurtownej bądź w drodze sprzedaży drobnej nabyty i uiścić opłatę od napoju nabytego w drodze sprzedaży hurtownej. Napój nabyty w sprzedaży drobnej już przez sprzedawcę drobnego opłacony, wolnym jest od powtórnej opłaty.

Te same przepisy stosują się także do napojów sprowadzanych koleją żelazną z tą atoli różnicą, że spożywca w tym wypadku winien przedłożyć organowi poborowemu zamiast karty poświadczającej list frachtowy wydany mu przez stację kolejową. Napój sprowadzony koleją żelazną uważa się za nabyty w drodze sprzedaży hurtownej, jeżeli spożywca kartą poświadczającą wysyłającego napój nie udowodni, że takowy nabyty był w drodze drobnej sprzedaży. Niezgłoszenie napoju w przeciągu oznaczonego terminu do organu poborowego, jakoteż przewożenie napoju bez karty poświadczającej lub listu frachtowego kolejowego, stanowi ukrócenie opłaty.

Organ poborowy winien na przedłożonej sobie karcie poświadczającej albo na kolejowym liście frachtowym nastąpienie zgłoszenie, jakoteż uiszczenie opłaty potwierdzić.

§. 12.

Każdy drobny sprzedawca, który sobie prawo zwrotu uiszczonej opłaty art. 10. ustawy przyznane chce zachować, winien to przy przepisaniu oznajmieniu wyraźnie zastrzedz a w takim wypadku winien organ poborowy napój co do jakości i stopnia sprawdzić i naczynie, w którym się znajduje, tak opieczętować i zamknąć, aby bez jego wiedzy i możności dostrzeżenia, napój w naczyniu się znajdujący nie mógł być zamieniony. — Czynności te mają być na bolecie potwierdzone.

Jeżeli drobny sprzedawca chce potem z zastrzeżonego sobie prawa zwrotu użytek zrobić, winien to przynajmniej na 12 godzin przed wyprowadzeniem napoju z lokalności, prze-

znaczonych do przechowywania napojów dla drobnej sprzedaży, organowi poborowemu wedle przepisu §. 6. oznajmić. — Organ poborowy ma prawo przekonać się, czy pieczęć lub inne zastosowane zamknięcie nie są naruszone i czy niema śladu, że naczynie w inny sposób otwartem było, dalej ma prawo przekonać się, jaka jest ilość, jakość i stopień napoju, a jeżeli wszystko znalezionem będzie w porządku, zwróconą zostanie uiszczona opłata, za wydaniem bolety opłatowej.

Gdyby jednak drobny sprzedawca z zastrzeżenia wyżej opisanego użytku nie zrobił, albo gdyby zamknięcie naczynia naruszył i zachodziła wątpliwość, czy napój od którego żąda zwrotu opłaty, jest ten sam, który był opłacony, natenczas przyjmuje się w myśl art. 10. ustawy, że piwo opłacone było krajowe a opłacony napój spirytusowy zwyczajną wódką surową o sile stu stopni i zwrot opłaty nastąpi w odpowiednim stosunku. Wyprowadzenie napoju, od którego opłata ma być zwróconą, ma się dzieć w obecności organu poborowego, który także dalszy jego transport dla zapobieżenia nadużyciu nadzorować ma prawo.

Opłata uiszczona ma być także zwróconą, jeżeli opłacone piwo stało się do spożycia niezdatne, a nie zachodzi żadna okoliczność wskazująca na nadużycie.

Organom poborowym służy w takim wypadku prawo sprawdzić fakt zepsucia i zachodzące okoliczności.

§. 13.

Okręgi poborowe, na które kraj w myśl art. 9. będzie w celu poboru opłaty podzielonym, zostaną publicznie ogłoszone, z oznaczeniem gmin i miejscowości, które do jakiego okręgu należą.

Równocześnie ma być oznaczoną i ogłoszoną siedziba poboru okręgowego dla każdego z osobna okręgu. W miejscowości, w której się siedziba poboru znajduje, powinna być kancelarya poborowa, publicznym napisem oznaczona a organa poborowe obowiązane są spełniać swoje czynności z poborem połączone, o ile się to tyczy stron, od godziny 8. rano do godziny 8. wieczorem. — W niedziele i święta mają być organa poborowe przystępne stronom od godziny 8. do 10. przed południem i od godziny 5. do 7. po południu.

Oprócz tego mają być w każdym okręgu poborowym porozmieszczane zastępstwa organów poborowych w ten sposób, aby w niewiększem jak 10 kilometrowem oddaleniu od każdej miejscowości znajdował się zastępca, z prawami i obowiązkami organu poborowego.

§. 14.

C. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym ma prawo niniejsze przepisy wykonawcze objaśniać, uzupełniać a w razie potrzeby zmieniać.

Potrzeby kraju nie stoją na miejscu ale zwiększają się i zwiększać się muszą naturalnym porządkiem rzeczy, bo z każdym rokiem występują nowe potrzeby i nowe zadania cywilizacyjne, które mamy spełnić, jeżeli nie chcemy pozostać za nadto w tyle za postępem drugich krajów. Podjęliśmy pracę na polu regulacji rzek i melioracji, na polu przemysłu i szkolnictwa, ale na tem, co dotąd zdziałaliśmy, poprzestać nie możemy, bo to są dopiero słabe początki, które dalej rozwinać i do pewnej systematycznej całości doprowadzić należy. Na to wszystko potrzebujemy funduszków nowych, bo w granicach dotychczasowych budżetów naszych, środki się na to nie znajdują i dziś już przyszlismy do ostatniej granicy nakładanych dodatków do podatków bezpośrednich, której bez jawnego uciążenia kraju przekroczyć nie możemy. Mamy trzy rodzaje podatków bezpośrednich a właściwie przychodowych, od których dodatki pobieramy zarówno tak na potrzeby krajowe, jak na potrzeby powiatowe i gminne, jako też na potrzeby specjalne, szkolne, drogowe i t. p. konkurencyjne.

Głównym podatkiem bezpośrednim u nas jest podatek gruntowy. Mimo wszelkich puryfikacji, rozłożenie podatku gruntowego nie jest i nie może być równem. Różnice zaś początkowe w skutek działania najrozmaitszych czynników, między któremi osoba gospodarza i kapitały, jakimi rozporządza, najważniejszą odgrywają rolę, zwiększają się z każdym rokiem a rozłożenie podatku staje się z biegiem czasu jeszcze nierówniejsze. Nierówność rozłożenia musi się zwiększać przez każdy nałożony dodatek. Ta ujemna strona podatku gruntowego, w połączeniu z nadzwyczajnem wygórowaniem istniejącego dziś podatku gruntowego i przyrosłych wszelkiego rodzaju dodatków, czyni dla kraju dalsze czerpanie z tego źródła niemożliwem. Dziś wynosi podatek państwowy $22\frac{7}{10}\%$ czystego dochodu katastralnego, a doliczywszy dodatki 30% na potrzeby krajowe, 30% na fundusz indemnizacyjny i najmniej 15% na potrzeby powiatowe, szkolne i drogowe, nie licząc dodatków gminnych, wypada, że podatek gruntowy z dodatkami zabiera dziś przynajmniej 40% czystego dochodu katastralnego. Wprawdzie posiadacz ziemi, przy oszczędności i racjonalnem prowadzeniu gospodarstwa, może podnieść dochód po nad szacunek katastralny, ale za to znowu narażony jest na rozliczne klęski, z których nie wszystkie dają prawo do opustu, a dzisiaj bieduje pod depresją cen i brakiem zbytu swoich produktów.

Austryacki podatek domowy a właściwie domowo-czynszowy głośnym jest pomiędzy nauczycielami skarbowości, z powodu swego wygórowania. — Adolf Wagner w monografii, „Specielle Steuerlehre“ zamieszczonej w podręczniku Schönberga, mówi między innemi: „Jährliche Erneuerung auch der Staatshauszinssteuer in Oesterreich, wodurch diese Steuer, auch abgesehen von ihrem hohen Fusse, hier so schwer geworden und zur Classen und den anderen Ertragsteuern in Missverhältniss gekommen ist“.

Baron Myrbach w rozprawie: Die Besteuerung der Gebäude und Wohnungen in Oesterreich, zamieszczonej w Tybingskiej Zeitschrift für die gesammte Staatswissenschaft, daje następujące zestawienie podatku domowego w rozmaitych krajach Europy:

procentowo:	podatku domowego	
	w stosunku do podatków bezpośrednich:	w stosunku do wszystkich podatków:
w Anglii i Irlandyi	12.63	3.34
we Francyi	10.77	2.02
w Prusiech	18.39	11.25
„ Bawaryi	15.76	4.75
„ Wirtembergii	15.43	7.59
„ Danii	22.88	10.91
we Włoszech	17.18	9.48
w Portugalii	5.51	2.07
„ Grecyi	10.38	6.56
„ Austrii	27.61	11.53
„ Węgrzech	9.85	6.85

Ta tablica porównawcza wystarcza dla poznania, do jakiego stopnia podatek domowo-czynszowy u nas jest wygórowany, a jednak do porównania wzięty jest tylko podatek państwowy, bez wszelkich dodatków. Dodatków zaś opłaca Galicya procentowo znacznie więcej niż inne prowincye austryackie. Wprawdzie starają się posiadacze domów przerzucić podatek na najmujących, ale pod tem przerzucaniem cierpi najwięcej uboższa ludność, która względnie najwyższe komorne opłaca i jedną z najgłówniejszych potrzeb życia bardzo drogo zaspokaja. We Lwowie i w Krakowie wynosi podatek domowo-czynszowy $26\frac{2}{3}\%$ czystego dochodu podatkowo wyrachowanego, a z doliczeniem dodatków na potrzeby krajowe i na fundusz indemnizacyjny blisko

43%. W innych miastach wynosi podatek państwowy 20% czystego dochodu, podatkowo wyrachowanego, a z doliczeniem dodatków krajowych, indemnizacyjnych, powiatowych i innych, wychodzi na przeszło 35%. Korekturą tego smutnego stanu rzeczy jest panująca u nas defraudacja, która smutna w sobie samej różnomierność opodatkowania jeszcze powiększa.

Wadliwość naszego systemu podatku dochodowego jest powszechnie znaną. Zaprorowadzony on był pod presją najfatalniejszych okoliczności w r. 1849. i dotąd nie został zreformowany. Podniesiono tylko stopę podatkową a do podatku państwowego przypieczepiały się rozliczne dodatki. Najgorzej ma się rzecz z dochodem I. klasy, t. j. z dochodem podlegającym podatkowi zarobkowemu. Na polu tego podatku panuje największe uchylanie się podatkujących ale oraz najmniejsze ograniczenie władzy podatkowej, w oznaczaniu czystego dochodu. Dzisiaj wynosi podatek państwowy od dochodu I. klasy 10%, dodatki krajowe i indemnizacyjne wynoszą 6%, a licząc inne dodatki tylko w wysokości 1½% — wypada łączny ciężar podatkowy na 17½% czystego dochodu podatkowo obliczonego.

Jeżeli zważymy, że to jest dochód niefundowany, wynikający tylko z pracy i jeżeli zważymy, że ani na zaopatrzenie na starość, ani na zaopatrzenie wdów i sierót ani też na wypadki choroby i nieudolności do pracy nie się nie odlicza, to poznamy cały ciężar tego podatku. A jaka jego nierówność! Nierówność wynikająca nietylko z większego iub mniejszego uchylania się podatkujących, ale stopniująca się wedle inspektorów podatkowych. Dodawanie dodatków do takiego podatku, zwiększa premię jednych a ciężar drugich.

Wszystko to są rzeczy znane i może niepotrzebnie je powtarzam, ale powtarzam je dla tego, iż uważam, że powinno się ustalić przekonanie, że z systemem dodatkowania do podatków bezpośrednich zerwać musimy. Słusznie też powiedział baron Myrbach w rozprawie swojej wyżej zacytowanej: Land, Bezirk, Gemeinde und Handelskammer, sie alle decken den grössten Theil ihres Bedarfs durch Zuschläge an den direkten Staatssteuern und bei der naturgemäss äusserst verschiedenen Höhe dieser Zuschläge wird es geradezu ein Ding der Unmöglichkeit, in Oesterreich ein Verhältniss herzustellen, oder zu erhalten, das auf irgend einen Grad von Gleichmässigkeit Anspruch machen könnte, so lange die Zuschlagswirthschaft bestehen bleibt“.

Uchwała sejmowa z dnia 16. Stycznia 1886. stanowi w tym względzie pomyślny zwrot, bo jest uznaniem potrzeby szukania innych źródeł dochodu niż dodatków do podatków bezpośrednich. Jako takie źródła następczą nam się samoistne opłaty konsumcyjne od piwa i napojów spirytusowych, a w uzupełnieniu ich dodatek do państwowego podatku konsumcyjnego od wina.

Niezawodnie że przeciw tym opłatom można podnieść ważne i nawet do pewnego stopnia uzasadnione zarzuty, ale żaden podatek nie jest bez zarzutu, zwłaszcza, jeżeli w ogóle ciężar podatkowy jest za wielki. Jednak my nie mamy przed sobą wielkiego wyboru i tylko wybierać możemy między większym a mniejszym złem. Nie podlega zaś wątpliwości, że mierne opłaty konsumcyjne są mniejszym złem, niż zwiększenie dodatków. Jak wszędzie tak i u nas opłata konsumcyjna od piwa i napojów spirytusowych może przynieść wydatniejszą sumę, a jeżeli będzie mierna to i konsumcyi nie uszczupli. W każdym razie rozdziela się taka opłata konsumcyjna na bardzo małe części, które konsumujący ledwie odczuwa a za nią nie stoi ani termin nieodwołalny, ani sekwestrator z boletą egzekucyjną.

W tym względzie mamy ciekawe doświadczenie zrobione w Belgii po zniesieniu akcyzy miejskiej (octroi) w r. 1860. Baron Reitzenstein „Ueber indirecte Verbrauchsabgaben der Gemeinden“ cytuje pismo burmistrza z Brukseli z r. 1869, w którym się o skutkach zniesienia akcyzy tak wyraża:

„Il se manifesta au moment de la disparition des barrières intérieures, une vive déception dans la population, qui s' était imaginée que toutes les choses nécessaires à la vie allaient être fortement dégrévées. Il n'en fut rien et pour une bonne raison, c'est que, si les impôts

„indirects se payent sans qu'on s'en aperçoive, de même lorsqu'ils viennent à disparaître la „différence ne s'en fait guère sentir“.

Ale chociażby zamierzona opłata tyle zalet nie miała, i chociaż zawsze bądź jak bądź konsumcyę obciąży, to jednak to obciążenie będzie o wiele mniej dotkliwem i mniej zgubnych skutków za sobą pociągnie niż powiększenie dodatków do podatków bezpośrednich.

Że zaś piwo i napoje spirytusowe najbardziej do obłożenia opłatą konsumcyjną się kwalifikują, jest rzeczą jawną, bo równych tym artykułom przedmiotów konsumcyi, łatwych do pochwycenia podatkiem w sposób najmniej dotkliwy, nie wiele mamy.

Słusznie podniósł p. Marek w zestawieniu swoim materyałów, że możeby się także cukier kwalifikował do podciągnięcia pod krajową opłatę spożywczą*), ale pod względem cukru nie mamy jeszcze żadnych materyałów przygotowanych a nadto, co także bardzo ważną jest rzeczą, nie wiemy jakie byłoby zapatrywanie Rządu na tę kwestyę, podczas kiedy co się tyczy piwa i napojów spirytusowych mamy przykład dwóch prowincyi i kilkoletnie pomyślnie doświadczenie.

Wino stanowi u nas stosunkowo nie wielką rubrykę konsumcyi i samoistna opłata nigdyby kosztów nie pokryła. Natomiast umiarkowany dodatek do państwowego podatku konsumcyjnego byłby wcale na miejscu, dla łatwości poboru i pewności, że konsumcyi w niczem nie uszczupli.

Rochodzi się więc głównie o zamierzone samoistne opłaty spozywce od piwa i napojów spirytusowych. W tym względzie pozwoliłem sobie naszkicować projekt, który przynajmniej po krótko uzasadnić i usprawiedliwić winienem. Przedewszystkiem zaś muszę wypowiedzieć, że bynajmniej niemam pretensyi do tego, aby ten szkic uznany był za odpowiedni i wyczerpujący i aby zasady w nim przyjęte, były istotnie właściwemi, których się koniecznie trzymać należy, nie miałem nawet czasu ani sposobności poddać ten szkic jakiegokolwiek dyskusyi, ale szło mi o to, aby był dany jaki taki początek i zdaje mi się, że pod tym względem przyznana mu być winna ta zasługa, że porusza wszystkie ważne kwestye, które decyzyi wymagają, chociaż przypuszczam, że decyzya w zupełnie innym kierunku wypaść może, niż ja proponowałem. Tak samo co do systematyczności układu i redakcyi jest wiele niedostatków, tym jednak komisya z łatwością zaradzi.

Na czele mego, lubo pobieżnego uzasadnienia, winienem wyrazić szczególne uznanie dla pracy p. Marka, który przez gruntowne i wszechstronne zebranie i zestawienie materyałów ułatwił zadanie dając łatwy przegląd wszystkich dla sprawy zamierzonych opłat ważnych okoliczności.

Zdawałoby się, że byłoby dla nas rzeczą najłatwiejszą i najpraktyczniejszą, gdybyśmy zkopiowali po prostu ustawy i rozporządzenia wykonawcze, wydane dla Styryi i Salzburga. Ale to być żadną miarą nie może, dla dwóch głównie przyczyn: naprzód, że nasze stosunki są całkiem odmienne a przedewszystkiem, że mamy u siebie prawo propinacyjne, którego w tamtych prowincyach nie ma, a powtóre że opłaty konsumcyjne Styryjskie i Salzburgskie stały się opłatami szynkarskimi, które ciężą na zarobku. My musimy uważać, aby nie tylko nie dotknąć handlu i produkcyi, czego Rząd szczególnie przestrzega, ale także aby nie dotknąć i nie uszczuplić prawa propinacyi. Ponieważ zaś mamy podwójne opłaty szynkarskie krajowe i państwowe, więc zależy na tem, aby zamierzona opłata obciążała ściśle konsumcyę a nie zarobkującego, bo tym sposobem odpowie swojemu celowi i nie dotknie ani handlu ani produkcyi, ani też prawa propinacyi. Powinniśmy zatem unikać, aby się nasza opłata stała opłatą szynkarską, bo wtenczas obniżyłaby dochód propinacyjny. Stać się to może tym sposobem,

*) P. Rutowski podaje, że przeciętna cena rafinady w Wiedniu była w r. 1874 49 zł. 41 ct., a w r. 1884 tylko 38 zł. 9 ct.

jeżeli pociągniemy do opłaty nie tylko szynkarzy i wszystkich drobną sprzedażą trunków się trudniących, ale także spożywcę. Takie rozciągnięcie bezpośredniego obowiązku opłaty na spożywców nie jest z resztą nic nowego, bo praktykuje się po wszystkich miastach, pobierających dodatek gminny od napojów. Tam każdy spożywca, sprowadzony na swoją potrzebę trunek objęty prawem propinacyjnym, winien zgłosić do poboru i uiścić opłatę komunalną. Rozciągając więc tę już istniejącą zasadę co do opłat krajowych na cały kraj, nie popełnimy żadnej niesprawiedliwości, ale owszem zrównamy wszystkich spożywców całego kraju. To rozciągnięcie obowiązku opłaty krajowej na wszystkich spożywców, zamiast wpłynąć niekorzystnie na prawo propinacyi, będzie mu owszem pomocnem. Dzisiaj bowiem przez to najwięcej prawo propinacyi szkodzi, że spożywca kupuje często na własną potrzebę trunek propinacyjny w obcym okręgu propinacyjnym, a kupuje tanio, nie opłacając zysku propinacyjnego. Taki w obcym okręgu nabyty a na własny użytek przeznaczony trunek sprowadzony do miejscowości, która nie pobiera opłat komunalnych, nie podlega ani zgłoszeniu do propinacyi ani opłacie propinacyjnej. Te więc na własny użytek sprowadzane trunki robią największy uszczerbek w dochodzie propinacyjnym po wsiach i po miastach bez prawa propinacyjnego. Propinatorowie wiedzą dobrze, czy ten, który trunek kupuje jest z obcej czy ze swojej propinacyi, a jeżeli jest obcy, to kontentuje się bardzo małym zarobkiem handlowym i trunek tanio sprzedaje. Ta taniósć jest więc wielką podniętą do sprowadzania trunków z obcych propinacyi, dla uniknięcia opłaty zysku propinacyjnego. Wydarza się to i po gminach pobierających opłatę komunalną, ale już rzadziej, bo zawsze jest ambaras dla konsumenta, szczególnie przy mniejszej ilości, zgłaszać trunek do poboru i opłacać należytość komunalną.

Jeżeli się przeto podciągnie spożywcę bezpośrednio pod obowiązek opłaty krajowej, to się przeszkodzi przemianie tej opłaty na opłatę szynkarską, a nadto nie tylko że się prawu propinacyi nie zaszkodzi, ale owszem o tyle mu się pomoże, że konsument dla uniknienia ambarasu zgłoszenia i uiszczenia opłaty będzie wołał kupić trunek w własnej propinacyi.

Przyjmując zasadę pociągnięcia spożywców do uiszczania opłaty krajowej, spotykamy się z bardzo ważną kwestyą. W pierwszym rzędzie musi opłata spoczywać na szynkarzach i w ogóle na tych, którzy się trudnią drobną sprzedażą piwa i napojów spirytusowych wprost konsumentom, tak że trunek przez konsumenta u drobnego sprzedawcy nabyty będzie już opłacony. Przyjąć bowiem trzeba, że drobny sprzedawca przez małe nałożenie do ceny przerzuci opłatę na spożywcę, i że przez to opłata zachowa swoją naturę podatku spożywczego. Że tak się dzieje w ogóle, nie podlega wątpliwości, ale czasami zachodzą pod tym względem trudności. U nas zaś trudność polega jeszcze w tem, że nasza moneta drobna jest za wysoka, a mianowicie nasza półcentówka jest za wysoka, aby służyć mogła na wyrównywanie drobnych różnic. Nadto, co jest rzeczą szczególną, nasze półcentówki, przez to właśnie, że dla siebie nie stanowią całości, nie przyjęły się w obiegu i prawie cały zapas wybicia pozostał w kasach rządowych.

Pod względem poboru opłaty musi być cały kraj podzielony na okręgi poborowe, z których każdy będzie stanowił jednostkę administracyjną. Jeżeli miejsce spożycia nabytego u drobnego sprzedawcy trunku przeznaczonego do domowego użytku, a nie skonsumowanego na miejscu w lokalu sprzedawcy, znajduje się w tym samym okręgu poborowym, to o powtórnej opłacie mowa być nie może i nie zachodzi żadna potrzeba dalszego molestowania spożywcy. Ale jeżeli miejsce spożycia znajduje się w innym okręgu poborowym niż miejsce nabycia rozumie się trunku nabytego w drobnej sprzedaży i już opłaconego, toby można wychodząc z zasady, że trunek w tym samym okręgu poborowym, powinien być opłacony, w którym jest spożyty, dojść do wymagania ponownej opłaty.

Za wymaganiem opłacenia trunku, bez względu na to, że już raz przez drobnego sprzedawcę był opłacony, jeszcze drugi raz w tym okręgu poborowym, w którym znajduje się

miejsce spożycia, można przytoczyć, że konsument, który nie spożywa napoju w lokalu sprzedawcy, ale transportuje go do drugiego okręgu poborowego, jest już zwykle zamożniejszy i zwykle większą kupuje ilość i że dla takiego konsumenta uiszczenie opłaty nie będzie uciążliwe, a utrzymuje się konsekwencya zasady, iż opłata powinna być uiszczoną w okręgu poborowym miejsca spożycia. Mnie się jednak zdaje, że to byłoby zawsze zbyt wielkiem obciążeniem i niesłusznoscią. Dla tego jestem raczej za przyznaniem pierwszeństwa tej zasadzie, iż trunek raz opłacony jest już od dalszej opłaty wolny. Ale za to dla kontroli i zapobieżenia ukróceniom trzeba nałożyc na spożywcę obowiązek zgłoszenia do poboru opłaty krajowej napoju, z obcego okręgu poborowego sprowadzonego i wykazania, że nabyty był w drodze drobnej sprzedaży. — Teraz powstaje dalsze pytanie, co zrobić w tym wypadku, jeżeli spożyweca nabywa napój na swoją potrzebę nie w drodze drobnej sprzedaży, ale sposobem hurtownym od hurtownika albo od producenta? Ponieważ zamierzona opłata ma być ściśle spożywczą i ani handlu ani produkcji obciążać nie może i ponieważ spożywcy zabraniać także nie można, aby napoju u hurtownika albo producenta sposobem hurtownym nie nabywał, przeto nabyty tym sposobem przez spożywcę napój w chwili nabycia nie będzie jeszcze opłacony i dla tego obowiązek uiszczenia opłaty ciążyć musi bezpośrednio na nabywcy.

Zatem prowadzi konieczność do zobowiązania spożywcy, aby trunek nabyty w drodze hurtownej zgłosił do poboru opłaty krajowej i takową uiszczył, a to bez różnicy czy miejsce spożycia znajduje się w tym samym okręgu poborowym, co miejsce nabycia, czy nie.

Jeżeli zaś nabycie napoju na spożycie w drodze drobnej a w drodze hurtownej sprzedaży tak wielką robi różnicę, to zachodzi konieczność dokładnego oznaczenia, kiedy jest jedna a kiedy druga sprzedaż. — W przepisach odnoszących się nie mamy dokładnie pociągniętej granicy. Tę granicę trzeba więc w uwzględnieniu stosunków i ustalonej praktyki naszego kraju pociągnąć.

Sprzedawca, który nie będąc ani hurtownikiem ani producentem trudni się sprzedażą napojów wprost konsumentom, może sprzedać dowolną ilość konsumentowi, a ta ilość, chociażby była większą od ilości minimalnej, dla sprzedaży hurtownej wymaganej, będzie zawsze zbytą i nabytą w drodze drobnej sprzedaży, bo wedle założenia projektu, wywołanego także względami na stosunki kraju, będzie ta ilość już z góry opłaconą przez drobnego sprzedawcę.

Inaczej się rzecz ma z hurtownikami, producentami i wykonującymi prawo propinacyi. — Największą w tym względzie rolę odgrywa prawo propinacyi, bo obejmuje w sobie prawo produkcji i prawo sprzedaży tak hurtownej jak drobnej. — Producentów i hurtowników bez prawa propinacyi mamy niezawodnie bardzo mało. Zwykle też producenci i wykonujący prawo propinacyi trudnią się równocześnie i hurtowną i drobną sprzedażą. Po browarach wydarza się, że sprzedają piwo w beczułkach po 25 litrów, które są przeznaczone wprost dla spożywców, bo dla drobnych sprzedawców jest to ilość zbyt mała. Możeby więc co do piwa w beczułkach należało ustanowić granicę hurtownej sprzedaży na 50 hektolitrów. Piwo w opieczętowanych fiaskach sprzedaje się także sposobem hurtownym w większych ilościach, ale że przy prawie propinacyi łączy się zwykle drobna sprzedaż i nie było dotąd praktycznej potrzeby rozróżniania ilości, więc wydarza się, że spożywcy nabywają po browarach i mniejszą ilość, która mimo to nie jest uważana za idącą na wyszynk, ale jako hurtownie wprost ze składu sprzedana.

Ażeby nie utrudniać handlu, nie można dla sprzedaży hurtownej zbyt wysokiej brać ilości, ale także niepodobna poczytywać sprzedaży już jednej fiaski za sprzedaż hurtowną. Zdaje się, że ilość 10 fiasek może być najniższą granicą dla handlu hurtownego, tak że sprzedaż poniżej tej ilości musiałaby być poczytana za drobną.

Co do wódki, to zachodzi różnica między wódką słodzoną albo przyprawioną a surową. — Tam gdzie są gorzelnie i znajduje się oraz propinacyjne prawo wyszynku, to ostatnie zaś przez inną osobę jest eksploatowane, niż gorzelnia, wymawiają sobie propinatorowie, aby

w gorzelnii niżej pewnej ilości wódki nie sprzedawano. Ta ilość bywa rozmaita, jednak wynosi zwykle 4 do 5 garncy. Oznaczając 10 litrów jako granicę między sprzedażą hurtowną, nie przysporzy się z pewnością trudności właściwemu handlowi, a tę ilość można zostawić także dla wódek przyprawianych, słodzonych i zagranicznych. Jeżeli zaś wódka sprzedaje się we flaszkach opieczutowanych, to ilość 10 flaszek może być tak samo jak przy piwie przyjęta za właściwą granicę. —

Zresztą można te ilości inaczej oznaczyć, gdyby się po temu potrzeba handlu okazała, ale ostatecznie między sprzedażą hurtowną a drobną stała granica pociągniętą być musi.

Pociągnięcie pewnej i stałej granicy pomiędzy handlem hurtownym a drobną sprzedażą, uważam dla sprawy opłaty krajowej za tak ważną, iż bez niej pomyślnego skutku nie mógłbym sobie obiecywać, bo u nas, bardziej niż gdzie indziej, brak takiej granicy odbiłby się nadużyciem. Myślę że i Rząd pociągnięciu takiej granicy nie będzie się sprzeciwiał, bo taka granica, zaprowadzona jedynie w odniesieniu do opłaty krajowej, w niczem interesów jego nie dotyczy i wolności handlu nie ograniczy.

Mając zaś ustaloną granicę między handlem hurtownym a drobną sprzedażą, ułatwia się cały układ opłaty krajowej. Właściwe środki kontrolne ograniczą się do drobnej sprzedaży a handel hurtowny nie dozna żadnego utrudnienia.

Przechodzę teraz do dalszych szczegółów.

Do art. 1. mego projektu.

Komisya zgodziła się na to, aby opłata od hektolitra piwa w ilości nie mniejszej jak 50 litrów wynosiła 50 centów i ja tak samo uważam, że opłata wyższą być nie może, bo Rząd na wyższą opłatę już w Styryi się nie zgodził, a u nas nadto konsument ma do opłacenia zysk propinacyjny, po miastach zaś i miasteczkach jeszcze znaczny dodatek komunalny, który n. p. w Stanisławowie wynosi 2 zł. 65¹/₂, a w Wieliczce 2 zł. 49³/₄ ct.

Piwo stało się u nas napojem bardzo powszechnym i zastępuje już w znacznej części wódkę, nie należy więc drożec jeszcze tak ważnego artykułu konsumcyi. Owszem zdaje mi się, iż byłoby rzeczą bardzo pożądaną, poddać ogólnej rewizyi opłaty komunalne u nas istniejące i gdzie tylko nabyte prawa nie stoją na przeszkodzie, takowe obniżyć i przyjąć stałą normę co do dopuszczalnej wysokości opłat komunalnych. Nawet tam, gdzie są prawa nabyte, a opłata komunalna niestosunkowo wygórowana jak w Stanisławowie i w Wieliczce, należałoby wpłynąć, aby gminy same opłaty dotychczasowe obniżyły, a ubytek ztąd powstały innym sposobem pokryły.

Zatem opłata po 50 centów od hektolitra piwa, jako rzeczywiście umiarkowana, kwestyi podlegać nie powinna. Ale pozostaje pytanie, czy należy i można podnieść opłatę do podwójnej wysokości, jeżeli ilość piwa opłacie podlegająca jest mniejszą niż 50 litrów, tak, jak to komisya zaproponowała. Ja tego zdania nie podzielam.

Naprzód z takiego podwyższenia opłaty nie spodziewam się wielkiego rezultatu, bo drobni sprzedawcy w mniejszych ilościach jak półhektolitrowych piwa nie nabywają, ile że ambaras i koszt z większą ilością naczyni połączony, byłby za wielki, w stosunku do niewielkiego zysku.

Powtóre mogliby być przez takie nałożenie podwójnej wysokości opłaty dotknięci producenci piwa, o ile rzeczywiście piwo w mniejszych ilościach n. p. w 30 lub 25 litrowych naczyniach sprzedają, bo taka sprzedaż całkiem by ustała.

Potrzenie tę podwójną opłatę uiszczaliby bezpośrednio sami konsumenci, którzyby piwo wprost z browaru dla swego domowego użytku sprowadzali. Konsumenci po miastach i miasteczkach uczuliby tę podwyższoną opłatę bardzo dotkliwie, bo już bez tego muszą uiszczać stosunkowo wysoką opłatę komunalną. Mniej dotkliwy byłby ten ciężar po wsiach i gminach niepobierających opłat komunalnych, ale jeżeli niepodobna konsumentów miejskich,

zmuszonych uiszczać opłaty komunalne, obciążać nad potrzebę, to znowu niepodobna zaprowadzać różnicy między konsumentami.

Natomiast byłbym za zaprowadzeniem podwójnie wysokiej opłaty od wszelkiego rodzaju piwa zagranicznego, jako to: porteru, alu, piwa bawarskiego i t. d., bo kto spożywa piwa zagraniczne, ten jest już zamożniejszy, a konsumpcya jego jest już poniekąd zbytkową. Dla tego podniesienie opłaty od wszelkiego rodzaju piwa zagranicznego uważam za rzecz całkiem uzasadnioną.

Że opłata nie powinna się odnosić do stopnia, dla uniknienia wszelkich komplikacji, nie podlega, wedle mego zdania, wątpliwości.

Tak samo co do napojów spirytusowych, sędzę, za przykładem ustaw styryjskiej i salzburgskiej, że opłata powinna być postanowioną bez względu na stopień, albowiem tym sposobem ułatwi się cała manipulacya i uniknie się potrzeby sprawdzania siły i redukowania opłaty. Drobni zaś sprzedawcy, którzy wódkę do rozsprażdaży sprowadzają, sami o to będą dbali, aby siła jej była o ile możności najwyższa.

Co się zaś tyczy wysokości opłat, to rozróżniłbym znowu produkt krajowy od zagranicznego. Produkt zagraniczny dla tych samych przyczyn, które wyżej przy piwie przytoczyłem, obłożyłbym znacznie wyższą opłatą, i zgodziłbym się z propozycją komisji ale w tej formie: że od napoju spirytusowego proveniencyi zagranicznej płacić się ma po 4 zł. od hektolitra, a od sprowadzonego we flaszkach, od flaszki litrowej lub mniejszej zawartości po 8 centów.

Co się tyczy napojów spirytusowych produkcji krajowej, to zrobiłbym tylko różnicę między wódką zwyczajną surową a wódką przyprawianą jakimkolwiek bądź sposobem, żeby nie mnożyć kazuistyki i nie wywoływać kwestyi spornych. Na pierwszą nałożyłbym opłatę w wysokości 1 zł., a na drugą w wysokości 2 zł. — zestawiając ją nawet przy mniejszych ilościach, ale z zastrzeżeniem, że wszelka ilość niżej litra uważa się za litr pełny.

Co się tyczy dodatku do państwowego podatku konsumcyjnego od wina, sędzę że dodatek w wysokości 100% proponowanej przez komisję, jest za wielki, z przyczyny, że w wielu gminach mamy już tej samej wysokości dodatek komunalny. Dla tego oświadczam się tylko za dodatkiem 50%, który zawsze, biorąc za podstawę obliczenia p. Marka uczyniłby poważną sumę 50.000 zł.

Do art. 2. projektu.

W 2. artykule są wypowiedziane zasady, już wyżej objaśnione, że do uiszczenia opłaty obowiązani są drobni sprzedawcy i spożywcy.

Przy drobnych sprzedawcach, kładę słowa „na własny rachunek“, zatem nie każdy drobny sprzedawca byłby wedle mego założenia obowiązany do uiszczania opłaty krajowej, tylko ten, który się trudni drobną sprządażą na własny rachunek.

Dodatek ten wydaje mi się bardzo ważny i konieczny ze względu na stosunki faktyczne u nas istniejące i z prawa propinacyi wypływające, których niema w innych prowincjach. Prawo propinacyi, jako wyłączne prawo sprządawania w drobnych ilościach trunków propinacyjnych, rozciąga się na pewne terytoryum, które jest większem albo mniejszem i liczy więcej albo mniej szynków, karczem i t. d.

Rzadko kiedy właściciel prawa propinacyi trudni się drobną rozsprażdażą trunków propinacyjnych po wszystkich szynkach lub karczmach na własny rachunek, chociaż i takie wydarzają się wypadki, tam, gdzie izraelici ponabywali drobne folwarki, albo same prawo propinacyi. Wykonywanie prawa propinacyi odbywa się zwyczajnie przez wydzierżawienie, które albo jest jeneralne, rozciągające się na całe terytoryum propinacyjne, albo ograniczone na pewne objekta, to jest karczmy lub szynki. Owoż mamy dwa rodzaje szynkarzy, czyli drobnych sprządawców, czy to ustanowionych przez właścicieli prawa propinacyi, czy przez dzierżawców tegoż, bo to różnicy nie robi — jedni z nich mogą napoje do rozsprażdaży potrze-

ne zkańdokolwiekbańdź pobierać i płać za to właścicielowi albo dzierżawcy pewien czynsz stały, tak, że są raczej poddzierżawcami prawa propinacyi co do pewnego pojedynczego obiektu, drudzy zaś muszą brać trunki od wykonującego prawo propinacyi i innych sprzedawać im nie wolno, i tacy są raczej sługami właściciela lub dzierżawcy prawa propinacyi. Wykonujący prawo propinacyi liczy takiemu niesamoistnemu szynkarzowi trunków propinacyjny już z zyskiem propinacyjnym, ale zawsze nieco niżej niż konsumentowi, tak, że różnica między ceną zapłaconą wykonującemu prawo propinacyi łącznie z zyskiem propinacyjnym, a ceną płaconą przez konsumenta, stanowi zarobek szynkarza.

Szynkarzy więc jednych i drugich jednakowo traktować nie można, bo znajdują się w warunkach odmiennych. Szynkarze mający wolność brania trunków propinacyjnych tam, gdzie im się podoba, są samoistnymi drobnymi sprzedawcami, tak samo jak ci, którzy się trudnią drobną sprzedażą na mocy koncesyi od władzy politycznej otrzymanej. Ci więc powinni i muszą być pociągnięci bezpośrednio do uiszczania opłaty krajowej, tak jak się to dzieje w Styryi i w Salzburgu. Inaczej ma się rzecz z szynkarzami niesamoistnymi, ograniczonymi w poborze trunków propinacyjnych. Tych należy raczej uważać za sługi, wykonującego prawo propinacyi, a do opłaty pociągnąć nie szynkarza nie samoistnego, ale wykonawcę prawo propinacyi, który sam i wyłącznie daje szynkarzowi swój napój do rozprzedaży. Że takie rozróżnienie jest w rzeczy uzasadnione, zdaje mi się nie podlegać wątpliwości. Szynkarz niesamoistny pobiera trunki zwykle w małych ilościach, bo zwykle jest ubogi i wielkiego zapasu trzymać nie może, a nadto i nie potrzebuje, bo ile razy zapas mu wyjdzie, ma go gotowy u wykonawcy propinacyi. Nadto taki szynkarz ma zwykle większy lub mniejszy kredyt u swego pryncypała, z którym w ciągłym zostaje rachunku. Zresztą te drobne zapasy, przez niesamoistnych szynkarzy pobierane, idą już wprost do konsumeyi i do wykonawcy propinacyi nie wracają. Zatem słusznie jest, żeby ten, który szynkarza ustanowił i którego napój szynkarz wyłącznie sprzedawać jest obowiązany, był pociągnięty do opłaty, i nie szynkarz, ale on, od ilości szynkarzowi do rozprzedańia wydanej opłatę uiścić był obowiązany.

Pryncypał szynkarza ustanawia cenę nie wedle ceny targowej, ale wedle swego zysku propinacyjnego, jaki sobie rachuje, razem więc z zyskiem pobierze opłatę przez siebie uiszczoną, a stosunek do poboru krajowego pozostanie łatwym i prostym, zwłaszcza że wykonujący prawo propinacyi sam nad szynkarzami swymi rozciąga należyty i skuteczny nadzór, aby pokątnie obcych trunków nie sprowadzali. Pobór zaś będzie łatwiejszym, jeżeli kontrola nad wielką liczbą niesamoistnych szynkarzy odpadnie i stanie się zbyteczną.

Czy zaś redakcyja moja odpowiada myśli mojej dopiero co objaśnionej, tego pewnym nie jestem i przypuszczam, że może dla jasności byłoby dobrze dodać ustęp środkowy mniej więcej tak opiewający:

„Wykonujący prawo propinacyi od ilości piwa lub napojów spirytusowych, wydanej ustanowionym przez siebie szynkarzom nie mającym prawa dowolnie ich gdzie im się podoba zakupywać“.

Tym sposobem gdyby szynkarz był obowiązany zakupywać wódkę w propinacyi, a zaś co do piwa nie był ograniczonym, to by pod względem wódky był uważany za niesamoistnego szynkarza i opłatę uiszczaby musiał pryncypał, co do piwa zaś byłby samoistnym i musiałby opłatę sam uiszczać i kontroli przepisanej podlegać.

Drugi ustęp art. 2. objaśniłem już wyżej, a tu dodaję, że jeżeli producent lub hurtownik trudni się oraz drobną sprzedażą, poddany jest osobnym przepisom dla utrzymania stałej granicy pomiędzy handlem hurtownym a szynkowaniem.

Do art. 3. projektu. Potrzebę określenia tej granicy starałem się już wyżej uzasadnić i nie chcę się w tym względzie powtarzać. Druga część tego artykułu usprawiedliwia się sama przez się. Połączenie drobnej sprzedaży z produkcją albo z prawem propinacyi jest u nas bar-

dzo zwyczajne. Kto więc nie ogranicza się na sprzedaż w ilościach większych niż oznaczone są, ten musi być podciągnięty pod ogólne przepisy dla drobnych sprzedawców wydane.

Do art. 4. projektu. W artykule tym proponuję wyjątek dla spożywców we Lwowie i w Krakowie i zdaje mi się że z przyczyn słusznych. Naprzód bowiem trzeba uwzględnić, że spożywey w tych miastach są już bardzo obciążeni rozlicznymi opłatami akcyzowymi i należy im się pewna ulga.

Powtóre: konsumenci we Lwowie i Krakowie zakupują zwykle napoje u drobnych sprzedawców i rzadko się zdarza, aby który konsument nabywał dla siebie napój w drodze handlu hurtownego.

Po trzecie nareszcie: pobór sam natrafiłby na nadzwyczajne trudności, a kontrola byłaby prawie niepodobną.

Zdaje mi się jednak, że do tego artykułu trzeba zrobić dodatek taki, że przyznane uwolnienie odnosi się tylko do napojów nabytych na miejscu w drodze handlu hurtownego, nie zaś do napojów z po za tych miejsc sprowadzonych.

Gdyby zaś spożyweca kupił napój opłacie podlegający w drodze handlu hurtownego we Lwowie i z miasta go wyprowadził, to musiałby go wedle zasady przezemnie przyjętej, zgłosić w poborze miejsca spożycia, bo już wtenczas nie jest spożywcą we Lwowie albo w Krakowie.

Do art. 5. projektu. Proponowane przezemnie nałożenie obowiązku prowadzenia rejestrów na producentów i hurtowników, uważam dla całego systemu krajowej opłaty konsumcyjnej za szczególnie ważne, bo inaczej wszelka kontrola będzie ułudną, a defraudacya będzie miała otwarte przed sobą pole. Wiem jednak, że to jest kwestya trudna, bo na podobne żądanie, ze Styryi podniesione, Rząd dotąd, o ile mi wiadomo, nie dał jeszcze odpowiedzi. Atoli to nie powinno nas odstraszać od podjęcia tej kwestyi z naszej strony, jeżeli chcemy, aby opłata nasza krajowa, pociągająca za sobą rozliczne utrudnienia dla publiczności, przyniosła rzeczywisty pożytek krajowi, nie zaś premie dla defraudantów. Rozumie się jednak, że w tym względzie należy się wprzód upewnić, jakie będzie zapatrywanie Rządu. Idę nawet dalej i powiadam, że ponieważ my żadną miarą nie możemy poprzestać na prostem skopiowaniu czy to styryjskiej czy salzburgskiej ustawy, ale musimy ułożyć całkiem nową, do naszych stosunków zastosowaną, przeto przed wniesieniem projektu do Sejmu, powinniśmy upewnić się przychylności Rządu. Nie widzę zaś słusznej przyczyny, dla której Rząd miałby być przeciwny nałożeniu takiego obowiązku? Kraj potrzebuje funduszków nowych do spełnienia swoich zadań i nie może pozostać w ciasnym kącie, w który go z jednej strony Państwo, a z drugiej komuny weisnęły, ograniczony na zgubną gospodarkę dodatkowania. Rząd powinien przeto ułatwić krajowi zdobycie sobie nowego źródła. Nałożenie zaś obowiązku na producentów i hurtowników prowadzenia rejestrów zbytu, nie może kolidować z żadnymi względami publicznymi i nie stworzy żadnej nowej uciążliwości, bo każdy przedsiębiorca i w ogóle każdy gospodarz powinien z porządku rzeczy już dla siebie samego prowadzić dokładne rachunki i rejestra. Tu zaś nie rozchodzi się o rachunki i wdzieranie się w tajemnice majątkowe, ale o prosty wykaz zbytu. Jak ważną zaś dla kontroli rzeczy są takie wykazy, pokazuje się zaraz na pierwszy rzut oka, jeżeli producent lub hurtownik jest oraz drobnym sprzedawcą, jak to zwykle u nas bywa. Wynika zaś z prostej konsekwencji pociągnięcia drobnych sprzedawców bezpośrednio do obowiązku uiszczania opłaty krajowej, że dla drobnej sprzedaży osobne rejestra prowadzone być muszą. Zresztą to samo ma miejsce w Styryi i w Salzburgu.

Do art. 6. projektu. Przepis tego artykułu zostaje w ścisłym związku z poprzednim i jest jego koniecznym uzupełnieniem. — Zapiski takie są prowadzone na każdej stacyi i służą

potem do zestawień rachunkowych i statystycznych układanych przez administracye dróg żelaznych.

Te zapiski dla celów kontroli zupełnie wystarczają a Rząd nie powinien kwestyonować obowiązku udzielania z nich odpisów, zwłaszcza że przez to żaden nowy ciężar na administracye kolejowe nie spada, a rzecz sama tajemnicy urzędowej nie stanowi.

Do art. 7. projektu. Przyjmując za zasadę, że każdy spożywca obowiązany jest napój w drodze handlu hurtownego nabyty opłacić, a uwalniając go od tego obowiązku, jeżeli napój nabywa w drodze drobnej sprzedaży, trzeba mu ułatwić dowód, a poborowi kontrolę. — Do tego celu służyć mają owe karty poświadczające, o których traktuje niniejszy artykuł.

Ja kartę taką następnie sobie wyobrażam:

Na górze powinien być napis albo handel hurtowny albo drobna sprzedaż; potem miejsce sprzedaży i nazwisko sprzedawcy;

dalej miejsce zostawione na wypisanie imienia i nazwiska nabywającego a na koniec takie rubryki:

piwa krajowego	litrów	flaszek jednolitrowych lub mniejszej zawartości.
„ zagranicznego		
wódki krajowej zwyczajnej		
„ „ przerobionej		
„ zagranicznej		

Data.

Takie karty powinny być wydrukowane i sprzedawcom rozdane, — wypełnianie ich byłoby bardzo krótkie, bo wystarczy wpisać imię i nazwisko nabywcy albo nawet same nazwisko tudzież ilość litrów albo flaszek i położyć datę.

Wydanie jednak takiej karty musi być zależne od żądania nabywcy, który wydania oczywiście tylko wtenczas zażąda, jeżeli ma uczynić zgłoszenie do poboru.

Zachodzą atoli wypadki, w których wypełnienie nawet tak małe na blankiecie drukowanym byłoby trudnem.

N. p. w Łancucie na stacyi kolejowej sprzedawane bywają w czasie zatrzymywania się pociągów, rozolisy i likiery z fabryki łancuckiej. Kilka minut zatrzymania się pociągu nie dopuszcza żadnego najmniejszego pisania.

Na takie wyjątkowe wypadki muszą być dopuszczone ulgi i możnaby zezwolić na drukowane karty kartonowe, na którychby sprzedający datę wyciskał, tak jak się to dzieje z biletami kolejowemi.

Czy przepis o tych kartach należy do zasad ustawy czy też do wykonania, tego przesądzać nie choę, ale zdaje mi się, że lepiej go umieścić między postanowieniami ustawy z powodu, iż zawsze nowy obowiązek wprowadza.

Do art. 8. projektu. Ten artykuł sam przez się usprawiedliwia się. — O tem zaś, czy te same organa, które pobierają opłaty miejskie, mają pobierać opłaty krajowe, nie wspominać, bo na miasta takiego ciężaru nakładać nie można i co do rzeczywistego poboru przez organa miejskie, musiałby być zawarty układ z reprezentacją miast.

Do art. 9. projektu. Podział kraju na okręgi poborowe jest koniecznym, a ponieważ stosunki miejscowe muszą być ocenione i uwzględnione, przeto naprzód z góry, nie da się powiedzieć, jak wielkimi być mają. — Nie można ich za nadto drobić, ale to pewna, że muszą być mniejsze od powiatów.

NB. Okręgi poborowe dla podatku konsumcyjnego państwowego są zgodne z powiatami, ale skarbowość wypuszcza często pobór w pojedynczych gminach, które są osobnym przedmiotem poborowym.

Do art. 10. projektu. Kwestya restytucyi uiszczonej opłaty jest ważną a przytem trudną do rozwiązania, zwłaszcza jeżeli chcemy, aby była dla strony jak najmniej uciążliwą, a skarbu krajowego na szkodę nie narażała. — Zdaje mi się, że sposób przemennie podany, odpowiada temu podwójnemu zadaniu. — Ja się oświadczyłem za tem, aby opłata krajowa pobierana była bez względu na stopień. — Z tego postanowienia będą strony co do wódki w ten sposób korzystały, że wódka opłacana będzie miała jak najwięcej stopni. — Gdyby więc restytucya była dopuszczoną także bez względu na stopień, toby strony mogły robić na skarbie krajowym spekulacyę.

Zatem rozróżniam dwa wypadki, pierwszy jeżeli jest zupełny dowód, że napój od którego ma być opłata zwróconą jest ten sam, od którego była uiszczoną i jeżeli takiego dowodu nie ma.

W pierwszym wypadku należy zwrócić całą uiszczoną opłatę a w drugim przyjąć, że napój spirytusowy miał siłę stu stopni tak, że zwrot opłaty byłby tylko stosunkowy, w stosunku do stopnia jaki ma napój z handlu drobnego wycofać się mający. — Co się tyczy piwa, przy którym jednak restytucya rzadko kiedy zachodzić będzie, należy przyjąć, że opłata uiszczona była mniejsza, a zatem że piwo opłacone było krajowe. Wszakże strona będzie mogła nłatwić sobie dowód tożsamości, jeżeli przy uiszczeniu opłaty uczyni stosowne zastrzeżenie a napój podda zamknięciu ze strony poboru.

Do art. 11. projektu. Zastrzeżenie to jest zdaje mi się potrzebne, ale trudno oznaczyć naprzód ostrożności, jakie dla zabezpieczenia skarbu krajowego od nadużyć pożądane być mogą. — Ostrożności te mogłyby być: deklaracya przemysłowca, iż spirytusu tylko do swego proceduru używać będzie, orzeczenie znawców co do potrzebnej do proceduru ilości, zgłoszenie każdej ilości na ten cel sprowadzonej do poboru i t. p.

Do art. od 12. do 18. Artykuły te, zdaje mi się, nie potrzebują osobnego usprawiedliwienia i są po większej części zgodne z postanowieniami zawartemi w ustawach styryjskiej i salzburgskiej.

O rewizyi domowej żadnej nie uczyniłem wzmianki, bojąc się, ażeby przez to nie były wywołane trudności. Zresztą można się odwołać na ustawę z 27. Października 1862 Nr. 88. D. P. P. która w §. 3. takie zawiera postanowienie: Zum Behufe der polizeilichen und finanziellen Aufsicht dürfen von den Organen derselben Hausdurchsuchungen nur in den durch das Gesetz bestimmten Fällen vorgenommen werden. — Jedoch gelten auch hier die Vorschriften des vorhergehenden Paragraphes bezüglich der Ermächtigung zur Hausdurchsuchung und der Bescheinigung über deren Vornahme.

Co do postanowień wykonawczych jestem zdania, iż takowe muszą być uchwalone równocześnie przez Sejm w formie instrukcyi ile możności dokładnej chociaż niekoniecznie szczegółowej. Sam wniosek o zaprowadzenie opłat konsumcyjnych dozna wielkiej opozycyi, naprzód jako rzecz nowa a powtóre jako dotycząca wiele interesów ekonomicznych.

Obawa przed rzeczą nową spowoduje niejednego do oponowania, a każdy będzie się pytał, jak też ustawa będzie w codziennem życiu funkcyonowała, ile go dotknie w jego interesach i jakie sprowadzi uciążliwości. Z takimi obawami i wątpliwościami trzeba się liczyć i dla tego jestem za tem, aby Sejmowi przedłożyć instrukcyę o ile możności dokładną. Co do projektu mego, to wynika on z zasad przemennie przyjętych, różni się wprawdzie znacznie od rozporządzeń wykonawczych wydanych dla Styryi i Salzburga, bo ze względu na odmienne nasze stosunki różnić się musi ale w rzeczach głównych zgodny jest z przepisami wydanymi dla poboru

podatku konsumcyjnego od wina i mięsa. Tak np. rozróżnienie lokalności przeznaczonych do handlu hurtownego od lokalności przeznaczonych do sprzedaży drobnej, które pod względem należytego zabezpieczenia poboru opłat krajowych uważam za konieczne, znajduje się już w ustawie z dnia 16. Czerwca 1877. Nr. 60. D. P. P. W tym względzie pozwalam sobie przytoczyć dosłownie tylko ustęp z §. 37. tej ustawy, który tak opiewa:

„ Sprzedawcy ci są nadto obowiązani, ile razy zamierzają słonię, mięso solone, wędzone lub marynowane zwierząt w taryfie wymienionych, konserwy z mięsa i inne kieł-
„ basy mięsne

„ a. użyć do sprzedaży drobnej lub na domową potrzebę albo przenieść do lokalu
„ drobnej sprzedaży, albo

„ b. przenieść do lokalu sprzedaży hurtownej, albo

„ c. pozbywać hurtem, to jest w ilościach najmniej po 25 kilogramów każdego artykułu, lub usunąć z magazynu kontroli

„ oznajmić zamierzoną czynność organowi skarbowemu, do nadzoru nad przedsiębiorstwem wyznaczonemu. “

§. 1. do proponowanych przezemnie postanowień wykonawczych zawiera oprócz zarządzenia: że wszyscy trudniący się drobną sprzedażą napojów opłacie podlegających mają podać dokładny opis swoich lokalności, także rozporządzenie, że lokalności przeznaczone do przechowywania napojów idących na handel hurtowny, muszą być należycie odłączone od lokalności w których przechowywane być mają napoje przeznaczone na sprzedaż drobną. Na takim odosobnieniu i odłączeniu obu rodzajów lokalności bardzo wiele zależy, bo inaczej nadużycia byłyby nieuniknione.

Że zaś każda zmiana w lokalnościach musi być naprzód organom poborowym oznajmioną, leży w porządku rzeczy a czas 48 godzin nie jest za krótki, bo z wyjątkiem niespodziewanych wypadków, które się usprawiedliwić dadzą, są takie zmiany naprzód przewidywane.

Do §§. 2. 3 i 4. Z dniem w którym ustawa zaprowadzająca opłaty krajowe w życie wejdzie, podlegają już piwo i napoje spirytusowe, idące na konsumcyą opłacie. Jednak przejście jest konieczne, zaczem wszystkie środki kontrolne należyście funkcyonować zaczną.

Nakazywać, ażeby wykazy zapasów podawane były przed dniem obowiązywania ustawy, jest rzeczą niepodobną, zwłaszcza że żaden sprzedawca nie będzie mógł oznaczyć naprzód ściśle zapasu, jaki się w dniu rozpoczęcia działalności ustawy znajdywać będzie, bo każdy dzień i każda godzina może w tym względzie zmianę spowodować. Zdaje mi się, że wyznaczenie 48 godzin czasu po wejściu w życie ustawy, a zatem trzech dni, nie będzie ani za wiele ani za mało. Że niejeden sprzedawca utai jakąś ilość napoju, jest do przewidzenia, ale że organa poborowe mają prawo sprawdzić zaraz zapasy, przeto niebezpieczeństwo nie jest wielkie.

Ponieważ przyjąłem zasadę, że uiszczenie opłaty ma się odbywać równocześnie z wniesieniem trunku do lokalności sprzedaży drobnej, wykluczając w zupełności uiszczenie dopiero przy otwarciu czopa i w ogóle naczynia, przeto też musiał być na sprzedawców nałożony obowiązek uiszczenia równocześnie z podaniem wykazu także opłaty od napojów, które się w dniu wejścia w życie ustawy w lokalnościach drobnej sprzedaży znajdowały i później tam aż do chwili zamknięcia wykazu wniesionemi były.

Do §. 5. U sprzedawców trudniących się oprócz sprzedażą drobną także hurtowną, nie wystarcza bynajmniej odłączenie i odosobnienie lokalności, ale trzeba uciec się jeszcze do skutecznieszego środka, aby napój bez uiszczenia opłaty nie mógł być przemycany z jednych lokalności do drugich. Zabezpieczenie od takiego przemytnictwa może być rozmaite, byle było skuteczne.

Do §. 6. Tak zabezpieczenie wzmiankowane w poprzednim paragrafie jak ostrożności w niniejszym przepisane, odpowiadają w zupełności przepisom wykonawczym dla Styryi i Salzburga wydanym, z modyfikacyami usprawiedliwionemi przyjęciem tylko jednego sposobu opłaty

i rozróżnieniem dwojakich lokalności. Zresztą zdaje mi się, że nie zachodzi potrzeba zapuszczać się w kazuistykę i wyliczać wszystkie zmiany, wymagające oznajmienia do poboru. Dość jest powiedzieć, że wszelka zmiana powinna być oznajmioną, czy to że napój ma być z jednego naczynia w drugie przelany, czy też że ma pójść do lokalności drobnej sprzedaży albo że ma być ze składu całkiem wytransportowany.

Do §. 7. Paragraf ten jest właściwie zbyteczny, bo jedynie drobni sprzedawcy i spożywczy pociągnięci są do obowiązku uiszczania opłaty konsumcyjnej, ale dla lepszej ewidencji nie zaszkodzi go zamieścić.

Do §. 8. Jak już wyżej nadmieniałem, wykluczyłem z mego projektu postanowienie, które w Styryi i w Salzburgu stanowi niemal regułę, że opłata może być uiszczoną dopiero przy otwarciu czopa i w ogóle naczynia w którym się napój znajduje. To postanowienie uważałbym w naszych stosunkach za bardzo niebezpieczne i nie mógłbym go żadną miarą polecić. Mielibyśmy niezawodnie tysiączne nadużycia z których nie wszystkie na jaw by wyszły a lepiej jest im zapobiedz i kontrawencyi przez ułatwienie sposobności nie wywoływać. Kto wie nawet, czy wydatność opłat konsumcyjnych w Styryi nie byłaby większą, gdyby porzucony był pobór opłaty przy otwarciu czopa. Jest wprawdzie pewna różnica między uiszczeniem opłaty w chwili wniesienia napoju do składu, a uiszczeniem w chwili otwarcia naczynia. Mniemam jednak, że uchylenie tej różnicy w naszych stosunkach nie doda żadnej uciążliwości stronom zarobkującym. Ci, którzy obok sprzedaży drobnej mają także składy hurtowne, nie doznają żadnej uciążliwości, bo napoje w składzie hurtownym znajdujące się opłacie nie podlegają. Taki więc przemysłowiec nie będzie utrzymywał wielkiego zapasu w lokalnościach drobnej sprzedaży, on tyle tylko do niego wniesie, ile w pewnym nie długim czasie rozsprzedać spodziewa się. Drobny sprzedawca zaś, który się nie trudni sprzedażą hurtowną, nigdy większych zapasów trzymać nie będzie, mogąc się w każdej chwili w potrzebny napój zaopatrzyć. Uiszczenie więc opłaty od niewielkiego zapasu, do sprzedaży przeznaczonego, nie będzie dla niego żadną uciążliwością. Zatem uważam, że pozostać musi regułą, iż opłata należy się w chwili wniesienia napoju na skład drobnej sprzedaży.

O wyjątku od tej reguły dopuszczonym jest mowa w §. 10.

Do §. 9. Przedmiot tego paragrafu objaśniłem już przy art. 2. projektu ustawy. Takich niesamoistnych szynkarzy, których egzystencya wynika z prawa propinacyi, niema ani w Styryi ani w Salzburgu, zatem jak należało w ustawie wprowadzić różnicę między samoistnymi a nie samoistnymi szynkarzami, tak w rozporządzeniu wykonawczem musi być zaprowadzony właściwy środek kontrolny z tej różnicy wynikający. Takim środkiem są wykazy niniejszym paragrafem przepisane. Wykonujący prawo propinacyi będzie obowiązany podać wszystkie szczegóły mające wpływ na pobór opłaty i w tym względzie należałoby nawet ułożyć i przepisać formularz.

Do §. 10. W tym paragrafie zamieściłem wyjątek od reguły §. 8.

Rozporządzenie wykonawcze Salzburgskie w §. 3. pod IV. *b.* i *c.* dopuszcza pobór opłaty :

b. auf Grund der Verbuchung in den Empfangsregistern bei der Einlagerung und der Anmeldung binnen 24 Stunden, so wie der Verbuchung der Verausgabung der verschliessenen Mengen mit Tagesschlusse in den Ausgaberegistern

c. auf Grund von Verschleiss-bekennnissen.

Fasze sprzedaży, czyli Verschleiss-bekennnisse, nie wydają mi się środkiem dostatecznym dla zabezpieczenia skarbu krajowego, nawet w większych zakładach, których ledwie kilka w kraju mamy. Ale za to pobór na podstawie rejestrów z następnym zgłoszeniem powinien być dopuszczony dla wszystkich większych zakładów, dających rękojmię pod względem rzetelności i należytego prowadzenia ksiąg. Takim zakładom mogłoby być, wedle mego zdania, przyznane nawet zwolnienie od zamykania naczyń ewentualnie składów przez organa poborowe,

jeżeli po rozpoznaniu wszystkich okoliczności można być spokojnym, że nadużycia nie będą popełniane.

W tym paragrafie należałoby także postanowić, do jakiej władzy należy przyznanie takiego zwolnienia. Mnie się zdaje, że to prawo powinno być zachowane dla Wydziału krajowego, bo na Wydziały powiatowe nie wszędzie można się spuścić.

Do §. 11. Obowiązek nałożony na spożywców w tym paragrafie stanowi niezawodnie uciążliwość dla publiczności, ale jeżeli zdecydujemy się pociągnąć spożywców do obowiązku opłaty, muszą być poczynione równocześnie zarządzenia, ażeby ten obowiązek nie pozostał całkowicie illuzorycznym. Przepisy przezemnie proponowane wydają mi się najmniejszą miarą koniecznej kontroli. Drobne przemykania będą się codziennie wydarzały, ale te przy wszystkich opłatach konsumcyjnych się wydarzają i bez nadzwyczajnych szykan, nikt im zapobiedz nie potrafi. Tu idzie o to, aby przemykania nie przybrały zbyt wielkich rozmiarów, a na to przepis niniejszego paragrafu wystarcza. Prawdopodobnie będzie skutek tego przepisu taki, iż spożywcy tylko większe ilości napojów i w lepszych gatunkach sprowadzać będą, a co do mniejszych ilości i pośledniejszych gatunków ograniczą się na to, co na miejscu dostaną. Zresztą dla ułatwienia publiczności zamieściłem przepis, iż organ poborowy lub zastępca jego musi się znajdować w niewiększym oddaleniu jak 10 kilometrów od każdej gminy.

W §. 12. określiłem sposób postępowania przy restytucyi opłaty, która jednak wedle mego zdania, rzadko kiedy wydarzać się będzie.

Do §. 13. Podzielenie kraju na okręgi poborowe musi odpowiadać stosunkom faktycznym, jakie w rozmaitych okolicach kraju zachodzą. Należy wszędzie uwzględnić większe miasteczka i osady gdzie jest więcej szynków i są większe zakłady czy to wyrobu piwa czy wódki. Ja sądzę, że w każdym powiecie powinna być do tego celu złożona osobna komisya, składająca się z delegata Wydziału krajowego, z delegata Starostwa i z dwóch przemysłowców z głosem doradczym.

Szczegóły zamieszczone przezemnie w tym paragrafie, co się tyczy kancelaryi poborowej i godzin urzędowych, mogą się wydawać zbyt liczne, mnie się jednak wydają potrzebne, bo wydarzyć się może, że spółka ugodowa albo dzierzawca opłat zechcą skorzystać ze swego stanowiska i szykanować niejednego konkurenta im niemiłego. Temu należy zapobiedz przez oznaczenie godzin urzędowych, w których organa poborowe muszą być przystępne stronom.

Do §. 14. Że postanowienia wykonawcze przezemnie sformułowane rzeczy nie wyczerpują i że w razie nawet zgodzenia się na zasady, potrzebują dalszej specyfikacyi, nie ulega wątpliwości. Tak np. należałoby równocześnie wszystkie formularze ułożyć i bliższe instrukcje co do wydawania bolet zamieścić. Niemiałem jednak zamiaru układać kompletnej instrukcyi, która nawet w pierwszej chwili bez odbytej szczegółowej dyskusyi jest niemożliwą.

Chciałem tylko dostarczyć pierwszy substrat do dalszych narad i zdaje mi się, że o tyle wypracowanie moje celowi odpowiada, że w niem każda ważniejsza kwestya została dotkniętą i podniesioną.

Rzeszów dnia 30 Listopada 1886.

Rybicki w. r.

Subalegat 3. do B.
z subaleg. I. do XII. do LW. kr. 66.621/86.

POGLĄD

na sprawę zaprowadzenia w Galicyi krajowych opłat konsumcyjnych

spisał z polecenia Wys Wydziału krajowego do L. 16.442/86. Sekretarz Wydziału krajowego J. Marek.

TRESC:

Wstęp	36	str.
I. A) Czy krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą	36	"
" B) Na jakie przedmioty	42	"
" C) W jakiej wysokości	60	"
II. Dokończenie		

Spis z ałączników:

1. Tabelaiczne zestawienie podatków konsumcyjnych zeszyt	I. od napojów spirytusowych.
2. " " " " " "	II. od piwa.
3. " " " " " "	III. " wina.
4. " " " " " "	IV. " mięsa.
5. " " " opłat " "	V. w miastach zamkniętych.
6. " " " " " "	VI. " miejsc. niezamkniętych.
7. " " " " " "	VII. " krajowych w Styryi i Solnogradzie.
8. " " " dat z publikacyj rządowych o spisie ludności (konskrypcyi) "	VIII.
9. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa w Styryi z $\frac{4}{11}$ 1880	IX. Aleg.
10. " " " " " " $\frac{6}{8}$ 1882	X. "
11. Rozporządzenie c. k. Rządu krajowego w Solnogradzie z $\frac{31}{12}$ 1885. L. 8.450	XI. "
12. Odezwa Wydziału krajowego w Solnogradzie z $\frac{6}{4}$ 1886. L. 2.728.	XII. "

P o g l ą d

na sprawę zaprowadzenia w Galicyi krajowych opłat konsumcyjnych.

W załatwieniu sprawozdania komisji podatkowej o wniosku p. Abrahamowicza w przedmiocie wprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych, powziął W. Sejm na posiedzeniu dnia 16. Stycznia 1886. następującą uchwałę: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał, czy — na jakie przedmioty, i w jakiej wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą, i by na przyszłej sesji sejmowej sprawozdanie swoje, a ewentualnie projekt do ustawy przedłożył.“

Rozporządzeniem z dnia 26. Marca 1886. L. 16.442 polecił mi Wysoki Wydział krajowy, ażebym zebrał i stosownie zestawiał materiały potrzebny do wykonania uchwały Wysokiego Sejmu:

Materialy zebrany w myśl powołanego rozporządzenia odnosi się:

1. do podatków konsumcyjnych, istniejących w naszym państwie,
2. do krajowych opłat konsumcyjnych istniejących w Styryi i Solnogradzie, — i
3. do opłat czyli tak zwanych dodatków gminnych tego rodzaju w kraju pobieranych.

Zestawiając ten materialy i wydzielając z niego to, co do załatwienia polecenia sejmowego przydatnem być może, miałem na uwadze, że w myśl uchwały Wys. Sejmu należy:

I. zbadać:

- A) czy,
- B) na jakie przedmioty — i
- C) w jakiej wysokości

krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą;

II. osądzić na podstawie tych badań, czy projekt do ustawy dotyczącej zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych Wys. Sejmowi przedłożonym być może.

Gdzie chodziło o zestawienie cyfer, uskuteczniłem to w formie tabelarycznej, daty nie dające się ująć w taką formę, przedstawiam poniżej, w porządku odpowiednim do pytań w uchwale Wysokiego Sejmu zawartych.

ad I.

A) Czy krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą?

Wedle §. 22. Statutu krajowego przysłuża Sejmowi krajowemu prawo nakładania i pobierania dopłat do bezpośrednich podatków aż do wysokości dziesięciu procentów, a ostatni ustęp §. 22. Statutu krajowego, brzmi jak następuje:

„Wyższe dopłaty do bezpośredniego podatku lub inne nakłady opłat krajowych wymagają cesarskiego zezwolenia.“

Krajowe opłaty konsumcyjne mogą zatem być zaprowadzone, albo na mocy uchwały finansowej zatwierdzonej przez Najjaśniejszego Pana, lub też na mocy ustawy krajowej.

Dzien. ust. kraj. Styryi Nr. 21 z r. 1880., Nr. 1 z r. 1882., Nr. 42 z r. 1882., Nr. 24 z r. 1883., Nr. 3 z r. 1885., Nr. 1 z r. 1886.

Styrya pokrywa część potrzeb krajowych opłatami nałożonemi na trunki spirytusowe, piwo, wino i na mięso, od r. 1881., a to na mocy uchwał finansowych zapadających z roku na rok.

Dzien. ust. kraj. Solnogrodu Nr. 23 z r. 1881., Nr. 3 z r. 1883., Nr. 1 z r. 1884., Nr. 20 z r. 1884., Nr. 1 z r. 1886.

W Księstwie Solnogradzkim istnieją podobne opłaty od r. 1882. ustanowione uchwałami finansowemi w r. 1882. do włącznie r. 1885. obecnie zaś pobór tychże normuje ustawa krajowa z dnia 25. Grudnia 1885 r. nadająca Reprezentacyi krajowej prawo do poboru tych opłat na lat trzy (1886., 1887. i 1888.).

Zaznaczyć tu wypada, że jeszcze w roku 1869. zapadła w sejmie styryjskim uchwała (dnia 30. Października 1869), w myśl której niedobór budżetu krajowego na rok 1870. miał być pokryty częściowo krajowemi opłatami konsumcyjnymi, a mianowicie 10 procentowemi dodatkami do podatku od wódki, od piwa i od wina.

C. k. Rząd nie zgodził się na taki pobór opłat od wódki i od piwa, w skutek czego Wydział krajowy zaniechał zupełnie wprowadzenia w wykonanie powołanej uchwały, nawet co do opłat od wina Najwyższą Sankcją dozwoionych.

Protokół stenogr. z posiedzeń Sejmu Styryjskiego z r. 1870 alleg. Nr. 18 str. 51 i subalg. B₁ i C₁.

Wydział krajowy usprawiedliwił to postępowanie swoje na następnej sesyi sejmowej (w r. 1870) przedstawiając zarazem cały przebieg sprawy sprawozdaniem o czynnościach swoich. Z tego sprawozdania i z dołączonej do niego korespondencyi przeprowadzonej z c. k. Rządem widać, że Rząd nie zgadzał się z zaprowadzeniem opłat krajowych od wódki i od piwa, w formie zwykłych dodatków, (t. j. w procentach rządowego podatku konsumcyjnego) dlatego, ponieważ sprzeciwiałoby się to postanowieniom art. XI. ustawy z dnia 24. Grudnia 1867. Nr. 4 D. U. P. z r. 1868. dotyczącej traktatu cłowego i handlowego zawartego z Koroną węgierską, albowiem według powołanej ustawy pobór tych podatków unormowany być winien przepisami ustawodawczemi i administracyjnymi, jednakowemi w obydwóch połowach naszej Monarchii.

C. k. Rząd podniósł w tym względzie, że zaprowadzenie dodatków krajowych od wódki i od piwa równałoby się podwyższeniu podatku rządowego w odnośnym kraju, albowiem wódka i piwo podlega opodatkowaniu przy wyrobie, a zatem dodatki ciężłyby nie tylko na produkcie w odnośnym kraju spotrzebowanym, ale także na produkcie exportowanym po za granice kraju.

Co do tej ostatniej okoliczności twierdził Wydział krajowy w pismach swoich, że Sejm styryjski zamierzał opodatkować dodatkami krajowymi tylko konsumcyę krajową, że zatem restytucya dodatku za produkt exportowany z kraju, dałaby się zdaniem jego urządzić w drodze przepisów wykonawczych.

C. k. Ministerstwo nie przychyliło się jednak i do tego zdania oświadczając, że jeżeli Sejm rzeczywiście miał podobną intencję, należało mu uchwalić projekt do ustawy krajowej, zawierający szczegółowe postanowienia tak co do zwrotu dodatku krajowego za produkt eksportowany jak i co do poboru tego dodatku za produkt wprowadzany do Styryi z innych krajów, lub z po za granic Państwa, a nareszcie należało uchwalić postanowienia dotyczące ustanowienia aparatu kontrolującego rzeczony eksport i import (jak n. p. utworzenia krajowych urzędów akcyzowych) jako też i postanowienia dotyczące pokrycia kosztów (Regie Auslagen) połączonych z taką kontrolą, albowiem Państwo nie posiada podobnego aparatu kontrolującego obrót i ruch handlowy pomiędzy pojedynczymi krajami koronnymi.

Protokół stenog. z posiedzeń Sejmu styryjskiego z r. 1870. alleg. Nr. 6 i Nr. 42 — 9. posiedzenie z d. 1. Września 1870. str. 155—162.

Poprzestając na tem, Wydział krajowy styryjski już więcej nie proponował zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych, co jednak uczyniła komisya finansowa, wnosząc ażeby niedobór niepokryty w budżecie na rok 1871. przez dodatki do podatków bezpośrednich pokryto 10procentowymi dodatkami do podatku od wódki, od piwa i wina, polecając Wydziałowi krajowemu aby poczynił stosowne kroki, celem wydania potrzebnych w tym względzie przepisów wykonawczych.

Jednak te wnioski komisji nie uzyskały większości przy ostatecznych obradach budżetowych. Sejm styryjski przychylił się bowiem na posiedzeniu dnia 1. Września 1870. r. do wniosku Dra Rechbauera, którym upoważniono Wydział krajowy do pokrycia oznaczonego niedoboru w drodze operacji kredytowej.

Sprawę tę poruszono w Sejmie styryjskim drugi raz dopiero w r. 1876. Sejm polecił uchwałą z dnia 4. Kwietnia 1876. Wydziałowi krajowemu ażeby zbadał gospodarcze i finansowe stosunki kraju, a mianowicie kwestyę czy nienależałoby użyć na pokrycie potrzeb krajowych także dodatków (Umlagen) do podatków pośrednich.

Skutkiem tego w następującej sesji (1877) przedłożył Wydział krajowy sprawozdanie dotyczące tego przedmiotu, oświadczając się co do wprowadzenia dodatków do podatków bezpośrednich — negatywnie.

Komisya finansowa podzieliła zdanie Wydziału krajowego, aby pokrycie niedoboru budżetowego odbyło się bez nakładania dopłat do podatków pośrednich, co też Sejm na posiedzeniu pełnej Izby dnia 21. kwietnia 1877. r. bez dyskusji przyjął.

Protok. stenog. z posiedzeń Sejmu styryjskiego z r. 1877. alleg. Nr. 16 str. 8 alleg. Nr. 31 str. 14 i 15, alleg. Nr. 81 str. 2 i str. 5, 11. posiedzenie Sejmu z dnia 21. Kwietnia 1877. str. 226.

W powołanem sprawozdaniu Wydziału krajowego, tenże omawiając kwestyę — czy rzeczony opłaty krajowe zaprowadzone być mogą, powołał się nie tylko na §. 22. Statutu krajowego księstwa Styryi (równobrzmiącego z §. 22. Statutu król. Galicyi) ale także na §. 11. ces. patentu z dnia 11. Kwietnia 1851. r. wydanego w przedmiocie utworzenia funduszu wynagrodzenia za zniesione ciężary gruntowe w Styryi.

§ 11. powołanego patentu stanowi że celem pokrycia potrzeb indemnizacyjnych, mogą być nakładane także dopłaty do owych podatków pośrednich, które według swego urządzenia do takich dopłat są stosowne.

Wzmiankę powyższą czynię tu dla tego, że takie same postanowienie zawiera §. 11. ces. patentu z dnia 29. Października 1853 wydanego w przedmiocie utworzenia funduszków wynagrodzenia za zniesione ciężary gruntowe w Królestwach Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem i w Księstwie Bukowińskiem (Nr. 237. Dz. ust. kr. Oddział I. z r. 1853.). W roku 1878. znowu większość komisji finansowej Sejmu styryjskiego wniosła, ażeby niedobór budżetu na rok 1879. pokryto 40-procentowymi dodatkami do podatków bezpośrednich, zaś mniejszość tej komisji żądała, ażeby niedobór ten pokryto 38-procentowymi do podatków bezpośrednich i 8-procentowymi dodatkami do podatku konsumcyjnego, wszelako tylko od wina i od mięsa.

Protok. stenogr. z posiedz.
Sejmu styryjskiego z r.
1878., 15. posiedz. z dnia
18. Października 1878. str.
255—275 alleg. Nr. 99.

Sejm styryjski na posiedzeniu z dnia 18. Października 1878. przychylił się do wniosku mniejszości swej komisji finansowej, i jednocześnie polecił Wydziałowi krajowemu, ażeby ponownie wszedł w rokowania z c. k. Rządem celem zaprowadzenia krajowych opłat od wódki i od piwa.

W roku 1879. Sejmy krajowe nierokowały; dalsze daty dotyczące tego przedmiotu znajdują się zatem w rozprawach i aktach sejmowych dopiero z r. 1880.

Otóż w tym roku (1880) Wydział krajowy przedkładając Sejmowi styryjskiemu sprawozdanie o stanie finansowym kraju, nawiasowo tylko napomknął, że uchwała Sejmu z dnia 18. Października 1878 dotycząca częściowego pokrycia niedoboru za r. 1879., 8-procentowymi dodatkami do podatku od wina i mięsa nie uzyskała cesarskiego zezwolenia.

O powodach tej odmowy nie ma tamże wzmianki, jak również nie ma wzmianki, czy Wydział krajowy rokował z Rządem w myśl uchwały Sejmu z dnia 18. Października 1878 o zaprowadzenie opłat krajowych od wódki i od piwa.

Natomiast wyłuszczył Wydział krajowy w tem sprawozdaniu obszernie zapatrywanie swoje przeciwne zaprowadzeniu krajowych opłat konsumcyjnych.

Mimo to komisya finansowa zaproponowała znów zaprowadzenie tych danin na pokrycie częściowe niedoboru budżetowego na rok 1881, a to w formie 10% dodatku do podatku tylko od wina i od mięsa, zaś co do wódki i piwa w formie samoistnej opłaty krajowej.

Sejm przychylił się do wniosków komisji finansowej na posiedzeniu z dn. 6. Lipca 1880. i upoważnił Wydział krajowy do porozumienia się z c. k. Rządem o wydanie potrzebnych rozporządzeń wykonawczych.

Prot. stenogr. z posiedz.
Sejmu styryjskiego z r.
1880. alleg. Nr. 8. str. 2.—
Aleg. Nr. 103—16. posiedz.
Sejmu z dnia 6. Lipca 1880
r. str. 324—341.

Niema dalszego śladu korespondencji z c. k. Rządem, jednak widać ze sprawozdania komisji finansowej, iż ona sama porozumiewała się w tej sprawie z c. k. Rządem w krótkiej drodze i to ze skutkiem pomyślnym, gdyż jak już na początku niniejszego następu nadmieniono, krajowe opłaty konsumcyjne istnieją w Styryi od r. 1881. a to w formie dodatków do podatku od wina i od mięsa, a co do wódki i piwa, jako samoistne opłaty krajowe.

Dzien. ust kraj. Styryi
Nr. 3. z r. 1885. Nr. 1
1886.

Dodaję tu nawiasowo, że z początku (od 1881. do 1884.) Sejm styryjski przeznaczał dochód z tych opłat na pokrycie niedoborów funduszy krajowych w ogóle, a dopiero w latach 1885 i 1886 dochód z opłat krajowych od wódki i od piwa służy na pokrycie niedoboru właściwego funduszu krajowego, zaś dochód 10% dodatku do podatku od wina i mięsa na pokrycie potrzeb funduszu indemnizacyjnego.

Reprezentacja krajowa Styryi zrobiła zatem użytek z powołanego wyżej postanowienia §. 11. ces. patentu z dnia 11. kwietnia 1851. o utworzeniu funduszu indemnizacyjnego.

W Solnogradzie rzeczzone opłaty zaprowadzone zostały z inicjatywy Wydziału krajowego i istnieją tam od roku 1882.

Już w pierwszej połowie 1881 r. porozumiał się Wydział krajowy w tym przedmiocie z c. k. Rządem, chciał bowiem zapewnić sobie z góry zezwolenie cesarskie dla odnośnego projektu.

Główna treść korespondencyi jego w tym względzie z c. k. Rządem przeprowadzonej, prawie w niczem nie różni się od korespondencyi Wydziału krajowego styryjskiego. Wydział krajowy solnogradzki od razu oświadczył c. k. Rządowi, iż znane mu są warunki traktatu handlowego i cłowego, zawartego z koroną węgierską, które utrudniają pobór opłaty od piwa w formie zwykłych dodatków do podatków rządowych, że jednak pomimo to uprasza o zezwolenie pobierania ich w tej formie, pod warunkiem, iż równocześnie ustanowione zostaną zarządzenia ograniczające jej pobór tylko na konsumpcję krajową, — albowiem pobór samoistnych opłat byłby za kosztowny dla kraju.

Stenog. protok. Sejmu solnogradzkiego z r. 1881 —
3. posiedz. z dnia 5. Października 1881. str. 919.
alleg. 119. z 3ma suballeg.
6. posiedz. z d. 15. Października 1881. str. 1186
do 1202. alleg. ad Nr. 119.

C. k. Rząd nie przychylił się jednak do tego żądania, a w odpowiedzi swej powołał się — tak jak w pismach do Wydziału krajowego Styryi na art. XI. oznaczonego traktatu zawartego z koroną węgierską (odnowionego w r. 1878. Dz. u. p. Nr. 62) nadmieniając przytem, że pobór opłaty, urządzony w myśl propozycji Wydziału krajowego byłby połączony tożsamo z kosztami, a prócz tego by tamował obrót handlowy i publiczną komunikację.

W końcu podniósł c. k. Rząd, że z tych samych już powodów nie zgodził się na podobne żądania innych krajów, lecz oznajmił Wydziałowi krajowemu solnogradzkiemu, że nie będzie się sprzeciwiał zaprowadzeniu krajowych opłat konsumcyjnych, w sposób przyjęty już w Styryi.

Reprezentacja Księstwa Solnogradzkiego zastosowała się do wskazówek c. k. Rządu, dlatego też i Sejm na posiedzeniu z dnia 15. Października 1881. przyjął odnośny projekt, przedłożony mu przez komisję finansową.

Tym sposobem przeto w Solnogradzie od r. 1882. opłaty uregulowano według wzoru styryjskiego, pobierane są bowiem od wina i od mięsa w formie zwykłych dodatków do podatków, — zaś od wódki i od piwa jako opłaty samoistne.

Z całego powyższego przedstawienia wypływa :

1. że w myśl §. 22. Statutu krajow. Sejmowi przysłuża prawo nakładania i pobierania na potrzeby krajowe opłat, nienależących do rządu dodatków do bezpośrednich podatków, a zatem i krajowych opłat konsumcyjnych.

2. że w myśl §. 11. ces. patentu z r. 1853. Nr. 237. Dz. ust. kraj. na pokrycie funduszu indemnizacyjnego mogą być pobierane dodatki do podatków pośrednich a zatem i do podatków konsumcyjnych, które według swego urządzenia do tego się kwalifikują.

3. że tak w pierwszym jak i w drugim wypadku, do zaprowadzenia jakichkolwiek dodatków lub opłat konsumcyjnych na rzecz kraju potrzebne jest cesarskie zezwolenie.

Ponieważ na mocy ustaw konstytucyjnych prawo do nakładania takich opłat przysłuża Sejmowi krajowemu, c. k. Rząd zatem nie może się zasadniczo sprzeciwiać ich zaprowadzeniu w naszym kraju, ku czemu, za przykład służyć może precedens w Styrii i w Solnogradzie, albowiem w tych krajach c. k. Rząd w tym duchu się oświadczył. — Nie zgadza się jednak na zaprowadzenie takich opłat wtedy, jeżeli sposoby ich poboru nie dadzą się pogodzić z przepisami innych w państwie obowiązujących ustaw, chodzi bowiem c. k. Rządowi o to, aby krajowe opłaty konsumcyjne były pobierane w formie zwykłego dodatku do rządowego podatku konsumcyjnego tylko od przedmiotów nieobjętych wyżej powołanym traktatem, zawartym z koroną węgierską, zaś od przedmiotów objętych tym traktatem, c. k. Rząd dopuszcza tylko nałożenia samoistnych opłat.

Jeżeli opłata ma być pobieraną w formie dodatku do podatku rządowego, natenczas kraj nie ponosi żadnych kosztów połączonych z poborem opłat krajowych, ponieważ te same organa, które uskuteczniają pobór podatku rządowego, pobierają jednocześnie dodatek krajowy.

Inaczej się rzecz przedstawia, gdyby opłaty ustanowiono w formie samoistnej opłaty krajowej. Natenczas kraj sam musi ponosić kosztą połączone z poborem tych opłat i z jego kontrolą.

Możliwość zaprowadzenia opłat krajowych, które w formie samoistnych opłat pobierane być muszą, zależną zatem będzie w każdym wypadku od wysokości kosztów połączonych z ich poborem i kontrolą.

Wiadomo powszechnie jak znacznymi są kosztą poboru rządowych podatków pośrednich, bo już nieraz w Radzie Państwa podnoszono potrzebę zniesienia ich, przez oszczędniejszą organizację odnośnych urzędów i organów.

C. k. Rząd nie zdołał jednak zaprowadzić znaczniejszych oszczędności w tej gałęzi administracyjnej, gdyż kosztą poboru tego rodzaju podatków już z samej ich natury będą zawsze bardzo znaczne.

Zaprowadzając samoistne opłaty krajowe, trzeba uwzględnić i to, że w Austrii prawie wszystkie artykuły konsumcyjne są już obciążone różnego rodzaju opłatami rządowymi, dalej, że na tych artykułach ciężą także inne opłaty (n. p. dodatki i samoistne opłaty gminne), o których w dalszych ustępach dam bliższe wyjaśnienia, wymiar zatem nowej na

rzecz kraju opłaty, musi być znacznie niższym od wymiaru podatku rządowego.

Otóż wobec tego mało tylko znajdzie się przedmiotów, na które dałoby się nałożyć samoistne opłaty krajowe, których koszta poboru dałyby się znów ustosunkować odpowiednio do dochodu, jaki krajowi przynieść mogą.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności, przychodzi się do przekonania, że krajowe opłaty konsumcyjne można będzie nałożyć tylko na niektóre przedmioty i to w pewnej mierze, aby uniknąć zarzutów c. k. Rządu, że przez niepomierne obciążenie opłatami pewnego przedmiotu, może się zmniejszyć jego konsumpcja w kraju, zatem wpłynąć i na zmniejszenie się tego źródła dochodów skarbowych.

B) Na jakie przedmioty krajowe opłaty konsumcyjne nałożone być mogą?

Już na wstępie wspomniałem, że zebrane daty dotyczą:

1. podatków konsumcyjnych (rządowych)
2. krajowych opłat konsumcyjnych, istniejących w Styryi i w Solnogradzie, i
3. gminnych opłat i dodatków do podatku konsumcyjnego, dozwolonych gminom naszego kraju ustawami krajowemi.

Dla wskazania przedmiotów, które mogłyby u nas być obłożone krajowemi opłatami konsumcyjnymi, trzeba przedewszystkiem skonstatować, które z nich ulegają obecnie opłatom wyżej pod 1, 2 i 3 wyszczególnionym.

Do tego mogą posłużyć następujące uwagi:

ad 1.

Powszechny podatek konsumcyjny (allgemeine Verzehrungssteuer) został zaprowadzony Najw. postanowieniem z dnia 25. Maja 1829. ogłoszonym w każdym kraju koronnym odrębnie, a mianowicie w Galicyi obwieszczeniem c. k. Prezydium krajowego z dnia 5. Lipca 1829. r. L. 5039/pr. (Zbiór ustaw prowincjonalnych Król. Galicyi i Lodomeryi z r. 1829. Nr. 86. str. 197.)

Pobór tego podatku wszedł w życie z dniem 1. Listopada 1829, i od tej chwili ustał pobór dawniejszych opłat od trunków i artykułów żywności (§§. 1. i 2.)

Co do gmin, które wskutek tego dochody swe straciły, postanowiono, iż dozwolony im będzie w miarę potrzeb gminnych, dodatek do powszechnego podatku konsumcyjnego (§. 3.)

Przepisy Najw. postanowienia z r. 1829. zostały po największej części zmienione i zniesione ustawami późniejszymi, pozostała jednak w mocy główna norma (§. 4.), wedle której podlegają podatkowi konsumcyjnemu:

po wsiach i mniejszych miastach

- a) wódka (spirytus-alkohol),
- b) wino,

c) piwo i

d) bydło rzeźne (mięso)

a w mieście Lwowie prócz powyższych przedmiotów jeszcze inne artykuły wyszczególnione w taryfie załączonej do powołanego obwieszczenia rząd. krajowego.

Lwów i inne większe miasta naszego państwa są otoczone linią akcyzową, a od przedmiotów wprowadzanych do tych miast, pobierają opłaty urzęda na tej linii ustanowione (§. 23.) ztąd pochodzi nazwa „miasto zamknięte“ (geschlossene Stadt).

W Krakowie (wcielonym do naszej Monarchii w roku 1846.) zaprowadzono powszechny podatek konsumcyjny rozporządzeniem c. k. Komisarza rządowego z dnia 9. Maja 1847. L. 625/F. L. guber. 35.870 (Zb. Ust. prowincjonalnych z r. 1847. Nr. 58. str. 201).

W rozporządzeniu tem zaliczono miasto Kraków do miast zamkniętych, a celem poboru rzeczzonego podatku dołączono do oznaczonego rozporządzenia taryfę podobną do innych taryf wydanych dla miast zamkniętych.

Dla wszystkich miast zamkniętych (prócz Wiednia i Tryestu) wydano taryfy wedle jednej i tej samej modły. Należytości podatku rządowego temi taryfami ustanowione były jednakowej wysokości, ztąd i wszelkie w tym względzie podwyższenia podatku konsumcyjnego, jakie zaszły od r. 1829. na wszystkie te miasta zostały równocześnie rozciągnięte.

Z powodu tych zmian, jakim uległ wymiar podatku konsumcyjnego, ogłaszano od czasu do czasu nowo ułożone taryfy, ostatnim razem w r. 1875. z powodu zaprowadzenia miar i wag metrycznych dla miasta Lwowa i Krakowa przez ogłoszenie galic c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 15. Listopada 1875. L. 50.405 (Dz. ust. kraj. Nr. 3 z r. 1876) a dla m. Gracu obwieszczeniem styryjskiej c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 18. Listopada 1875. Nr. 45 Dz. ust. kraj. Styryi z r. 1875.

Teraźniejsze taryfy rzeczonych miast obejmują w 50ciu pozycjach wszystkie przedmioty podlegające podatkowi konsumcyjnemu

Czynię tu uwagę, że taryfa lwowska w r. 1829. zawierała 53 pozycye, wtedy bowiem niektóre przedmioty mniejszej wagi (od poz. 24. w dół) były inaczej ugrupowane, a prócz tego taryfa z r. 1829. zaliczała pod poz. 44. do przedmiotów podlegających opłacie także mléko, obecnie wolne tak od podatku konsumcyjnego, jakoteż od opłaty gminnej.

Według tych taryf w miastach zamkniętych ulegają podatkowi konsumcyjnemu te same przedmioty jak i w miejscowościach niezamkniętych, a mianowicie:

a) wódka (poz. tar. 1, 2, 3),

b) wino (poz. tar. 4, 5, 6),

c) piwo (poz. tar. 8),

d) mięso (poz. tar. 10 do inclus. 16),

a prócz tego

e) miód (poz. tar. 7).

f) ocet (poz. tar. 9),

g) drób swojski (poz. tar. 17 i 18),

h) zwierzyna (poz. tar. 19 do inclus. 23),

- i)* dzikie ptactwo (poz. tar. 24 do inclus. 27),
- k)* ryby (poz. tar. 28 i 29),
- l)* ryż, mąka, kukurudza mączna, chleb i t. p. pieczywo, zboże chlebne, ziemniaki, owoce strączkowe, kukurudza i t. d. (poz. tar. 30, 31 32),
- m)* owies, siano i słoma (poz. tar. 33 do 34), w Krakowie (poz. tar. 33, 34 i 35),
- n)* jarzyny, warzywa, owoce świeże i smarzone (poz. tar. 35, 36 i 37, w Krakowie poz. tar. 36, 37 i 38),
- o)* masło i tłuszcze wszelkiego rodzaju, mydło, sery (poz. tar. 38 do inclus. 42, w Krakowie poz. tar. 39 do 43).
- p)* jaja (poz. tar. 43, Kraków stanowi wyjątek, tam jaja nie podlegają żadnej opłacie),
- q)* wosk, olej, oleje i olejki różnego rodzaju (poz. tar. 44, 45 i 46) do tychże zaliczone są w taryfach poz. 46 także oleje palne (do oświetlenia służące), co do których zaszła w r. 1882. zmiana w podatku rządowym, o której bliższe wyjaśnienie nastąpi poniżej. W taryfach miast oleje te pozostały, ze względu na opłatę gminną, której podlegają w miastach zamkniętych;
- r)* drzewo opałowe, węgle drzewne i mineralne (poz. tar. 47 do inclus. 50).

W tem miejscu wypada mi zaznaczyć, iż N. W. postanowieniem z dnia 12. Listopada 1849. (rozp. Ministerstwa Skarbu z dnia 19. Listopada 1849. Nr. 16. Dz. ust. państ. str. 22. tom dodatkowy) zaprowadzonym został w Państwie naszym nowy podatek konsumcyjny od cukru, dalej ustawą z dnia 26. Maja 1882. (Nr. 55. Dz. ust. państ.) zaprowadzono podatek konsumcyjny od oleju kopalnianego.

W §. 33. powołanej ustawy postanowiono znieść dotąd pobieraną od oleju kopalnianego na rzecz skarbu opłatę konsumcyjną w miastach zamkniętych, podatek ten pobiera się bowiem przy wyrobie (rafineryi) i dla tego przy wprowadzaniu do miast zamkniętych nie podlega rządowemu podatkowi akcyzowemu.

Rekapitulując to co wyżej o rządowych opłatach konsumcyjnych przytoczonym zostało, zaznaczam, iż obecnie w naszym państwie istnieją w ogóle podatki konsumcyjne nałożone na następujące przedmioty:

- a)* na wódkę,
- b)* „ piwo,
- c)* „ wino,
- d)* „ mięso,
- e)* „ cukier i
- f)* „ oleje kopalniane do oświetlenia służące, a oprócz tego w miastach zamkniętych, także i na inne przedmioty w taryfach szczegółowo wymienione.

W końcu nie mogę tu pominąć jeszcze jednego podatku w nowszych czasach zaprowadzonego, który jakkolwiek nie należy do rzędu właściwych podatków konsumcyjnych, jednak zaliczanym bywa do podatków obciążających konsumcyę.

Podatek ten zaprowadzonym został ustawą z dnia 23. Czerwca 1881. (Nr. 62. Dz. u. p.) na wyszynk i drobną sprzedaż płynów wysokowych, pędzonych, jakoteż handel takimi płynami, gdy sprzedawane są w naczyniach zamkniętych litrowych lub mniejszych. Podatek ten w Galicyi i w Bukowinie (§. 11. ustawy), gdzie wyszynk rzeczonych napojów jest obciążony osobną opłatą (t. z. propinacyjną), pobierany jest tylko w połowie aż do czasu, dopóki spłata własności propinacyjnej w tych krajach w okresie ustawą oznaczonym nie nastąpi.

Z systemu rządowych podatków konsumcyjnych, przedstawionego tu w jego zarysach najgłówniejszych okazuje się, że państwo nałożyło te opłaty, już co do samej liczby przedmiotów opodatkowanych, w znaczniejszej mierze na miasta zamknięte, niż na inne miejscowości.

Co do powodów takiego podziału terytorium podatkowego, decydującą dla interesu skarbu była niezawodnie ta okoliczność, iż otoczenie linią akcyzową pewnej miejscowości jest tylko przy znaczniejszych miastach wskazanem, albowiem otoczenie podobną linią innych miejscowości w kraju nie dałoby się skutecznie z powodu kosztów nieodpowiadających dochodowi otrzymać się mogącemu z podatków.

Prócz tego urządzenia połączone z ustanowieniem linii akcyzowej są tego rodzaju, że w mieście zamkniętem cała konsumpcya przedmiotu ulegającego podatkowi zostaje opodatkowaną, co w miejscowościach niezamkniętych nie ma miejsca, albowiem co do niektórych przedmiotów n. p. wina i mięsa nie da się przeprowadzić taka ścisła kontrola konsumpcyi, jaka istnieje w miastach zamkniętych.

I tak z przedmiotów podlegających rządowemu podatkowi konsumcyjnemu na mocy ustawy z r. 1829. w państwie naszym cała konsumpcya wódki i piwa wyprodukowana i spotrzebowana w monarchii jest rzeczywiście opodatkowaną już przy jej wyrobie, jeżeli znowu pochodzi z produkcyi zagranicznej, to ulega opłacie cła, w którym mieści się już podatek konsumcyjny (Ust. o powsz. tar. cłow. z dnia 25. Marca 1880. art. II. i taryfy klasa XIII. poz. 75. i 76. Nr. 47 Dz. u. p. z r. 1882.)

Inaczej się rzecz przedstawia, gdy idzie o opłaty od wina i mięsa.

W cło opłacanem od wina sprowadzanego z zagranicy, nie mieści się podatek konsumcyjny (poz. 77. tar. cłowa), zaś produkcya wina wewnątrz kraju w ogóle nie podlega podatkowi konsumcyjnemu, a tylko pobieraną jest od niego opłata na prowincyi przy tak zwanej drobnej sprzedaży, za którą uważa się sprzedaż ilości niższej od wiadra czyli 56 litrów (§. 5. Ust. z r. 1829. art. 5. Ust. z r. 1875.)

Co się zaś tyczy miast zamkniętych, to opłata konsumcyjna od wina wprowadzonego z kądbydź i w jakiejkolwiek ilości pobieraną jest wedle taryfy.

Wypływa więc z tego, że konsumpcya wina na prowincyi nie podlega podatkowi konsumcyjnemu, jeżeli konsument sprowadza je dla własnego użytku z zagranicy lub też nabywa wino w ilościach dochodzących do 1 wiadra czy 56 litrów od samego producenta albo handlarza.

Mięso a względnie bydło rzeźne, wprowadzone z po za granicy, nie opłaca toż samo podatku konsumcyjnego razem z cłem (taryfa cłowa klasa VIII. poz. 39. do 47. *incl.* i klasa XIV. poz. 83. i 84.), takowy bywa pobieranym — w miastach zamkniętych przy wprowadzeniu tych artykułów do miasta wedle taryfy, zaś na prowincyi opłacają podatek konsumcyjny tylko rzeźnicy i osoby trudniące się z rzemiosła sprzedają mięsa, inne zaś tylko wtenczas, jeżeli uskutecznią rzeź kilka osób na wspólny rachunek, albo jeżeli mięso zbywające od domowego użytku częściowo innym odprzedają (§. 1. ust. z dnia 16. czerwca 1877. Nr. 60 Dz. u. p.)

Otóż z tego pokazuje się, że i mięso podlega w miastach zamkniętych podatkowi konsumcyjnemu w znaczniejszym rozmiarze niż na prowincyi.

Przedstawione tu szczegóły wpływać także muszą i na rozmiar krajowych opłat konsumcyjnych tam, gdzie one są zaprowadzone, o czem będzie mowa w ustępie następującym.

ad 2.

Co do krajowych opłat konsumcyjnych w Styryi i Solnogradzie, — tymże podlegają:

- a) wódka
- b) piwo
- c) wino i
- d) mięso, — a więc owe przedmioty, które podlegają rządowemu podatkowi konsumcyjnemu tak w miastach zamkniętych jak na prowincyi na mocy ustawy z r. 1829.

Wspomniałem już, że Księstwo Solnogradzkie zastosowało się w tej sprawie do norm istniejących w Styryi, zatem główne zasady odnośnych postanowień są w obydwu krajach jednakowe, a istniejące w tym względzie różnice dotyczą tylko Gracu, miasta zamkniętego w Styryi, jakiego w Solnogradzie niema, a następnie i rozporządzeń wykonawczych.

Tak w Styryi jak i w Solnogradzie krajowe opłaty konsumcyjne od wódki i od piwa istnieją jako opłaty samoistne, zaś od wina i od mięsa jako dodatki procentowe od podatku rządowego.

Pomijając na razie wyjątkowe przepisy, dotyczące zamkniętego miasta Gracu, zwracam tu przedewszystkiem uwagę na przepisy poboru krajowych opłat konsumcyjnych od wódki i od piwa w mniejszych miejscowościach Styryi i we wszystkich miejscowościach Solnogradu.

W zasadzie podlega w obydwu tych krajach opłacie krajowej wódka i piwo także *p o t r z e b o w a n e*.

Oдноśne postanowienie określające przedmiot, ulegający opłacie tak w Styryi jak i w Solnogradzie, brzmi w tekście autentycznym jak następuje:

a) eine selbständige Auflage von 50 (w Solnogradzie von 30) Kreuzern, von jedem Hektoliter verbrauchten Bieres.

b) eine selbständige Auflage von 2 fl. 50 kr. (w Solnogradzie 3 zł.) von jedem Hektoliter verbrauchter gebrannter geistiger Flüssigkeiten.

Do końca roku 1885. obowiązywało tak w Styryi jak i w Solnogradzie postanowienie określające bliżej owo spotrzebowanie (Verbrauch) ulegające opodatkowaniu, a zatem rozstrzygające kwestyę, kiedy następuje takie spotrzebowanie, ulegające opodatkowaniu.

Postanowienie to, połączone bezpośrednio z postanowieniem wyżej przytoczonym, brzmi w tekście autentycznym jak następuje: „nach Wahl des Verschleissers entweder bei der Einbringung in die Gewerbs- und Aufbewahrungs - Räume, oder erst beim Anzapfen zum Zwecke des Kleinverschleisses.“

To postanowienie obowiązuje w Styryi jeszcze dotychczas, zaś w ustawie Solnogradzkiej (Nr. 1 Dz. ust. kr. z r. 1886.), na mocy której opłaty pomienione mają być pobierane w latach 1886, 1887 i 1888 — powyższego ustępu niema, natomiast jednak zawiera ta ustawa w §. 2gim postanowienie, jakiego niema w przepisach styryjskich, a takowe brzmi:

„§. 2. Durch diese Auflage darf weder die Produktion noch der Handel betroffen werden, dieselbe ist daher weder bei der Erzeugung noch der Einfuhr einzuheben.“

Rozporządzenia wykonawcze Styryi (Nr. 26 Dz. ust. kr. z r. 1880.) nie zawierały pierwotnie bliższego określenia przedmiotu ulegającego opodatkowaniu, wydano jednak w tym względzie dodatkowe rozporządzenie dnia 8. Stycznia 1882. Nr. 4 Dz. ust. kr. z r. 1882. stanowiące:

1. że pod drobną sprzedażą (Kleinverschleiss) należy rozumieć sprzedaż mniejszej ilości jak jednego hektolitra przy piwie, a jak pół hektolitra przy wódce.

2. że opłata może dotyczyć tylko spotrzebowane w kraju trunki (den Verbrauch) i niema obciążać ani produkcji ani handlu, że zatem właścivi producenci nie są obowiązani do uiszczenia opłaty, jeżeli sprzedają piwo niżej hektolitra lub wódkę niżej pół hektolitra, przemysłowcom trudniącym się drobną sprzedażą celem wyszynku (an Kleinverschleisser zum Zwecke des Ausschankes) a nie bezpośrednio samym konsumentom, albowiem w takim razie przedmioty te ulegałyby dwukrotnemu opodatkowaniu.

Teraźniejsze rozporządzenie wykonawcze Solnogradu (Nr. 3. Dz. ust. kr. z r. 1886) stanowi w §. 2., że opłatę od wódki i piwa uiszczać mają przemysłowcy (Gewerbspartheien), którzy się trudnią ich sprzedażą (Verschleiss) czy to w naczyniach służących do szynkowania lub picia, czy w flaszkach zapieczętowanych lub niezapieczętowanych albo też w baryłkach (in Gebinden) i w ten sposób odprzedają oznaczone trunki albo konsumentom do bezpośredniego użycia w granicach ks. Solnogradzkiego, (zum unmittelbaren Gebrauche innerhalb der Grenzen des Herzogthums Salzburg) lub też spożywają takowe sami oraz ze swoją rodziną i służbą.

Cel tych przepisów jest widoczny, chodziło bowiem o oznaczenie przedmiotu ulegającego opłacie jednak bez naruszenia zasady, że opłata nie powinna ciążyć na produkcji i handlu, to jest, że nie może być pobieraną od krajowego wyrobu i obcego przy sprowadzaniu tych trunków z zagranic, ale wyłącznie od trunków w obrębie kraju spotrzebowanych, a z dru-

giej znów strony chciano, ażeby producenci krajowi nie mogli sprzedawać tych trunków konsumentom krajowym bez uiszczenia opłaty.

Otóż rozpatrując się bliżej w osnowie tych przepisów, przychodzi się do przekonania, że kraj mimo posiadania prawa do poboru opłaty od każdej ilości pewnych trunków w obrębie kraju spotrzebowanych — nie jest w stanie wykonać tego prawa w całej jego rozciągłości, albowiem przepisy wykonawcze, przy najskrupulatniejszym traktowaniu tej sprawy, jeszcze nie obejmą wszelkich możliwych komplikacji w handlu tymi trunkami.

Naprzekąd nie dadzą się one zastosować do wypadku, jeżeli konsument, nienależący do rzędu przemysłowców (Gewerbspartheien) trudniących się sprzedażą (Verschleiss) piwa i wódki, sprowadza dla swego użytku takie trunki z po za granic Państwa, lub też z po za granic kraju, albo od producenta lub handlarza hurtownego w większych ilościach n. p. w beczkach hektolitrowych.

Z powyżej zacytowanych rozporządzeń solnogradzkich widać, iż nie mogąc naruszyć ogólnej zasady, wykluczającej produkcję i handel trunkami od kontroli organów krajowych, zamierzono przynajmniej zobowiązać producentów trudniących się także częściową sprzedażą (Verschleiss) swych wyrobów do uiszczania opłaty krajowej za trunki sprzedawane konsumentom.

Że zaś w tych krajach konsumpcja piwa jest nierównie większą od konsumpcji wódki, zatem usiłowania Reprezentacyj krajowych w Styryi i w Solnogradzie głównie skierowano na urządzenie ściślejszej kontroli browarów piwnych, zwłaszcza że już w pierwszych latach zaprowadzenia tych opłat spostrzeżono, że dochód z opłat od tych trunków a mianowicie od piwa, pobieranych w miejscowościach niezamkniętych (a zatem z wyjątkiem Gracu) okazał się niższym, niż się go spodziewano i wedle uzasadnionej rachuby preliminowano.

Z tego więc powodu Wydział krajowy Styryjski na ostatniej sesji sejmowej (1885/6) w sprawozdaniu swem o tym przedmiocie oświadczył, że sprawa reformy krajowych opłat konsumcyjnych nie jest jeszcze dostatecznie zbadaną, i że zachodzi potrzeba poczynienia dalszych w tym względzie studyów. Komisya finansowa pominęła jednak tę sprawę w swoim sprawozdaniu nie postawiwszy żadnego wniosku, co jednak uczynili posłowie Kaltenegger i Wanisch.

Styryjskie sprawozd. stenogr. Sejmu z r. 1885/6 alleg. 7 i 74 posiedz. z d. 17. grudnia 1885 str. 180 do 188.

Z ich bowiem inicjatywy uchwalił Sejm na posiedzeniu z dnia 17. grudnia 1885 rezolucję polecającą Wydziałowi krajowemu, ażeby tę sprawę zbadał jak najdokładniej i zdał sprawę na sesji następującej; w Styryi zatem sprawa ta dopiero na przyszłej sesji sejmowej dalej rozwiniętą będzie.

W Salzburgu starał się Wydział krajowy dojść do celu w drodze ugody (gemeinsame Abfindung) z właścicielami browarów piwnych, proponując — ażeby płacili od piwa przez nich wyrabianego i w kraju skonsuowanego po 20 ct. (zamiast 30 ct. ustanowionych ogólnie) od hektolitra, za piwo znów exportowane miano im zwracać opłatę (20 ct. od hektolitra). Proponując to Wydział kraj. zwrócił ich uwagę, że przez to powinien się

odbyt ich produktu zwiększyć, albowiem handlarze piwa będą opłacać od piwa sprowadzonego z po za granic kraju po 30 ct. od hektolitra, gdy też sama opłata od piwa nabywanego z browarów krajowych wyniesie tylko 20 ct.

Jednak ugoda ta nie przyszła do skutku, ponieważ tylko dwa browary na nią się zgodziły. Po nieudanych zatem próbach ugody, Wydział kraj. wrócił do projektu już w roku 1882 podniesionego; wtedy bowiem wygotował projekt do ustawy, którą możnaby zobowiązać producentów piwa do prowadzenia szczegółowych rejestrów obejmujących nazwiska nabywców i ilości produkowanego i sprzedawanego piwa; takie same rejestra mieli prowadzić hurtowni handlarze piwem, a Zarządy kolejowe przedkładać Wydziałowi kraj. szczegółowe wykazy o ruchu transportów piwa przywożonego do kraju i ztąd exportowanego.

Nareszcie — co do piwa sprowadzanego z za granic kraju kołami, miano zobowiązać przewoźników (Frächter) aby o każdym transporcie piwa zawiadamiali najbliższą granicę zwierzchność gminną z podaniem nazwiska odbiorcy i ilości przywiezionego trunku.

C. k. Rząd jednak nie zgodził się na tę propozycję z powodu nadto uciążliwego sposobu (vexatorischen Charakters) takiej kontroli, dotyczącej przeważnie produkcję i handel.

Tymczasem doszło do wiadomości Wydziału kr. Solnogradzkiego, że gmina Rumburg w Czechach w podobny sposób zobowiązała tamtejszych piwowarów do prowadzenia rejestrów, a gdy jeden z piwowarów sprzeciwił się temu, to c. k. Trybunał administracyjny utrzymał w mocy zarządzenie gminy, motywując swe orzeczenie tem, że gminie zaprowadzającej opłatę od konsumcyi piwa, przysługuje także prawo skutecznej kontroli tej konsumcyi.

Budwińskiego zbiór orzeczeń c. k. Trybunału administracyj. Erkenntnisse des k. k. Verwaltungsgerichtshofes VII. Jahrgang 1883. Nr. 1.923 str. 533.

W skutek podobnego precedensu Wydział krajowy ponowił swoją propozycję w r. 1885, ale już tylko co do kontroli browarów, opuszczając ustępy o kontroli na dworcach kolejowych i kontrolę furmanów, a Sejm uchwalił ten wniosek w formie ustawy, którą wraz z główną ustawą o zaprowadzenie opłat konsumcyjnych za lata 1886, 1887 i 1888 przedłożono do sankcyi. Główna ustawa uzyskała sankcyę, lecz powołany drugi projekt do ustawy dotyczącej kontroli dotąd jej nieotrzymał.

Zapytywaliśmy się dodatkowo Wydział krajowy Solnogradzki, jak obecnie ta sprawa stoi, i pismem z dnia 6. kwietnia 1886. L. 2788 otrzymaliśmy wiadomość, iż rzezona ustawa nieuzyskała jeszcze sankcyi, ale Wydział krajowy spodziewa się iż to niezabawem nastąpi, a tymczasem co do kontroli browarów, — stosuje do nich przepisy §. 5. ustęp 5 i 6 rozporządzenia wykonawczego (Nr. 3. Dz. ust. kr. z r. 1886).

Solnogród. sprawozd. sten. Sejmu z r. 1882. alle. 177 str. 847 i 1151, subaleg. str. 838 i 1163, z r. 1885/6 aleg. 55 str. 499 subaleg. 3 str. 508, 3. posiedzenie z dnia 5. grudnia 1885 str. 1091—1102. akt. gal. Wydziału kraj. L. 19.549/86.

Otóż jak stoi cała sprawa reformy poboru opłat krajowych w Solnogradzie widzimy, że choćby nawet usiłowania Reprezentacyi Solnogradzkiej zostały uwieńczone skutkiem pożądanym, ścisła kontrola browarów miałaby tylko ten skutek, że każdą ilość trunków sprzedaną przez browar dla konsumcyi krajowej osiągnęłyby opłata krajowa konsumcyjna, ale inne wypadki (jak n. p. przy sprowadzaniu trunków z po za granicy kraju przez prywatnego konsumenta) nie dałyby się ująć w podobną kontrolę.

Dotąd była mowa o poborze samoistnych opłat krajowych od wódki i od piwa w miejscowościach niezamkniętych, pozostaje mi więc zaznaczyć, że w miastach zamkniętych, a mianowicie w Gracu samoistne opłaty krajowe od wódki i od piwa pobierane bywają przez te same organa, które pobierają podatek rządowy razem z tym ostatnim i wedle tych samych przepisów wykonawczych, jakie ustanawia państwo co do poborów własnych.

Możliwem to jest w miastach zamkniętych otoczonych liniami akcyzowemi i gdzie urzęda i organa akcyzowe wykonują ścisłą kontrolę nad przedmiotami ulegającymi opłatom konsumcyjnym. Taki sposób poboru daje krajowi dwojaką korzyść:

Po pierwsze, że cała rzeczwiśta konsumcyja takiego miasta ulega opłacie krajowej,

po drugie, że pobór jej przychodzi bez żadnych kosztów z powodu połączenia go z poborem opłat rządowych.

Z powodu tego nie zachodzi też potrzeba wydawania oddzielnych rozporządzeń wykonawczych dla tego rodzaju poboru opłat krajowych w miastach zamkniętych.

To samo odnosi się i do opłat krajowych od wina i od mięsa w całym kraju pobieranych, albowiem nakłada je kraj w formie dodatków procentowych już do istniejących podatków rządowych tego rodzaju, których ściąganiem zajmują się odpowiednie organa rządowe.

Otóż i u nas na wypadek zaprowadzenia podobnych opłat, wystarczyłoby wydanie w porozumieniu z c. k. Rządem przepisów wykonawczych, tudzież przyjęcie kosztów połączonych z poborem tylko co do opłat od wódki i od piwa na prowincyi, albowiem co do poboru opłat od wódki i od piwa w miastach zamkniętych, jakoteż od wina i od mięsa w całym kraju sprawa jest już załatwiona istnieniem rządowych organów poborowych.

Zamykając przedstawienie ogólnych wyjaśnień dotyczących krajowych opłat konsumcyjnych w Styryi i w Soinogrodzie wypada tu przytoczyć jeszcze jeden szczegół mający łączność z przebiegiem tej sprawy w Styryi.

Gdy po jednorocznem istnieniu tych opłat chodziło o ustanowienie ich poboru na rok 1882, zaproponowała komisya finansowa dla pokrycia niedoboru budżetowego z r. 1882, nałożyć prócz tych opłat i zwykłych dodatków do podatków bezpośrednich, jeszcze 36% dodatku do podatku od wyszynku zaprowadzonego dla całego państwa ustawą z dnia 23. Czerwca 1881. (Nr. 62. Dz. U. P.), o której wspomniałem w ustępie traktującym o rządowych podatkach konsumcyjnych.

Sprawozd. stenogr. Sejmu
styryjsk. z r. 1886, aleg.
76, 14 posiedzenie z d. 6.
października 1881. str.
179 i 180.

Sejm styryjski przyjął ten wniosek na posiedzeniu dnia 6. Października 1881 r. bez dyskusyi, lecz odnośna część tej uchwały finansowej nieuzyskała Najw. sankcyi, jak to podnosi wyraźnie ogłoszenie o styryjskiej uchwale finansowej na r. 1882 (Nr. 1. Dz. U. kr.).

Bliższych szczegółów o powodach tej odmowy nie ma już w aktach sejmu styryjskiego drukiem ogłoszonych, gdy jednak później takiego wniosku więcej nieponawiano, wnosić można, że c. k. Rząd sprzeciwił się stanowczo nakładaniu krajowych dodatków do podatków od wyszynku.

Zaprowadzeniu podobnego dodatku w Galicyi prawdopodobnie tak samoby się c. k. Rząd sprzeciwił, a to tem bardziej, że tu istnieje już druga opłata od wyszynku, zaprowadzona ustawą z dnia 30. Grudnia 1875. (Nr. 55. Dz. U. kraj. z r. 1877) na utworzenie funduszu do opłaty właścicielom prawa propinacyjnego, mającego być zniesionem po upływie peryodu w §. 3. tej ustawy wskazanego.

W końcu nadmieniam, że co się tyczy bliższych wyjaśnień o istniejących opłatach propinacyjnych w ogóle takowe znajdują tu miejsce przy wyjaśnieniu gminnych opłat konsumcyjnych, albowiem gminy, a mianowicie gminy miejskie, które są właścicielami prawa propinacyjnego w obrębie swoim, t. j. miejskim, pobierają opłaty propinacyjne razem z dozwolonymi im dodatkami do podatków konsumcyjnych lub z samoistnemi opłatami gminnemi tego rodzaju.

ad 3.

Przystępując do oznaczenia przedmiotów podlegających gminnym opłatom konsumcyjnym podnoszę przedewszystkiem, że tak ogólna ustawa gminna jak i statuta miast Lwowa i Krakowa zawierają postanowienia, na mocy których gminy mogą zaprowadzać takie opłaty w swoim obrębie, nie wyszczególniają jednak przedmiotów, na które takie opłaty nakładane być mogą.

Nadmieniłem już wyżej przy wyszczególnianiu przedmiotów ulegających rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, że wedle ustawy o zaprowadzeniu ogólnego podatku konsumcyjnego z r. 1829. właściwie ustał dawniejszy pobór opłat od trunków i artykułów żywności przez gminy pobierany, którym za utratę dochodów, jakieby z tego powodu poniosły, dozwolono nakładać dodatki do podatku konsumcyjnego.

Jednakże wkrótce po ogłoszeniu ustawy z r. 1829. wydane zostało deklaratoryum dekretem gubernialnym z dnia 21. Sierpnia 1829. L. 49.115 (Zbiór ust. prowinc. z r. 1829. Nr. 109 str. 283), wedle którego opłata od produkcji i przewozu trunków po miastach przez kasy gminne na mocy prawa propinacji pobierana i nadal trwać ma, ponieważ przepisy o podatku konsumcyjnym na stosunki praw propinacyjnych wpłynąć nie mogą.

Tak tedy po miastach w Galicyi istnieją prócz właściwych opłat konsumcyjnych także opłaty propinacyjne, pobierane zwykle kumulatywnie z właściwemi gminnemi opłatami konsumcyjnemi.

Opłaty propinacyjne pobierają jednak tylko te gminy, które są właścicielami prawa propinacyjnego w ich obrębie, albowiem w terytoryach innych gmin takimi właścicielami bywają najczęściej osoby prywatne.

Co do przedmiotów podlegających opłatom z tytułu prawa propinacji nie ma żadnej ustawy ogólnej, któraby je wyszczególniała. Nie ma również takiego wyszczególnienia i w ustawie z dnia 30. Grudnia 1875. (Nr. 55 Dz. ust. kraj. z r. 1877) zawierającej postanowienia o zniesieniu prawa propinacji, które wedle edyktu z dnia 14. Listopada 1884. (Nr. 63 Dz. ust. kr. z r. 1884) ma ustać w całym kraju naszym z końcem r. 1910. Powołana ustawa z r. 1875. wspomina tylko ogólnikowo w §§. 2, 4, i 23 o wyrobie napojów propinacyjnych, o szynkowaniu gorących napojów

(z wyjątkiem wina) i o zakładaniu gorzelni, browarów i miodosytni, ale szczegółowo przedmiotów ulegających opłacie z tytułu prawa propinacyi nie wymienia.

Pochodzi to ztąd, że rząd austriacki uznał prawa propinacyi w tej rozciągłości, w jakiej je zastał przy zaborze Galicyi i polecił pod tym względem trzymać się istniejących zwyczajów.

Z tego powodu nie ulega wątpliwości, że trunki wyraźnie w konstytucjach polskich wymienione jak to: wódka, piwo, miód, wiśniak i maliniak uważane były stale za trunki propinacyjne. (Rozp. Dra Kleczyńskiego str. 62) *).

*) Rozprawa Dra Józefa Kleczyńskiego, na którą się powołuję obok i w dalszym toku niniejszego zestawienia gdzie tego zachodzi potrzeba, mieści się w drugim roczniku wiadomości statystycznych wydanych przez krajowe biuro statystyczne (1876). Dr. Kleczyński opracował materiał, który przedłożonym został W. Sejmowi z projektami do ustawy o zniesieniu prawa propinacyi.

Co do miast podnieść trzeba, że w Galicyi mamy 64 miast posiadających prawo propinacyi wszystkich trunków wyżej oznaczonych, a prócz tego 9 miast które posiadają propinacyę niektórych tylko trunków (Rozp. Dra Klecz. str. 92).

Nadmieniam tu, że Nowy Targ posiada wyjątkowo także prawo propinacyi wina, jakie prócz Nowego Targu żadna inna miejscowość ani nikt w Galicyi nie posiada (Rozp. Dra Klecz. str. 63).

Widać z tego, że gminnym opłatom konsumcyjnym podlegają w pierwszym rzędzie, bo już od dawna trunki propinacyjne t. j. wódka, piwo, miód, wiśniak i maliniak, a dalej także inne przedmioty, na które gminy mogą nakładać takie opłaty na mocy istniejących ustaw t. j. ustawy gminnej i statutów miejskich.

W obec więc tego tak trunki propinacyjne jak i inne przedmioty mogą wprawdzie ulegać gminnym opłatom konsumcyjnym, faktycznie jednak zachodzą w tym względzie, mianowicie w gminach miejskich pewne różnice, w jednych bowiem podlega tym opłatom więcej przedmiotów, w innych tylko niektóre z nich, a to wedle postanowienia, jakie w tym względzie każda gmina odrębnie dla siebie wydaje.

Z tego zatem względu, przy bliższem rozpatrzeniu owych przedmiotów ulegających gminnym opłatom konsumcyjnym wypada mi podzielić gminy naszego kraju na dwie klasy:

a) na miasta większe i zamknięte, do których w Galicyi należą Lwów i Kraków i

b) na inne miejscowości nie zamknięte, przyjmując za podstawę stan, jaki w tym względzie istnieje obecnie (t. j. w r. 1886), albowiem szczególnie w miastach niezamkniętych i mniejszych, opłaty te bardzo często się zmieniają, w miarę wydawania przez nie nowych postanowień, lub w miarę gaśnięcia dawniejszych postanowień uchwalonych na czas ograniczony.

ad a.

Co do miast zamkniętych t. j. Lwowa i Krakowa nadmieniłem już w ustępie dotyczącym przedmiotów ulegających rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, że w tych miastach opłaty tak rządowe jak i gminne pobierane bywają wedle taryf dla każdego miasta zamkniętego odrębnie ustanowionych, a to pierwotnie dla Lwowa w r. 1829. a dla Krakowa w r. 1847.

Wspomniałem także, iż z powodu zaprowadzenia miar i wag metrycznych, wydane zostały nowo ułożone taryfy w r. 1875. (Nr. 3. Dz. ust. kr. z r. 1876). Otóż w taryfach z r. 1875. rubryka „opłata“ podzie-

loną jest na trzy subrubryki dla podatku rządowego, dla dodatku gminnego i dla opłaty propinacyjnej. W taryfie m. Lwowa w subrubryce „opłata propinacyjna“ wstawiono przy pozycjach dotyczących trunków propinacyjnych kwoty odpowiednio do opłaty przypadające, zaś w taryfie krakowskiej ta subrubryka jest próżną.

Przyczyna tego opuszczenia pochodzi ztąd, że c. k. Rząd przyznał miastu Lwowu prawo propinacji przywilejem 26. Listopada 1789. (Rozpr. Dra Klecz. str. 75) zaś reskryptem Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. Lutego 1858 uchylono roszczenia gminy krakowskiej do praw propinacyjnych (Rozpr. Dra Klecz. str. 66 *).

*) Co do sprawy propinacyjnej krakowskiej, Dr. Kleczyński przytacza w swej rozprawie (str. 57, 58, 59, 66, 76), że właściwie prawnej podstawy do uchylecia Krakowa od propinacji nie było, jednak miasto uzyskawszy prawo do poboru wyższych opłat, na tem straty nie poniosło, albowiem Kraków, choć nie posiada prawa propinacji, pobiera jednak opłaty takiego rodzaju jak Lwów z tytułu prawa propinacyjnego.

Ustawa zawierająca postanowienia o zniesieniu prawa propinacyjnego w Galicyi (Nr. 55. z r. 1877) nie ma zastosowania w miastach Lwowie i Krakowie (§. 36).

We Lwowie prawo propinacji zostało zniesione odrębną ustawą z dnia 18. Grudnia 1881. (Nr. 48. Dz. ust. kraj. z r. 1883) z jednoczesnem jednak przyznaniem gminie pobierania opłat od trunków konsumcyjnych w wysokości równającej się w ogóle wysokości dawniejszego podatku gminnego i dawniejszej opłaty propinacyjnej razem wziętych.

Gminie miasta Krakowa tak samo przyznano już dawniej a to ustawą z dnia 19. Lipca 1878 (Nr. 48. Dz. u. kraj.) prawo poboru opłat od trunków propinacyjnych z małymi wyjątkami, w takiej samej wysokości jakie teraz istnieją we Lwowie. W ustawie krakowskiej z dnia 19. Lipca 1878 nie ma już jak w ustawie lwowskiej z r. 1881. żadnego postanowienia o zniesieniu miastowego prawa propinacji albowiem, jak już nadmienilem, roszczenia gminy krakowskiej do praw propinacyjnych zostały uchylone.

W skutek powołanych ustaw pozycye taryf z r. 1875. dotyczące trunków propinacyjnych (poz. 1, 2, 3, 7 i 8) w obu tych miastach uległy zmianie, jednak c. k. Rząd nie wydał z powodu tych zmian nowo ułożonych taryf, lecz uczyniły to rzeczzone gminy, a obecnie ich taryfy już nie zawierają subrubryki o opłacie propinacyjnej.

Akta Wydziału krajowego
L. 10.240 86 i 12.064,86.

Na podstawie tych ostatnich taryf wymieniając poniżej przedmioty ulegające we Lwowie i w Krakowie gminnym opłatom konsumcyjnym, grupować je będę w ten sposób, jak to powyżej (*ad I*) przy wyszczególnieniu przedmiotów ulegających rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, w miastach zamkniętych uczynilem. Przytem oznaczę przy pojedynczych grupach przedmioty ulegające podatkowi rządowemu a nie ulegające opłacie gminnej, lub odwrotnie, jakoteż różnice zachodzące w tym samym względzie między Lwowem i Krakowem.

Do przedmiotów ulegających w miastach zamkniętych t. j. we Lwowie i w Krakowie gminnym opłatom konsumcyjnym należą zatem:

- a) wódka i w ogóle napoje spirytusowe (poz. tar. 1, 2 i 3);
- b) wino (poz. tar. 4, 5 i 6);
- c) piwo (poz. tar. 8);
- d) mięso, a względnie bydło rzeźne (poz. tar. 10 do incl. 16);
- e) miód, (poz. tar. 7) i inne napoje miodowe, jako to wiśniak, maliniak i t. p., które podlegają opłacie gminnej tak przy wprowadzaniu jak

i przy wyrobie ich w obrębie miast Lwowa i Krakowa, rządowemu zaś podatkowi konsumcyjnemu, podlegają tylko przy wprowadzeniu ich do miast zamkniętych. Różnica ta pochodzi ztąd, że w taryfach wydanych w roku 1829 dla miast zamkniętych, zaliczono miód do artykułów ulegających opłacie akcyzowej (rogatkowej) zaś w §. 6. ust. z r. 1829 nie zaliczono napojów miodowych do trunków ulegających podatkowi rządowemu przy wyrobie;

f) ocet (poz. tar. 9);

g) drób swojski (poz. tar. 17 i 18);

h) zwierzyna (poz. tar. 19 do inclus. 23);

i) dzikie ptactwo (poz. tar. 24. do inclus. 27);

k) ryby (poz. tar. 28 i 29);

l) ryż, mąka, produkta mączne, chleb i t. p. pieczywo, zboże chlebne, ziemniaki, owoce strączkowe, kukurudza i t. d. (poz. tar. 30, 31 i 32);

m) owies, siano i słoma (poz. tar. 33 i 34), w Krakowie (poz. tar. 33, 34 i 35). Przy tej grupie zachodzi co do Krakowa wyjątek, tam bowiem wedle poz. tar. 35, taryfy krakowskiej, słoma, sieczka, otręby, mierzwa i zboże w snopach (zrównane co do opłaty ze słomą) ulegają tylko rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, zaś gmina krakowska nie pobiera od tych artykułów żadnej opłaty;

n) jarzyny, warzywa, owoce świeże i suszone (poz. tar. 35, 36 i 37, w Krakowie poz. tar. 36, 37 i 38). Zachodzi tu znów podobny wyjątek co do Krakowa jak przy poprzedniej grupie, albowiem wedle poz. 37 tar. krakowskiej, owoce świeże, kasztany, orzechy, wszelkie jagody i świeże figi ulegają tylko rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, zaś gmina nie pobiera żadnych opłat od tych artykułów.

o) masło i tłuszcze wszelkiego rodzaju, mydło, sery (poz. tar. 38 do inclus. 42, w Krakowie poz. tar. 39 do inclus. 43). I tu zachodzi wyjątek co do Krakowa, wedle tamtejszej taryfy poz. 40. Łój surowy, topiony i czyszczony (Clajna) tłuszcz z koni, wosk ziemny, skalny i naftowy, gliceryna, a dalej wedle poz. 42 mydło zwyczajne, pachniące i olejkami zaprawiane, ulegają tak samo tylko rządowemu podatkowi konsumcyjnemu;

p) jaja (poz. tar. 43 lwowskiej taryfy) w Krakowie nie ma tej pozycji, tam jaja nie podlegają ani rządowemu podatkowi konsumcyjnemu ani opłacie gminnej, zaś we Lwowie ulegają tak opłacie rządowej jak i gminnej;

q) wosk, olej, oleje i olejki (poz. tar. 44, 45 i 46); przy tej grupie zachodzi też samo wyjątek co do Krakowa; wedle tamtejszej taryfy poz. 45. olej konopny, lniany i rzepakowy ulega tylko rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, zaś gmina krakowska nie pobiera opłaty od tych artykułów. O zmianie poboru podatku rządowego od olejów kopalnianych do oświetlenia służących, wspomniałem już poprzednio w ustępie (ad 1.) dotyczącym rządowych podatków konsumcyjnych.

r) drzewo opałowe, węgle drzewne i mineralne (poz. tar. 47 do inclus. 50); i przy tej ostatniej grupie zachodzi znów wyjątek w Krakowie, albowiem wedle tamtejszej taryfy poz. 50. węgle kamienne i koks ulegają tylko podatkowi rządowemu a nie podlegają opłacie gminnej w Krakowie.

Powyższe wyszczególnienie obejmuje wszystkie przedmioty podlegające gminnej opłacie konsumcyjnej we Lwowie i w Krakowie i widać z tego, że gminy te, korzystając z okoliczności, że państwo zamknęło je linią akcyzową celem poboru rządowego podatku konsumcyjnego, pobierają opłatę gminną od wszystkich artykułów ulegających w miastach zamkniętych rządowemu podatkowi, a szczególnie gmina iwowska, gdyż gmina krakowska nie pobiera opłaty gminnej od kilku wyżej szczegółowo wskazanych przedmiotów.

ad b)

Przystępując do wyszczególnienia **przedmiotów ulegających gminnym opłatom konsumcyjnym w innych (niezamkniętych) miejscowościach** naszego kraju, podnieść muszę przede wszystkim, iż z powodu znacznej liczby takich miejscowości odnośne daty nie dadzą się przedstawić w taki sposób jak przy Lwowie i Krakowie.

Zestawienie tabelaryczne
zeszyt VI, tabela I.

Sporządziłem zatem zestawienie tabelaryczne oznaczonych opłat, istniejących obecnie (w r. 1886) w 44 gminach miejskich, na mocy ustaw krajowych lub na mocy uchwał Sejmu krajowego i cesarskiego zezwolenia (§§. 80 i 81 ustawy gminnej z r. 1866. tudzież noweli z dnia 17. czerwea 1874. Nr. 51. Dz. ust. kr.). Gminy, które pobierają takie opłaty na mocy uchwały Rady gminnej nie podlegającej wyższemu zatwierdzeniu, lub na mocy zezwolenia Rady powiatowej nie są objęte powołaniem zestawieniem, albowiem dziennik ustaw krajowych takich uchwał nie ogłasza, a gdy inne publikacje nie istnieją, musiałem ograniczyć się na wyszczególnieniu opłat istniejących w 44 gminach miejskich, które je pobierają na mocy ustaw i rozporządzeń ogłoszonych w oznaczonym dzienniku.

Również w powołanem zestawieniu nie ma gmin pobierających dotąd opłaty propinacyjne na mocy dawniejszych rozporządzeń, wydanych przed wejściem w życie ustawy gminnej z r. 1866., a tylko pomieściłem niektóre z nich jak n. p. Stara Sól (Nr. 28. Dz. ust. kr. z r. 1870) i Nowy Sącz (Nr. 25. Dz. ust. kr. z r. 1872) które po r. 1866. postarały się o zezwolenie na pobór wyższych opłat propinacyjnych i z tego powodu w dzienniku ustaw krajowych jest o nich wzmianka.

Inne gminy zadawalniają się opłatami jakie od dawna pobierają od trunków propinacyjnych i w myśl §. 81. ustawy gminnej pobierać je mogą i nadal, ewentualnie do końca roku 1910, to jest do czasu zniesienia prawa propinacyi wedle §. 38. ustawy z dnia 30. grudnia 1875. (Nr. 55. Dz. ust. kraj. z r. 1877).

Miasta galicyjskie posiadają zatem rozliczne opłaty, z których dwie niejako typowe są: opłaty propinacyjne i właściwe opłaty gminne, czyli tak zwane dodatki do podatku konsumcyjnego, już od dawna obydwie kumulatywnie pobierane. To też i przy zbieraniu i zestawieniu materiału do ustawy o zniesieniu propinacyi sporządzono wykaz rzeczonych opłat obydwu rodzajów, obejmujący 96 miast wraz ze Lwowem i Krakowem (Rozpr. Dr. Klecz. str. 92 Tabl. II.)

Wykazu tego nie mogłem użyć w zestawieniu mojem obejmującym 44 miast, albowiem pominawszy, że sporządzonym został głównie dla wyjaśnienia specjalnych stosunków propinacyjnych, ułożonym został na podstawie stanu, jaki istniał przed rokiem 1876.

Przeoglądając roczniki dziennika ustaw krajowych, widzimy, że z roku na rok zwiększa się liczba miast zaprowadzających lub podwyższających w swym obrębie gminne opłaty konsumcyjne, zatem dziś po latach 10ciu wykaz z r. 1876. jest za nadto przestarzałym, by mógł służyć do oznaczonego celu.

Na podstawie tych wykazów można jednak osądzić w ogóle, w ilu miastach galicyjskich mogą istnieć obecnie opłaty o których mowa. Wykaz z r. 1876. wylicza takich miejscowości 96
moje zestawienie 44, a dodając do tego Lwów i Kraków 46
a zatem w wykazie moim brakuje 50
miejscowości, które pomienione opłaty pobierają. Dalej, przypuszczając że od roku 1876., ta ostatnia liczba gmin (50) zwiększyła się o 10 gmin, które dawniej nie posiadały takich poborów, przypuścić można, że obecnie w Galicyi prócz wykazanych w mojem zestawieniu 46 gmin, pobierają takie opłaty jeszcze około 60, a więc razem około 100 gmin.

Co do przedmiotów, które ulegają gminnym opłatom konsumcyjnym, wykaz z r. 1876. dotyczy li opłat od trunków propinacyjnych, t. j. od wódki, piwa i napojów miodowych, zaś moje zestawienie obejmuje już opłaty od wina i od mięsa.

Z tego zatem wypływa i o co tu głównie chodzi, że głównie pięć przedmiotów ulega gminnym opłatom konsumcyjnym na prowincyi, a względnie w miejscowościach niezamkniętych, wypada tu jednak nadmienić, że gminy Bóbrka, Buczacz i Podhajce pobierały na mocy ustaw krajowych przez czas jakiś także gminne opłaty konsumcyjne od nafty, a to Bóbrka od r. 1875. do końca r. 1879. (Dz. ust. kr. Nr. 71 z r. 1875. i Nr. 29 z r. 1876.), Buczacz przez lat sześć od r. 1876. do 1882. (Dz. ust. kr. Nr. 56 z r. 1876.) i Podhajce od r. 1879. do 1883. (Dz. ust. kr. Nr. 62 z r. 1879.), lecz że odnośne ustawy wydane zostały na czas ograniczony, opłaty od nafty zatem nie istnieją już w gminach wyżej wymienionych.

Dawniejszy faktyczny pobór ich w trzech gminach świadczy jednak, że c. k. Rząd nie sprzeciwia się nakładaniu opłat gminnych na naftę, że zatem artykuł ten zaliczać można do przedmiotów ulegających na prowincyi gminnym opłatom konsumcyjnym.

Z powyższego poglądu wynika, że gminnym opłatom konsumcyjnym podlegają w miejscowościach niezamkniętych (na prowincyi):

1. wódka (napoje spirytusowe);
2. piwo;
3. napoje miodowe;
4. wino;
5. mięso (bydło rzeźne);
6. nafta (olej kopalniany do oświetlenia służący).

Co do szczegółowych różnic, jakie w tym względzie zachodzą między pojedynczemi gminami, takowe uwidocznilem w powołanem zestawieniu tabelarycznem.

Wyszczególnilem powyżej wszystkie przedmioty, ulegające w naszym państwie opłatom konsumcyjnym, gdy jednak wedle §. 22. statutu krajowego, prawo Sejmu do zaprowadzania opłat krajowych nie jest ogra-

niczone tylko do przedmiotów ulegających podatkowi konsumpcyjnemu, zaś podatek krajowy byłby mniej uciążliwym, gdyby dotyczył przedmiotów jeszcze wcale nieopodatkowanych, lub niższymi opłatami obciążonych, wypada mi zatem wspomnieć tu o przedmiotach służących tak samo do pożywienia lub do użytku ogółu czy klas zamożniejszych ludności krajowej a niepodlegających rządowemu podatkowi konsumpcyjnemu.

Do takich przedmiotów zaliczyć należy towary kolonialne (kakaó, kawę i herbatę), korzenie i owoce południowe, a nareszcie tytoń i sól

Wszystkie te artykuły podlegają przy sprowadzeniu ich do państwa opłacie cłowej (Tar. cłow. poz. 1. do 16., 21., 22. i 317. Nr. 47 Dz. ust. p. z r. 1882.), a że niektóre z nich są wyrobami produkcji zagranicznej, państwo może na nie nakładać opłatę cłową w takiej wysokości, któraby zastąpiła także właściwy podatek konsumpcyjny. Co się zaś tyczy tytoniu i soli, należą one do monopolów rządowych, a zatem na rzecz państwa bardzo znaczną opłatą są obciążone.

Oprócz przedmiotów podlegających podatkowi konsumpcyjnemu i artykułów dopiero co wyliczonych nie ma u nas innych służących do pożywienia lub użytku ludności, któreby można obciążyć krajowymi opłatami konsumpcyjnymi, tem bardziej, że jak skonstatowałem już w pierwszym rozdziale (*ad A.*) niniejszego zestawienia, przy nakładaniu takich opłat trzeba zwracać uwagę na to, aby nie obciążyły produkcji i obrotu handlowego nie tamowały, albowiem c. k. Rząd nie zgodziłby się na ich zaprowadzenie.

Z tych zatem względów i okoliczności dopiero przywiedzionych, przed załatwieniem pytania:

„Na jakie przedmioty krajowe opłaty konsumpcyjne nałożone być mogą?” wypada mi przytoczyć co następuje:

I. Nie podlega wątpliwości, że krajowe opłaty konsumpcyjne mogą być nałożone na przedmioty, podlegające rządowemu podatkowi konsumpcyjnemu we wszystkich miejscowościach (zamkniętych i niezamkniętych), jak to już w kilku krajach państwa naszego ma miejsce, a zatem na:

- a) napoje spirytusowe,
- b) piwo,
- c) wino i
- d) mięso,

albowiem już z precedensów (w Styryi i Solnogradzie) mamy to przekonanie, że c. k. Rząd nie sprzeciwia się ich zaprowadzeniu, byleby co do wódki i piwa nałożone zostały w formie opłaty samoistnej.

II. Co się zaś tyczy innych przedmiotów podlegających rządowemu podatkowi konsumpcyjnemu we wszystkich miejscowościach, t. j.: a) co do cukru, b) olei kopalnianych do oświetlenia służących (nafty), podobnie stanowczej odpowiedzi dać nie można.

Cukier nie jest nigdzie opłatami gminnymi obciążony, mierna opłata krajowa od cukru, nie byłaby zatem bardzo uciążliwą, a jakkolwiek c. k. Rząd pobiera opłatę konsumpcyjną od cukru przy wyrobie i podatek od cukru jest zaliczony w art. XI. traktatu zawartego z koroną węgierską (Nr. 62 Dz. ust. p. z r. 1878.) do podatków, których pobór unormowany być winien przepisami jednakowymi w obydwóch połowach Monarchii, wi-

dzimy, że wódka i piwo ulega temu samemu rygorowi, a mimo to Reprezentacya krajowa w Styryi i Solnogradzie potrafiły podciągnąć je pod opłaty krajowe.

C. k. Rząd mógłby zatem sprzeciwić się zaprowadzeniu opłaty krajowej od cukru li tylko z powodu, że takowa obciążałaby produkcję i handel, dla tego celem uzyskania w tym względzie pewności, wypadaloby wprzód porozumieć się w tej sprawie z c. k. Rządem.

Prócz tego z powodu braku dat statystycznych o konsumcyi cukru w Galicyi nie ma podstawy do potrzebniejszych obliczeń, dla oznaczenia choćby w przybliżeniu wysokości rocznego dochodu, jakiby z tego tytułu przypadł funduszowi krajowemu, jak równie czy dochód odpowiadałby kosztom poboru.

Z publikacyi ministeryalnej (*Ergebnisse der Verzehrungssteuer*) widzimy, że dochód z podatku od cukru wynosił w roku 1884. w Galicyi 87.689 zł., lecz cyfra ta przedstawia tylko kwotę zapłaconą od cukru wyrobionego w Galicyi, a zatem nie daje wyobrażenia o ilości cukru skonsurowanego w kraju naszym, to jest wyobrażenia o dochodzie, któryby miał kraj, gdyby zaprowadzono pewną krajową opłatę od tego rodzaju artykułu.

Co do nafty widać z precedensów, że w kilku gminach (Bóbrka, Buczacz, Podhajce) istniały opłaty gminne nałożone na ten przedmiot, z czego jednak nie można twierdzić z pewnością, aby c. k. Rząd zgodził się także na zaprowadzenie opłaty krajowej od nafty.

Brakuje tu tak samo dat, o konsumcyi nafty w Galicyi, albo wiem wedle powołanej publikacyi wiemy tylko, że podatek od nafty pobierany przy jej wyrobie (rafinowaniu) wynosił w Galicyi w r. 1884. — 1,277.957 zł. co również nie daje miary o konsumcyi tego artykułu w ciągu roku.

Nadto trzeba i to uwzględnić, że olej kopalniany jest przedmiotem przemysłu krajowego, który niedawno dopiero powstał i należycie się jeszcze nie rozwinął, a zatem, że zaprowadzenie opłaty krajowej od niego, mogłoby wpłynąć niekorzystnie na rozwój całego przemysłu.

Na razie zatem projektowanie opłat krajowych od cukru i nafty jest niemożliwem.

III. Co do przedmiotów ulegających rządowemu podatkowi konsumcyjnemu tylko w miastach zamkniętych, można zapowiedzieć z góry, iż na takowe wedle teraźniejszego stanu rzeczy, krajowe opłaty konsumcyjne w całym kraju nałożyć by się nie dały.

Ilość tych przedmiotów, które wyliczyłem już powyżej, jest bardzo znaczna, jednak pobieżny przegląd odnośnych taryf przekonywa, że nałożenie na nich opłat krajowych po za miastami zamkniętymi to jest na prowincyi, — byłoby połączone z kontrolą dla ludności nader uciążliwą, a w rezultacie nie przyniosłoby funduszowi krajowemu pożądanego dochodu, odpowiednio do znacznych kosztów poboru nawet wtenczas, gdyby dla uproszczenia kontroli nie wszystkie, ale tylko część tych przedmiotów podciągnięto na prowincyi pod opłatę krajową.

Te okoliczności są niezawodnie jednym z najważniejszych powodów, że państwo również nie pobiera od nich na prowincyi podatku konsumcyjnego.

Idąc za systemem rządowym, możnaby nałożyć na te przedmioty opłaty krajowe tylko w miastach zamkniętych, co nie byłoby połączone z kosztami dla kraju, można je bowiem nałożyć w formie dodatku do podatku konsumcyjnego, pobieranego razem z podatkiem konsumcyjnym.

Stenograf. sprawozdanie Izby posłów Rady państwa IX. sesji — aleg. Nr. 611. i rozprawy 262. posiedzenia z 3. Lutego 1883. str. 9057—9066.

W takim jednak razie miasta zamknięte byłyby obciążone opłatami krajowymi znacznie niż inne miejscowości, przeciw czemu już nieraz podnoszono w Radzie państwa bardzo poważne zarzuty. Dowodem tego jest, że wskutek mnogich petycyj i wniosków pojedynczych członków Rady państwa, poleciła Izba posłów już przed kilku laty swej komisji podatkowej zbadać tę sprawę.

Komisja ta przedłożyła wyczerpujące w tym względzie sprawozdanie, a Izba posłów uchwaliła na wniosek swej komisji dnia 3. lutego 1883 r. rezolucyę, wzywającą c. k. Rząd, ażeby przedłożył projekt do ustawy reformującej ten dział podatkowy, to jest taryfę konsumcyjną miast zamkniętych i ażeby zbadał czy nie dałoby się znieść linij akcyzowych w rzeczonych miastach, i w jaki sposób ubytek podatkowy z tego powodu powstały — pokryć by można.

C. k. Rząd nie uczynił tego dotąd, co też spowodowało Izbę posłów Rady państwa, iż zaraz po otwarciu terażniejszej kadencji a to dnia 16. Października 1885 r. wybrała dla opracowania tej sprawy osobną komisję składającą się z 24 członków niepoprzestając tym razem na uchwaleniu rezolucyi (jak było dnia 3. Lutego 1883.).

Wiadomo także, że c. k. Rząd poczynił toż samo kroki w celu przygotowania materiału do załatwienia tej sprawy, zwłaszcza że już prawie wszystkie przepisy pierwotnej ustawy z r. 1829. zniesiono i zastąpiono nowymi ustawami, a tylko reforma ustawodawcza taryf miast zamkniętych jeszcze zalega.

Widać z tego, że wedle wszelkiego prawdopodobieństwa c. k. Rząd nie zgodzi się na zaprowadzenie krajowych opłat konsumcyjnych od rzeczonych przedmiotów, i że w obec oczekiwanej reformy tego działu ustawodawstwa podatkowego, zaprowadzenie podobnych opłat choćby tylko w miastach zamkniętych nie jest wskazaniem.

IV. Co do przedmiotów nie podlegających podatkowi konsumcyjnemu wystarczy tu nadmienić:

a) że towary kolonialne (kakao, kawa, herbata), korzenie i owoce południowe, mogłyby w takiej samej mierze i pod tymi samymi warunkami stanowić przedmiot opłaty krajowej jak cukier, a zatem co do nich wypadaloby wprzód porozumieć się z c. k. Rządem i zebrać możebne daty o konsumcyi tych artykułów w Galicyi, których nie mamy;

b) co do tytoniu i soli nie mogą być na takowe nałożone opłaty krajowe — gdyż co do nich Rząd wykonuje prawo monopolu, a monopol wyklucza już możliwość nakładania na nich jakichkolwiek innych opłat publicznych.

Co do tych artykułów zarząd państwa reguluje od czasu do czasu ich cenę, a w tej akcyi byłby krępowany, gdyby na nich ciążyły jeszcze opłaty krajowe, a zatem już z tego względu trudnem byłoby wyjednanie zezwolenia c. k. Rządu.

Zresztą co do soli nie zezwalają na obciążenie jej opłatami kra-

jowemi stosunki nasze gospodarcze w Galicyi, jako kraju przeważnie rolniczego, w którym dobrobyt gospodarstwa rolniczego zależnym jest od należytego chowu bydła, a hodowla ta ma wiele do czynienia z użyciem soli do karmy, o której niżenie cen od dawna już upominają się rolnicy nasi. Odpowiedź zatem na wyżej powołane pytanie może być tylko taka:

Konsumcyjne opłaty krajowe dadzą się zaprowadzić w najbliższej przyszłości t. j. po zawotowaniu odnośnego projektu przez Sejm krajowy — na

1. napoje spirytusowe,
2. piwo,
3. wino i
4. mięso.

Dla osądzenia czy takie opłaty dadzą się w czasie późniejszym nałożyć także na inne przedmioty a mianowicie na cukier, naftę, towary kolonialne: (kakao, kawę i herbatę), korzenie i owoce południowe, zachodzi potrzeba zebrania bliższych dat statystycznych o konsumcyi tych przedmiotów w Galicyi, jakoteż porozumienia się w tej sprawie z c. k. Rządem, celem osiągnięcia pewności czy tenże zgodzi się na zaprowadzenie opłat od tych przedmiotów.

C. W jakiej wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą.

Z poprzedzającego ustępu wynika, iż na razie w naszym kraju opłaty krajowe dadzą się nałożyć tylko na

1. napoje spirytusowe,
2. piwo,
3. wino i
4. mięso.

W Styryi i Solnogradzie przedmioty te ulegają opłatom krajowym w wysokości

ad 1) napoje spirytusowe:

w Styryi 2 zł. 50 ct., w Solnogradzie 3 zł. od hektolitra,

ad 2) piwo:

w Styryi 50 ct., w Solnogradzie 30 ct. od hektolitra;

ad 3) i 4) wino i mięso w obydwu tych krajach 10% rządowego podatku konsumcyjnego.

W Gracu zamkniętem mieście Styryi:

ad 1) Napoje spirytusowe:

a) Spirytus, arak i rum 4 ct. od 1 stopnia hektolitra.

b) Spirytusowe napoje słodzone 93 ct. od hektolitra.

Opłaty te istnieją w wysokości oznaczonej w Styryi od r. 1881. w Solnogradzie od r. 1882. jednakże nadmienić muszę, że Wydział krajowy styryjski zamierzał przeprowadzić w Sejmie postanowienie podwyższenia opłat od napojów spirytusowych i od piwa w dwójnasób — mianowicie od piwa 1 zł. zamiast 50 ct. od hektolitra.

W tym celu udał się Wydział krajowy do c. k. Rządu z zapytaniem, czy się zgodzi na tę zmianę, na co c. k. Ministerstwo spr. wewn. w porozumieniu z Ministerstwem skarbu oznajmiło d. 18. Czerwca 1881.

W miastach zamkniętych istnieją urzędy akcyzowe, które mogą kontrolować artykuły podlegające opłacie— ściślej jak to jest możebnem w innych miejscowościach, co już w poprzednich ustępach wykazano dokładniej, dla tego też w miastach zamkniętych od napojów spirytusowych wymiar opłaty tak gminnej jak i krajowej ustanawia się od stopni hektol.

Stenogr. sprawozd. Sejmu Styryi V. peryod III. Sesya z r. 1881. alegat Nr. 26.

1. 12.860, iż co do piwa — na takie podwyższenie zgodzić się nie może, ponieważ gminy nakładają na piwo ze swej strony dość znaczne opłaty, w obec czego podwyższenie opłaty krajowej do podwójnej wysokości dotychczasowego wymiaru obciążałoby piwo w takiej mierze, iżby na tem szkodował dochód państwa z podatku od piwa.

Co do napojów spirytusowych oznajmiło c. k. Ministerstwo, iż nie sprzeciwia się podwyższeniu opłaty do 4 zł. od hektolitra (istniejąca opłata wynosi 2 zł. 50 ct. od hekt.) jeżeli równocześnie (jak to Wydział kraj. w swem piśmie do c. k. Rządu oświadczył) dodatki krajowe do podatków bezpośrednich niższe zostaną.

Reprezentacya krajowa nie korzystała z zezwolenia podwyższenia opłaty krajowej od wódki głównie dla tego, ponieważ konsumpcya wódki w Styryi jest stosunkowo małą (krajowe opłaty przynoszą rocznie od wódki 28.000 zł., od piwa 124.000 zł.) w obec czego zamierzone niżenie dodatków do podatków bezpośrednich, nie przyniosłoby kontrybucyom stosownej i pożądanej ulgi.

NB. Załączone zestawienia tabelaryczne wykazują cyfrę wysokości istniejących opłat konsumcyjnych, jakoteż w jakim stosunku te opłaty obciążają pojedyncze przedmioty.

Przy osądzeniu w jakiej wysokości krajowe opłaty konsumcyjne zaprowadzone być mogą, wypada zatem uwzględnić powołany precedens, a dalej prócz stosunków krajowych, także wysokość tak podatku rządowego jak i opłat gminnych obciążających przedmioty wyżej wyszczególnione, a to co do każdego z tych przedmiotów odrębnie.

1. Napoje spirytusowe.

W Galicyi istnieje jeszcze prawo propinacyjne, jakiego w Styryi i Solnogradzie nie ma, a gdy jak wiadomo prawo to wywiera w obrębie należącym do uprawnionego podobne skutki jak monopol, w Galicyi nieuwzględniając istniejących gdzie indziej opłat krajowych, jakoteż opłat lokalnych, t. j. dodatków gminnych, napoje spirytusowe, należące do trunków propinacyjnych, są obciążone w całym kraju nie tylko jak w innych prowincjach rządowym podatkiem konsumcyjnym, ale także opłatą propinacyjną.

Napoje te są zatem już z tego powodu znacznie opodatkowane niż w innych prowincjach.

W jakiej mierze opłata propinacyjna obciąża trunki, — a mianowicie napoje spirytusowe — okazuje dochód ogólny z propinacyi, jaki pociągają właściciele tego prawa.

Dochód ten wynosił w r. 1874. przeszło 5 milionów złotych, mieści się w nim jednak 1,100.000 zł. dochodu wykazanego łącznie z dochodem innych przedsiębiorstw (młynów i t. p. Rozp. Dr. Kleczyńskiego str. 77—79) tak, że czysty dochód wynosić będzie 4 miliony, a co najmniej 3 miliony rocznie.

Zważywszy, że podobne cyfry pochodzą z r. 1874. wątpić nie można, że takowe stanowią minimum obciążające trunki propinacyjne, a gdy opłaty propinacyjne obciążają głównie wódkę i piwo, można porównać dochód propinacyjny z dochodem rządowego podatku konsumcyjnego celem osądzenia wysokości opłaty propinacyjnej. — W cyfrze okrągłej wynosi dochód roczny podatku konsumcyjnego w Galicyi od napojów spi-

tusowych	2,200.000 zł.
od piwa	1,100.000 „
Razem	<u>3,300.000 zł.</u>

Okazaliśmy powyżej, że *czysty* dochód propinacyi wynosił w r. 1874. (a zatem przed laty 10) 3 do 4 milionów złotych, nie ma zatem wątpliwości, że opłaty propinacyjne obciążają rzeczony trunki znacznie niż podatek konsumcyjny, a w każdym razie nie mniej, jak ten podatek.

Dowodem tego jest także wysokość opłaty gminnej mianowicie we Lwowie, wynosząca 23 centów od 1 stopnia hektol. spirytusu; ta opłata składała się dawniej z opłaty propinacyjnej 20 1/2 ct. i z dodatku gminnego 02 1/2 „ co razem czyni obecnie 23 ct. skumulowanej opłaty gminnej.

Podatek konsumcyjny od spirytusu wynosi 11 ct od 1 stopnia hektol. — widać zatem, że we Lwowie opłata propinacyjna była znacznie wyższą, niż podatek konsumcyjny.

W obec tego wątpić nie można, że biorąc w rachubę tylko podatek rządowy i opłatę propinacyjną, rzeczony trunki są w Galicyi obciążone dwa razy tak wysoko, jak w Styryi i Solnogradzie, co przy ustanowieniu wysokości opłaty krajowej od tych trunków uwzględnić by należało.

Od napojów spirytusowych wynosi opłata krajowa w Styryi 2 zł. 50 ct. zaś w Solnogradzie 3 zł. od hektolitra, a jak już wspomniano c. k. Rząd był skłonny do zezwolenia na podwyższenie tej opłaty w Styryi do 4 zł. od hektolitra.

Co do napojów spirytusowych widać zatem, że nie zważając na już istniejące obciążenie tego przedmiotu możnaby zaprowadzić opłatę w wysokości 4 zł. od hektolitra, jeżeli jednak powyższe stosunki mają być uwzględnione, wtedy trzeba opłatę zniżyć do cyfry jakie istnieją w krajach wymienionych, lub też i niżej to jest do 2 zł. od hektolitra.

W Styryi, gdzie opłata na prowincyi wynosi 2 zł. 50 ct. od hektolitra napojów spirytusowych, wynosi takowa w Gracu 4 ct. od jednego stopnia hektol.

W Gracu więc wynosi opłata od hektolitra 100% spirytusu 4 zł. — ct. a opłata prowincjonalna 2 „ 50 „ odpowiada 1. hektol. spirytusu o 62 1/2 % alkohol.

Widać zatem, że ze względu, iż 100% spirytusu w handlu nie istnieje — i na prowincyi napoje spirytusowe nie dadzą się skontrolować co do % alkoholom. tak jak w Gracu, przyjęto za podstawę do wymiaru opłaty, iż na prowincyi przychodzi w handel wódka zawierająca 62 1/2 % alkoholom.

W Galicyi wypadłoby tak samo postąpić, ustanawiając opłaty odrębne dla miast zamkniętych, gdy jednak napoje spirytusowe spożywane we Lwowie i w Krakowie ulegają znacznie wyższym opłatom, niż gdzieindziej (od 1 stop. hekt. po 11 ct. podatku konsumcyjnego i 23 ct. opłaty gminnej — razem 34 ct.) możnaby też uwzględnić przy wymiarze i tę okoliczność stanowiąc dla Lwowa i Krakowa opłatę od napojów spirytusowych stosunkowo niższą.

Co do dochodu, jakiby rocznie przyniosła naszemu funduszowi krajowemu opłata od napojów spirytusowych, w razie gdyby takie same opłaty zaprowadzono w Galicyi jakie istnieją w Styryi, takowy da się obliczyć jak następuje:

W sprawozdaniu Wydziału kraj. styryj. o zarządzie finansowym i o preliminarzu na r. 1886. (stenog. prot. Styr. VI. peryod II. sesyi z r. 1885. aleg. Nr. 7. z r. 1885/6.) obliczono toż samo $\frac{1}{4}$ część na koszt poboru (*Einhebungszente*), ponieważ przy wydzierżawianiu dochodu dzierżawca sobie liczy koszt połączone z poborem opłaty wydzierżawionej. Obliczenie to uskutecznił Wydział krajowy styryjski w r. 1885., a wtedy minęło już od zaprowadzenia opłat krajowych w Styryi lat 4, wysokość rzeczonych kosztów obliczył zatem Wydział kraj. styryjski wedle 4-letniej praktyki.

a) we Lwowie i w Krakowie spożywa się rocznie 1,974.855 stopni hekt. co czyni po 4 ct. od 1 stopnia hektolitr	78.994 zł.
b) na prowincyi obliczenie jest trudniejsze, w całej Galicyi produkeya spirytusu wynosi 20,000.000 stop. hek. odtrącając 1,974.855 a okrągło	2,000.000
które weszły w rachubę przy Lwowie i Krakowie pozostaje	18,000.000
odtrącając dalej 4tą część na koszt poboru	4,500.000
pozostanie	13,500.000
czyli 135.000 hektolitr. a po 2 zł. 50 ct. od hektolitra opłata przyniesie 337.500 zł., kwota ta wpłynęłaby jednak tylko wtedy, jeżeli cały produkt wyrobiony w Galicyi, w kraju zostanie spotrzebowany, licząc jednak, że pewna część wyrobionego w Galicyi spirytusu odchodzi po za kraj — dla pewności przyjmuję dochód z opłaty na prowincyi kwotę	250.000 zł.
a dodając do tego dochód ze Lwowa i Krakowa okrągłe	78.000 „
cały dochód wyniesie	328.000 zł.

2. Piwo.

Co do piwa rachunek jest łatwiejszym, można bowiem przyjąć, że cała ilość piwa produkowanego w Galicyi t. j. 600.000 hekt. zostaje w kraju spożyta, a jeżeli pewna część odchodzi po za kraj, wyrówna się to piwem sprowadzanem z po za granic kraju.

Piwo nie jest tak wysoko obciążone opłatami rządowemi i gminnemi jak wódka, można zatem co najmniej nałożyć taką samą opłatę jak w Styryi, jeżeli c. k. Rząd nie przystanie na jej podwyższenie.

Opłata w Styryi wynosi 50 ct. od hektolitra a dochód takiej opłaty zaprowadzonej w naszym kraju obliczyć można jak następuje:

Cała produkeya piwa wynosi w Galicyi	600.000 hekt.
we Lwowie i Krakowie wynosi roczna konsumpcya 102.841 hekt. okrągło	100.000 „
pozostaje na prowincye	500.000 „
odtrącając $\frac{1}{4}$ część na koszt poborów w drodze wydzierżawienia	125.000 „
pozostaje	375.000 hekt.
dodając ilość spotrzebowaną w miastach zamkniętych	100.000 „
wypadnie od	475.000 „
po 50 ct. od hektol. dochód roczny	237.000 zł.

Wino.

Przy winie rachunek jest prosty, gdyż opłata wynosi 10% podatku rządowego, podatek ten wynosi w Galicyi wraz z miastami zamkniętymi rocznie 102.000 zł. czyli okrągło 100.000 „ 10% z tego przyniesie 10.000 „

Wino jest w Galicyi trunkiem używanym tylko przez klasy za-
możniejsze, prawdopodobnie c. k. Rząd nie sprzeciwiłby się podwyższeniu
opłaty krajowej do 20% podatku konsumcyjnego, a w takim razie opłata
krajowa przyniosłaby rocznie 20.000 zł.

Mięso.

Co do mięsa rachunek jest taki sam jak przy winie, dochód
roczny podatku konsumcyjnego w Galicyi wynosi 1,040.000 zł., okrągło
1,000.000 zł., 10% z tego — 100.000 zł.
wplynęłoby rocznie tytułem opłaty krajowej.

Co do tego przedmiotu muszę jednak nadmienić, że komisya
podatkowa Sejmu krajowego podniosła ważne zarzuty przeciw zaprowadze-
niu opłat krajowych od mięsa, które tu powtarzać nie potrzebuję, albowiem
to właśnie sprawozdanie komisji podatkowej spowodowało wydanie uchwały
sejmowej na wstępie niniejszego zestawienia przytoczonej.

Powody przemawiające przeciw obciążeniu mięsa opłatami kra-
jowemi są tego rodzaju, iż wedle wszelkiego prawdopodobieństwa Wys.
Sejm nie zechce się przychylić do opodatkowania tego przedmiotu.

Rekapitulując powyższe zestawienie co do rocznego dochodu,
jakiby rzezone opłaty dostarczyły krajowi, okazuje się, że w razie zapro-
wadzenia w Galicyi opłat tej samej wysokości jak w Styryi, dochód od
napojów spirytusowych wyniesie 328.000 zł.
od piwa 237.500 „
od wina 10.000 „
od mięsa 100.000 „
Razem 655.000 zł.
jeżeli opłata od mięsa odpadnie 555.000 „
lub w okrągłej sumie minimalnej 500.000 „

Dochód roczny takich opłat wynosi w Styryi z ludnością 1,213.597
w okrągłej cyfrze 278.700 zł., a zatem więcej jak połowę tego, co wedle
powyższego rachunku takie same opłaty przynieśćby mogły w Galicyi.

Galicya z ludnością 5,958.907 liczy 5 razy więcej mieszkańców
jak Styrya, zatem powinnyby opłaty te (gdyby tylko ilość mieszkańców
na dochód wpływać miała) przynieść w Galicyi 5 razy wyższy dochód ro-
czny jak w Styryi, to jest okrągło $(270.000 \times 5) = 1,350.000$ zł., co może
służyć za dowód, że dochód ten obliczony na rocznych 500.000 zł. (z mię-
sem 600.000 zł.) nie będzie wcale przesadzonym.

(Akt Wydziału krajowego
L. 19.549/86.)

Co do ogólnych kosztów (*Regieauslagen*) połączonych z pobo-
rem opłat krajowych, Wydział krajowy styryjski nie udzielił nam
żadnych dat.

Wydział krajowy solnogradzki doniósł, iż do zarządu tą galezią
dochodów krajowych ustanowił osobny organ (będzie to coś podobnego
jak urzęda administracji akcyzowej przy magistratach Lwowa i Krakowa),
co też mu umożliwiło udzielenie nam dat dotyczących kosztów admini-
stracyjnych.

Dochód roczny z konsumcyjnych opłat krajowych wynosi w Sol-
nogradzie rocznie 49.047 zł.
koszta poboru, a właściwie utrzymanie organów wyżej wspomnianych i ich

kancelaryj wynosiły w r. 1885. 2.450 zł.
a zatem około 5% całego dochodu.

Koszta te nie wynosiłyby i u nas przy stósownej organizacji organu administracyjnego, więcej jak 5% rocznego dochodu obliczonego w kwocie minimalnej na 500.000 zł.
a zatem około 25.000 „

Podstawę powyższego obliczenia stanowią opłaty w wysokości istniejącej w Styryi, w razie przyjęcia za podstawę wyższych lub niższych kwot — wynik się zmieni.

Zresztą nadmienić muszę i to, że dochód z opłat konsumcyjnych podlega częstszym zmianom niż dochód z podatków bezpośrednich, lepsze lub gorsze urodzaje, klęski — jak powódź i t. p., a nareszcie konstelacje handlowe a często i polityczne wpływają wedle swej doniosłości, mniej lub więcej, a czasem bardzo znacznie na wzrost lub upadek dochodu z opłat konsumcyjnych, a mianowicie znacznie, niż na dochód z podatków stałych.

II. Uchwałą z dnia 16. stycznia 1886. na wstępie powołaną poruczył W. Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby po zbadaniu kwestyj powyżej omówionych, przedłożył na przyszłej sesyi sprawozdanie swoje, a ewentualnie projekt do ustawy.

Jeżeli Wysoki Wydział krajowy osądzi, iż w tej sprawie w Galicyi mogą być zastosowane normy istniejące w Styryi i w Solnogradzie, projekt do odnośnej ustawy lub uchwały, będzie prawie równobrzmiący z postanowieniami obowiązującymi w krajach wymienionych.

W tych krajach ulegają opłatom napoje spirytusowe, piwo, wino i mięso, w tym względzie w Galicyi zajść może ta zmiana, iż tylko trunki będą podlegać opłacie krajowej, zaś mięso nie będzie opodatkowanem.

W każdym razie w miastach zamkniętych wszystkie opłaty byłyby pobierane razem z podatkiem rządowym, zaś na prowincyi tylko opłaty od wina a ewentualnie i od mięsa.

Zachodziłaby zatem potrzeba wydania, tak jak w Styryi i w Solnogradzie rozporządzenia wykonawczego normującego pobór opłat od wódki i od piwa na prowincyi.

Sejm styryjski (a za nim i solnogradzki) poruczył wydanie tego rozporządzenia wykonawczego Wydziałowi krajowemu, z poleceniem porozumienia się w tym przedmiocie z c. k. Rządem, a to przy ewentualnem zaprowadzeniu opłat krajowych na podstawach obowiązujących w krajach wymienionych, i u nas nastąpić by musiało.

Gdyby postanowienia W. Sejmu były w ważniejszych momentach odmienne od postanowień istniejących w Styryi i w Solnogradzie jak n. p. gdyby u nas pewne artykuły, jako to rum, arak i t. p. należące do napojów spirytusowych, porter i t. p. należące do piwa, nareszcie lepsze gatunki win zagranicznych miały być obciążone wyższymi opłatami jak zwykła wódka, zwyczajne piwo i wino, wtedy zachodziłaby potrzeba kompletowania norm wykonawczych dodatkowymi, do takiej zmiany zastosowanymi przepisami.

Ze szczegółów postanowienia, jakie w tej sprawie zapadnie w Wys. Sejmie, okaże się, czy dla Galicyi wystarczą normy wykonawcze istniejące w krajach wymienionych.

Subalegat IX—XII.

Jeżeli zaś postanowienia Wys. Sejmu będą zgodne z uchwałami Sejmów Styryi i Solnogradu, tamtejsze rozporządzenia wykonawcze mogą nam służyć za wzór, dołączam je zatem do niniejszego zestawienia, a mianowicie :

1. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa w Styryi z dnia 4. listopada 1880 (Nr. 26. Dz. ust. kr. Styryi).
2. Obwieszczenie c. k. Namiestnictwa w Styryi z dnia 8. sierpnia 1882. (Nr. 4. Dz. u. kr. Styryi).
3. Rozporządzenie c. k. Rządu krajowego w Solnogradzie z dnia 31. grudnia 1885. L. 8.450 (Dz. ust. kr. N. 3 z r. 1886. ks. Solnogradzkiego).
4. Odezwę Wydziału krajowego w Solnogradzie z 6. kwietnia 1886. L. 2.728, którą tenże udzielił galic. Wydziałowi kr. odpis szczegółowych instrukcyj, dotyczących poboru krajowych opłat konsumcyjnych (Gal. Wydz. kr. exh. L. 19.549/86).

W końcu podnieść mi tu wypada, że przepisy powyższych rozporządzeń nie różnią się zbytnie od podobnych przepisów dotyczących poboru rządowych podatków konsumcyjnych, są one ułożone podług systemu przyjętego w tym przedmiocie przez c. k. władze skarbowe, zredagowane są jednak treściwiej i omijają niektóre szczegóły w przepisach rządowych po części już przestarzałych zbyt drobnostkowo określone.

Dla kompletnego przedstawienia zebranego materiału wyliczam tu także oznaczone rozporządzenia władz rządowych, dotyczące poboru podatków konsumcyjnych jako to :

1. Rozporządzenie Prezydium krajowego z dnia 5. lipca 1829. L. 5.039 mianowicie dołączony tam dodatek informacyjny (Zbiór ust. i rozp. prowinc. z r. 1829. Nr. 86 str. 197 do 221).
2. Ces. rozporządzenie z dnia 12. maja 1859. i rozp. Ministr. skarb. dotyczące poboru podatku od wina i mięsa (Zb. rozp. finans. z r. 1859 Nr. 25. str. 111—132).
3. Rozp. Ministr. skarbu L. 33.591/859. (Zbiór rozp. finans. z r. 1859 Nr. 37. str. 191—218).
4. Rozp. Ministr. skarbu L. 38.404/859. (Zbiór rozp. finans. z r. 1859. Nr. 41. str. 329—343).
5. Rozp. Ministr. skarbu L. 36.574/877 dotyczące wykonania ustawy o podatku od mięsa w miejscowościach niezamkniętych z dnia 16. czerwca 1877 (Nr. 60. Dz. U. P. i Zbiór rozp. finans. z r. 1877. Nr. 14. str. 92—113).
6. Rozp. Ministr. skarbu L. 18.956/877. dotyczące zabezpieczenia dochodu z podatku konsumcyjnego od wina i od mięsa (Zbiór rozp. finans. z r. 1877 Nr. 15. str. 115—164).

Zestawienie tabelaryczne

do operatu o podatkach konsumcyjnych.

Zeszyt I.

Napoje spirytusowe.

Spis tabel zeszytu Igo.

	Uwagi wstępne.
Tabl. I.	Dochód roczny podatku od wódki w Galicyi.
" II.	" " " " " " " " Styri.
" III.	" " " " " " " " Solnogradzie.
" IV.	W per. 1880 — 1884. było w ruchu gorzelń w Galicyi.
" V.	" " " " " " " " Styri.
" VI.	" " " " " " " " Solnogradzie.
" VII.	Przeciętna ilość wyrobu i przeciętna kwota podatkowa wypadająca na jedną gorzelnię.
" VIII.	Porównanie ilości gorzelń z ludnością.
" IX.	" wyrobu i podatku z ludnością.
" X.	Produkcya spirytusu uwolniona od podatku.

Uwagi przedwstępne.

1. Publikacje urzędowe wydawane co roku przez Departament rachunkowy c. k. Ministerstwa Skarbu pod tytułem „Ergebnisse der Verzehrungs-Steuer“ stanowią główne źródło dat zestawionych w tabelach następujących. Inne źródła z których czerpano, powołane są w odnośnych tabelach.
2. Skarb Państwa pobiera podatek od wódki — w myśl art. I §. 1. ustawy z dnia 19 marca 1884. (Nr. 63. Dz. Ust. P.) przy wyrobie spirytusu w kwocie jedenastu (11) centów w. a. od każdego hektolitra i każdego stopnia alkoholu, podług przepisanego alkoholometru studzielnego. — Od zagranicznych produktów spirytusowych pobiera się podatek konsumcyjny razem z cłem — w myśl ustawy z dnia 25. maja 1882. (Nr. 47. Dz. U. P. §. 1. i taryfy cłowej poz. 76).
3. Przerabianie spirytusu na arak, likiery, esencye i tym podobne płyny spirytusowe, nieulega odrębnemu opodatkowaniu, podlega jednak kontroli c. k. Władz i organów skarbowych w myśl postanowień §§. 75, 76 i 77, ustawy z dnia 27. czerwca 1878. (Nr. 72. Dz. U. P.) które to postanowienia nie zostały zmienione ustawą z r. 1884. powołanej w uwadze 2iej, zatem daty dotyczące napojów spirytusowych w ogóle obejmują także wymienione napoje przerobione.
4. Ustawa z r. 1884. powołana pod 2.) stanowi w ostatniej alinei §. 1. że gdy z wyrobem spirytusu połączony jest wyrób drożdży stałych na sprzedaż przeznaczonych (Spirytus-Presshefe) doliczyć należy do stopy podatkowej (11 centów) dodatek wynoszący 30%. — Począwszy zatem od r. 1884. Skarb Państwa pobiera w oznaczonym wypadku — także podatek od drożdży, a tenże wynosił w roku 1884. w Galicyi 5.286 zł.; nie wciągnięto go do niniejszego zestawienia, gdyż jest to li przypadkowy dodatek do podatku spirytusowego.

Tabl. I.

Dochód roczny podatku konsumcyjnego od wódki w Galicyi
w peryodzie 1880 do 1884 włącznie.

I	II	III	IV	V	VI	
	Wedle publikacyi urzędowej		Wedle pu- blikacyi P. Rutowskiego	Dyferencye	Wedle pu- blikacyi P. Rutowskiego	
Rok	Szczegółowo: I od podatku II w drodze pauszalu III w drodze ugody	Ogółem	Ogółem	między Rubr. III i IV. + w Rubr. IV	wyrobiono	
	w złotych austr. wal.				stopni he- ktolitrów	
1880	I	39.050				
	II	2,040.957				
	III	1.950	2,081.957	2,188.484	106.527	19,895.313
1881	I	46.420				
	II	2,227.056				
	III	—	2,273.476	2,446.919	173.443	22,244.724
1882	I	60.973				
	II	2,364.638				
	III	—	2,425.611	2,641.876	216.265	24,017.060
1883	I	65.340				
	II	2,094.993				
	III	—	2,160.333	2,318.930	158.597	21,081.181
1884	I	136.993				
	II	1,806.140				
	III	—	1,943.133	2,246.595	303.462	20,423.595
	Razem. . . .		10,884.510	11,842.804	958.294	107,661.873
	Przeciętnie . .		2,176.902	2,368.560 ⁴ / ₅	191.658 ⁴ / ₅	21,554.362 ² / ₅
1885				2,948.267		26,802.461

VII	VIII	IX	U w a g i
Kampania	wedle publikacji urzędowej		
	wyrobiono	Podatek wynosi	
	stopni hektolit- trów	w złotych	
1879/80	17,986.265	1,978.489	<p>1. Wedle wzmianki zamieszczonej w przedmiocie publikacji ministerjalnej „Ergebnisse der Verzehrungs-Steuer“ (str. 2.) cyfry dochodu podatkowego (des Ertrags) w tej publikacji podane -- nie są zupełnie dokładne, - użyto bowiem do ich zestawienia (dla przyspieszenia publikacji) podań krajowych jeszcze nie sprawdzonych.</p> <p>Wstawiano tu zatem obok cyfr publikacji ministerjalnej (Rubr. II. i III.) cyfry korelatywne (Rubr. IV. i VI.) zamieszczone w Roczniku statystyki przemysłu i handlu krajowego, wydany przez krajowe biuro statystyczne (Oddział statystyki przemysłu i handlu). Cyfry krajowej publikacji (Rubr. IV.) są dokładniejsze, albowiem Dr. Tadeusz Rutowski redaktor tej publikacji (Rocznik pierwszy zeszyt III. Przemysł gorzelniany w Galicyi) użył do jej zestawienia wykazów już sprawdzonych, które tutejsza c. k. krajowa Dyrekcya skarbu udziela Wydziałowi krajowemu.</p> <p>2. Dr. Rutowski podał w swej publikacji także cyfry z r. 1885. w porównaniu z poprzedzającymi latami — znacznie wyższe, — zważyć jednak należy, że w roku 1885. produkcya spirytusu wzmożła się wyjątkowo z powodu nadzwyczajnego urodzaju ziemniaków.</p>
1880/81	21,778.755	2,395.662	
1881/82	23,409.992	2,575.099	
1882/83	22,631.156	2,489.426	
1883/84	19,062.098	2,096.828	
	104,868.266	11,535.504	
	20,973.653 ³ / ₅	2,307.100 ⁴ / ₅	

W cyfrach okrągłych wynosi w Galicyi

roczna produkcya spirytusu 20,000.000 stop. hekt.
 roczny podatek (11 ct. od 1. stop. hekt.) 2,200.000 zł.

Tabl. II.

Dochód roczny podatku konsumcyjnego od wódki w Styrii
w peryodzie 1880 do 1884 włącznie.

I	II		III	IV	V	VI	VII	VIII
Rok	Wedle lat kalendarzowych				Wedle kampanii gorzelnianych			
	Szczegółowo			Ogółem złotych	Kampania	wyrobiono stopni hektolitr.	podatek wynosi w złotych	
	I od podatku II w drodze pauszalu III " " " ugody	w Gracu						
	na prowincyi złotych	złotych						
1880	I	92.144	—	131.791	1879/80	1,223.307	134.564	
	II	28.780	91					
	III	6.741	4.035					
	Razem	127.665	4.126					
1881	I	101.706	—	133.962	1880/81	1,123.655	124.702	
	II	14.868	97					
	III	13.347	3.944					
	Razem	129.921	4.041					
1882	I	103.255	—	135.037	1881/82	1,223.590	134.595	
	II	11.093	56					
	III	15.897	4.736					
	Razem	130.245	4.792					
1883	I	110.008	—	147.040	1882/83	1,282.408	141.066	
	II	27.735	59					
	III	4.740	4.498					
	Razem	142.483	4.557					
1884	I	116.958	—	148.027	1883/84	1,258.628	138.449	
	II	16.935	88					
	III	9.397	4.649					
	Razem	143.290	4.737					
Razem				696.120		6,121.588	673.376	
Przeciętnie . .				139.224		1,224317%	134.675%	

W cyfrach okrągłych wynosi w Styrii roczna produkcya spiritusu . . . 1,200.000 stop. hektol.
roczny podatek (11 ct. od 1. stop. hekt.) 132.000 złotych.

Tabl. III.

Dochód roczny podatku konsumcyjnego od wódki w Solnogradzie
w peryodzie 1880 do 1884 włącznie.

I	II		III	IV	V	VI	VII
Rok	Wedle lat kalendarzowych			Wedle kampanii gorzelnianych			
	Szczegółowo		Ogółem	Kampania	wyrobiono	podatek	
	I od produktu II w drodze pauszalu III „ „ ugody					wynosi	
	w złotych wal. austr.				stopni hektolitr.	w złotych	
1880	I	—	6.398	1879/80	58.687	6.456	
	II	991					
	III	5.407					
	—	—					
1881	I	—	6.144	1880/81	58.845	6.473	
	II	1.193					
	III	4.951					
	—	—					
1882	I	—	6.039	1881/82	55.500	6.104	
	II	1.101					
	III	4.938					
	—	—					
1883	I	—	6.098	1882/83	56.998	6.270	
	II	1.219					
	III	4.879					
	—	—					
1884	I	—	6.503	1883/84	55.568	6.113	
	II	1.216					
	III	5.287					
	—	—					
Razem			31.182		285.598	31.416	
Przeciętnie . .			6.236 ² / ₅		57.119 ³ / ₅	6.283 ¹ / ₅	

W cyfrach okrągłych wynosi w Solnogradzie roczna produkcya spisuśisu . . 57.000 stopni hekt.
roczny podatek (11 ct. od 1. stopnia hektol.) 6.270 złotych.

Tabl. IV.

W peryodzie 1880 — 1884 było w ruchu gorzelń w Galicyi.

Kampania	zwyczajne	wyrabiają- ce drożdże	w ogóle	Użyte aparaty destylacyjne		U w a g i
				sztuczne	zwyczajne	
1879/80	459	3	462	446	16	W Galicyi prawie wszystkie gorzelnie posiadają sztuczne aparaty destylacyjne, — w kampanii 1883/84 było takich gorzelń 518, zaś gorzelń z aparatami zwyczajnymi tylko 7.
1880/81	555	3	558	550	8	
1881/82	564	3	567	559	8	
1882/83	562	4	566	560	6	
1883/84	522	3	525	518	7	

W Galicyi 2 gorzelnie opłaciły w roku 1883/84 podatku konsumcyjnego wyżej 20.000 zł. a mianowicie:
 Gorzelnia w Knihininie (Weingarten Mendel) 24.970 zł.
 „ „ Tyśmienicy (Goldfeld et Regenstreif) 42.020 „

Tabl. V.

W peryodzie 1880 — 1884 było w ruchu gorzelń w Styri.

Wkampanii	zwyczajne	wyrabiają- ce drożdże	w ogóle	użyte aparaty destylacyjne		U w a g i
				sztuczne	zwyczajne	
1879/80	8.301	3	8.304	16	8.288	W Styri prawie wszystkie gorzelnie posiadają zwy- czajne aparata destylacyjne, w kampanii 1883/84 było takich gorzelń 7.073, zaś gorzelń ze sztucznymi apa- ratami destylacyjnymi tylko 20.
1880/81	6.853	3	6.856	28	6.828	
1881/82	8.915	3	8.918	27	8.891	
1882/83	8.103	3	8.111	26	8.085	
1883/84	7.090	3	7.093	20	7.073	

W Styri 2 gorzelnie opłaciły w roku 1883/84 podatku konsumcyjnego wyżej 20.000 a mianowicie:
 Gorzelnia w Steinfeld koło Gracu (Bracia Reininghaus) 82.210 zł.
 „ „ Kirchdorf „ Bruck („ Wolfsbauer) 22.108 „

Tabl. VI.

W peryodzie 1880 — 1884 było w ruchu gorzelń w Solnogradzie.

W kampanii	zwyczajne	wyrabiające drożdże	w ogóle	użyte aparaty destylacyjne		U w g i
				sztuczne	zwyczajne	
1879/80	3.198	—	3.198	—	3.198	W Solnogradzie wszystkie gorzelnie posiadają tylko zwyczajne aparata destylacyjne.
1880/81	3.295	—	3.295	—	3.295	
1881/82	3.347	—	3.347	—	3.347	
1882/83	3.242	—	3.242	—	3.242	
1883/84	3.227	—	3.227	—	3.227	

W Solnogradzie nie istnieją gorzelnie, opłacające podatek konsumcyjny wyżej 20.000 zł. rocznie.

Tabl. VII.

Przeciętna ilość wyrobu i przeciętna kwota podatkowa wypadająca na jedną gorzelnię.

W kampanii 1884/84	było gorzeln w ruchu	Wyrobito spiritusu stopni hekto- litr.	Spłacono podatku konsumcyj w złotych	Wypada na jedną gorzelnię	
				spiritusu w stopniach hektolitr.	podatku w złotych
w Galicyi . .	525	19,062.098	2,096.828	36.308	3.993
w Styryi. . .	7.093	1,258.628	138.449	177	19
w Solnogradzie	3.227	55.568	6.113	17	1 $\frac{1}{10}$

Porównanie ilości gorzeln z ludnością.

K r a j	było w ruchu w kampanii 1883/84 gorzeln	ilość gmin	Ludność	wypada na jedną		wypada jedna gorzelnia na mieszkań- ców	U w a g i
				gorzel- nię gmin	gminę go- rzeln		
Galicya . . .	525	6.230	5,958.907	$\frac{4}{5}$ 11	—	11.350	W Solnogradzie składa się każda gmina z kilku osad, jest ich razem 859. W Solnogradzie wypada zatem na każdą osadę 3 $\frac{2}{3}$
Styrya. . . .	7.093	1.546	1,213.597	—	$\frac{1}{2}$ 4	171	
Solnogród . .	3.227	54	163.570	—	59	50	

Tabl. X.

Produkcya spirytusu uwolniona od podatku konsumcyjnego.

W kampanii	w Galicyi	w Styryi	w Solno- grodzie	U w a g i
	hektolitrow			
1879/80	—	2.269	91	<p>Wedle cyfer przeciętnych, podanych w tabelach poprzedzających roczna produkcya opodatkowanego spirytusu wynosi:</p> <p>w Styryi 1,224.317^o hektol. czyli 12.243 hekt.</p> <p>w Solnogradzie 57.119^o hektol. czyli 571 hekt.</p> <p>zaś produkcya nieopodatkowanego spirytusu wynosi:</p> <p>w Styryi: 2.606 hekt.</p> <p>w Solnogradzie 107 „</p> <p>Okazuje się zatem, że nieopodatkowana produkcya wynosi: w Styryi $\frac{1}{5}$ część w Solnogradzie $\frac{1}{5}$ „ produkcji opodatkowanej, a właściwie cokolwiek mniej, albowiem produkcję nieopodatkowaną podano wedle hektolitra bez różnicy $\%$ alkoholometru zaś produkcję opodatkowaną, wedle stopni hektolit. zredukowanych na hektolitry o 100$\%$ alkoholometru.</p>
1880/81	--	2.261	107	
1881/82	—	3.046	98	
1882/83	—	2.969	118	
1883/84	—	2.486	124	
Razem . . .	—	13.031	530	
Przeciętnie .	—	$\frac{1}{5}$ 2.606	$\frac{3}{5}$ 107	

Nie tylko w Styryi i w Solnogradzie, lecz i w innych krajach naszej Monarchii jako to: w Austrii niższej i wyższej, w Tyrolu, w Karyntyi, w Istrii, w Dalmacyi, na Morawach i w krajach korony węgierskiej, istnieją gorzelnie włościańskie (Bäuerliche Branntwein — Brennereien), które produkują wódkę uwolnioną od podatku. Takich gorzelń dotyczy postanowienie ustawy z dnia 27. czerwca 1878 (N. 72 Dz. U. P.) iż nadal utrzymane zostaje przyzwolone uwolnienie od podatku dla wyrobu gorzałki z materiałów własnej produkcji na domową potrzebę, a to w granicach przepisanych specjalnemi rozporządzeniami.

Ta sama ustawa stanowi jednak, że c. k. Ministerstwo skarbu jest upoważnionem do zniesienia tych wyjątkowych uwzględnień, — o ile się bez nich obejść można, — a to dla ułatwienia dozoru urzędowego nad wyrobem gorzałki uwolnionym od podatku.

Widać z tego, że ustawodawstwo nasze dąży do uchylenia oznaczonych wyjątkowych uwolnień od podatku, jakie w Galicyi nie istnieją, gdyż u nas nie ma gorzelń włościańskich, wyrabiających gorzałkę na potrzebę domową.

Zestawienie tabelaryczne

do operatu o podatkach konsumcyjnych.

—◆—◆—◆—

Zeszyt II.

P I W O.

Spis tabel zeszytu IIgo.

	Uwagi przedwstępne.
Tabl. I.	Dochód roczny z podatku konsumcyjnego w Galicyi wedle publikacyi minist.
„ II.	Wedle publikacyi Dra Rutowskiego.
„ III.	Dochód roczny podatku konsumcyjnego w Styryi.
„ IV.	„ „ „ „ „ Solnogradzie.
„ V.	Przeciętna ilość wyrobionego piwa i przeciętna kwota podatkowa wypadająca na jeden browar w Styryi, Galicyi i Solnogradzie.
„ VI.	Porównanie ilości browarów z ludnością.
„ VII.	„ „ wyrobionego piwa i podatku z ludnością.

Uwagi przedwstępne.

1. Publikacje ministeryalne (Ergebnisse der Verzehrungssteuer) oznaczone już w I. zeszycie (o napojach spirytusowych) stanowią i tu główne źródło dat zestawionych w następujących tabelach, — inne źródła z których czerpano, powołane są w odnośnych tabelach.
2. Skarb Państwa pobiera podatek od piwa na mocy ustaw powołanych w ustawie z 25. maja 1875. (Nr. 84. Dz. Ust. P.) od wyrobu piwa, a to w myśl art. I. A. 1. ustawy z dnia 25. maja 1875. w kwocie $16\frac{7}{10}$ ct. t. j. szesnastu i siedmiu dziesiątych centa wal. austr. od każdego hektolitra i każdego stopnia cukromierza brzęczki (Sacharometergrad der Bierwürze).
3. Wedle art. 6. ustawy z 25. maja 1875. podlega piwo spotrzebowane w miastach zamkniętych wyższej opłacie a to dodatkowemu podatkowi lokalnemu (Nachtrags-Steuer) pobieranemu przy wprowadzaniu piwa, a w browarach istniejących w miastach zamkniętych przy wyrobie.

Podatek lokalny wynosi 7 ct. t. j. siedm centów od każdego hektolitra i każdego stopnia cukromierza brzęczki (w Wiedniu 1 zł. 68 ct. od hektolitra brzęczki) i zwraca się browarnikom wywożącym swe piwo po za obręb miasta zamkniętego.

Od piwa spotrzebowanego w miastach zamkniętych (prócz Wiednia) opłaca się zatem tytułem podatku ogólnego

	:	:	:	:	16 $\frac{7}{10}$ ct.
tytułem podatku lokalnego	:	:	:	:	07 „
					razem 23 $\frac{7}{10}$ ct.

od każdego hektolitra i każdego stopnia cukromierza brzęczki.

Tabl. I. Dochód roczny z podatku konsumcyjnego od piwa w Galicyi
wedle publikacyi ministryalnej.

W roku kalenda- rzowym	Szczegółowo:		Podatek Ogółem	W kam- panii	Ilość browa- rów w ru- chu	Wyrobito		Podatek wynosi		
	I. na prowincyi	II. we Lwowie				III. w Krakowie	Szczegółowo:	Ogółem	Szczegółowo:	Ogółem
	I. na prowincyi	II. we Lwowie				III. w Krakowie	I. na prowincyi	II. we Lwowie	III. w Krakowie	I. na prowincyi
w złotych			hektolitrow			w złotych				
	I	701.095								
	II	110.688				381.628		691.822		
1880	III	64.377	876.160	1879/80	202	86.319	467.947	165.369	857.191	
	I	804.534								
	II	116.745				439.463		794.851		
1881	III	69.546	990.825	1880/81	202	99.382	538.845	190.564	985.415	
	I	980.250								
	II	113.142				497.472		896.012		
1882	III	91.218	1,184.610	1881/82	192	99.616	597.088	193.055	1,089.067	
	I	887.069								
	II	131.731				508.731		905.766		
1883	III	88.384	1,107.184	1882/83	193	111.176	619.907	215.348	1,121.114	
	I	897.010								
	II	136.973				505.882		905.278		
1884	III	98.947	1,132.930	1883/84	185	124.800	630.682	237.031	1,142.309	
Razem.			5,291.709	—	—	—	2,854.469	—	5,195.096	
Przeciętnie.			$\frac{4}{5}$ 1,058.341	—	—	—	$\frac{4}{5}$ 570.893	—	$\frac{1}{5}$ 1,039.019	

Tabl. II. Dochód roczny z podatku konsumcyjnego od piwa w Galicyi
wedle zestawienia Dr. Rutowskiego.

W roku kalenda- rzowym	Ilość browarów czynnych	Podatek wynosi	Wyrobiono	Wypada na jedną głowę wedle ludności 5,958.907	U w a g a
		w złotych	hektolitrow		
1880	205	893.702·61	488.917	0·08	Niniejsza Tabl. II. za- wiera daty zestawione w roczniku krajowego biura statystycznego, redagowa- nego przez Dra Rutow- skiego, zamieszczono je i tu z powodów przytoczo- nych już w uwadze do Tabl. I. zeszytu I. zesta- wień tabelarycznych do- tyczących napoju spirytu- sowych.
1881	202	968.194·14	529.708	0·08	
1882	197	1,156.444·30	635.480	0·10	
1883	193	1,105.471·97	612.973	0·10	
1884	niepodano	1,127.746·83	622.881	nie podano	
		5,251.559·85	2,889.959		
		1,050.311 $\frac{4}{5}$	577.991 $\frac{4}{5}$		

W cyfrach okrągłych wynosi w Galicyi roczna produkcya piwa . . . 600.000 hektolir.
roczny podatek 1,100.000 złotych.

Tabl. III.

Dochód roczny podatku konsumcyjnego od piwa w Styrii.

W roku kalendarzowym	Szczegółowo		Podatek Ogółem	W kampanii	Ilość browarów w ruchu	Wyrobiono		Podatek wynosi	
	I. na prowincyi	II. w Gracu				Szczegółowo	Ogółem	Szczegółowo	Ogółem
	w złotych					hektolitrow		w złotych	
1880	I	790.465				382.948		831.158	
	II	274.701	1,065 166	1879/80	77	124.226	507.174	279.202	1,130 360
1881	I	834.412				382.675		824.854	
	II	313.882	1,148.294	1880/81	76	132.234	514.909	297.179	1,122.033
1882	I	911.422				414.739		886.358	
	II	319.518	1,230.940	1881/82	71	147.816	562.555	324.158	1,210.516
1883	I	1,007.501				439.279		935.183	
	II	335.530	1,343.031	1882/83	69	146.292	585.571	316.205	1.251.388
1884	I	1,067.854				496.841		1,062.006	
	II	443.550	1,411.404	1883/84	71	158.592	655.433	341.056	1,403.062
Razem . . .			6,198.835	—	—	—	2,825.642	—	6,117.359
Przeciętnie .			1,239.767	—	—	—	565.128 ² / ₅	—	1,223.471 ⁴ / ₅

W cyfrach okrągłych wynosi w Styrii:

roczna produkcya piwa 600.000 hektolitr.

roczny podatek 1,300.000 złotych.

Tabl. IV,

Dochód roczny z podatku konsumcyjnego od piwa w Solnogradzie.

W roku kalendaryzowym	Podatek ogółem	W kampanii	Ilość browarów w ruchu	Wyrobiono hektolitrow	Podatek wynosi w złotych	Uwagi.
1880	479.020	1879/80	60	249.718	479.894	
1881	534.813	1880/81	59	276.093	535.545	
1882	487.927	1881/82	59	252.191	491.661	
1883	493.419	1882/83	58	254.473	488.830	
1884	524.795	1883/84	60	269.468	521.296	
Razem	2,519.974	—	—	1,301.943	2,517.226	
Przeciętnie	503.994 ⁴ / ₅	—	—	260.388	503.445 ¹ / ₅	

W cyfrach okrągłych wynosi w Solnogradzie:

roczna produkcja piwa 260.000 hektolitrow.
 roczny podatek 500.000 złotych.

Tabl. V.

Przeciętna ilość wyrobionego piwa i przeciętna kwota podatkowa wypadająca na jeden browar.

W kampanii 1883/84	Było browarów w ruchu	Wyrobiono piwa hektolitrów	Spłacono podatku konsumcyj. w złotych	Wypada na jeden browar		U w a g i
				piwa hektolitr.	podatku w złotych	
w Galicyi . .	185	630.682	1,142.309	3.409 ¹ / ₁₀	6.174 ⁸ / ₁₀	
w Styryi. . .	71	655.433	1,403.062	9.231 ⁴ / ₁₀	19.761 ⁴ / ₁₀	
w Solnogradzie	60	269.468	521.296	4.491 ¹ / ₁₀	8.688 ³ / ₁₀	

Tabl. VI.

P o r ó w n a n i e
ilości browarów z ludnością.

Kraj	Było w kampanii 1883/84 browarów w ruchu	ilość gmin	Ludność	Wypada jeden browar na		U w a g i
				gmin	mieszkańców	
Galicya . . .	185	6.230	5,958.907	33 ² / ₃	32.210	
Styrya. . . .	71	1.546	1,213.597	21 ² / ₃	17.093	
Solnogród . .	60	54	163.570	1	2.726	

Tabl. VII.

P o r ó w n a n i e
wyrobionego piwa i podatku z ludnością.

K r a j	Wyrobyono piwa hektolitrow	P o d a t e k wynosił w złotych	Ludność	Wypada na jednego mieszkańca			Uwagi.
				piwa w litrach	podatku		
					zł.	ct.	
Galicja . . .	630.682	1,142.309	5,958.907	10·58	—	19·17	
Styrya . . .	655.433	1,403.062	1,213.597	54	1	15·65	
Solnogród . .	269.468	521.296	163.570	164·65	3	18·65	

Porównanie

wyników badań i pomiarów

Dane	Wynik pomiaru		Liczba pomiarów	Wartość średnia	Błąd średniokwadratowy	Wartość graniczna
	Wzrost	Ciężar ciała				
I	170	60	10	170	10	180
	175	65	10	175	10	185
	180	70	10	180	10	190
II	172	62	10	172	10	182
	177	67	10	177	10	187
	182	72	10	182	10	192
III	174	64	10	174	10	184
	179	69	10	179	10	189
	184	74	10	184	10	194

Subalegat III. do L. 66.621/86.

Zestawienie tabelaryczne do operatu o podatkach konsumcyjnych.

Zeszyt III. W i n o.

Spis tabel zeszytu III.

Uwagi przedwstępne.

- Tab. I. Dochód roczny podatku konsumcyjnego od wina w Galicyi.
 " II. " " " " " " " " " Styryi i Solnogradzie.
 " III. Porównanie podatku konsumcyjnego od wina z ludnością.

Uwagi przedwstępne.

1. Publikacye ministeryalne (Ergebnisse der Verzehrungssteuer) stanowią główne źródło dat zestawionych w następujących tabelach.
2. Skarb Państwa pobiera podatek od wina w myśl §. 5. pierwotnej ustawy o podatku konsumcyjnym z 25. Maja 1829. (Zbiór ustaw i rozporz. prowinc. Nr. 86. str. 196) na prowincyi od wyszynku i drobnej sprzedaży wina, moszczu winnego i owocowego, zaś w miastach zamkniętych przy wprowadzaniu tych trunków do miasta.
3. Podatek ten jest wyższym w miastach zamkniętych niż na prowincyi i wynosi wedle taryf miast zamkniętych zamieszczonych w zeszycie V. zestawień tabelarycznych i taryfy dla miejscowości zamkniętych z r. 1875. (Nr. 84. Dz. u. p. z r. 1875).

P r z e d m i o t	Ilość jedno- stkowa	W mia- stach za- mknięt.		Na pro- wincyi	
		zł.	ct.	zł.	ct.
Wino	1 hektolitr	3	82	2	97
Moszcz i zacier winny (Na prowincyi $\frac{3}{4}$ podatku od wina)	„	2	54 $\frac{1}{2}$	2	22 $\frac{3}{4}$
Moszcz owocowy	„	1	14	—	74

Podatek od wina jest jednakowy we wszystkich miastach zamkniętych.

W Styryi w powiatach i gminach, oznaczonych szczegółowemi rozporządzeniami, a mianowicie w okolicach produkujących wino niższego gatunku, podatek wynosi wyjątkowo od 1 hektolitra wina 2 zł. 33 ct.

W Solnogradzie istnieje wyjątek co do moszczu owocowego;
 podatek wynosi od 1 hektolitra 59 ct.

Podobne wyjątki istnieją także w niektórych innych krajach wymienionych w taryfie z r. 1875.

4. W myśl ustawy z 30. Marca 1882. (Nr. 45. Dz. u. p.) w miastach zamkniętych podlegają podatkowi konsumcyjnemu, podług skali ustanowionej dla wina wprowadzonego, — wina sztuczne i półwina, produkowane po części lub całkiem na sprzedaż, lub wyszynk. Publikacye powołane pod 1. nie wyszczególniają odrębnego dochodu od tego produktu.

Tabl. I.

Dochód roczny podatku konsumcyjnego od wina w Galicyi.

Rok	Wedle publikacji urzędowej		Ogółem	U w a g i
	I. podług taryfy	II. „ ugody lub dzierżawy		
	w złotych			
1880	I. 257	II. 52.832	53.089	<p>Cyfry dochodów rocznych, podane w publikacji ministeryalnej, nie obejmują dochodu z podatku od wina opłacanego w miastach zamkniętych, t. j. we Lwowie i w Krakowie, ponieważ miasta te dzierżawią dochód z podatku akcyzowego od wszystkich przedmiotów w taryfach miejskich oznaczonych, a tenutę dzierżawną opłacają ryczałtowo.</p> <p>Magistraty tych miast przedłożyły specjalne wykazy dochodu z opłat tak rządowych jak i gminnych za rok 1884., które przedstawione są w zeszycie V. zestawień tabelarycznych i mogą posłużyć do obliczenia rzeczywistego dochodu rządowego od wina.</p>
1881	I. 192	II. 55.102	55.294	
1882	I. 566	II. 55.689	56.255	
1883	I. 375	II. 58.564	58.939	
1884	I. 342	II. 61.428	61.770	
Razem . . .			285.347	
Przeciętnie . . .			57.069 ^{2/5}	

W roku 1884. wynosił konsumcyjny podatek od wina na prowincyi . . . 61.770 zł.
w miastach zamkniętych (zesz. V. Tab. IX.) 41.077 „ 27¹/₂ ct.
w całej Galicyi razem 102.847 zł. 27¹/₂ ct.

W cyfrze okrągłej wynosi zatem dochód podatku rządowego od wina
w Galicyi rocznie 102.000 „
a z tego wypada na prowincję 61.000 zł.
na miasta zamknięte 41.000 „

Tab. II.

Dochód roczny

podatku konsumcyjnego od wina w Styryi i Solnogradzie.

Rok	W Styryi			W Salcburgu		U w a g i
	Szczegółowo I. podług taryfy II. „ „ ugody lub dzierżawy	Ogółem	Szczegółowo I. podług taryfy II. „ „ ugody lub dzierżawy	Ogółem		
	w złotych					
1880	I. 606 II. 698.464	699.070	7 16.097	16.104	<p>W Styryi — Grac jest miastem zamkniętem, tamtejsza gmina dzierżawi dochód z opłat akcyzowych i opłaca Państwu tenutę ryczałtową, cyfry niniejszej tabeli dotyczące Styryi, przedstawiają zatem dochód podatku od wina, jaki Rząd pobiera na prowincyi z wyjątkiem Gracu. Cyfry te nie dadzą się skompletować tak jak w poprzedzającej tabeli (I. w Galicyi), ponieważ niezajoma nam jest cyfra dochodu rocznego z opłat akcyzowych w Gracu.</p> <p>W Księstwie Solnogradzkim niema miast zamkniętych, cyfry niniejszej tabeli dotyczące Solnogradu, przedstawiają zatem całkowity dochód podatku od wina, pobierany przez Rząd w tym kraju.</p>	
1881	I. II. 711.955	711.955	1 17.094	17.095		
1882	I. 55.636 II. 627.968	683.604	17.675	17.675		
1883	I. II. 660.547	660.547	6 17.032	17.038		
1884	I. II. 678.743	678.743	10 16.982	16.992		
Razem . . .		3,433.919		84.904		
Przeciętnie . . .		686.783 ^{4/5}		16.980 ^{4/5}		

W cyfrze okrągłej wynosi dochód z podatku konsumcyjnego od wina rocznie:
w Styryi na prowincyi (z wyjątkiem Gracu) 686.000 zł.
w Solnogradzie 17.000 „

Tab. III.

Porównanie

podatku konsumcyjnego od wina z ludnością.

K r a j	Ludność	Podatek od wina wynosi rocznie		Wypada na jedno- go mie- szkańca		U w a g i
		zł.	ct.	zł.	ct.	
Galicja bez Lwowa i Krakowa	5,783.066	61.000	.	.	01	<p style="text-align: center;">Suma mieszkańców:</p> w Galicyi 5,958.907 Lwów i Kraków 175.841 Galicja bez Lwowa i Krakowa 5,783.066 <hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/> Styrya 1,213.597 Grac 97.791 Styrya bez Gracu 1,115.806
Lwów i Kraków	175.841	41.000	.	.	$\frac{3}{10}$ 23	
Galicja ogółem	5,958.907	102.000	.	.	$\frac{3}{4}$ 01	
Styrya bez Gracu	1,115.806	686.000	.	.	$\frac{1}{2}$ 61	
Solnogród	163.570	17.000	.	.	$\frac{2}{3}$ 10	

Subaleg. IV. do L. 66.621/86.

Zestawienie tabelaryczne

do operatu o podatkach konsumcyjnych.

Zeszyt IV.

M i ę s o.

Spis tabel zeszytu IV.

Uwagi przedwstępne.

Taryfa dla miast niezamkniętych.

- Tab. I. Podatek od mięsa w Galicyi.
 „ II. „ „ „ „ Styryi i Solnogradzie.
 „ III. Porównanie podatku konsumcyjnego od mięsa z ludnością.

Uwagi przedwstępne.

1. Publikacye ministeryalne (*Ergebnisse der Verzehrungssteuer*) stanowią główne źródło dat przedstawionych w następujących tabelach.
2. Skarb państwa pobiera podatek od mięsa w miastach zamkniętych w myśl §. 4. pierwotnej ustawy o podatku konsumcyjnym z 25. maja 1829. (Zbiór ustaw i rozp. prowinc. Nr. 86 str. 196) wedle odrębnych taryf dla tych miast wydanych, zaś na prowincyi wedle ustawy z dnia 16. czerwca 1877. (Nr. 60 Dz. u. p.) i taryfy do tej ustawy dołączonej. — Taryfy miast zamkniętych zamieszczone są w zeszytcie V. zestawień tabelarycznych. — Taryfa dla miast niezamkniętych zamieszczoną jest na str. 3.

Zeostatwienie tabelaryczne

do opisu a) podatku b) opłaty

Sezyl IV

M i e s i e c

Wzrost podatnika IV

- I. Podatek
- II. Opłata
- III. Inne
- IV. Razem

Wzrost podatnika

Wzrost podatnika

Opłata

Inne

Razem

T a r y f a

dla miast niezamkniętych Dz. u. p. Nr. 60 z r. 1872.

Liczba porządkowa	Przedmioty poboru	Zasada wymiaru	I.		II.		III.	
			k l a s a					
			należytość w wal. austr.					
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
	Bydło rzeźne, trzoda, a mianowicie:							
1	Woły, byki, krowy, tudzież cielęta więcej niż rok mające	od sztuki	5	04	3	78	2	52
2	Cielęta aż do jednego roku	" "	.	84	.	63	.	42
3	Owce, barany, kozy, kozły, skopy	" "	.	32	.	25	.	17
4	Jagnięta aż do 14 klgr., kozłeta, prosięta	" "	.	21	.	17	.	11
	Od kozłat: w Tyrolu, w Voralbergu, Krakowie, Galicyi i Bukowinie	" "	.	09	.	07	.	04
5	Warchlaki, t. j. świnie od 5aaż do 19 ¹ / ₂ kilogr.	" "	.	63	.	42	.	32
6	Świnie ważące więcej niż 19 ¹ / ₂ kilogramów bez różnicy	" "	1	26	.	95	.	63
7	Mięso świeże, tj. z wyjątkiem krwi i wnętrzności, wszelkie jeszcze nieprzyrządzone na pokarm dla ludzi zdatne części zarzniętego bydłęcia, objętego pozycjami 1. aż do 6. taryfy, tudzież mięso wędzone solone i marynowane z takich zwierząt a w szczególności także słonina wędzona, jakoteż konserwy z mięsa, salami i inne kiełbasy mięsne	100 kilogram.	1	87	1	50	.	94

W miastach zamkniętych kwota podatku konsumcyjnego od bydła rzeźnego i od mięsa równa się kwocie podatkowej klasy I. niniejszej taryfy.

Tab. I.

Podatek od mięsa w Galicyi.

R o k	Wedle publikacyi urzędowej		U w a g i
	Szczegółowo	O g ó ł e m	
	I. podług taryfy II. „ ugody lub dzierżawy		
złotych w. a.			
1880.	I.	661	Cyfry dochodów rocznych, podane w publikacyi ministeryalnej, nie obejmują dochodu z podatku od mięsa opłacanego w miastach zamkniętych, t. j. we Lwowie i w Krakowie ponieważ miasta te dzierżawią dochód z podatku akcyzowego od wszystkich przedmiotów w taryfach miejskich oznaczonych — a tenutę dzierżawną opłacają ryczałtowo Magistrata tych miast przedłożyli specjalne wykazy dochodu z opłat tak rządowych jak i gminnych za rok 1884., które przedstawione są w zeszycie V tym zestawień tabelarycznych i mogą posłużyć do obliczenia rzeczywistego dochodu podatku rządowego od mięsa.
	II.	756.553	
1881.	I.	437	
	II.	774.328	
1882.	I.	5.927	
	II.	792.474	
1883.	I.	8.698	
	II.	795.909	
1884.	I.	177	
	II.	786.518	
Razem . . .			3,921.782
Przeciętnie . .			784.356 ^{2/5}

W roku 1884. wynosił podatek konsumcyjny od mięsa na prowincyi 786.695 zł.
w miastach zamkniętych (Zesz. V. Tab. XI) 262.492 „ 49 ct.
razem w całej Galicyi 1,049.187 zł. 49 ct.

W cyfrze okrągłej wynosi zatem dochód podatku rządowego od mięsa
w Galicyi rocznie 1,040.000 zł.
a z tego wypada na prowincyę 780.000 zł.
na miasta zamknięte 260.000 „

Porównanie

podatku konsumcyjnego od mięsa z ludnością.

K r a j	Ludność	P o d a t e k od mięsa wynosi rocznie		Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i
		zł.	ct.	zł.	ct.	
Galicja bez Lwowa i Krakowa	5,783.066	780.000	.	.	13 ¹ / ₂	Suma mieszkańców w Galicyi 5,958.907 Lwów i Kraków 175.841 Galicya bez Lwowa Krakowa 5,783.066 -----
Lwów i Kraków	175.841	260.000	.	1	49	
Galicja ogółem	5,958.907	1.040.000	.	.	17 ¹ / ₂	Styrya. 1,213.597 Grac 97.791 Styrya bez Gracu 1,115.806
Styrya bez Gracu	1,115.806	182.000	.	.	16 ¹ / ₂	
Solnogród	163.570	59.000	.	.	36	

Subaleg. V. do L. 66.621/86.

Zestawienia tabelaryczne

do operatu o podatkach konsumcyjnych.

Zeszyt V.

Oplaty konsumcyjne w miastach zamkniętych.

Spis tabel zeszytu V-go.

Uwagi przedwstępne.

- Tab. I. Zestawienie taryf, opłat konsumcyjnych miast Lwowa, Krakowa i Gracu
 „ II. Zestawienie dochodu rocznego w r. 1884 z opłat konsumcyjnych we Lwowie i w Krakowie.
 „ III. Napoje spirytusowe potrzebowane w r. 1884. w miastach zamkniętych Galicyi.
 „ IV. Podatek rządowy od napojów spirytusowych w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
 „ V. Opłaty konsumcyjne od napojów spirytusowych w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884 (podatek rządowy i dodatek gminny razem).
 „ VI. Piwo potrzebowane w r. 1884 w miastach zamkniętych Galicyi.
 „ VII. Podatek rządowy od piwa w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
 „ VIII. Opłaty konsumcyjne od piwa w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884 (podatek rządowy i dodatek gminny razem).
 „ IX. Podatek rządowy od wina w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
 „ X. Opłaty konsumcyjne od wina w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884 (podatek rządowy i dodatek gminny razem).
 „ XI. Podatek rządowy od mięsa w r. 1884 w miastach zamkniętych Galicyi.
 „ XII. Opłaty konsumcyjne od mięsa w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884 (podatek rządowy i dodatek gminny razem).
 „ XIII. Podatek rządowy z r. 1884. od przedmiotów ulegających podatkowi konsumcyjnemu w miastach zamkniętych Galicyi.
 „ XIV. Opłaty konsumcyjne od przedmiotów ulegających podatkowi konsumcyjnemu w miastach zamkniętych Galicyi (podatek rządowy i dodatek gminny razem).
 „ XV. Uwagi ogólne.

Uwagi przedwstępne.

W przeglądzie o opłatach konsumcyjnych, a to w ustępie B. ad 1. gdzie wyszczególnione zostały przedmioty ulegające rządowemu podatkowi konsumcyjnemu, powołane zostały przepisy ustaw, dotyczące miast ze względu na pobór podatku konsumcyjnego, — zamkniętych.

Taryfy miast Lwowa, Krakowa i Gracu udzielone zostały Wydziałowi krajowemu relacjami z dnia 25. lutego 1886. L. 8.235/86 Magistratu Lwowskiego i z dnia 19. lutego 1886 L. 52 adm. akc. Magistratu krakowskiego, a wreszcie odezwą z dnia 19. kwietnia 1886. L. 21.497 Magistratu miasta Gracu.

Magistraty miast Lwowa i Krakowa przedłożyły także wykazy odnośnych dochodów rocznych.

Na podstawie powołanych taryf sporządzoną została Tabela I., wedle której dadzą się porównać opłaty istniejące we Lwowie, w Krakowie i w Gracu, zaś na podstawie wykazów o dochodzie rocznym tych opłat sporządzono Tabelę II., wykazującą, jaki dochód rzeczzone opłaty przynoszą rocznie we Lwowie i w Krakowie.

C. k. Rząd, który pobierał te opłaty za pomocą własnych organów, wydzierżawia prawo poboru tychże — już od kilku lat — gminom, a odtąd organa miejskie trudnią się tym poborem. — Magistraty miast Lwowa i Krakowa przedłożyły nam odpisy swoich kontraktów dzierżawnych, a Wydział krajowy styryjski udzielił nam wyciąg z kontraktu miasta Gracu, obejmujący owe ustępy kontraktu, które obowiązują gminę do pobierania wraz z podatkiem rządowym także korelatywnych opłat krajowych (Wydział kraj. L. 12.064/86., 17.955/86., 10.240/86., 24.263/86. i 21.991/86.).

Tabela I.

Zestawienie

*taryf opłat konsumcyjnych miast Lwowa,
Krakowa i Gracu.*

Poz. taryfy	Przedmiot	Stopa		Podatek konsumpcyjny (rządowy)		Opłata miejska					
		ogólna	wyjątkowa			we Lwowie		w Krakowie		w Gracu	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1.	Rum, arak i inne słodzone napoje spirytusowe (w Gracu tylko inne słodzone napoje spirytus.) w Gracu Rum i arak	1 hektolitr	— w Gracu 1 hektolitr. i 1 alkoholom.	.	.	20	.	20	32 1/2	.	93 04
2. i 3.	Spirytus (alkohol) i wódka (gorzalka)	1 hektolitr i 1 alkoholom.	— w Krakowie do 50% „ do 75% „ nad 75% „	.	.	.	23	.	.	.	04
4.	Wino	1 hektolitr	—	3	82	3	18	3	18	1	06
5.	Moszcz winny	1 hektolitr	—	2	54 1/2	84 1/2
6.	„ owocowy	1 hektolitr	—	1	14	38
7.	Miód (napoje miodowe) a) przy wprowadzeniu do miasta (w Krakowie prócz niżej wymien. gatunów) w Krakowie esencja miodowa, wiśniak, maliniak i dereniak (przy wprowadzeniu do miasta) b) przy wyrobie w mieście podług ilości miodu praśn. do wyrobu używanego	„ „ „	— — 100 kilogram.	1	12	6	50	4	64	.	37 1/2
8.	Piwo a) przy wprowadzeniu do miasta (w Krakowie zwykle piwo z wyjątkiem porteru i piwa angielsk.) w Krakowie porter i piwo angielskie b) w mieście wyrabiane	„ „ „	— — —	.	84	1	80	1	.	.	78
		„	—	.	84	.	.	2	78 1/2	.	.
		„	—	.	.	1	72	1	.	.	78
9.	Ocet	„	—	.	56 1/2	.	10	.	10	.	18 1/2
10.	Bydło rzeźne: woły, byki, krowy i cielęta nad 1 rok	1 sztuka	—	5	04	1	05	.	63	1	68
11.	Cielęta do roku jednego	„	—	.	84	.	17 1/2	.	03 1/2	.	28
12.	Owce, barany, kozy, kozły, capy, skopy.	„	—	.	32	.	07	.	01 1/2	.	10 1/2
13.	Jagnięta do 14 kilogr. ważące, prosięta (w Gracu także kozłeta).	„	—	.	21	.	04 1/2	.	04 1/2	.	07
	Kozłeta we Lwowie i w Krakowie	„	—	.	08 1/2	.	02	.	00 1/2	.	.
14.	Warchlaki tj. bezrogi od 5—19 1/2 kilogr.	„	—	.	63	.	13 1/2	.	13 1/2	.	21
15.	Bezrogi nad 19 1/2 kilogr. bez różnicy.	„	—	1	26	.	26 1/2	.	26 1/2	.	42
16.	Mięso świeże bez różnicy, części pojedyncze zarzniętych bydła, mięso solone, wędzone i marynowane, sarami i wszelkie inne kiełbasy	100 kilogram.	—	1	87 1/2	.	79	.	79	.	62 1/2

Podatek rządowy i opłata miejska razem					
we Lwowie		w Krakowie		w Gracu	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
26	60	26	92 $\frac{1}{2}$	7	53
.	15
.	34	.	.	.	15
.	.	17	.	.	.
.	.	25	50	.	.
.	.	32	30	.	.
7		7		4	88
2	54 $\frac{1}{2}$	2	54 $\frac{1}{2}$	3	60 $\frac{1}{2}$
1	14	1	14	1	52
7	62	5	76	1	49 $\frac{1}{2}$
.	.	7	49	.	.
17	50	6	25	.	.
4	54	3	74	3	52
.	.	5	52 $\frac{1}{2}$.	.
4	42	3	70	3	52
.	66 $\frac{1}{2}$.	66 $\frac{1}{2}$.	75
6	09	5	67	6	72
1	01 $\frac{1}{2}$.	87 $\frac{1}{2}$	1	12
.	39	.	33 $\frac{1}{2}$.	32 $\frac{1}{2}$
.	25 $\frac{1}{2}$.	25 $\frac{1}{2}$.	28
.	10 $\frac{1}{2}$.	09	.	.
.	76 $\frac{1}{2}$.	76 $\frac{1}{2}$.	84
1	52 $\frac{1}{2}$	1	52 $\frac{1}{2}$	1	68
2	66 $\frac{1}{2}$	2	66 $\frac{1}{2}$	2	50

U w a g i

Do poz. 1., 2. i 3.

Rządowy podatek konsumcyjny od wódki (spirytusu) pobieranym bywa przy wyrobie, w skutek czego przy wprowadzaniu napojów spirytusowych do miast zamkniętych przez linię akcyzową — urzęda akcyzowe nie pobierają od tych artykułów podatku rządowego, a dla tego też, taryfy miast zamkniętych nie wyszczególniają w odnośnej rubryce cyfer podatku rządowego przy poz. 1., 2. i 3.

W następującej tabeli II. (dochód roczny z opłat konsumcyjnych we Lwowie i w Krakowie) wciągnięto kwotę rocznego dochodu, wypadającego tytułem podatku rządowego na rzeczony artykuła spożywane we Lwowie i w Krakowie, celem przedstawienia całej sumy opłat konsumcyjnych (tak rządowych jak i gminnych) ciężących na konsumcyi tych miast.

Dochód ten obliczono na podstawach określonych szczegółowo w uwagach ogólnych umieszczonych na końcu niniejszego zeszytu pod XV.

Do poz. 8.

Ogólny rządowy podatek konsumcyjny od piwa pobieranym bywa przy wyrobie piwa, w skutek czego przy wprowadzaniu piwa do miast zamkniętych, urzęda akcyzowe pobierają tylko lokalny podatek rządowy, wynoszący 84 centów od 1 hektolitra piwa i tylko ta cyfra wstawioną została w odnośnej rubryce przy poz. 8. taryf miejskich.

W następującej tabeli II. obliczono dochód roczny podatku rządowego (tak ogólnego jak i lokalnego) na podstawach powołanych w uwadze do poz. 1., 2. i 3.

Poz. taryfy	P r z e d m i o t	S t o p a		Podatek konsumcyjny (rządowy)		Opłata miejska					
		ogólna	wyjątkowa			we Lwowie		w Krakowie		w Gracu	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
17.	Drób, indyki, gęsi, kaczki i t. p.	1 sztuka	—	06 1/2	01 1/2	01 1/2	01 1/2	02			
18.	Kury t. j. koguty, kury, kurczęta, gołębie	1 para	—	02 1/2	00 1/2	00 1/2	00 1/2	00 1/2	10		
19.	Zwierzyna: jelenie	1 sztuka	—	1 26	52 1/2	52 1/2	42				
20.	Dziki od 17 kilogr. i więcej, danielle . .	"	—	95	39 1/2	39 1/2	32				
21.	Warchlaki, sarny, kozy dzikie	"	—	32	13 1/2	13 1/2	11				
22.	Zające	"	—	06 1/2	03	03	02				
23.	Zwierzyna rozrąbana wszelkiego rodzaju	100 kilog.	—	2 24 1/2	94	94	75				
24.	Dzikie ptactwo: bażanty, głuszcze i t. p.	1 sztuka	—	12 1/2	05 1/2	05 1/2	04				
25.	Jarząbki, śnieguły, kamieczniki i t. p. . .	"	—	06 1/2	03	03	02				
26.	Bąki, nurki, krzyki, bekasy, chruściele .	"	—	02 1/3	01	01	01				
27.	Drozdzy, kwiczoły, przepiórki i t. p. . .	"	—	02 1/2	01	01	01				
28.	Ryby i skorupiaki wyraźnie nieoznaczone	100	—	2 24 1/2	94	94	75				
29.	Ryby rzeczne, zwyczajne ryby, morskie itp.	kilog.	—	74 1/2	31 1/2	31 1/2	25				
30.	Ryż	"	—	2 24 1/2	94	94	75				
31.	a) Mąka i t. p. chleb, pieczywo i t. p.	"	—	37 1/2	08	06 1/2	12 1/2				
	b) chleb razowy i owsiany (tylko we Lwowie i Krakowie)	"	—	19 1/2	04 1/2	04					
32.	Zboże chlebcne, jako to: pszenica i t. p.	"	—	29	04 1/2	04	10				
33.	Owies w ziarnie	"	—	30	06 1/2	04	10				
34.	Siano bez różnicy, również mieszanka itp. w Krakowie dzieli się na 2 poz. 34 i 35)	"	—	12	03		04				
	poz. 34. siano bez różnicy i t. p.	"	—	12		02					
	" 35. słoma, siewka, otręby i mierzwa	"	—	12							
35.	Jarzyzny i warzywa (w Krakowie poz. 36.)	"	—	23	04 1/2	04	08				
37.	Owoce świeże i t. p. (" " 37)	"	—	44 1/2	10		15				
37.	" suszone i t. p. (" " 38)	"	—	90	37 1/2	10	30				

Podatek rządowy i opłata miejska razem						U w a g i
we Lwowie		w Krakowie		w Gracu		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
.	08	.	08	.	08 $\frac{1}{2}$	
.	03	.	03	.	03 $\frac{3}{10}$	
1	78 $\frac{1}{2}$	1	78 $\frac{1}{2}$	1	68	
1	34 $\frac{1}{2}$	1	34 $\frac{1}{2}$	1	27	
.	45 $\frac{1}{2}$.	45 $\frac{1}{2}$.	43	
.	09 $\frac{1}{2}$.	09 $\frac{1}{2}$.	08 $\frac{1}{2}$	
3	18 $\frac{1}{2}$	3	18 $\frac{1}{2}$	2	99 $\frac{1}{2}$	
.	18	.	18	.	16 $\frac{1}{2}$	
.	09 $\frac{1}{2}$.	09 $\frac{1}{2}$.	08 $\frac{1}{2}$	
.	03 $\frac{1}{2}$.	03 $\frac{1}{2}$.	03 $\frac{1}{2}$	
.	03 $\frac{1}{2}$.	03 $\frac{1}{2}$.	03 $\frac{1}{2}$	
3	18 $\frac{1}{2}$	3	18 $\frac{1}{2}$	2	99 $\frac{1}{2}$	
1	06	1	06	.	99 $\frac{1}{2}$	
3	18 $\frac{1}{2}$	3	18 $\frac{1}{2}$	2	99 $\frac{1}{3}$	
.	45 $\frac{1}{2}$.	44	.	50	
.	24	.	23 $\frac{1}{2}$.	.	
.	33 $\frac{1}{2}$.	33	.	39	
.	36 $\frac{1}{2}$.	34	.	40	
.	15	.	.	.	16	
.	.	.	14	.	.	
.	.	.	12	.	.	
.	27 $\frac{1}{2}$.	27	.	31	
.	54 $\frac{1}{2}$.	44 $\frac{1}{2}$.	59 $\frac{1}{2}$	
1	27 $\frac{1}{2}$	1	.	1	20	

Poz. taryfy	Przedmiot	Stopa		Podatek konsumpcyjny (rządowy)		Opłata miejska					
		ogólna	wyjątkowa			we Lwowie		w Krakowie		w Gracu	
				zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
38	Masło, smalec itp. (w Krakowie poz. 39.)	100 klg.	—	2	24 1/2	.	47 1/2	.	37 1/2	.	75
39	Łój, parafina itp. (" " " 40.)	"	—	1	87 1/2	.	47 1/2	.	.	.	62 1/2
40	Smalec, słonina itp. (" " " 41.)	"	—	1	50	.	31 1/2	.	06 1/2	.	50
41	Mydło (" " " 42.)	"	—	2	70	.	56 1/2	.	.	.	90
42	Séry (" " " 43.)	"	—	1	69 1/2	.	36 1/2	.	07	.	56 1/2
43	Jaja (w taryfie krakowskiej nie ma tej poz.)	100 szt.	—	.	06	.	01 1/2	.	.	.	02
44	Wosk	100 klg.	—	5	63	1	56 1/2	1	56 1/2	1	88
45	Olej konopny, lniany i rzepakowy	"	—	1	87 1/2	.	39 1/2	.	.	.	62 1/2
46	Wszystkie inne oleje palne	"	—	1	87 1/2	.	39 1/2	.	10	.	62 1/2
47	Drzewo opałowe twarde	1 m.kub.	—	.	10	.	02	.	02	.	03
48	" " miękkie	"	—	.	06	.	01 1/2	.	01 1/2	.	02
49	Węgle drzewne	100 klg.	—	.	07 1/2	.	02	.	02	.	02 1/2
50	" kamienne	"	—	.	04 1/2	.	01	.	.	.	01 1/2

Opłata miejska i podatek rządowy razem						U w a g i
we Lwowie		w Krakowie		w Gracu		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
2	72	2	62	2	99 1/2	
2	35	1	87 1/2	2	50	
1	81 1/2	1	56 1/2	2	.	
3	26 1/2	2	70	3	60	
2	05 1/2	1	76 1/2	2	26	
.	07 1/2	.	.	.	08	
7	19 1/2	7	19 1/2	7	51	
2	27	1	87 1/2	2	50	
2	27	1	97 1/2	2	50	
.	12	.	12	.	13	
.	07 1/2	.	07 1/2	.	08	
.	09 1/2	.	09 1/2	.	10	
.	05 1/2	.	04 1/2	.	06	

Tabl. II.

Zestawienie dochodu rocznego w r. 1884.

Poz. taryfy	Przedmiot	w e L w o w i e							
		Ilość	Podatek gruntowy		Opłata miejska		Razem		Ilość
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
		Hektolitrow							
1	Rum, likiery	710	4.686	.	14.200	.	18.856	.	625-08
2 i 3	Spirytus (gorzalka)	10.659	117.249	.	245.157	.	362.406	.	8.288-50
4	Wino	5.450	20.796	20	17.331	.	38.127	20	5.115-66
5	Moszcz winny	290	737	76	.	.	737	76	.
6	" owocowy	1-34
7	Napoje miodowe								
a)	do miasta wprowadzane	510	569	16	3.315	.	3.884	16	1-34
b)	w mieście wyrobione	441	.	.	7.717	50	7.717	50	.
8	Piwo:								
a)	do miasta wprowadzane								H. L.
	w Krakowie { aa) porter	118-37
	{ bb) zwykłe piwo	12.056-33
8 a)	Razem	12.718	34.847	32	22.892	40	57.739	72	12.174.70
b)	w mieście wyrabiane	43.670	117.909	.	75.112	40	193.021	40	34.278-75
9	Ocet	1.350	761	40	135	.	896	40	1.236-38
10	Bydło rzeźne	15.680	79.027	20	16.464	.	95.491	20	12.153
11	Ciełeta	25.720	21.604	80	4.501	.	26.105	80	15.185
12	Owce kozy	3.480	1.106	64	243	60	1.350	24	2.418
13	Jagnięta, prosięta	1.490	312	90	67	05	379	95	295
14	Warchlaki	250	157	50	33	75	191	25	71
15	Bezrogi	22.270	28.060	20	5.901	55	33.961	75	11.107
	1. Suma	427.825	08	413.071	25	840.896	33	

z opłat konsumcyjnych we Lwowie i w Krakowie.

W K r a k o w i e						W obydwóch tych miastach							
Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		Ilość	Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
4.125	52	12.707	22	16.832	74	1.335	08	8.811	52	26.907	22	35.718	74
91.173	50	181.115	58	272.289	08	18.947	50	208.422	50	426.272	58	634.695	08
19.541	78 ¹ / ₂	16.267	83 ¹ / ₂	35.809	62	10.565	66	40.337	98 ¹ / ₂	33.598	83 ¹ / ₂	73.936	82
.	290		737	76	.	.	737	76
1	53	.	.	1	53	1	34	1	53	.	.	1	53
1	53	6	24	7	77	511	34	570	69	3.321	24	3.891	93
.	.	2.500	.	2.500	10.217	50	10.217	50
324	33 ¹ / ₂	329	72 ¹ / ₂	654	06
33.034	34 ¹ / ₂	12.056	33	45.090	67 ¹ / ₂
33.358	68	12.386	05 ¹ / ₂	45.744	73 ¹ / ₂	24.892	70	68.206	.	35.278	45 ¹ / ₂	103.484	45 ¹ / ₂
93.923	77	34.278	75	128.202	52	77.948	75	211.832	77	109.391	15	321.223	92
698	97 ¹ / ₂	124	56	823	53 ¹ / ₂	2.586	38	1.460	37 ¹ / ₂	259	56	1.719	93 ¹ / ₂
61.251	12	7.656	39	68.907	51	27.833		140.278	32	24.120	39	164.398	71
12.755	40	531	47 ¹ / ₂	13.286	87 ¹ / ₂	40.905		34.360	20	5.032	47 ¹ / ₂	39.392	67 ¹ / ₂
773	76	36	27	810	03	5.498		1.880	40	279	87	2.160	27
61	95	13	27 ¹ / ₂	75	22 ¹ / ₂	1.785		374	85	80	32 ¹ / ₂	455	17 ¹ / ₂
44	73	9	58 ¹ / ₂	54	31 ¹ / ₂	321		202	23	43	33 ¹ / ₂	245	56 ¹ / ₂
13.994	82	610	38 ¹ / ₂	14.605	70 ¹ / ₂	33.377		42.055	02	6.512	43 ¹ / ₂	48.567	45 ¹ / ₂
331.707	07	268.244	12	599.951	19			759.532	15	681.315	37	1,440.847	52

Poz. taryfy	Przedmiot	w e L w o w i e						Ilość	
		Ilość	Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.
16	Mięso wszelkie	13.350	24.616	80	10.888	50	35.005	30	9.986
17	Drób gruby	135.620	8.950	92	2.034	30	10.983	22	170.567
18	Kury, gołębie	133.680	3.208	32	668	40	3.876	72	127.423
19	Jelenie	3 sztuk	3	378	1	57 1/2	5	35 1/2	8
20	Dzikie świnie	85	80	58	33	57 1/2	114	15 1/2	19
21	„ warchlaki, sarny	1.420	451	56	191	70	643	26	495
22	Zające	10.330	681	78	309	90	991	68	8.972
23	Zwierzyna rozrąbana	36	80	78	33	84	114	62	6.96
24	Bażanty, głuszcze	350 sztuk	44	10	19	25	63	35	257
25	Jarząbki, kuropatwy	5.100	336	60	153	.	489	60	1.892
26	Krzyki, bekasy	4.660	111	84	46	60	158	44	208
27	Drozdy, przepiórki	730 tuzinów	17	52	7	30	24	82	1.705
28	Ryby szlachetne	1.870	4.196	28	1.757	80	5.954	08	1.278.96
29	„ pospolite	2.210	1.644	24	696	15	2.340	39	2.530.45
30	Ryż	1.815	4.072	86	1.706	10	5.778	96	1.460.59
31a	Mąka, krupy	141.790	52.745	88	11.343	20	64.089	08	129.438.60
31b	Chleb razowy	280	53	76	12	60	66	36	.
32	Zboże chlebne	75.370	21.706	56	3.391	65	25.098	21	14.475.51
33	Owies	58.550	17.565	.	3.805	75	21.370	75	25.912.67
	2. Suma		140.569	16	36.601	19	177.170	35	

W Krakowie						W obydwóch tych miastach						
Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		Ilość	Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem	
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
18.724	67	7.890	37	26.615	04	23.136	43.341	47	18 278	87	61.620	34
11.086	85 1/2	2.558	50 1/2	13.645	36	306.087	20.037	77 1/2	4.592	80 1/2	24.630	58
3.185	57 1/2	637	11 1/2	3.822	69	261.103	6.393	89 1/2	1.305	51 1/2	7.699	41
10	08	4	20	14	28	11	13	86	5	77 1/2	19	63 1/2
18	05	7	50 1/2	25	55 1/2	104	98	63	41	08	139	71
158	40	66	82 1/2	225	22 1/2	1.915	609	96	258	52 1/2	868	48 1/2
583	18	269	16	852	34	19.302	1.264	96	579	06	1.844	02
15	65 1/2	6	63	22	28 1/2	42-96	96	43 1/2	40	47	136	90 1/2
32	12 1/2	14	13 1/2	46	26	607	76	22 1/2	33	38 1/2	109	61
122	98	56	76	179	74	6.992	459	58	209	76	669	34
5	20	2	08	7	28	4.868	117	04	48	68	165	72
42	62 1/2	17	05	59	67 1/2	2.435	60	14 1/2	24	35	84	49 1/2
2.858	21 1/2	1.197	58	4.055	79 1/2	3.048-96	7.054	49 1/2	2.955	38	10.009	87 1/2
1.885	61 1/2	798	07 1/2	2.683	69	2.740-45	3.529	85 1/2	1.494	22 1/2	5.024	08
3.279	36	1.373	85	4.653	21	3.275-59	7.352	22	3.079	95	10.432	17
48.539	94	8.415	34 1/3	56.955	28 1/2	271.228-60	101.285	82	19.758	54 1/2	121.044	36 1/2
.	280	53	76	12	60	66	36
4.168	61	579	46 1/2	4.748	07 1/2	89.845-51	25.875	17	3.971	11 1/2	29.846	28 1/2
7.774	.	1.037	90	8.811	90	84.462-67	25.339	.	4.843	65	30.182	65
102.491	13 1/2	24.932	55	127.423	68 1/2		243.060	29 1/2	61.533	74	304.594	03 1/2

Poz. taryfy	Przedmiot	w e L w o w i e						Ilość	
		Ilość	Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.
34	Siano, słoma, sieczka (w Krakowie bez słomy)	cetn. metr. 103.500	12.420	.	3.105	.	15.525	.	33 424·34
35	w Krakowie słoma	26.430·66
Kr. 36 36	Jarzyzny, warzywa	4 370	996	36	196	65	1.193	01	3 570·85
Kr. 37 37	Owoce świeże, orzechy	28.950	12.853	80	2.895	.	15.748	80	18.217·48
Kr. 38 38	„ suszone, konserwy	2.010	1.809	.	753	75	2.562	75	1.979·47
Kr. 39 39	Masło, smalec, świece	7.170	16.089	48	3.405	75	19.495	23	5.358·90
Kr. 40 40	Łój, parafina	405	758	16	192	37 ¹ / ₂	950	53 ¹ / ₂	332·82
Kr. 41 41	Smalec, słonina, sadło	680	1.023	.	214	20	1.234	20	1.455·77
Kr. 42 42	Mydło, mydelka	210	567	.	118	65	685	65	198·14
Kr. 43 43	Ser, sery	5.030	8.510	76	1.810	80	10.321	56	3.480·45
44	Jaja	po 100 sztuk 105.730	6.978	18	1.585	95	8.564	13	.
44	Wosk, pszczelny	cetn. metr. 65	365	82	101	72 ¹ / ₂	467	54 ¹ / ₂	33·10
45	Oleje, roślinne, olejki (we Lwowie) razem poz. 45 i 46), oleje palne	2.040	3.818	88	805	80	4.624	68	563·61
46	Oleje palne (tylko Kraków)	1.361·76
47	Drzewo opałowe twarde	metr. kub. 180 950	17.371	20	3.619	.	20.990	20	2.171
48	„ „ miękkie	77.020	4.621	20	1.155	30	5.776	50	39.622
49	Węgłe drzewne	cet. metr. 10.510	756	72	210	20	966	92	2.625·48
50	„ kamienne	195.250	8.395	75	1.952	50	10.348	25	753.107·57
	3. Suma		97.332	31	22.122	65	119.454	96	
	2. „		140.569	16	36.601	19	177.170	35	
	1. „		427.825	08	413.071	25	840.896	33	
	Razem		665.726	55	471.795	09	1,137.521	64	

W Krakowie						W obydwóch tych miastach							
Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		Ilość	Podatek rządowy		Opłata miejska		Razem		
zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
4.011	18	669	42 1/2	4.680	60 1/2	136.924	34	16.431	18	3.774	42 1/2	20.205	60 1/2
3.172	37 1/2	.	.	3.172	37 1/2	26.430	66	3.172	37 1/2	.	.	3.172	37 1/2
821	58 1/2	143	74	965	32 1/2	7.940	85	1.817	94 1/2	340	39	2.158	33 1/2
8.112	32	.	.	8.112	32	47.167	48	20.966	12	2.895	.	23.861	12
1.781	47	198	.	1.789	47	3.989	47	3.590	47	951	75	4.542	22
12.031	14	2.010	74 1/2	14.041	86 1/2	12.528	90	28.120	62	5.416	47 1/2	33.537	09 1/2
624	36 1/2	.	.	624	36 1/2	737	82	1.382	52 1/2	192	37 1/2	1.574	90
2.184	89 1/2	96	01 1/2	2.280	91	2.135	77	3.204	89 1/2	310	21 1/2	3.515	11
535	34 1/2	.	.	535	34 1/2	408	14	1.102	34 1/2	118	65	1.220	99 1/2
5.899	60 1/2	244	88	6.144	48 1/2	8.510	45	14.410	36 1/2	2.055	68	16.466	04 1/2
.	105.730		6.978	18	1.585	95	8.564	13
186	41 1/2	52	07 1/2	238	49	98	10	552	23 1/2	153	80	706	03 1/2
1.057	01 1/2	.	.	1.057	01 1/2	2.603	62	4.875	89 1/2	805	80	5.681	69 1/2
2.553	47 1/2	136	81	2.690	28 1/2	1.361	76	2.553	47 1/2	136	81	2.690	28 1/2
217	11	43	42	260	53	183.121		17.588	31	3.662	42	21.250	73
2.377	33 1/2	594	33	2.971	66 1/2	116.642		6.998	53 1/2	1.749	63	8.748	16 1/2
197	06 1/2	52	69	249	75 1/2	13.135	48	953	78 1/2	262	89	1.216	67 1/2
34.689	63	.	.	34.689	63	949.357	57	43.085	38	1.952	50	45.037	88
80.452	32 1/2	4.242	11	84.694	43 1/2			177.784	63 1/2	26.364	76	204.149	39 1/2
102.491	13 1/2	24.932	55	127.423	68 1/2			243.060	29 1/2	61.533	74	304.594	03 1/2
331.707	07	268.244	12	599.951	19			759.532	15	681.315	37	1,440.847	52
514.650	53	297.418	78	812.069	31			1,180.377	08	769.213	87	1,949.590	95

Tab. III.

Napoje spirytusowe

spotrzebowane w r. 1884. w miastach zamkniętych Galicyi.

Miasta	Pozytywa taryfy	Spotrzebowano		Razem stopni hektolitrowych	Wypada na jednego mieszkańca	U w a g a
		hektolitrow	czyli stopni hektolitrowych poz. tar. 1. a 60 ^o „ tar. 2. i 3. a 100 ^o			
Lwów	1.	710	42.600	1,108.500	10	Lwów ma mieszkańców 109.746 Kraków „ „ 66.095 Razem 175.841 mieszkańców.
	2. i 3.	10.659	1,065.900			
Kraków	1.	625.08	37.505	866.355	13	
	2. i 3.	8.288.50	828.850			
Razem w obydwóch miastach	1.			1,974.855	11 1/4	
	2. i 3.					

Tab. IV.

Podatek rządowy

od napojów spirytusowych w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.

Miasta	Pozytywa taryfy	Dochód podatku rządowego wynosił w roku 1884				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g a
		szczegółowo		razem				
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Lwów	1.	4.686	—					Liczba mieszkańców jak w Tab. III.
	2. i 3.	117.249	—	121.935	—	1	11	
Kraków	1.	4.125	52					
	2. i 3.	91.173	50	95.299	02	1	43	
Razem w obydwóch miastach	1.			217.234	02	1	23 1/2	
	2. i 3.							

Tabl. V.

Opłaty konsumcyjne od napojów spiritusowych w miastach zamkniętych Galicyi z r. 1884. (podatek rządowy i dodatek gminy razem).

Miasta	poz. taryfy	Dochód wszystkich opłat wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i
		szczegółowo		razem				
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Lwów	1.	18.886	—	—	—	—	Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.	
	2. i 3.	362.406	—	381.292	—	3 47½		
Kraków	1.	16.832	74	—	—	—		
		272.289	08	289.121	82	4 37½		
Razem w obydwóch miastach	1.	—	—	—	—	—		
	2. i 3.	—	—	670.413	82	3 81		

Tabl. VI.

Piwo spożyte w r. 1884. w miastach zamkniętych Galicyi.

Miasto	poz. taryfy	Spożyte		Wypada na jednego mieszkańca	U w a g i
		w hektolitrach			
		szczegółowo	razem	litrów	
Lwów	8. a)	12.718	—	—	Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	8. b)	43.670	56.388	51	
Kraków	8. a)	12.174·70	—	—	
	8. b)	34.278·75	46·453·45	70	
Razem w obydwóch miastach	8.	—	—	—	
	a) i b)	—	102.841·45	58½	

Tabl. VII.

Podatek rządowy od piwa w miastach zamkniętych
Galicyi w r. 1884.

Miasta	poz. taryfy	Dochód podatku rządowego wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		r a z e m		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	8 a)	34.847	32					Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	8 b)	117.909		152.756	32	1	39	
Kraków	8 a)	33.358	68					
	8 b)	93.923	77	127.282	45	1	89	
Razem w obydwóch miastach	8 a) i b)			280.038	77	1	59	

Tabl. VIII.

Opłaty konsumcyjne od piwa w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
(podatek rządowy i dodatek gminny razem)

Miasta	poz. taryfy	Dochód wszystkich opłat wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		razem		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	8 a)	57.739						Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	8 b)	193 021		250.760		2	28 1/2	
Kraków	8 a)	45 744	73 1/2					
	8 b)	128.202	52	173.947	25 1/2	2	60	
Razem w obydwóch miastach	8 a) i b)			424.707	25 1/2	2	41 1/2	

Tabl. IX.

Podatek rządowy od wina w miastach zamkniętych
w Galicyi w r. 1884.

Miasta	poz. taryfy	Dochód podatku rządowego wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		r a z e m		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	4	20.796	20					Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	5	737	76					
	6	—	—	21.533	96	—	19 $\frac{1}{2}$	
Kraków	4	19.541	78 $\frac{1}{2}$					
	5	—	—					
	6	1	53	19.543	31 $\frac{1}{2}$	—	29 $\frac{1}{2}$	
Razem w oby- dwóch miastach.	4, 5 i 6	—	—	41.077	27 $\frac{1}{2}$	—	23 $\frac{3}{10}$	

Tabl. X.

Oplaty konsumcyjne od wina w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
(podatek rządowy i dodatek gminny razem).

Miasta	poz. taryfy	Dochód wszystkich opłat wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		r a z e m		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	4	38.127	20					Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	5	737	76					
	6	—	—	38.864	96	—	35 $\frac{1}{2}$	
Kraków	4	35.809	62					
	5	—	—					
	6	1	53	35.811	15	—	54	
Razem w oby- dwóch miastach.	4, 5 i 6	—	—	74.676	11	—	56	

Tabl. XI.

Podatek rządowy od mięsa w r. 1884. w miastach zamkniętych Galicyi.

Miasta.	poz. taryfy	Dochód podatku rządowego wynosił w r. 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		razem				
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	10	78.027	20					Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.
	11	21.604	80					
	12	1.106	64					
	13	312	90					
	14	157	50					
	15	28.060	20					
	16	24.616	80	154.886	04	1	41	
Kraków	10	61.251	12					
	11	12.755	40					
	12	773	76					
	13	61	95					
	14	44	73					
	15	13.994	82					
	16	18.724	67	107.606	45	1	62 ³ / ₄	
Razem w oby- dwóch miastach.	11							
	do 16			262.492	49	1	49	

Tabl. XII.

Oplaty konsumcyjne od mięsa w miastach zamkniętych Galicyi w r. 1884.
(podatek rządowy i dodatek gminny razem).

Miasta	poz. taryfy	Dochód wszystkich opłat wynosił w roku 1884. razem				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		r a z e m		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	10	95.491	20				Liczba mieszkańców jak w Tabl. III.	
	11	26.105	80					
	12	1.350	23					
	13	379	95					
	14	191	25					
	15	33.961	75					
	16	35.005	30	192.485	49	1		75 1/2
	10	68.907	51					
	11	13.286	87 1/2					
	12	810	03					
Kraków	13	75	22 1/2					
	14	54	31 1/2					
	15	14.605	70 1/2					
	16	26.615	04	124.354	70	1	88	
	11 do 16			316.840	19	1	80	

Tabl. XIII.

Podatek rządowy w r. 1884. od przedmiotów ulegających podatkowi konsumcyjnemu w miastach zamkniętych Galicyi.

Miasta	Przedmiot	Dochód podatku rządowego wynosił w roku 1884.				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g a	
		szczegółowo		r a z e m		zł.	ct.		
		zł.	ct.	zł.	ct.				
Lwów	wódka	121.935	—						
	piwo	152.756	32						
	wino	21.533	96						
	mięso	154.886	04	451.111	32	4	11		
	inne przedmioty . . .	—	—	214.615	23	1	95		
	wszystkie przedmioty w ta- ryfie oznaczone razem .	—	—	665.726	55	6	06		
	wódka	95.299	02						
	piwo	127.282	45						
	wino	19.543	31 ¹ / ₂						
Kraków	mięso	107.606	45	349.731	23 ¹ / ₂	5	28 ³ / ₄		
	inne przedmioty . . .	—	—	164.919	29 ¹ / ₂	2	49 ¹ / ₄		
	wszystkie przedmioty w ta- ryfie oznaczone razem .	—	—	514.650	53	7	78		
	Razem	wódka, piwo, wino i mięso	—	—	800.842	55 ¹ / ₂	4	55	
w obydwóch miastach	Razem	inne przedmioty	—	—	379.534	52 ¹ / ₂	2	16	
	Razem	wszystkie przedmioty w ta- ryfie oznaczone	—	—	1,180.377	08	6	71	

Tabl. XIV.

Oplaty konsumcyjne od przedmiotów ulegających podatkowi komsumc. w miastach zamkniętych Galicyi (podatek rządowy i dodatek gminny razem).

Miasta	Przedmiot	Dochód wszystkich opłat wynosił w r. 1884. razem				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g a
		szczegółowo		razem		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Lwów	wódka	381.292	—					
	piwo	250.760	—					
	wino	38.864	96					
	mięso	192.485	49	863.402	45	7	86 ³ / ₄	
	inne przedmioty . . .	—	—	274.119	19	2	49 ³ / ₄	
	wszystkie przedmioty w tar- ryfie oznaczone razem	—	—	1,137.521	64	10	36 ¹ / ₂	
	wódka	289.121	82					
	piwo	173.947	25 ¹ / ₂					
Kraków	wino	35.811	15					
	mięso	124.354	70	623.234	92 ¹ / ₂	9	42 ³ / ₄	
	inne przedmioty . . .	—	—	188.834	38 ¹ / ₂	2	85 ³ / ₄	
	wszystkie przedmioty w tar- ryfie oznaczone razem .	—	—	812.069	31	12	28 ¹ / ₂	
Razem w obydwóch miastach	wódka, piwo, wino i mięso	—	—	1,486.637	37 ¹ / ₂	8	45 ¹ / ₂	
	inne przedmioty . . .	—	—	462.953	57 ¹ / ₂	2	63 ¹ / ₄	
	wszystkie przedmioty w tar- ryfie oznaczone . . .	—	—	1,949.590	95	11	08 ³ / ₄	

Uwagi ogólne

o opłatach konsumcyjnych, mianowicie od spirytusu i od piwa w miastach zamkniętych.

1. W taryfach miast zamkniętych (Lwów, Kraków, Grac) w tym zeszycie zestawionych, a to przy pozycyi tar. 1, 2 i 3 nie wstawiono cyfry rządowego podatku konsumcyjnego — albowiem taryfy miast służą głównie za normę do poboru opłat od artykułów wprowadzonych przez linię akcyzową tych miast, zaś c. k. skarb pobiera podatek konsumcyjny od spirytusu przy wyrobie.

O ile zachodzi potrzeba porównania podatku konsumcyjnego od napojów spirytusowych z opłatami gminnymi i tychże między sobą, za podstawę służyć tu może cyfra podatku rządowego ustanowiona §. 1. ustawy z dnia 19. maja 1883. N. 63. Dz. u. p. t. j. kwota 11 centów od każdego hektolitra i od każdego stopnia 100 dzielnego alkoholometru.

Co do opłaty miejskiej, takowa wynosi od głównego artykułu, t. j. od czystego spirytusu (poz. 2. i 3) we Lwowie od 100 litrów czyli od 1 hektolitra i 1 stopnia 100-dzielnego alkoholometru 23 ct. w Krakowie od 1. hektolitra 50% spirytusu 11 zł. 50 „ a zatem od 1. hektolitra 100% 23 „ — „ czyli od 1. hektolitra i 1. stopnia alkoholometru jak we Lwowie — „ 23 „

Tak samo wypada rachuba przy 75% spirytusie, opłacającym w Krakowie 17 zł. 25 ct. za spirytus mocniejszy (nad 75%) opłaca się w Krakowie 21 zł. 85 ct. od hektolitra, a zatem taką samą kwotę jak we Lwowie od 95% spirytutu ($95 \times 23 = 21.85$).

Taryfa krakowska nie stanowi wyższą opłatę (ponad 21 zł. 85 ct., ponieważ w drodze zwykłej destylacji nie da się uzyskać spirytusu po nad 95% alkoholometru.

Z tego widać, że co do artykułów objętych poz. tar. 2. i 3. opłaty miejskie we Lwowie i Krakowie są między sobą równe.

W Gracu opłata miejska od 1. hektolitra i 1 stopnia alkoholometru wynosi 4 ct.

Okazuje się zatem, że od 1. hektolitra i 1. stopnia spirytusu opłaca się we Lwowie i w Krakowie:

tytułem podatku konsumcyjnego 11 ct., tytułem opłaty miejskiej 23 ct., razem 34 ct.

zaś w Gracu:

„ „ „ 11 „ „ „ „ 04 „ „ 25 „

2. Co do napojów spirytusowych objętych poz. tar. 1. t. j. co do rumu, araku, esencji ponczowej, rozolisu, likieru i wszelkich innych słodzonych trunków spirytusowych, między którymi taryfa miasta Lwowa wymienia także koniak, wspomnieliśmy już w uwadze 1., że podatek rządowy pobiera się od tych artykułów przy wyrobie spirytusu, są to bowiem trunki przekształcone ze spirytusu, a wedle postanowień zawartych w rozdziale piątym (§§. 75, 76 i 77) ustawy o opodatkowaniu gorzalki z dnia 27. czerwca 1878 Nr. 72. Dz. U. P., które to postanowienia nie zostały zmienione późniejszą ustawą (z dnia 19. maja 1884) powołaną w uwadze 1. przekształcenie spirytusu podlega tylko kontroli c. k. władz i organów skarbowych.

Stopę opłat miejskich do artykułów objętych poz. tar. 1. stanowi 1 hektoliter bez oznaczenia % alkoholom. tylko w Gracu i to li przy rumie i araku stanowi taryfa opłatę miejską od 1 hektolitra i 1 stopnia alkoholom. w kwocie 4 ct.

Celem porównania opłat miejskich Lwowa, Krakowa i Gracu między sobą i z podatkiem rządowym zachodzi więc potrzeba przerachowania wszystkich opłat na jedną stopę.

Artykuły objęte poz. tar. 1. (rum, arak, likier i t. d.) zawierają zwykle do 50% czystego spirytusu, a w wykazie Magistratu lwowskiego przedstawiającym dochód z opłat konsumcyjnych sumarycznie, wstawiono kwotę 6 zł. 60 ct. jako opłatę jednostkową podatku rządowego, od jednego hektolitra rumu, a zatem opłatę równającą się opłacie od 1 hektolitra 60% spirytusu ($60 \times 11 = 6.60$).

Obliczając w ten sposób wysokość innych opłat okaże się, że opłata miejska od artykułów objętych poz. tar. 1. wynosi:

we Lwowie, gdzie się płaci od 1. hektolitra 20 zł. od jednego stopnia alkoholometr. $2.000 : 60 = 33\cdot33$ czyli $33\frac{1}{3}$ ct.) $33\frac{1}{3}$ ct.

w Krakowie, gdzie się płaci od 1 hektolitra 20 zł. $32\frac{1}{2}$ ct. od jednego stopnia alkoholom. ($2.032\cdot5 : 60 = 33\cdot875$) 33·875

w Gracu, gdzie się płaci (z wyjątkiem rumu i araku) od jednego hektolitra 93 ct. od 1. stopnia alkoholom. ($93 : 60 = 1\cdot55$) 01·55

zaś od jednego stopnia alkoholom. rumu i araku jak już wyżej wspomniano 04 „

Według tego można porównać wysokość opłat istniejących w miastach wymienionych jak następuje:

	od jednego hektolitra i 1 stopnia alkoholometr.		
	Rządowy podatek konsumc.	Opłata miejska	Razem
	c e n t ó w		
we Lwowie			
od wszystkich artykułów objętych poz. tar. 1.	11	33·33	44·33
w Krakowie			
od wszystkich artykułów objętych poz. tar. 1.	11	33·875	44·875
w Gracu			
a) od rumu i od araku.	11	04	15
b) „ wszelkich innych artykułów objętych poz. tar. 1.	11	01·55	12·55

3. Pobór opłat miejskich od gorących napojów zezwolonym został w teraźniejszej ich wysokości gminie lwowskiej ustawą z dnia 18. Grudnia 1881. Dz. ust. kraj. Nr. 48 z r. 1883., zaś gminie m. Krakowa ustawą z dnia 19. Lipca 1878. N. 48. Dz. ust. kr.

Z art. 1. powołanej ustawy lwowskiej widać, że prawo propinacyi nadane król. stoł. miastu Lwowa N. W. przywilejem z dnia 7. Listopada 1789. zostało powołaną ustawą zniesione.

Co do miasta Lwowa, można na podstawie dawniejszej taryfy wykazać liczebnie ile z opłaty miejskiej od napojów spirytusowych wypada na właściwy dodatek gminny — a ile na dodatek propinacyjny.

Od 1. Stycznia 1876. weszły w naszym państwie w używanie miary i wagi metryczne, w skutek czego w myśl art. 6. ustawy z dnia 18. maja 1875. Dz. u. p. N. 48 i ustawy z dnia 2. Września 1875. Nr. 68. Dz. u. kr. nastąpiła także przemiana odnośnych cyfer w taryfach podatków konsumcyjnych i odnośnych dodatków gminnych.

Na tej podstawie wydała c. k. krajowa Dyrekcyja Skarbu rozporządzeniem z 15. Listopada 1875. L. 50.405 Dz. u. kr. z r. 1876. nowo nałożone taryfy podatku konsumcyjnego i dodatków gminnych dla miast zamkniętych Galicyi, z których taryfa lwowska wyszczególnia prócz cyfry podatku konsumcyjnego odrębnie cyfrę właściwego dodatku gminnego i cyfrę opłaty propinacyjnej.

Wstawiamy tu zatem wyciągi tych taryf wydanych w roku 1875. o ile one dotyczą napojów spirytusowych.

Taryfa A.

pozycja taryfy	L w ó w P r z e d m i o t	Stopa wymiaru	Opłaty wal. austr.					
			Podatek konsum- cyjny		Dodatek gminny		Opłata propina- cyjna	
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rum, arak, esencya ponczowa, likwor i wszelkie słodzone trunki spirytusowe	1 hektoliter	—	—	3	14	17	18 ¹ / ₂
2	Spirytus winny (alkohol) i gorzałczany	każdy 1. stop. 100 dzielnego alko- holometru przy + 12° R.	—	—	—	02 ¹ / ₂	—	20 ¹ / ₂
3	Gorzalka	dtto	—	—	—	02 ¹ / ₂	—	20 ¹ / ₂
8	Piwo	1 hektoliter	—	—	—	53	1	29

Taryfa B

pozycja taryfy	K r a k ó w P r z e d m i o t	Stopa wymiaru	Opłata wal. austr.			
			Podatek konsum- cyjny		Dodatek gminny	
			zł.	ct.	zł.	ct.
1	Rum, arak, esencya ponczowa, rozolis, likwor i wszelkie słodzone trunki spirytusowe	1 hektolitr	—	—	14	72
2	Spirytus winny (alkohol) i gorzałczany i t. d.	"	—	—	—	—
3	Gorzalka aż do włącznie 50° alkoholometr.	"	—	—	9	83
	" " 75° "	"	—	—	14	72
	" nad 75° "	"	—	—	19	02 ¹ / ₂
8	porter i piwo angielskie	"	—	—	2	78 ¹ / ₂
	zwykłe piwo	"	—	—	31	—

W taryfie miasta Krakowa nie ma wykazanej opłaty propinacyjnej, albowiem roszczenia gminy krakowskiej do prawa propinacji zostały przez c. k. Rząd uchylone.

We Lwowie wynosiły zatem opłaty miejskie od spirytusu, a to od jednego hektolitra. tytułem dodatku gminnego 2¹/₂ ct.
tytułem opłaty propinacyjnej 20¹/₂ „
Razem 23 ct.

Ponieważ i teraz we Lwowie istnieje opłata w tej samej wysokości t. j. 23 ct., okazuje się, że przy zniesieniu prawa propinacji suma opłaty miejskiej od spirytusu nie została podwyższoną, złączono jedynie dawniejszy dodatek gminny z dawniejszą opłatą propinacyjną w jedną kumulatywną opłatę miejską.

4. Co do wysokości rządowego podatku od piwa nie zachodzi też samo żadna różnica między taryfami miast wyżej oznaczonych. — Cyfra tego podatku (84 ct. od hektolitra bez różnicy gatunku) przedstawia jednak tylko część podatku rządowego ciężącego na piwie wprowadzanem do tych miast i wymaga uzupełnienia wedle postanowień ustawy z dnia 18. Maja 1875. Nr. 84 Dz. u. p.

W myśl art. I. A. 1. ustawy opłaca się przy wyrobie piwa (w całym państwie, a zatem i w oznaczonych miastach) tytułem ogólnego podatku konsumcyjnego 16¹/₁₀ ct. od 1. hektolitra

Poz. taryfy	Przedmiot	Stopa	Rządowy podatek konsumcyjny we Lwowie, Krakowie i Graczu			Opłata miejska			Suma podatków rządowych i opłaty miejskiej			U w a g i		
			ogólny		lokalny	we Lwowie		w Kra-kowie	w Graczu	we Lwowie			w Kra-kowie	w Graczu
			zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.		ct.	zł.
8	Piwo Opłaty obliczone wedle odnosnych ustaw i taryf	od 1 hektolitra i 1 stopnia cukrom. brzęczki	16 ⁷ / ₁₀	07	23 ⁷ / ₁₀	15 ⁵ / ₁₀	08 ⁷ / ₁₀	06 ⁵ / ₁₀	39 ² / ₁₀	32	30 ² / ₁₀	a) w Krakowie wynosi opłata miejska 1 zł. od hektolitra piwa, obliczono zatem wedle 12 stop. cukr. brzęczki (100 : 12 = 8 ³ / ₁₀) od 1 stopnia cukr. brzęczki 8 ³ / ₁₀ ct. b) w Graczu toż samo (78 : 12 = 6 ⁵ / ₁₀) od 1 stopnia cukr. brzęczki 6 ⁵ / ₁₀ ct. c) Przy wprowadzeniu piwa (porter i pivo angielskie) z zagranicy opłaca się cło wedle kl. XIII. poz. 75 taryfy z r. 1882 od piwa w beczkach 3 zł. za 100 kilog. a 8 zł. za 100 kilog. od piwa we faszczkach w czem mieści się także rządowy podatek konsumcyjny.		
		od 1 hektol. i 12 stopni cukror. brzęczki	200 ⁴ / ₁₀	84	284 ⁴ / ₁₀	186	1	78	470 ⁴ / ₁₀	384 ⁴ / ₁₀	362 ⁴ / ₁₀			
8	Wedle przeciętnego obliczenia magistratu lwowskiego a) pivo wprowadzane do Lwowa b) pivo wyrabiane we Lwowie	1 hektol.	190	84	274	180	.	.	454	.	.			
		"	190	80	270	172	.	.	442	.	.			
	A) aa) (Kraków*) wedle ustawy i taryfy porter i pivo angielskie	"	200 ⁴ / ₁₀	84	284 ⁴ / ₁₀	.	278 ⁵ / ₁₀	.	.	562 ³ / ₁₀	.			

5. Z taryfy A. przytoczonej powyżej w uwadze ad 3) widać, że dawniej we Lwowie

wynosiła opłata gminna od 1 hektolitra piwa	53 ct.
zaś opłata propinacyjna	1 zł. 29 „
zatem opłata gminna i propinacyjna razem	1 zł. 82 ct.

Kumulatywna opłata gminna od piwa wprowadzonego do Lwowa
wynosi wedle taryfy teraz obowiązującej 1 „ 80 „

Okazuje się zatem, że do wysokości opłat gminnych tak od piwa
jak i od wódki (mo. ad 3) przyczyniła się głównie dawniejsza opłata propinacyjna.

W Gracu, gdzie nie istniało prawo propinacyi, wynosi opłata gmin-

na od 1 hektolitra piwa	— 78 „
w Krakowie	1 zł. — „
we Lwowie	1 „ 80 „
zaś opłata gminna od napojów spirytusowych w Gracu od 1 stopnia hektolitra	— 4 „
we Lwowie i w Krakowie	— 23 „

W ogóle taryfy miast Lwowa, Krakowa i Gracu, umieszczone na początku niniej-
szego zeszytu okazują, że tak znaczne różnice między opłatami gminnymi galicyjskich miast
zamkniętych, a opłatami gminnymi w Gracu, istnieją tylko przy artykułach należących do rzę-
du trunków propinacyjnych.

Sublegat VI. do L. 66.621/86.

Zestawienia tabelaryczne do operatu o podatkach konsumcyjnych.

—w—
Zeszyt VI.

Oplaty konsumcyjne w miejscowościach niezamkniętych.

Spis tabel zeszytu VIgo.

- Uwagi przedwstępne.
- Tab. I. Wykaz gmin pobierających w r. 1886. opłaty gminne od trunków i od mięsa na mocy ustaw krajowych, a względnie na mocy uchwał sejmowych i cesarskiego zezwolenia.
- „ II. Opłaty gminne od wódki wedle wysokości w pojedynczych gminach.
- „ III. Opłaty gminne od piwa wedle wysokości w pojedynczych gminach.
- „ IV. Opłaty gminne od miodu itp. wedle wysokości w pojedynczych gminach.
- „ V. Opłaty gminne od wina wedle wysokości w pojedynczych gminach.
- „ VI. Opłaty gminne od mięsa wedle wysokości w pojedynczych gminach.
- „ VII. Wykaz przedmiotów ulegających opłacie w pojedynczych gminach.
- „ VIII. Wyciąg z budżetów kilku miast pobierających gminną opłatę konsumcyjną.
- Uwagi ogólne.

Uwaga przedwstępna.

W przeglądzie o opłatach konsumcyjnych wyjaśniono, dla czego opłaty gminne od trunków itp. nie dadzą się wykazać w ten sposób, jak to uskuteczniiono co do podobnych opłat istniejących w miastach zamkniętych (Lwów i Kraków) w zeszytce Vtym.

Tabela I.

gmin pobierających w roku 1886. opłaty gminne od trunków i od mięsa na

Liczba porząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dozwolony do	Dodatki gminne do podat- ków konsumcyjnych wedle % tego podatku			Opłaty	
				od mięsa	od wina	od moszczu	od moszczu	od piwa
1	Bochnia	a) 27 ex 1884	końca 1889	—	—	—	5 centów od litra	—
		b) 6 ex 1885	1894	100%	100%	—	—	—
2	Brody	8 ex 1882	1906	—	—	—	6. po 3 ct. od litra	5. po 1 zł. 70 ct. od hektolitra
3	Brzeżany	32 ex 1881	1887	60%	—	—	—	—
4	Buczacz	a) 31 ex 1882	1888	100%	100%	—	—	—
		b) 62 ex 1883	do 30/8 1891	—	—	—	—	4. po 50 ct. od pół hek- tolitra czyli 1 zł. od hektolitra
5	Chrzanów	65 ex 1884	końca 1887	—	—	—	—	1. od hektolitra leżaka 70 ct. 2. od hektolitra pojedyn. 50 ct. 3. od faszki (1/2 litrowej) mar- cow. 00-1/2 ct. 4. od faszki (1/2 litrowej) czar- nego 00-1/2 ct.

k a z

mocy ustaw kraj., a względnie na mocy uchwał sejmowych i cesar. zezwolenia.

s a m o i s t n e	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						Uwaga
	od 1 litra		od 1 hektolitra		od 1 stopnia hektolitrow.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
o d w ó d k i							
Od litra wódki, likieru, rozolisu, rumu, araku, esencji pomarańczowej, śliwownicy po 30 ct.							
1. Od jednego litra spirytusu do włącznie 80 stopni przy temperaturze + 12 R. po 14 ct.	—	14	—	14	—	16·8	
2. Od 1 litra spirytusu wyżej 80 stopni do włącznie 90 stopni przy temperaturze + R. " 16 "							
3. Od 1 litra spirytusu wyżej 90 stopni przy temperaturze + 12 R. " 18 "							
4. Od 1 litra rumu, araku, koniaku, ponczowej esencji i słodzonych napojów wszelkiego rodzaju " 18 "							
1. Od 1 litra rumu, araku rozolisu, likieru, ponczowej esencji, śliwownicy lub innych słodzonych napojów 10 ct.							
2. Od 1 litra wódki przepędzonej przez anyż, kminek i t. d. 10 "							
3. Od 1 litra wódki surowej jakiegokolwiek stopnia 10 "							
5. Od hektolitra wódki, spirytusu itp. 2 zł. 50 ct.							
6. " litra " " " — " 05 "							
7. " hektolitra rumu, araku 4 " — "							
8. " litra " " " — " 06 "							
9. " hektolitra słodzonych napojów 6 " — "							
10. " litra " " " — " 08 "							

Liczba porząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dozwolony do	Dodatki gminne do podat- ków konsumcyjnych wedle % tego podatku			O p ł a t y	
				od mięsa	od wina	od moszczu	od miodu	od piwa
6	Czortków	74 ex 1883	końca 1887	100%				
7	Czudec (powiat Rzeszów)	66 „ 1884	„ 1890					
8	Dąbrowa	13 „ „	„ 1886	80%	80%			
9	Dolina	51 „ 1883	„ 1892				6. od litra miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku po 4 ct.	1. 1 zł. 70 ct. od hekto- litra
10	Gorlice	52 „ „	„ 1888				dtto	dtto
11	Husiatyn	56 „ 1880	29/12 1890	100%	100%			
12	Jarosław	69 „ 1884	końca 1889					1 zł. 70 ct. od hekto- litra
		a) 32 „ 1882	„ 1887					dtto
13	Jasło	b) 35 „ „	„ „		100%			
14	Jordanów	64 „ 1884	8/1 1890					
15	Kalwarya (pow. Wadowice)	236 ex 1873 zmiana miar 76 ex 1875	nieogra- niczony				5. od 1 hektolitra 90 ct.	1. od 1 hektolitra 30 ct.

samoistne	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						U w a g a
	od jednego litra		od jednego hektolitra		od jednego stopnia hektolitrow.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
od wódki							
23 cent. od każdego litra słodzonych napojów spirytusowych							
2. od litra wódki do 50 stopni Tralesa . 10 ct.		10	10			20	
3. " " " " 75 " " . 16 "							
4. " " spirytusu nad 75 " " . 20 "							
5. " " araku, rumu, esencji ponczowej likieru i wszelkich spirytusowych słodzonych napojów . . 20 "							
dtto							
od hektolitra okowity na 75 stopni Tralesa 18 zł			18			24	
24 ct. od litra, czyli po 12 zł, od 1/3 hektolitra słodowych napojów spirytusowych i araku							
2. od 1 hektolitra wódki do 65 st. Tzalesa 70 ct.				70		01.07	
3. " " " okowity nad 65 " " (okowity, spirytusu) . 85 "							
4. " " " araku i tym podobnych napojów . . 1 zł. 05 "							

Liczba parząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dozwo- lony do	Dodatki gminne do podatków konsumcyjnych wedle % tego podatku			O p ł a t y	
				od mięsa	od wina	od moszczu	od miodu	od piwa
16	Kałuż	70 ex 1882	13/8 1888	.	.	9) od li- tra moszczu z jabłek po 2 ct.	8) od litra miodu, wiśniaku, dereniaku i maliniaku po 6 ct.	1) 1 zł. 70 ct. od hektolitra
17	Kossów	71 ex 1884	końca 1890	100%	100%	.	.	.
18	(pow. Husiatyn) Kopeczyńce	83 ex 1886	końca 1886	100%	100%	.	.	.
19	(pow. Krosno) a)	70 ex 1884	końca 1893	75%
	Kuty b)	10 ex 1886	końca 1891	.	100%	.	.	.
20	Mielec	24 ex 1881	29/1 1887
21	(pow. Tarnopol) Mikulińce	32 ex 1886	końca 1891	75%	75%	.	.	.
22	(pow. Buczacz) Monasterzyska	8 ex 1885	końca 1891	100%	100%	.	.	.
23	(pow. Kossów) Monastersko	74 ex 1883	końca 1889	100%
24	Mościska	29 ex 1881	15/1 1887
25	Nadwórna	58 ex 1884	końca 1887	3) po 26 ⁷ ct. od 1 hektolitra
26	Nowy Sącz	a) 25 ex 1872 b) zmieniono ze względu na nowe miary 18 ex 1876	od 1/1 1872 i na dal	1) od 1 hektolitra 1 zł. 66 ⁴

samoistne o d w ó d k i	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						U w a g a
	od jednego litra		od jednego hektolitra		od jednego stopnia hektolitrow.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
2. od litra wódki 20 stopni 8 ct.	.	15	15	.	.	37.5	
3. " " " 25 " 9 "							
4. " " " 30 " 11 "							
5. " " " 35 " 13 "							
6. " " " 40 " 15 "							
7. " " araku, likieru, rozolisu, i innych słodzonych, przez kupców wprowadzanych lub w butelkach sprzedawanych napojów spirytusowych po 14 "							
Po 4 centy od 1 litra słodzonych trunków spirytusowych i araku							
Od jednego litra wszelkich napojów spirytusowych, lub słodzonych jak i niesłodzonych po 8 ct. . .							
1. od litra wódki i spirytusu 1.4 ct.							
2. od litra słodzonych napojów spirytusowych i rumu po 2.8 "							
2. od hektolitra wódki do 50 stopni 7 zł. 06.9 ct.	.	.	7	06.9	.	14.138	
3. " " " " 65 " 9 " 72 "							
4. " " " " 75 " 11 " 48.7 "							
5. " " " " 85 " 13 " 25.4 "							
6. " " " " nad 85 " 14 " 13.7 "							
7. " " rumu, araku, likieru i innych słodzonych napojów . . 14 " 13.7 "							

Liczba porząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dozwolony do	Dodatki gminne do podat- ków konsumcyjnych, wedle % tego podatku			Opłaty		
				od mięsa	od wina	od moszczu	od miodu	od piwa	
							<i>ad I.</i> 9. Od hek- tolitra mio- du, wiśnia- ku i mali- niaku 2 zł. 83 ct.		1. od hek- tolitra piwa cienkiego 83 1/2 ct. 2. od hekt piwa du- beltowego 1 zł 77 ct.
							<i>ad II.</i> 15. od hek- tolitra jak wyżej 2 zł. 83 ct.		10. od hek- tolitra jak wyżej <i>ad 1.</i> 52 ct. 11. od hek- tolitra jak wyżej <i>ad 2.</i> 80 ct.
27.	Podgórze	11 ex 1886.	końca 1887.	.	.	.			
		a) 39 „ 1883.	„ 1887.	80%	80%	.			
28.	Podhajce	b) 29 „ 1884.	„ 1889.	.	.	.	5. 1 zł. 87 ct. od hek- lilitra	4. 1 cent od litra czyli 1 zł. od hekto- litra	
29.	Przemysł	2 „ 1869.	nieogran.	.	.	.			
30.	(pow. Jarosław.) Radymno	5 „ 1885.	końca 1890.	.	.	.			

samoistne o d w ó d k i	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						U w a g a
	od 1 litra		od 1 hek- tolitra		Od 1 sto- pnia hekto- litrow.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
I. Opłaty uiszczane się mające przez koncesyonowanych szynkarzy.							
3. od hektolitra wódki czystej ordynarnej, nie prze- pędzanej przez anyż, kminek i t. d. aż do 50 stopni Tralesa. 10 zł. 60 $\frac{1}{2}$ ct.			10	60 $\frac{1}{2}$		21-21	
4. od hektolitra wódki czystej prze- pędzanej przez anyż i t. p. aż do 50 stopni Tralesa. 11 " 48 $\frac{1}{2}$ "							
5. od hektolitra okowity czyli spi- rytusu nad 50 do 75 stopni Tral. 17 " 67 "			50 stopni hektolitr.				
6. od hektolitra okowity czyli spi- rytusu nad 75 stopni Tralesa . 26 " 50 $\frac{1}{2}$ "							
7. od hektolitra rozolisu, śliwowicy, likieru, ponczowej esencji i w o- góle wszelkich słodzonych wódek 17 " 67 "							
8. od hektolitra araku bez różnicy stopnia 24 " 74 "							
II Opłata od napojów przez mieszkańców m Podgórzna na swą własną potrzebę sprowadzonych.							
12. od litra wódki surowej ordynarnej . . . 8 ct.							
13. " " okowity lub spirytusu . . . 20 "							
14. " " rozolisu, śliwowicy likieru, pon- czowej esencji i słodzonych wódek . . 12 "							
1. Od litra okowity 5 ct.							
2. " " szumówki. 3 $\frac{1}{2}$ "							
3. " " słodzonych napojów, jako to: rumu, araku, śliwowicy, rozolisu, likie- ru, ponczowej esencji, wiśniaku i ma- liniaku 10 "							
Od napojów słodzonych i spirytusowych od litra po 17 ct.							
Od araku, rozolisu, likieru, śliwowicy, maliniaku, wiśniaku, esencji i t. p. po 2 ct. od jednego litra czyli od jednej całej faszki.							

Liczba porząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dowolny do	Dodatki gminne do podat- ków konsumcyjnych wedle % tego podatku			O p ł a t y	
				od mięsa	od wina	od moszczu	od miodu	od piwa
31	Rohatyn	61 ex 1883	końca 1888				5. po 1 zł. 87 ct. od hektolitra	4. po 1 zł. 40 ct. od hektolitra
32	Sambor	26 ex 1884	końca 1889 (względnie do dnia zniesienia prawa pro- pinacji w Samborze)				4. od litra miodu 8 ct. 5. od litra wiśniaku, maliniaku lub lipcu 15 ct.	6. sprowadzo- nego na wła- sny użytek od litra 1 ct. 6. sprowadzo- nego na wy- szynk od hek- tolitra 1 zł. 70 ct.
33	(pow. Mościska) Sądowa Wisznia	75 ex 1883	końca 1893					
34	Sanok	a) 54 ex 1882 b) 74 ex 1883	" 1891 " 1886		80%	80%		
35	(pow. Stryj) Skole	13 ex 1884	" 1889		75%			
36	(pow. Rzeszów) Strzyżów	28 ex 1884	" 1889					
37	Stanisławów	a) 30 ex 1875 b) 31 ex 1882 c) 8 ex 1886	nieograni- czony końca 1891 " "			110%	IV. od wia- dra (56 li- trów 6 de- cilit.) mio- du do pi- cia, wi- śniaku, maliniaku, dereniaku 3 zł. czyli 5 zł 30 ct. od hektol.	I. od wia- dra (56 lit. 6 decilit.) 1 zł. 50 ct. czyli 2 zł. 65½ ct od hektolit.

samoistne	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						U w a g a
	od 1 litra		od 1 hektolitra		Od 1 stopnia hektolitrow.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
o d w ó d k i							
1. od litra okowity	8 ⁵ / ₁₀	ct.					
2. " " szumówki	6	"					
3. " " słodzonych napojów, jako to: araku, śliwownicy, rozolisu, likieru, ponczowej esencji, wiśniaku i maliniaku po 19		"					
1. od litra wódki szumówki	4	ct.					
2. " " okowity mającej 30% lub wyżej .	6	"	06	6		20	
3. " " araku, rumu, rozolisu, likieru, śliwownicy lub ponczowej esencji		"	30 stopni hektolitr.				
a) od kupców sprowadzone w butelkach opieczętowanych	9	"					
b) sprowadzonych przez inne osoby	6	"					
2 centy od każdego litra napojów spirytusowych.							
1. od litra wódki (okowity) za każde 2 ¹ / ₂ stopni Tralesa po	00 ¹ / ₂	ct.					
2. od litra rozolisu, likieru, ponczowej esencji, rumu po	15	"					
17 centów od jednego litra napojów słodzonych spirytusowych.							
II. Od wiadra (56 litr 6 decylitr), wódki, okowity, alkoholu, spirytusu.							
a) do 50% Tralesa	7	zł. 50 ct.	13	25		26.5	
b) nad 50% do 60% Tralesa	9	" -- "					
c) " 60 " " 70 " "	10	" 50 "	50 stopni hektolitr.				
d) " 70 " " 80 " "	12	" -- "					
e) " 80 " " 90 " "	13	" 50 "					
f) " 90 " " 100 " "	15	" -- "					
III. Od wiadra rumu, araku, rozolisu, likieru, ponczowej esencji i wszelkich innych słodzonych napojów (5 litr 6 decylitr) bez różnicy stopnia 12 zł.							

Liczba porząd.	G m i n a	Dziennik ustaw krajowych Nr. z roku	Pobór dowolny do	Dodatki gminne do podat- ków konsumcyjnych wedle % tego podatku			O p ł a t y	
				od mięsa	od wina	od moszczu	od miodu	od piwa
38	Staremiasto	26 ex 1881	$\frac{6}{3}$ 1891				1) a) od litra po 5 ct.	3) od hek- tolitr. poj. 57 ct. 4) od hek- tolitr. dnb. 1 zł. 13 ct.
39	(powiat Staremiasto) Starasól	28 ex 1870	nieogr.				3) od litra miodu, de- reniaku lub mali- niaku po 4·2 ct.	
40	Stryj	44 ex 1876	dtto				4) od litra miodu, wi- śniaku, maliniaku, przez oso- by prywa- tne, (nie szynkarzy) wprowa- dzonego 2 ct.	1) od hek- tolit. przez kogołwiek- bądź wpro- wadzonego po 2 zł. 8 ct.
41	(powiat Rzeszów) Tyczyn	12 ex 1886	końca 1891					
42	Wadowice	9 ex ..	dtto	75%	75%			
43	Wieliczka	20 ex 1873 zmiana 18 ex 1876	nieogr.					1) od 1. hektolitra po 2 zł. 49·5 ct.
44	Żółkiew	50 ex 1883	końca 1888	100%	100%			

samoistne o d w ó d k i	Opłata od napojów spirytusowych wynosi						U w a g a
	od jednego litra		od jednego hektolitra		od 1. stopnia hekt.		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1. b) od litra wódki, wiśniaku, maliniaku po 5 ct.							
2. od litra araku, rumu, okowity i rozolisu po 9 „							
1. od litra wódki 5·7 ct.							
2. „ „ okowity lub innych polepszonych napojów spirytusowych 8·5 „							
4. od litra zaprawnych napojów, celem sprzedaży w fiaszeczkach, w obręb gminy wprowadzanych 12·8 „							
2. od litra prostej wódki, przez osoby prywatne wprowadzonego (nieszynkarzy) 5·6 „							
3. od litra rozolisu, araku, rumu, ponczowej esencji, śliwownicy lub okowity, przez osoby prywatne (nieszynkarzy) wprowadzonego 8·5 „							
5. od litra rozolisu, araku, rumu, ponczowej esencji, lub likieru, przez kupców handlujących towarami, korzennymi lub mięszanymi wprowadzonego 13 „							
Od jednego litra słodzonych napojów spirytusowych w tej gminie wyrabianych, lub do niej wprowadzanych, i w jej obrębie zużywanych po 10 ct.							
2. od litra szumówki 14·4 ct.							
3. „ „ słodzonych wódek i okowity 17 „							

Tab. II.

Opłaty gminne od wódki
wedle wysokości w pojedynczych gminach.

Liczba porządkowa	G m i n a	od stopnia hektolitrowego		U w a g a
		zł.	ct.	
1	Kalwarya		01.7	<p>Jak okazuje poprzedzające zestawienie na opłaty od jednego stopnia hektolitrowego dadzą się zredukować tylko opłaty gmin niniejszej tabeli wymienionych. Najwyższa opłata istnieje w Kałuszu, w innych gminach do ubocznej tabeli niewciągniętych istnieją niższe opłaty, tylko w Bochni opłata może być równą opłacie Kałuskiej, albowiem w Bochni gmina pobiera 30 ct. od litra wódki tj. 30 zł. od hektolitra, a przyjmując, że ta opłata trafia wódkę 80 stopniową, wypada na 1 stopień hektolitrowy $37\frac{5}{20}$ cent. jak w Kałuszu.</p>
2	Nowy Sącz		14.138	
3	Brody		16.8	
4	Dolina, Gorlice, Sambor		20	
5	Podgórze		21.21	
6	Jasło		24	
7	Stanisławów		26.5	
8	Kałusz		37.5	

Tabl. III.

Oplaty gminne od piwa
wedle wysokości w pojedynczych gminach.

Lp.	G m i n a	Od hektolitra		U w a g i
		zł.	ct.	
1	Nadwórna		26·7	
2	Kalwarya		30	
3	Chrzanów		50	w Chrzanowie leżak 70 ct.
4	Staremiasto		57	Stare miasto od piwa dubeltowego 1 zł. 13 ct.
5	Podgórze		88 $\frac{1}{2}$	Podgórze „ „ 1 „ 77 „
6	Buczacz, Podhajce	1		
7	Rohatyn	1	40	
8	Nowy Sącz	1	66·4	
9	Brody, Dolina, Gorlice, Jarosław, Jasło Kałusz, Sambor, Sanok	1	70	Sambor od osób prywatnych 1 zł.
10	Stryj	2	08·2	
11	Wieliczka	2	49 $\frac{3}{4}$	
12	Stanisławów	2	65 $\frac{1}{2}$	Stanisławów od wiadra 1 zł. 50 ct.

Tabl. IV.

Oplaty gminne od miodu i t. p.
wedle wysokości w pojedynczych gminach.

Lp.	G m i n a	Od hektolitra		U w a g i
		zł.	ct.	
1	Kalwarya		90	
2	Podhajce, Rohatyn	1	87	
3	Stryj	2		Od hektolitra miodu, wiśniaku maliniaku 2 zł.
4	Podgórze	2	83	„ „ dereniaku „ „ 2 zł. 83 ct.
5	Brody, Stanisławów	3		Stanisławów od hektolitra wiśniaku, maliniaku, dereniaku 3 zł.
6	Dolina, Gorlice	4		Od hektolitra dereniaku i maliniaku 4 zł.
7	Starasól	4	20	„ „ „ „ 4 zł. 20 ct.
8	Stare miasto, Bochnia	5		
9	Kałusz, Sanok	6		Kałusz od hektolitra wiśniaku, dereniaku, maliniaku 6 zł. tudzież od hektolitra moszczu z jabłek 2 zł.
10	Sambor	8		Od hektolitra wiśniaku, maliniaku, lub lipcu 15 zł.

Tabela V.

Opłaty gminne od wina
wedle wysokości w pojedynczych gminach.

Liczba porządk.	G m i n a	wedle % do podatk. konsum- cyjnych	U w a g a
1	Brzeżany	60	
2	Mikulińce, Wadowice	75	
3	Dąbrowa, Podhajce, Sanok	80	
4	Bochnia, Buczacz, Husiatyn, Jasło, Kosów, Kopeczyńce, Kutry Monastersko, Stanisławów, Żółkiew	100	

Tablica VI.

Opłaty gminne od mięsa
wedle wysokości w pojedynczych gminach

Liczba porządk.	G m i n a	wedle % do podatk. konsum- cyjnych	U w a g a
1	Kuty, Mikulińce, Skole, Wadowice	75	
2	Dąbrowa, Podhajce, Sanok	80	
3	Bochnia, Buczacz, Czortków, Husiatyn, Kosów, Kopeczyńce, Monasterzyska, Monastersko, Stanisławów, Żółkiew	100	

Tablica VII.

W y k a z

przedmiotów ulegających opłacie w pojedynczych gminach.

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Opłaty od					Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Opłaty od				
		napojów spirytus.	piwa	napojów miodow.	wina	mięsa			napojów spirytus	piwa	napojów miodow.	wina	mięsa
1	a) Podhajce	1	1	1	1	1	23	g) Kossów	20	19	14	8	7
2	" Sanok	1	1	1	1	1	24	" Kopeczyńce	1	1
3	" Stanisławów	1	1	1	1	1	25	" Kutry	1	1
4	b) Buczac	1	1	.	1	1	26	" Mikulińce	1	1
5	c) Bochnia	1	.	1	1	1	27	" Monasterzyska	1	1
6	d) Brody	1	1	1	.	.	28	" Wadowice	1	1
7	" Dolina	1	1	1	.	.	29	" Żółkiew	1	1
8	" Gorlice	1	1	1	.	.	30	h) Starasól	1	.	1	.	.
9	" Kalwarya	1	1	1	.	.	31	i) Czudec	1
10	" Kałusz	1	1	1	.	.	32	" Jordanów	1
11	" Podgórze	1	1	1	.	.	33	" Mielec	1
12	" Rohatyn	1	1	1	.	.	34	" Mościska	1
13	" Sambor	1	1	1	.	.	35	" Przemyśl	1
14	" Staremiasto	1	1	1	.	.	36	" Radymno	1
15	" Stryj	1	1	1	.	.	37	" Sądowa Wisznia	1
16	e) Jasło	1	1	.	1	.	38	" Strzyżów	1
17	f) Chrzanów	1	1	.	.	.	39	" Tyczyn	1
18	" Nadwórna	1	1	.	.	.	40	k) Brzeżany	1	.
19	" Nowy Sącz	1	1	.	.	.	41	l) Jarosław	1	.	.	.
20	" Wieliczka	1	1	.	.	.	42	m) Czortków	1
21	g) Dąbrowa	1	1	43	" Monastersko	1
22	" Husiatyn	1	1	44	" Skole	1
	Do przeniesienia	20	19	14	8	7		Razem	30	20	15	16	17

Uwagi do Tabeli VII.

W 44 miejscowościach obok w tabeli wymienionych ulega opłacie gminnej w ogóle pięć przedmiotów w nagłówku tej tabeli wyszczególnionych, jednak nie w każdej z tych miejscowości pobiera się opłata od wszystkich tych przedmiotów. I tak opłacie gminnej podlegają:

co do wszystkich pięciu artykułów	3 miejscowości	
„ „ cztery „	2	„
„ „ trzech „	11	„
„ „ dwóch „	14	„
„ „ jednego artykułu	14	„
Razem	44 miejscowości	

Między pojedynczymi miejscowościami zachodzą jeszcze bardziej szczegółowe różnice. Tak n. p. w dwóch miastach Buczaczu (poz. 4.) i Bochni (poz. 5.) gdzie pobierana jest opłata od czterech artykułów, podlegają jej wódka, wino i mięso — zaś jako czwarty artykuł w Buczaczu jest piwo — w Bochni znowu napoje miodowe.

Z tabeli tej widać, że pomiędzy pojedynczymi gminami istnieją dość liczne różnice tego rodzaju.

W ogóle tabela pokazuje — że opłatom gminnym ulegają:

wódka	w 30 miejscowościach
piwo	„ 20 „
miód	„ 15 „
wino	„ 16 „
mięso	„ 17 „

Pomimo to muszę zwrócić uwagę — że w kilku gminach wódka, a względnie napoje spirytusowe — podciągnięte są do opłat tylko w części, a gminy te są:

Czudec, Przemyśl, Strzyżów i Tyczyn (p. p. 31, 35, 38 i 39) gdzie opłacie gminnej ulegają tylko słodzone napoje spirytusowe, a dalej Jordanów, Mielec i Radymno (p. p. 32, 33 i 36) gdzie prócz słodzonych napojów spirytusowych, pobór opłaty rozciągnięto i na arak.

Tabl. VIII.

Wyciąg

z budżetów kilku miast pobierających gminną opłatę konsumcyjną.

L. p.	Nazwa miasta	Preliminowany dochód na rok 1884 wynosił		U w a g i.
		zł.	ct.	
1	Brody	a) Opłata gminna od gorących napojów i piwa b) od wywozu miodu	25.000 1.000	. .
2	Chrzanów	a) dodatek gminny od wina b) " " " mięsa c) " " " napojów spirytusowych	183 2.473 2.500	. . .
3	Dolina	a) Dochód z propinacyi wódczanej z dodatkiem komunalnym b) Opłata od wprowadzonego piwa c) " " trunków słodzonych	8.300 3.600 800	. . .
4	Jarosław	a) dochód z propinacyi b) dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa c) Dodatek gminny od wyrobu, przywozu i konsumcyi piwa	23.840 2.508 23.840	. . .
5	Jasło	a) czynsz z dzierżawy propinacyi gorzałki, piwa i miodu b) dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od mięsa c) dodatek gminny od podatku konsumcyjnego od wina	12.000 950 250	. . 10
6	Kałuż	a) Dochód z propinacyi b) " " dodatku gminnego	4.000 545	— 72
7	Kosów	a) Dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa b) dodatek do podatku konsumcyjnego od wina	516 112	. .

Liczba porządkowa	Nazwa miasta	Preliminowany dochód na rok 1884 wynosił		U w a g i
		zł.	ct	
8	Nadwórna	a) Dodatek gminny od sprowadzonych napojów spirytusowych b) dodatek do podatku konsumcyjnego od mięsa c) dtto od wina	1.000 1.700 63	.
9	Podgórze	a) Czynsz z propinacyi b) Opłata komorowa	25.305 112	.
10	Rohatyn	Propinacya z dodatkiem komunalnym	15.650	.
11	Sambor	a) z propinacyi wódczanej i piwnej b) dtto miodowej c) z dodatku konsum. od mięsa .	34.850 513 3.355	.
12	Sącz Nowy	Propinacya wraz z dodatkiem gminnym	22.825	.
13	Sanok	Propinacya wódki, piwa i miodu .	13 582	.
14	Stanisławów	a) Propinacya miejska b) Dodatek gminny od trunków . c) „ do podatku konsumcyjnego od mięsa d) „ od wina	6.184 33.000 11.500 780	.
15	Staremiasto	Dochód z propinacyi	6.800	.
16	Wadowice	a) czynsz z propinacyi b) dodatek gminny do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina .	22.001 3.526	. 88

Uwagi ogólne.

Prócz ustaw, zezwalających na pobór opłat od trunków gminom miejskim, wydawane zostają mianowicie w latach ostatnich instrukcje normujące pobór tych opłat. Wydaje je c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, są one wszędzie prawie jednokowe, poniżej zatem zamieszcza się tu jedna z tych instrukcji, mianowicie instrukcja wydana dla Buczacza, rozporządzeniem c. k. Namiestnictwa z dnia 7. Maja 1885. L. 2587 (Wydziału krajowego L. 23.791/85), albowiem instrukcje te nie zostają ogłaszane w dzienniku ustaw krajowych.

Instrukcja dla Buczacza brzmi dosłownie jak następuje:

W myśl art. IV. ustawy z dnia 19. Marca 1883. Nr. 62. Dz. rozp. kraj. zezwalającej gminie miasta Buczacza, w powiecie Buczackim położonej, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych i od piwa w obręb gminy sprowadzanych w niej wyrabianych i zużywanych, wydaje c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym następujące bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat.

I.

Oplaty gminne od trunków spirytusowych i od piwa mogą być pobierane tylko w wysokości art. I. powołanej ustawy oznaczonej, a mianowicie:

- a) od jednego litra araku, rumu, rozolisu, likieru, ponczowej esencji, śliwownicy lub innych słodzonych napojów 10 ct. (dziesięć);
- b) od jednego litra wódki przepędzonej przez anyż, kminek itd. 10 ct. (dziesięć);
- c) od jednego litra wódki surowej, jakiegokolwiek stopnia $7\frac{1}{2}$ ct. (siedm i pół);
- d) od pół hektolitra piwa 50 ct. (pięćdziesiąt).

II.

Do uiszczania tych opłat obowiązani są wszyscy, którzy poszczególne w art. I. napoje dla konsumpcji miejscowej wyrabiają lub sprowadzają, bądź to na sprzedaż, bądź na własny użytek. Oplaty te obciążają jedynie konsumpcję w obrębie gminy miasta Buczacza, nie mogą obciążać ani produkcji, ani obrotu handlowego.

III.

Z dniem wprowadzenia w życie wspomnianej ustawy, będzie przy każdym wstępie w obręb miasta umieszczony słup z tablicą zawierającą zakaz wprowadzenia napojów podlegających opłacie bez poprzedniego zgłoszenia i uiszczenia opłaty.

IV.

Do czuwania nad przemytnictwem napojów podlegających opłacie gminnej, powołaną jest policja miejska i straż dzierżawcy opłaty gminnej. Strażnicy zaopatrzeni będą odznaką z pewnym napisem i mają być wylegitymowani pisemnem upoważnieniem Zwierzchności gminnej.

V.

Zamierzone wprowadzenie napojów ma być zameldowane u dzierżawcy opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa w zwykłych godzinach urzędowych przy równoczesnem uiszczeniu opłaty i oznajmieniu drogi, którą wprowadzenie nastąpi.

VI.

Na uskutecznione zameldowanie wyda dzierżawca boletę zaopatrzoną w datę zameldowania, zaś na uiszczoną opłatę wyda kwit kasowy.

Boleta i kwit mają ważność tylko do wieczora następnego dnia i na jednorazowe wprowadzenie zameldowanej ilości, a boleta winna być przy wprowadzeniu napojów straży prowinacyjnej zwrócona.

VII.

Zwrot uiszczonej opłaty nie ma miejsca pod żadnym warunkiem, wyjątek stanowią hurtowne handle w razie wywożenia w znaczniejszych ilościach, najmniej w beczkach zamkniętych pojemności 50 litrów z obrębu gminy, o czym później jest mowa.

VIII.

Trunki, które tylko transito przez miasto przechodzą i ani wyładowane, ani do piwnic złożone nie będą, nie podlegają opłacie gminnej, wszelako muszą być takowe przed wstępem w obręb miasta należycie oznajmione i pod ścisły dozór straży dzierżawcy opłaty gminnej od napojów spirytusowych i piwa podane, a to celem przeprowadzenia onychże po za obręb miejski.

IX.

Od trunków wprowadzonych na cele handlowe, jeżeli takowe przy zachowaniu przepisów niżej podanych znów wyprowadzone zostaną, zwróconą będzie uiszczona opłata gminna w tej samej kwocie, w jakiej przy wprowadzeniu zapłaconą została, wszelako zwrot opłaty ma tylko wtenczas miejsce, gdy trunki w tej samej mocy stopniowej, w jakiej wprowadzone były, w stanie nienaruszonym i w naczyniach oryginalnych wyprowadzone zostaną.

X.

Właściciele trunków, którzy wprowadziwszy je na handel, lub spekulację, takowe z terytorium miasta wyprowadzają i o zwrot uiszczonej opłaty gminnej upominać się chcą, mają w tym celu na piśmie wygotowane oświadczenie w dwóch egzemplarzach do dzierżawcy opłat podać i w takowym wykazać, co następuje:

- a) imię i nazwisko posyłającego;
- b) miejsce, do którego przesyłka jest przeznaczoną;
- c) liczbę naczyń, w których trunki się znajdują;
- d) ilość trunków i jego treść stopniową, a to oddzielnie dla każdego naczynia;
- e) kiedy i w jakiej ilości, tudzież w jakiej treści stopniowej takową wprowadzono i wiele od tejsze dodatku gminnego przy wprowadzeniu opłacono.

XI.

Na żądanie dzierżawcy opłaty gminnej ma Zwierzchność gminna udzielić pomocy w razie wywożenia napojów spirytusowych i piwa, a mianowicie:

- a) liczbę i stan naczyń, w których trunki do wywozu przeznaczone znajdują się, zbadać;
- b) ilość, jakość i treść alkoholyczną trunków, a to w każdym naczyniu oddzielnie sprawdzić;
- c) oświadczenie i przytoczone dowody trutynować i takowe obopólnie, tj. jeden z drugimi, jako też ze stanem trunku oświadczonego, porównywać;

- d) gdy wszystkie przepisane warunki dopełnione zostały i pod żadnym względem wątpliwość nie zachodzi, natenczas winien urząd gminny urzędowe pieczęcie (zamknięcie) na naczyniach przyłożyć i dać.
- e) pozwolenie do wywozu i zwrócenie dodatku gminnego, podług niniejszej ustawy wyrachować się mającego, i w tym celu boletę na wyprowadzenie.

XII.

Gminie, a względnie Zwierzchności jej, dozwolone są wszystkie prawne kroki, które dla wstrzymywania ukróceń opłat gminnych potrzebne będą.

XIII.

Napoje sprowadzone w obręb miasta lub w jego obrębie wyrobione, z pominięciem powyższych postanowień, będą przez organa dzierżawcy lub policję miejską zatrzymane, a to na pokrycie ukróconej należności, również i kary wymierzyć się mającej przez c. k. władzę powiatową.

XIV.

Przekroczenia niniejszych postanowień co do uiszczenia opłat gminnych będą karane według rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Czerwca 1857. roku Dz. u. p. Nr. 198.

XV.

Postanowienia powyższe nabywają mocy obowiązującej w ośm dni po należytem tychże ogłoszeniu w gminie miasta Buczacza.

Lwów dnia 7 Maja 1885.

Tabl. 1.

S t y r y a.

Dochód z opłat krajowych w Styryi od napojów spirytusowych
i od piwa.

W roku	Na prowincyi		W Gracu		Razem		U w a g i
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1881	74.109	57	72.426	66 $\frac{1}{2}$	146.536	23 $\frac{1}{2}$	Wydział krajowy Styryi zarachowuje dochody z opłat od napojów spirytusowych i od piwa kumulatywnie, a tak samo i dochody z opłat od wina i mięsa, brakuje zatem dat do oddzielnego przedstawienia dochodów Styryi wedle pojedynczych przedmiotów.
1882	68.249	96	75.639	92	143.889	88	
1883	69.981	15	79.719	69	149.700	84	
1884	71.174	50	81.459	74 $\frac{1}{2}$	152.634	24 $\frac{1}{2}$	
Razem	283.515	18	309.246	02	592.761	20	
Przeciętnie	70.878	79 $\frac{1}{2}$	77.311	50 $\frac{2}{3}$	148 190	30	
W r. 1885.	74.200		74.500		148.700		Daty z r. 1885. udzielił nam Wydział krajowy styryjski w cyfrze okrągłej, jak to tu wstawiono, już po sporządzeniu powyższej tabeli, obejmującej dochody z lat 1881—1884.

Tab. II.

Styrya.

Dochód z opłat krajowych w Styryi od wina i mięsa.

W roku	Na prowincyi		W Gracu		Razem		U w a g i
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1881	89.730	76	36.450	97 $\frac{1}{2}$	126.181	73 $\frac{1}{2}$	Dochody z opłat od wina i mięsa przedstawiono tu kumulatywnie z powodów w uwadze Tab. I. przytoczonych.
1882	87.055	20	40.035	90	127.091	10	
1883	83.976	55	38.473	59 $\frac{1}{2}$	122.450	14 $\frac{1}{2}$	
1884	86.293	40	35.808	21 $\frac{1}{2}$	122.101	61 $\frac{1}{2}$	
Razem	347.055	91	150.768	68 $\frac{1}{2}$	497.824	59 $\frac{1}{2}$	
Przeciętnie	86.763	97 $\frac{3}{4}$	37.692	17	124.456	15	
W r. 1885.	86.200	.	43.800		130.000	.	Jak w Tab. I.

Tab. III.

S t y r y a.

Porównanie krajowych opłat w Styryi z ludnością wedle dochodu w r. 1885.

Przedmiot	Szczegółowo	Dochód roczny wynosił				Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i.
		szczegółowo		razem		zł.	ct.	
		zł.	ct.	zł.	ct.			
Napoje spirytusowe i piwo	na prowincyi	74.200					07	Liczba mieszkańców: Na prowincyi . . . 1,115.806 w Gracu . . . 97.791 razem w Styryi 1,213.597
	w Gracu	74.500					76	
	Razem			148.700			12 ¹ / ₂	
wino i mięso	na prowincyi	86.200					07 ³ / ₄	
	w Gracu	43.800					44 ¹ / ₂	
	Razem			130.000			10 ¹ / ₂	
Ogółem wszystkie 4 przedmioty	na prowincyi	160.400					14 ¹ / ₂	
	w Gracu	118.300					1 22	
	Razem			278.700			23	

Wydział krajowy Styryjski przedłożył na ostatniej sesji sejmowej sprawozdanie finansowe (aleg. Nr. 7 str. 7 stenograf. prot. Sejmu styryjskiego z r. 1885/6) w którym przytacza że w r. 1884. ogólny dochów z opłat:

od napojów spirytusowych i od piwa wynosił	152.000 zł.
i z tego wypada wedle przybliżonego obliczenia na napoje spirytusowe	28.000 "
Wedle tego obliczenia dochód z opłaty od piwa wynosiłby	124.000 "
a na jednego mieszkańca Styryi wypadłoby:	
z opłat krajowych od napojów spirytusowych	2 ³ / ₁₀ ct.
a z " " piwa	10 ² / ₁₀ "
razem od spirytusu i od piwa jak wyżej w Tabeli	12 ⁵ / ₁₀ ct.

Powołane sprawozdanie nieposzczególnia, jaka część dochodu 28.000 zł. z opłat od spirytusu, wypada oddzielnie na miasto Grac, zatem dalsza repartycya na prowincyę i na miasto Grac, — jak w powyższej tabeli, — uskutecznią być nie może.

Bohograd.

Dochód z opłat krajowych w księstwie Bohogradzkim

Uwagi ogólne	
o krajowych opłatach konsumcyjnych w Styrii.	
1. Co do wina i mięsa roczny dochód z opłaty krajowej (w wysokości 10% rządowego podatku konsumcyjnego) wynosi (Tab. II.) na prowincyi (bez Gracu)	86.200 zł.
roczny dochód z podatku rządowego na prowincyi (bez Gracu) wynosi od wina (zeszt. III. Tab. II.)	686.000 zł.
od mięsa („ IV. „ II.)	182.000 „
razem od wina i od mięsa	868.000 zł.
z tego 10%	86.800 „

dyferencja jest nieznaczna i nie istnieje w rzeczywistości 600 zł.

Có do Gracu podobne porównanie skutecznić się nie da, albowiem publikacya ministeryalna nie podaje odnośnych cyfer z powodów oznaczonych w uwagach Tab. II. zeszytu IIIgo i Tab. II. zeszytu IVgo.

2. Co do napojów spirytusowych i piwa nie da się skutecznić jakiegokolwiek porównanie z dochodu podatku rządowego, ponieważ podatek rządowy pobieranym bywa od wyrobu, zaś opłata krajowa od podatku w kraju spotrzebowanego, a oprócz tego dochód z opłaty krajowej — po większej części t. j. na prowincyi wydzierzawiony i tylko w Gracu pobieranym bywa razem z podatkiem akcyzowym.

Dochód z opłat krajowych w księstwie Bohogradzkim	
Napój spirytusowy	1200
Piwo	1000
Wino	1000
Mięso	1000
Wszystko łącznie	4200

Tab. IV.

Solnogród.

Dochód z opłat krajowych w księstwie Solnogradzkim.

W roku	Napoje spirytusowe		piwo		wino		mięso		Razem		U w a g i
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
1882	4.781	—	30.957	—	n i e p o d a n o						
1883	4.858	—	32.695	—	d t t o						
1884	4.758	—	35.097	—	d t t o						
1885	4.586	—	36.928	—	1.701	—	5.832	—	49.047	—	

Tab. V.

Porównanie

krajowych opłat w Księstwie Solnogradzkim z ludnością wedle dochodu w r. 1885.

Przedmiot	Dochód razem		Wypada na jednego mieszkańca		U w a g i
	zł.	ct.	zł.	ct.	
Napoje spirytusowe	4.586	—	—	02 $\frac{1}{4}$	Liczba mieszkańców Księstwa Solnogradzkiego 163.570.
Piwo	36.928	—	—	22 $\frac{1}{2}$	
Wino	1.701	—	—	01	
Mięso	5.832	—	—	03 $\frac{1}{2}$	
Wszystkie 4 przed.	49.047	—	—	29 $\frac{9}{10}$	

Uwagi ogólne

o krajowych opłatach konsumcyjnych w Solnogradzie.

1. **Co do wina** roczny dochód z opłaty krajowej (w wysokości 10% podatku rządowego) wynosi (Tabl. II. zeszyt IV). 1.701 zł.
 Roczny dochód z podatku rząd. (zesz. III. Tab. II.) 17.000 zł. z tego 10% 1.700 „
 dyferencya 1 zł.

jest nieznaczna i nie istnieje w rzeczywistości.

2. **Co do mięsa** roczny dochód z opłaty krajowej (w wysokości 10% podatku rządowego) wynosi (Tablica IV). 5.832 zł.
 Roczny dochód z podatku rząd. (zesz. IV. Tab. II.) wynosi 59.000 zł. z tego 10% 5.900 „
 dyferencya 68 zł.

jest nieznaczna i nie istnieje w rzeczywistości.

3. Co do napojów spirytusowych i piwa nie da się uskuteczyć podobne porównanie, z powodów przytoczonych na str. 7 w ogólnych uwagach o podobnych opłatach w Styryi.

Subaleg. VIII. do L. 66.621/86.

Zestawienia tabelaryczne

do operatu o podatkach konsumcyjnych.

Zeszyt VIII.

Daty z publikacji rządowych o spisie ludności (konskrypcji)
mianowicie daty dotyczące zaludnienia gmin miejskich w Galicyi.

Spis tabel zeszytu VIII.

Uwagi przedwstępne.

Tabl. I.	Miasta i miasteczka w Galicyi i ich zaludnienie.
" II.	Podział administracyjny Galicyi, Styryi i Solnogradu.
" III.	Wykaz sumaryczny gmin wedle ich zaludnienia.
" IV.	Wykaz galicyjskich miejscowości liczących wyżej 5.000 mieszkańców.

Uwagi przedwstępne.

Przy pierwszej naradzie komisji powołanej uchwałą Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 8. Marca 1886. L. 12.064, celem zbadania kwestyi dotyczącej zaprowadzenia krajowych opłat konsumcyjnych, (d. 17. Kwietnia 1886) podniesiono, iż ułożenie wykazu statystycznego o ludności miast i miasteczek Galicyi byłoby pożądanem, ponieważ w naszym kraju konsumpcya przedmiotów, które ulegają opłatom konsumcyjnym, a mianowicie piwa, jest wyższą po gminach miejskich niż po wsiach.

Idąc za tą wskazówką, zostały ułożone tabele, w niniejszym zeszycie umieszczone.

Tab. I.

Miasta i miasteczka w Galicyi i ich zaludnienie.

Powiat	Gminy za miasta i miasteczka uznane				Ogólna liczba	
	Miasta	Ludność	Miasteczka	Ludność	gmin miejskich	ludności w gminach miejskich
Lwów	1 Lwów	109.746			1	109.746
Kraków	1 Kraków	66.095			1	66.095
	1 Biała	7.251	1 Willamowice	1.662	4	
	2 Kęty	4.925				
Biała	3 Oświęcim	4.754				18.592
	1 Bóbrka	4.338	1 Brzozdowce	2.142		
			2 Chodorów	2.413		
Bóbrka			3 Strzeliska nowe	2.381	4	11.274
	1 Bochnia	8.561	1 Lipnica mur.	972		
			2 Niepołomice	3.756		
			3 Uście solne	1.428		
Bochnia			4 Wiśnicz nowy	3.809	5	18.526
	1 Sołotwina	3.166	1 Bohorodczany	4.463		
			2 Łysiec	2.381	3	10.010
Bohorodczany	1 Jezierzany	3.388	1 Borszczów	4.109		
	2 Mielnica	3.978	2 Dzwinostród	443		
			3 Krzywce	2.134		
			4 Kudryńce	2.438		
			5 Skała	6.500		
			6 Uście biskupie	2.489	8	25.479
Borszczów	1 Brody	20.071	1 Lesniów	2.228		
			2 Łopatyn	2.472		
			3 Markpol	1.088		
			4 Podkamień	3.312		
			5 Sokółówka	2.229		
			6 Stanisławczyk	1.558		
			7 Szczurowiec	1.726		
			8 Toporów	3.493		
Brody			9 Założce	6.400	10	44.577
			1 Brzesko	3.144		
			2 Czchów	1.550		
			3 Wojnicz	1.683		
Brzesko			4 Zakliczyn	1.230	4	7.607
	1 Brzeżany	10.899	1 Kozowa	4.170		
Brzeżany			2 Narajów	2.576	3	17.645
	1 Brzozów	3.766	1 Jasienica	2.291		
	2 Dynów	2.849			4	10.531
Brzozów	3 Dubiecko	1.625				
	1 Jazłowiec	3.166	1 Barysz	3.504		
	2 Buczacz	9.970	2 Monasterzyska	4.333		
Buczacz			3 Potok złoty	3.211	5	24.184
			1 Chrzanów	7.023		
			2 Nowa góra	1.123		
Chrzanów			3 Trzebinia	909	3	9.055

Powiat	Gminy za miasta i miasteczka uznane				ogólna liczba	
	Miasta	Ludność	Miasteczka	Ludność	gmin miejskich	ludności w gminach miejskich
Cieszanów	1 Lubaczów	4.425	1 Cieszanów	2.804	6	12.946
			2 Lipsko	939		
			3 Narol	1.703		
			4 Oleszyce	2.386		
			5 Płazów	689		
Czortków	1 Czortków	3.528	1 Jagielnica	3.186	3	10.083
			2 Ułaskowce	3.369		
Dąbrowa			1 Dąbrowa	3.219	2	4.463
			2 Szczucin	1.244		
Dobromil	1 Bircza	1.562			4	6.843
	2 Dobromil	2.883				
	3 Nowemiasto	916				
	4 Rybotycze	1.482				
Dolina Drohobycz			1 Bolechów	4.181	3	14.803
			2 Dolina	7.596		
			3 Rożniatów	3.026		
Gorlice	1 Drohobycz	18.225	1 Gorlice	4.550	1	18.225
	1 Biecz	2.938	2 Rzepiennik bisk.	1.336		
			3 Uście ruskie	1.017		
Gródek	1 Gródek	10.116	1 Janów	1.820	2	11.936
	1 Ciężkowice	1.913	1 Bobowa	1.474		
Grybów			2 Grybów	2.287	3	5.674
			1 Czernelica	3.099		
			2 Horodenka	10.226		
Horodenka			3 Obertyn	5.026	3	18.351
	1 Husiatyn	5.411	1 Chorostków	5.847		
			2 Kopeczyńce	6.380		
Husiatyn			3 Probużna	2.566	4	20.204
	1 Jarosław	12.422	1 Pruchnik	1.503		
			2 Radymno	1.919		
Jarosław			3 Sieniawa	3.270	4	19.114
	1 Osiek	1.019	1 Dębowiec	1.672		
	2 Jasło	3.302	2 Frysztak	1.372		
Jasło			3 Kołaczyce	1.733	5	9.098
	1 Jaworów	9.159	1 Krakowiec	1.895		
			2 Wielkie oczy	1.936		
Jaworów			1 Kałusz	7.210	3	12.990
			2 Wojniłów	2.303		
			1 Chołojów	3.630		
Kałusz	1 Busk	5.500	2 Dobrotwór	2.972	2	9.513
	2 Kamionka	6.107	3 Radziechów	3.684		
			4 Stojanów	2.716		
			5 Witków nowy	2.014		
			1 Kolbuszowa	3.262		
Kamionka			2 Majdan	1.856	7	26.923
			3 Sokółów	4.296		
Kolbuszowa					3	9.414

Powiat	Gminy za miasta i miasteczka uznane				Ogólna liczba	
	Miasta	Ludność	Miasteczka	Ludność	gmin miejskich	ludności w gminach miejskich
Kołomyja	1 Kołomyja	23.109	1 Gwoździec	1.976	6	35.831
			2 Jabłonów	1.644		
			3 Kamionka wiel.	2.039		
			4 Kułaczkowce	2.393		
			5 Peczyniżyn	4.670		
Kossów	1 Kuty	6.333	1 Kossów	2.791	3	12.174
			2 Pistryń	3.050		
Krosno	1 Krosno	2.810	1 Dukla	3.107	4	9.034
			2 Jedlicze	444		
			3 Żmigród	2.673		
			1 Kańczuga	2.292		
			2 Leżajsk	4.945		
Łańcut	1 Jaryczów n.	2.689	3 Łańcut	3.483	5	15.480
			4 Przeworsk	2.926		
			5 Żołyńia	1.834		
			1 Kukizów	666		
			2 Nawarya	955		
Lwów (powiat)	2 Szczerzec	1.754	1 Limanowa	1.408	4	6.064
			2 Tymbark	739		
Limanowa	1 Lisko	3.434	1 Baligród	1.133	2	2.147
			2 Lutowiska	1.849		
			3 Ustrzyki dolne	1.869		
			1 Mielec	5.018		
			2 Przecław	1.161		
Lisko	1 Lisko	3.434	3 Radomyśl	3.168	4	8.285
			4 Rzochów	740		
			1 Mielec	5.018		
			2 Przecław	1.161		
			3 Radomyśl	3.168		
Mielec	1 Mościska	4.181	4 Rzochów	740	4	10.087
			2 Husaków	1.336		
			1 Krukienice	1.395		
Mościska	2 Sądowa W.	3.983	2 Husaków	1.336	4	10.895
			1 Maków	2.574		
Myślenice	1 Jordanów	1.236	1 Maków	2.574	3	6.265
			2 Myślenice	2.455		
Nadwórna	1 Nowy targ	5.087	1 Delatyn	4.539	2	11.246
			2 Nadwórna	6.707		
			1 Krościenko	1.672		
			1 Muszyna	5.121		
			2 Piwniczna	3.127		
Nowy Sącz	1 Nowy Sącz	11.185	3 Tylicz	1.407	6	24.996
			2 Stary „	3.790		
			4 Zbyszyce	366		
			1 Rudnik	2.609		
			2 Ulanów	3.807		
Nisko	1 Brzostek	1.284	2 Ulanów	3.807	2	6.416
			2 Pilzno	2.128		
Pilzno	2 Pilzno	2.128	1 Jodłowa	3.607	3	7.019
			1 Podhajce	5.943		
Podhajce	1 Dubiecko	22.040	1 Podhajce	5.943	1	5.943
			2 Przemyśl	22.040		
			1 Babice	767		
			2 Fredropol	295		
			3 Krasiczyn	918		
Przemyśl	2 Przemyśl	22.040	4 Krzywce	875	6	26.647
			5 Niżankowice	1.752		
			1 Dunajów	1.873		
			2 Firlejów			
			3 Gliniany	4.335		
Przemyślany	2 Przemyśl	22.040	4 Przemyślany	3.834	4	12.023
			5 Świerz	1.981		
			1 Dunajów	1.873		

Powiat	Gminy za miasta i miasteczka uznane				ogólna liczba											
	Miasta	Ludność	Miasteczka	Ludność	gmin miejskich	ludność w gminach miejskich										
Rawa	1 Rohatyn	5.101	1 Lubycza król.	1.378	7	21.262										
			2 Magierów	2.897												
			3 Mosty małe	525												
			4 Niemirów	2.667												
			5 Potylicz	2.929												
			6 Rawa ruska	6.589												
			7 Ulanów	4.277												
			1 Bołszowce	3.071												
			2 Bukaczowce	2.272												
			3 Bursztyn	4.081												
Rohatyn	1 Ropczyce	3.676	4 Firlejów	1.033	10	20.584										
			5 Knihynice	1.610												
			6 Konkolniki	550												
			7 Podgrodzie	937												
			8 Podkamień	1.125												
			9 Stratyn	804												
			1 Wielopole	1.023												
			Ropczyce Rudki	1 Komarno			5.079	2 Dębica	3.256	3	7.955					
								1 Rudki	2.582							
								Rzeszów	11.166			1 Błażowa	4.531	2	7.661	
2 Czudzec	1.011															
3 Głogów	2.933															
4 Jawornik	887															
5 Niebylec	726															
6 Strzyżów	1.740															
7 Tyczyn	2.660															
Rzeszów Sambor	1 Sambor	13.586			1 Rajtarowice	1.081						8	25.654			
			1 Bukowsko	894												
			2 Jaćmierz	718												
			3 Jaśliska	906												
			4 Mrzygłód	625												
			5 Nowotaniec	595												
			6 Rymanów	3.294												
			7 Sanok	5.121												
			Sanok	8 Zarszyn	959	1 Tyrawa wołoska	1.178	2	14.667							
						Skałat Śniatyn	1 Śniatyn			10.832	1 Grzymałów			4.402	9	14.290
2 Skałat	5.702															
3 Tarnoruda	758															
4 Touste	2.253															
5 Podwołoczyska	1.874															
1 Zabłotów	3.523															
1 Bełz	1.126															
2 Sokal	6.725															
Sokal	1 Halicz	3.464									1 Krystynopol	3.519	5	16.944		
			2 Maryampol	1.320												
			3 Wareż	1.238												
			1 Jezupol	3.125												
			Stanisławów	3 Stanisławów	18.626	3 Wareż	1.336	5	16.944							
						1 Starasól	1.347									
						2 Staremiasto	3.482									
						1 Chyrów	1.912									
						Staremiasto	2 Staremiasto			3.482	2 Felsztyn	1.154			4	26.535
											3 Laszki murowane	791				

Powiat	Gminy za miasta i miasteczka uznane				Ogólna liczba	
	Miasta	Ludność	Miasteczka	Ludność	gmin więj- skich	ludności w gminach miejskich
Stryj	1 Stryj	12.625	1 Skole	2.365	2	14.990
Tarnobrzeg			1 Baranów	2.094	4	9.046
			2 Radomyśl	1.339		
Tarnopol	1 Mikulińce	4.007	3 Rozwadów	2.153	2	29.826
	2 Tarnopol	25.819	3 Tarnobrzeg	3.460		
Tarnów	1 Tarnów	24.627	1 Ryglice	2.703	4	31.085
			2 Tuchów	2.414		
Tłumacz			3 Żabno	1.341	4	31.085
	1 Tyśmienica	7.180	1 Chocimierz	2.431		
Trembowla			2 Niżniów	3.859	6	24.739
			3 Otynia	3.743		
Turka			4 Tłumacz	5.062	4	16.996
	1 Trembowla	6.432	5 Ujście zielone	2.464		
Wadowice			1 Budzanów	5.217	5	10.647
			2 Janów	2.514		
Wieliczka			3 Strusów	2.833	4	17.796
	1 Lanckorona	1.576	1 Turka	4.415		
Zaleszczyki	2 Wadowice	4.990	1 Andrychów	1.534	4	17.796
	3 Zator	1.339	2 Kalwarya	1.208		
Zbaraż	1 Dobczyce	2.908			5	12.746
	2 Podgórze	7.672				
Złoczów	3 Skawina	1.243	1 Gródek	940	9	35.256
	4 Wieliczka	5.973	2 Korolówka	320		
Żółkiew	1 Zaleszczyki	5.588	3 Tłuste	3.277	3	14.073
			4 Uściczko	2.621		
Żydaczów	1 Zbaraż	8.062			4	13.090
	1 Olesko	3.145	1 Białykamień	3.511		
Żywiec	2 Pomorzauy	4.605	2 Gołogóry	2.782	3	9.896
	3 Złoczów	8.347	3 Jezierna	4.939		
			4 Sasów	3.428	3	9.896
			5 Zarudzie	526		
			6 Zborów	3.973	3	14.073
			1 Kulików	3.292		
			2 Mosty wielkie	3.874	4	13.090
			1 Rozdół	4.646		
			2 Żurawno	3.326	3	9.896
			1 Milówka	2.059		
			2 Sucha	3.541		
Razem .	93	711.355	205	545.943	298	1,257.298

Tab. II.

Podział administracyjny Galicyi, Styryi i Solnogradu.

K r a j	Ludność	Powiatów	Okręgów sądowych	Gmin	Osad	Obszarów dworskich
Galicya	5,958.907	74	171	6.253	6.652	4.724
Styrya	1,213.597	19	65	1.546	3.995	
Solnogród	163.570	4	20	54	859	

Tab. III.

Wykaz sumaryczny gmin wedle ich zaludnienia.

K r a j	Ilość miejscowości z ludnością	do 500	do 1.000	do 2.000	do 5.000	do 10.000	nad 10.000	Razem
Galicya	Ilość miejscowości	7.527	2.216	1.214	350	37	18	11.362
	z ludnością	1,073.579	1,579.520	1,648.987	986.851	241.224	430.746	5,960.907
Styrya	Ilość miejscowości	3.530	353	51	17	2	2	3.955
	z ludnością	736.823	230.266	64.459	55.746	10.884	115.419	1,213.597
Solnogród	Ilość miejscowości	819	32	6	1	.	1	859
	z ludnością	105.909	21.796	7.186	3.727	.	24.952	163.570

Tabl. IV.

W y k a z

galicyjskich miejscowości liczących wyżej 5.000 mieszkańców.

Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość mieszkańców	Lp.	Nazwa miejscowości	Ilość mieszkańców
1	Lwów	109.746	32	Żółkiew	6.794
2	Kraków	66.095	33	Sokal	6.725
3	Tarnopol	25.819	34	Nadwórna	6.552
4	Tarnów	24.627	35	Rawa	6.468
5	Kołomyja	23.109	36	Trembowła	6.432
6	Przemysł	22.040	37	Kuty miasto	6.333
7	Brody	20.071	38	Kopyczyńce	6.221
8	Stanisławów	18.626	39	Skala	6.154
9	Drohobycz	18.225	40	Lipnik	6.127
10	Sambor	13.586	41	Kamionka strumiłowa	6.107
11	Stryj	12.625	42	Załoźce	6.100
12	Jarosław	12.422	43	Wieliczka	5.973
13	Nowy Sącz	11.185	44	Podhajce	5.943
14	Rzeszów	11.166	45	Busk	5.800
15	Brzeżany	10.899	46	Chorostków	5.623
16	Sniatyn	10.832	47	Zaleszczyki miasto	5.588
17	Gródek	10.116	48	Skalat	5.477
18	Horodenka	10.014	49	Żabie	5.458
19	Buczacz	9.970	50	Rożnów	5.353
20	Borysław	9.318	51	Husiatyn	5.214
21	Jaworów	9.072	52	Jaworzno	5.131
22	Bochnia	8.561	53	Budzanów	5.124
23	Złoczów	8.347	54	Sanok	5.121
24	Zbaraż	8.062	55	Rohatyn	5.101
25	Kamionka wołoska	7.691	56	Komarno	5.079
26	Podgórze	7.672	57	Nowy Targ	5.087
27	Dolina	7.596		Razem	687.014
28	Biała	7.251			
29	Kałuż	7.210			
30	Chrzanów	7.023			
31	Tyśmienica	6.953			

26.

Kundmachung der k. k. steiermärkischen Statthalterei von 24. November 1880. betreffend die Einhebung der Landes-Umlage auf den Verbrauch von Bier und gebrannten Flüssigkeiten am Lande ausserhalb der Hauptstadt Graz im Jahre 1881.

Nachdem mit Allerhöchster Entschliessung vom 5. Oktober d. J. genehmigten Beschlusse des steierm. Landtages wird zur Bestreitung der Landesbedürfnisse im Jahre 1881. auf dem Lande ausserhalb der Hauptstadt Graz:

- a) eine selbstständige Auflage von 50 kr. von jedem Hektoliter verbrauchten Bieres (beziehungsweise von einem Halben Kreuzer vom Liter), und
- b) eine selbstständige Auflage von fl. 2 50 kr. von jedem Hektoliter verbrauchter gebrannter geistiger Flüssigkeiten (beziehungsweise von 2 $\frac{1}{2}$ kr. vom Liter), und zwar beim Biere und bei gebrannten geistigen Flüssigkeiten **nach Wahl des Verschleissers** entweder **bei der Einbringung in die Gewerbs- und Aufbewahrungsräume** oder erst **beim Anzapfen zum Zwecke des Kleinverschleisses eingehoben.**

Die Einhebung dieser selbstständigen Auflage wird der Landes-Ausschuss entweder:

- a) im Wege der Solidarabfindung mit der Mehrheit der Gewerbs-Parteien, die den Kleinverschleiss von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten ausüben, und wenn eine Abfindung nicht zu Stande kommt,
- b) im Wege der Verpachtung im öffentlichen Lizitations-Wege, oder
- c) mittelst eigener Regie **mit Beibehaltung jener Bezirke (Sektionen), wie dieselben für die Einhebung der Verzehrungssteuer vom Wein- und Fleischverbrauche im Lande Steiermark bestehen, veranlassen.**

Zur Durchführung dieser Landes-Auflage wird im Einvernehmen mit dem steierm. Landesausschusse angeordnet:

1. Das jede Gewerbspartei, welche am Lande den Kleinverschleiss von Bier oder gebrannten geistigen Flüssigkeiten (Brantwein, Brantweingeist, Rum, Arrak, Punschessenz, Rosoglio, Liqueur und alle versüssten geistigen Getränke) im Kleinen verschleisst, verpflichtet ist:

- a) am 1. Jänner 1881. alle Vorräthe an derlei Flüssigkeiten, welche dieselbe in ihren Gewerbsräumen oder im Umkreise von 3 Kilometer besitzt, dann
- b) nach diesem Zeitpunkte jede Menge, die selbe an den erwähnten Getränken in einer ihrer Gewerbsstätten oder im Umkreise von 3 Kilometer an sich bringt, oder in Ver-

wahrung übernimmt, oder für ihre Rechnung durch andere in Verwahrung nehmen lässt, noch ehe diese Getränke in die zur Aufbewahrung bestimmten Räume gebracht werden, mündlich oder schriftlich den zur Uebernahme der Anmeldung bestimmten Organen anzumelden, und auch die Räumlichkeiten, in welchen die bemerkten Getränke bleibend oder vorübergehend, und zwar sowohl in eigener Gewerbstätte, als auch in dem gedachten Umkreise davon eingebracht werden, mittelst einer eigenhändig gefertigten Uebersicht und auch jede nachfolgende Aenderung längstens binnen 24 Stunden anzuzeigen und der Verification durch das hiezu bestimmte Organ unterziehen zu lassen.

In dieser Uebersicht ist auch derjenige namhaft zu machen, welcher dem zur Einhebung der Landesumlagen bestellten Organen Rede und Antwort zu geben hat.

2. Die Bestätigung über die Anmeldung der Vorräthe und über die nachträgliche Ansichbringung derlei Getränke, wird der Gewerbspartei bei stattgefundener Bezahlung der Auflage mittelst einer Bollette, wenn aber die Auflage erst vor dem Anzapfen entrichtet werden soll, mittelst eines Anmeldungs- und Revisionsbogens ertheilt.

Diese Anmeldungs- und Revisionsbögen werden in zwei Exemplaren ausgestellt, deren eines der Gewerbspartei erfolgt wird, und von derselben wohl aufzubewahren ist, wogegen das andere in Händen des aufgestellten Organes zu verbleiben hat. Würde das der Gewerbspartei erfolgte Exemplar in Verlust gerathen, oder auf eine wesentliche Art beschädigt oder unkenntlich gemacht, so werden die Nachweisungen über den Stand der vergebürhten und nicht vergebürhten Getränke und das mit derselben stattgehabte weitere Verfahren aus dem anderen Exemplar beweiskräftig zu entnehmen sein.

3. Das zur Einhebung der Landesumlage bestellte Organ ist berechtigt, an den Gefässen oder Behältnissen, in welchen sich die erwähnten nicht vergebürhten Getränke befinden durch Anlegung von Siegeln oder auf andere Art die Vorrichtung anzubringen, welche Sicherheit gewährt, dass das angemeldete Getränke ohne Kenntniss des bestellten Organes aus den Gefässen und Behältnissen nicht entfernt oder statt desselben eine andere nicht angemeldete Flüssigkeit in die Gefässe und Behältnisse gebracht werden könne.

Der Gewerbspartei liegt ob, den Verschluss sorgfältig zu bewahren, und sich dessen Verletzung als auch der Eröffnung oder Anbohrung der Gefässe und Behältnisse zu enthalten.

4. Die Verwendung der erwähnten Getränke zum Kleinverschleisse oder zum eigenen Verbrauch tritt in dem Zeitpunkte ein, in welchem das eine solche Flüssigkeit enthaltende Gefäss angezapft, d. i. zum angedeuteten Zwecke eröffnet wird.

5. Die Gewerbspartei ist verbunden, so oft sie derlei Getränke:

- a) zum Kleinverkauf oder zum eigenen Gebrauche zu verwenden, oder
- b) im Grossen, d. i. in einer Menge, die einen Hektoliter erreicht oder übersteigt, an einen Anderen abzusetzen und aus den Räumen der Aufbewahrung hinwegzubringen, oder
- c) aus dem Orte der Aufbewahrung zu versenden, oder
- d) ganz oder zum Theil aus einem Gefäss in ein oder mehrere andere Gefässe umzuleeren oder zu übertragen, oder
- e) den an ein Gefäss oder Behältniss gelegten ämtlichen Verschluss zu eröffnen oder an dem Gefässe oder Behältnisse selbst eine Oeffnung anzubringen beabsichtigt, die beabsichtigte Handlung wenigstens 12 Stunden vorher unter Vorlegung des Anmeldungs-bogens und Angabe des Zeitpunktes, in dem die Handlung vorgenommen wird, mündlich oder schriftlich bei dem hiezu bestellten Organe anzumelden und in dem unter a) bemerkten Falle die Auflage von der ganzen in dem Gefässe, aus welchem die zum Kleinverkauf zu verwendende Flüssigkeit genommen wird, enthaltene Menge zu entrichten.

Das Abziehen in Flaschen, deren Rauminhalt weniger als einen Hektoliter beträgt, ist dem Anzapfen zum Kleinverschleisse gleichzuhalten.

Will eine Partei aus einem grösseren in die Vorrathbeschreibung gezogenen Gefässe nur einen Theil seines Inhaltes zum Behufe des Kleinverschleisses vergebühren, so muss die hiezu angemeldete Menge von dem grösseren Gefässe abgesondert, die Absondierung aber in Gegenwart des bestellten Organes vorgenommen und dieser Vorgang im Anmeldungs- und Revisionsbogen ersichtlich gemacht werden.

Ueber alle in diesem Absatz (5) angeordneten Anmeldungen wird der Gewerbspartei die Bestätigung im Anmeldungsbogen, über die Entrichtung der Landesumlage aber ausserdem eine Bollete ertheilt.

6. Keiner der in den Absätzen 1. und 5. genannten Handlungen darf vorgenommen werden, ehe

- a) sich die Bestätigung über die erfolgte Anmeldung und soweit es sich um die Verwendung zum Kleinverschleisse oder eigenen Verbräuche handelt, die mit der Bestätigung über die erfolgte Zahlung der Landesumlage versehene Bollete in den Räumen des Gewerbsbetriebes bei demjenigen, welcher über dieselben Rede und Antwort zu geben verpflichtet ist befindet, dann ehe
- b) der zur Vornahme der angemeldeten Handlung angezeigte Zeitpunkt eingetreten ist, und
- c) wenn sich die Flüssigkeit unter Verschluss befindet, dieser durch das bestellte Organ geöffnet oder abgenommen worden ist; blos in dem Falle, wenn die Anmeldung zur vorgeschriebenen Zeit (12 Stunden zuvor) geschah und ein bestelltes Organ während einer Stunde nach dem angemeldeten Zeitpunkte zum Behufe der Eröffnung des ämtlichen Verschlusses in den Räumen nicht erscheint, in denen das angemeldete Verfahren vorzunehmen ist, oder wenn hiezu im Anmeldungsbogen die Bewilligung ertheilt wird, kann die Gewerbspartei den Verschluss selbst öffnen.

7. Eine gebührenfreie Abschreibung der eingelagerten und nicht vergebührten Vorräthe findet statt

- a) wenn dieselben in Mengen von 1. Hektoliter oder darüber (im Grossen) an einen andern Ort versendet,
- b) wenn dieselben während der Aufbewahrung ihre Beschaffenheit so wesentlich ändern, dass sie zum menschlichen Genusse nicht geeignet sind, oder
- c) wenn dieselben durch ein zufälliges, gehörig nachgewiesenes Ereigniss vernichtet wurden.

8. Von der Anwendung des Verschlusses an Gefässen und Behältnissen sind diejenigen Parteien befreit, welche vor der Einbringung der erwähnten Getränke in die zu deren Aufbewahrung bestimmten Räume die Landesumlagen von denselben vollständig entrichten.

9. Das zur Einhebung der Auflage bestellte Organ ist berechtigt, zu jeder Tageszeit in den Gewerbsräumen und in jenen Localitäten, welche mit denselben in Verbindung stehen, Nachschauen und Durchsuchungen vorzunehmen, letztere nur nach Erwirkung der gesetzlich erforderlichen Bewilligung der competenten Behörde.

10. Alle Uebertretungen dieser Anordnungen, insbesondere aber

- a) die unterlassene Ueberreichung der Localitäts-Beschreibung,
- b) unrichtige Angaben in der Localitäts-Beschreibung und die Unterlassung der Anzeige einer nachträglich vorgenommenen Aenderung,
- c) das Unterlassen der Anmeldung der anfänglichen Vorräthe und der weiteren an sich gebrachten Getränke vor ihrer Einkellerung und die Unterlassung der Vergebührung,
- d) die Anmeldung einer geringeren als der vorhandenen Menge,

- e) die Aufbewahrung der erwähnten Getränke in anderen als den in der Localitäts-Beschreibung angeführten Räumlichkeiten,
- f) die Verweigerung des Eintrittes in die Gewerbsräume oder in jene Localitäten, welche mit denselben in Verbindung stehen,
- g) die Verletzung des ämtlichen Verschlusses, wenn ein Zufall nicht nachgewiesen wird, werden von den k. k. politischen Behörden nach der Ministerial-Verordnung vom 30. September 1857. R. G. B. 198., mit einer Geldstrafe von Ein bis Hundert Gulden oder Arest bis zu 14 Tagen bestraft werden.

11. Die eingebrachten Geldstrafen fließen nach Abzug der Kosten des Verfahrens dem Landesfonde in dem Falle zu, wenn die selbstständige Auflage in eigener Regie eingehoben wird, sonst aber gehören dieselben ebenfalls nach Abzug der Kosten des Verfahrens dem Abfindungs-Vereine oder dem Pächter.

Ein Theil jener Straf gelder, welche dem Landesfonde gebühren, wird nach dem Ermessen des Landes-Ausschusses zur Belohnung der Anzeiger von Verkürzungen der Landes-Auflage verwendet werden. Die Entlohnung der Anzeiger im Falle einer Abfindung oder Verpachtung wird dem Ermessen des Abfindungs-Vereines oder des Pächters anheimgestellt.

Kübeck m. p.

Subaleg. X. do L. 66.621/86.

4.

Kundmachung des k. k. Statthalters in Steiermark vom 8. Jänner 1882. betreffend Erläuterung der Durchführungsvorschriften bezüglich Einhebung der Landesumlage auf den Verbrauch von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten am Lande ausserhalb der Landeshauptstadt Graz im Jahre 1882.

Im Einvernehmen mit dem steiermärkischen Landes-Ausschusse werden die in der Kundmachung vom 24. November 1880. L. G. Bl. Nr. 26, angeführten Vorschriften bezüglich Einhebung der Landesumlage auf den Verbrauch von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten am Lande, dasselbe auch für das Jahr 1882 massgebend sind, in nachstehenden Punkten modifizirt, beziehungsweise erläutert:

1. Als Kleinverschleiss von Bier ist die Menge von unter einem Hectoliter, und bei gebrannten geistigen Flüssigkeiten die Menge von unter einem halben Hectoliter zu verstehen.

2. Da nach dem Allerhöchst genehmigten Landtagsbeschlusse vom 6. October 1881. L. G. un. V.-Bl. Nr. 1 ex 1882, lit. *b*), *c*) und *d*), die selbstständige Auflage nur von jedem Hectoliter verbrauchten Bieres und von jedem halben Hektoliter verbrauchter gebrannter geistiger Flüssigkeiten eingehoben werden darf, so wird hiemit ausdrücklich bemerkt, dass durch diese Auflage nur der Verbrauch aber nicht die Produktion oder der Handelsverkehr getroffen werden kann, und dass dem gemäss insbesondere Producenten, wenn sie auch Mengen unter dem für den Verschleiss im Grossen festgesetzten Ausmasse nicht unmittelbar an Consumenten sondern an Kleinverschleisser zum Zwecke des Ausschankes oder weiteren Verchleisses erwiesener Massen abgeben, wie dies namentlich bei Bier in Mengen von $\frac{1}{2}$ und $\frac{1}{4}$ Hektoliter auf dem flachen Lande zu geschehen pflegt, nicht zur Zahlung der Auflage verhalten werden können, da sonst eine zweimalige Einzahlung der Auflage stattfinden würde.

Kübeck m. p.

V e r o r d n u n g

der k. k. Landesregierung in Salzburg

vom 31. Dezember 1885, Z. 8450

betreffend die Durchführungsvorschrift, nach welcher die mit dem Gesetze vom 25. Dezember 1885, L.-G.-Bl. Nr. 1, für das Jahr 1886 bis einschliesslich 1888 eingeführte selbständige Landesauflage auf den Verbrauch von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten im Herzogthume Salzburg einzuheben ist.

§. 1.

Auf Grund des Gesetzes vom 25. Dezember 1885, L.-G.-Bl. Nr. 1, wird zur theilweisen Bestreitung der Landes-Bedürfnisse in den Jahren 1886 bis einschliesslich 1888 für das ganze Gebiet des Herzogthums Salzburg:

a) eine selbstständige Auflage von 30 Kreuzern von jedem Hektoliter verbrauchten Bieres (beziehungsweise $\frac{3}{10}$ kr. vom Liter) unabhängig von der Gradhaltigkeit desselben;

b) eine selbstständige Auflage von 3 fl. von jedem Hektoliter verbrauchter gebrannter geistiger Flüssigkeiten (beziehungsweise 3 kr. von jedem Liter) ohne Unterschied der Gradhaltigkeit entweder

aa) bei der Einbringung in die Gewerbsräume, oder

bb) erst beim Anzapfen zum Zwecke des Verschleisses an die Consumenten eingehoben.

§. 2.

Diese selbstständige Auflage wird von jenen Gewerbsparteien, welche den Verschleiss von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten in Schank- und Trinkgefassen, in versiegelten oder unversiegelten Flaschen oder in Gebinden betreiben, für jene Getränkmengen, welche sie entweder an die Consumenten zum unmittelbaren Gebrauche innerhalb der Grenzen des Herzogthumes Salzburg verabreichen oder selbst, sowie ihre Familienangehörigen consumiren und an ihr Dienstpersonale als sogenannten Hastrunk unentgeltlich verabreichen, eingehoben.

§. 3.

Diese Einhebung erfolgt:

I. Im Wege der Solidarabfindung mit der Gesamtheit oder einer grösseren Anzahl der Gewerbsparteien.

II. Im Wege der Verpachtung.

III. Im Wege der Abfindung mit einzelnen Gewerbsparteien.

IV. Im Wege eigener Regie entweder nach Ortsgemeinden oder von einzelnen Verschleissern nach Ermessen des Landesausschusses:

a) auf Grund von Anmeldungen vor Einbringung der erwähnten Getränke in die zu deren Aufbewahrung und Verschleiss bestimmten Räume und beim Anzapfen zum Zwecke des Verschleisses;

b) auf Grund der Verbuchung in den Empfangsregistern bei der Einlagerung und der Anmeldung binnen 24 Stunden, sowie der Verbuchung der Verausgabung der verschlossenen Mengen mit Tagesschlusse in den Ausgabsregistern.

c) auf Grund von Verschleissbekenntnissen,

d) beim Biere mittelst Anbringung von Papiermarken oberhalb jenem Zapfenloche der Bierfässer, in welches der Ablaufwechsel gesteckt wird.

Jede Gewerbspartei wird von der für dieselbe oder ihre Gemeinde eingeführten Einhebungsart verständigt werden.

§. 4.

Im Falle der Solidarabfindung oder Verpachtung gehen mit dem Abschlusse des bezüglichen Vertrages die in dieser Verordnung dem Landesausschusse eingeräumten Befugnisse auf die Vertretung der in solidum abgefundenen Parteien, beziehungsweise auf den Pächter über und sind auch die Parteien in allen diesen Fällen zu denselben Pflichten verbunden.

§. 5.

Zur Durchführung der Einhebungsart IV a) wird bestimmt, dass jede der Eingangs genannten Gewerbsparteien verpflichtet ist,

1. über Verlangen des Landesausschusses alle Vorräthe an Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten, welche dieselbe in ihren eigenthümlichen, gemietheten oder gepachteten Gewerbsräumen oder im Umkreise von 3 Kilometer besitzt, dann nach diesem Zeitpunkte jede Menge, die selbe an den erwähnten Getränken in einer ihrer Gewerbsstätten oder im Umkreise von drei Kilometer an sich bringt oder in Verwahrung übernimmt, oder auf ihre Rechnung durch Andere in Verwahrung nehmen lässt, noch ehe diese Getränke in die zur Aufbewahrung bestimmten Räume gebracht werden, mündlich oder schriftlich den zur Uebernahme der Anmeldung bestimmten Organen anzumelden und auch die Räumlichkeiten, in welchen die bemerkten Gegenstände bleibend oder vorübergehend und zwar sowohl in eigener Gewerbsstätte, als auch in dem gedachten Umkreise eingebracht werden, mittelst einer eigenhändig gefertigten Uebersicht und auch jede nachfolgende Aenderung längstens binnen 24 Stunden anzuzeigen.

Von dieser Anmeldepflicht sind auch diejenigen Parteien nicht befreit, welche aufлагepflichtige Getränke erzeugen, wenn sie zugleich auch den Verschleiss derselben zum unmittelbaren Verbrauche an die Consumenten betreiben.

In dieser Uebersicht ist auch diejenige Person namhaft zu machen, welche den zur Einhebung der Landesaufgabe oder zur Controlirung bestellten Organen Rede und Antwort zu geben hat.

Es steht jeder Partei frei, mit der vorgeschriebenen Anmeldung die Zahlung der Auflage zu verbinden, in welchem Falle jede weitere Anmeldung hinsichtlich der vergebürhten Menge zu unterbleiben hat.

2. Die Bestätigung über die Anmeldung der Vorräthe und über die nachträgliche Ansichtbringung dieser Getränke wird bei stattgefundenener Bezahlung der Auflage mittels einer Bolette, wenn aber die Auflage erst vor dem Anzapfen entrichtet wird, mittels eines Anmeldungs- und Revisionsbogens ertheilt.

3. Die zur Einhebung der Landesaufgabe und Kontrolirung der Einhebung bestellten Organe sind berechtigt, an den Gefässen und Behältnissen, in welchen sich die erwähnten nicht vergebürhten Getränke befinden, durch Anlegung von Siegeln oder auf andere Art eine Vorrichtung anzubringen, welche Sicherheit gewährt, dass das angemeldete Getränke ohne Kenntniss des bestellten Organes aus den Gefässen und Behältnissen nicht entfernt werden könne.

4. Die Verpflichtung zur Entrichtung der Landesaufgabe für die erwähnten Getränke tritt in dem Zeitpunkte ein, in welchem das eine solche Flüssigkeit enthaltende Gefäss zum Zwecke des Verschleisses oder zum eigenen Gebrauche, oder zur Verwendung als Haustrunk für das Dienstpersonale angezapft oder geöffnet wird.

5. Die Gewerbspartei ist verbunden, so oft sie derlei Getränke

a) zum Kleinverkauf oder zum eigenen Gebrauche zu verwenden oder

b) an einen anderen abzusetzen, oder aus den Räumen der Aufbewahrung hinwegzubringen, oder

c) ganz oder zum Theil aus einem Gefässe in ein oder mehrere andere Gefässe umzuleeren oder zu übertragen, oder

d) den an ein Gefäss oder Behältniss gelegten ämtlichen Verschluss zu eröffnen oder an dem Gefässe oder Behältnisse selbst eine Oeffnung anzubringen beabsichtigt, die beabsichtigte Handlung wenigstens 12 Stunden vorher unter Vorlegung des Anmeldungsboogens und Angabe des Zeitpunktes, in dem die Handlung vorgenommen wird, bei dem hiezu bestellten Organe anzumelden, in dem unter a bemerkten Falle die Auflage von der ganzen in den Gefässe, aus welchem die zum Kleinverkaufe zu verwendende Flüssigkeit genommen wird, enthaltene Menge zu entrichten und im Falle b den Ort, wohin und die Person, an welche die Veräusserung oder Versendung zu geschehen hat, auf Verlangen der Einhebungs-Organen anzugeben.

Das Abziehen in Flaschen ist dem Anzapfen zum Verschleisse gleichzuhalten.

Ueber alle in diesem Absatze (5) angeordneten Anmeldungen wird der Gewerbspartei die Bestätigung in den Anmeldebogen, über die Entrichtung der Landesaufgabe aber ausserdem eine Bolette ertheilt.

6. Keine der in den Absätzen 1 bis 5 genannten Handlungen darf vorgenommen werden, ehe

a) sich die Bestätigung über die erfolgte Anmeldung und so weit es sich um die Verwendung zum Verschleisse oder eigenen Gebrauche handelt, die mit der Bestätigung über die erfolgte Zahlung der Landesumlage versehene Bolette in den Räumen des Gewerbsbetriebes bei demjenigen, welcher über dieselben Rede und Antwort zu geben verpflichtet ist, befindet, dann ehe

b) der zur Vornahme der angemeldeten Handlung angezeigte Zeitpunkt eingetreten ist, und

c) wenn sich die Flüssigkeit unter Verschluss befindet, dieser durch das bestellte Organ geöffnet oder abgenommen worden ist; ausgenommen den Fall, dass das betreffende Organ zur vorgeschriebenen Stunde nicht erschienen ist, im welchem Falle die Gewerbspartei den Verschluss selbst öffnen kann.

§. 6.

Zur Durchführung der Einhebungsart IV b) wird Nachstehendes angeordnet:

1. Jeder Verschleisser von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten ist verpflichtet die zur Aufbewahrung so wie zum Verschleisse dieser Getränke bestimmten eigenthümlichen, gemietheten oder gepachteten Räume dem von Landesauschusse bekannt zu gebenden Organen binnen 3 Tagen nach der Bekanntgabe der Einführung dieser Einhebungsart und jede

nachfolgende Aenderung längstens binnen 24 Stunden anzuzeigen, auch hat derselbe diejenige Person namhaft zu machen, welche den zur Einhebung der Landesaufgabe oder zur Kontrolle der Parteien bestellten Organe Rede und Antwort zu geben hat.

2. Jeder Verschleisser ist verhalten, die zu diesem Zeitpunkte vorhandenen Quantitäten an Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten sogleich, jede spätere Einlagerung von derlei Getränken aber binnen längstens 24 Stunden nach erfolgter Einlagerung anzumelden und die entfallende Landesaufgabe, entweder gleichzeitig mit der Anmeldung oder längstens vor der Anzapfung zu entrichten.

3. Die Bestätigung über die entrichtete Landesaufgabe wird der Gewerbspartei mittels einer Zahlungsbolette ertheilt.

4. Die Gewerbbetreibenden sind verbunden, ordentliche Empfangs- und Ausgaberegister nach einem vorgedruckten Formulare zu führen und in denselben jeden Empfang, sowie jede Abtretung der Getränke, welche an Parteien, die zur Entrichtung der Aufgabe verpflichtet sind, stattfindet, sogleich wie sie sich ergeben und zwar den Empfang den Getränke in nur einem Gebinde vor dem Anzapfen desselben; den eigenen Verschleiss an die Consumenten hingegen am Schlusse des Tages, oder wenn eine Revision gepflogen wird, summarisch einzutragen und diesen Registern die Zahlungsboletten beizulegen.

Die Betheilung mit diesen Registern erfolgt durch den Landesausschuss kostenfrei.

Dieselben sind während der Dauer dieser Einhebungsart aufzubewahren.

§. 7.

Für den Fall, als ein im Verfahren nach IV. a) und b) vergebühtes solches Getränk für das bereits die Aufgabe entrichtet worden ist, an einen anderen Verschleisser, welcher hiefür abermals die Aufgabe zu bezahlen hat, abgetreten, oder als zum Genusse nicht geeignet, dem Erzeuger zurückgesendet oder vertilgt oder durch ein zufälliges Ereigniss vernichtet wird, kann die bereits hiefür entrichtete Aufgabe derart der Partei gutgerechnet werden, dass ihr für diese Mengen vom Einhebungsorgane eine Vormerkbolette ausgefolgt wird, wenn sie Tag und Stunde der Auslagerung und den Namen des Empfängers demselben mindestens 2 Stunden vor der Auslagerung oder Vertilgung anmeldet, oder die zufällige Vernichtung glaubwürdig nachweist.

Eine solche Ausgabe ist unter Angabe obiger Daten nachzuweisen.

Die Vormerkboletten sind bei der nächsten Einlagerung der gleichen Getränkegattung der bezüglichen Anmeldung beizuschliessen, worauf sodann der auf demselben ausgezeigte Aufgabebetrag von den neuerlich zu entrichtenden Auflagen in Abzug gebracht wird.

§. 8.

Bezüglich der Verschleissbekenntnisse (IV lit. c) gelten nachstehende Bestimmungen:

1. Die Gewerbsparteien, mit welchen keine annehmbare Abfindung zu Stande gekommen ist, können vom Landesausschusse verpflichtet werden, die Menge der von ihnen verschliessenen Getränke mit Schluss jeder Woche mittelst Verschleissregistern gewissenhaft in Evidenz zu halten und nach Ablauf von zwei Monaten zu bekennen, zu welchem Ende denselben Drucksorten sowohl zu den Verschleissregistern als den Verschleissbekenntnissen zugestellt werden.

Die Verschleissregister sind demnach am Schlusse jedes zweiten Monats abzuschliessen und die Summe in die Verschleissbekenntnisse zu übertragen.

Letztere haben nebst Angabe der verschliessenen Getränkmengen und der Bezugsquellen den hievon entfallenden Aufgabebetrag zu enthalten und sind längstens bis 3. März, 3. Mai, 3. Juli, 3. September, 3. November eines jeden und am 3. Jänner des darauffolgenden Jahres in duplo mit dem entfallenden Aufgabebetrag dem vom Landesausschusse zur Einhebung bestellten Organe zu übergeben. Das Letztere stellt ein Exemplar des Verschleissbekenntnisses

mit der Bestätigung über den erlegten Auflagebetrag der Partei zurück, welche dasselbe dem Verschleissregister beizuschliessen hat.

2. Die Gewerbsparteien sind, sobald denselben diese Einhebungsart bekannt gegeben wird verpflichtet, den zur Einhebung der Landesaufgabe und zur Kontrolle bestimmten Organen den Eintritt in die zur Aufbewahrung und zum Verschleissen bestimmten Localitäten und in die mit diesen in Verbindung stehenden Räume, während der Dauer der Gewerbsausübung stets unweigerlich zu gestatten, denselben die Verschleissregister und Bekenntnisse, sowie alle auf die Erwerbung der eingelagerten Getränkemengen bezughabenden Bücher und sonstige Bezugsscheine vorzulegen.

§. 9.

Zur Durchführung der Einhebungsart IV d wird angeordnet:

1. Dem Landesausschusse oder den an seine Stelle tretenden Pächtern oder Abfindungsvereinen steht es frei, auf eigene Kosten Marken aus Papier mit beliebiger Vignette für Gebinde mit Bier mit dem Inhalte von $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1 und 2 Hektoliter anzuschaffen.

Die Verschleisser für welche diese Einhebungsart eingeführt ist, sind verpflichtet, sich mit derlei Marken, um den mit dem Inhalt der einzulagernden Gebinde übereinstimmenden Kostenbetrag pr. 4, $7\frac{1}{2}$, 15, 30 und 60 Kreuzern rechtzeitig zu versehen.

Die Wirthe haben in der Regel der Bierfässer sogleich bei Einbringung in ihre Gewerbräume, die Bräuer hingegen den zum unmittelbaren Verschleisse an die Consumenten für einen Tag muthmasslich erforderlichen Vorrath längstens bis 9 Uhr Vormittags oberhalb dem Zapfenloche mit diesen Marken zu bekleben.

2. Auf jeder Marke ist deren Kostenbetrag aufzudrücken.

3. Dagegen werden die Verschleisser von jeder sonst vorgeschriebenen Anmeldung der bezogenen Biermengen, sowie von der Führung der Empfangs- und Ausgaberegister für den Bierverbrauch enthoben.

§. 10.

Die zur Einhebung der Landesaufgabe, sowie zur Kontrolle bestellten Organe sind berechtigt, in die zur Aufbewahrung und zum Verschleisse bestimmten Gewerbräume und in die mit diesen in Verbindung stehenden Localitäten während der Ausübung des aufgabepflichtigen Verschleisses jederzeit einzutreten, die daselbst vorhandenen Vorräthe zu erheben, die Anmeldungen, Boletten und Register einzusehen, letztere abzuschliessen oder gegen Empfangsbestätigung einzuziehen.

In den unter dem Schutze des Gesetzes vom 25. October 1862, R.-G.-Bl. Nr. 88, stehenden Räumlichkeiten darf eine Durchsuchung nur unter den Voraussetzungen und nach Massgabe dieses Gesetzes stattfinden.

§. 11.

Die von Solidar-Abfindungsvereinen oder von einzelnen Gewerbsparteien aushaftenden Abfindungsbeträge sind über Ersuchen des Landesausschusses von den politischen Behörden im politischen Executionswege hereinzubringen.

§. 12.

Alle Uebertretungen dieser Kundmachung, insbesondere aber:

- a. die unterlassene Ueberreichung der Lokalitätsbeschreibung,
- b. unrichtige Angaben in der Lokalitätsbeschreibung und die Unterlassung der Anzeige einer nachträglich vorgenommenen Aenderung;
- c. das Unterlassen der Anmeldung der anfänglichen Vorräthe und der weiteren an sich gebrauchten Getränke vor ihrer Einkellerung, sowie die Unterlassung der Vergebührung;
- d. die Anmeldung einer geringeren, als der vorhandenen Menge;

- e. die Aufbewahrung der Getränke in anderen, als den in der Lokalitätsbeschreibung angeführten Räumlichkeiten;
- f. die Verletzung des ämtlichen Verschlusses, wenn ein Zufall nicht nachgewiesen wird;
- g. die unterlassene oder unrichtige Führung der Empfangs- und Ausgaberegister;
- h. die Unterlassung der Führung der Verschleissregister, der vorschristmässigen und rechtzeitigen Ausfüllung der Verschleissbekenntnisse;
- i. die Eintragung und Vergebührung einer geringeren, als der wirklich verschlissenen Menge der auflagepflichtigen Getränke in der Verschleissbekenntnissen;
- k. die Unterlassung und unentschuldigte Verzögerung der Ablieferung der Verschleissbekenntnisse und der hievon entfallenden Auflage an das Einhebungsorgan;
- l. die Verweigerung der verlangten Auskünfte gegenüber den Einhebungs- und Kontrolsorganen, der Einsicht in die Verschleissregister, Verschleissbekenntnisse, Anmeldungs- und Revisionsbogen, Empfangs- und Ausgaberegister und Bezugsscheine, sowie des Eintrittes in die Gewerbsräume und in die mit denselben in unmittelbarer Verbindung stehenden Lokalitäten;
- m. die Unterlassung des Aufklebens einer Marke, sowie die Verwendung einer geringeren oder gebrauchten Marke

werden von den politischen Behörden nach der Ministerial-Verordnung vom 30. September 1857, R.-G. Nr. 198, mit Geldstrafen oder mit Arrest bestraft.

Der Schuldigerkannte hat ausserdem die volle nachgewiesenermassen verkürzte Abgabe zu zahlen und die Kosten des Strafverfahrens zu tragen.

§. 13.

Die Geldbussen, welche die politischen Behörden wegen Uebertretung der Vorschriften zur Einbringung der Landesauflage auf den Verbrauch von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten verhängen, fliessen gemäss des Gesetzes vom 25. Dezember 1885, Landesgesetz- und Verordnungsblatt Nr. 2 nach Abzug der Kosten des Verfahrens dem Ladesfonde in dem Falle zu, wenn die selbstständige Verbrauchsabgabe in eigener Regie eingehoben wird, sonst aber gehören dieselben und zwar ebenfalls nach Abzug der Kosten des Verfahrens den betreffenden Abfindungs-Vereinen oder den Pächtern, welche die Abgabe einheben. Die Geldstrafbeträge sind ebenso wie die verkürzten Gebühren erforderlichen Falles, auf Grund des bezogenen Gesetzes, im Wege der politischen Execution hereinzubringen.

§. 14.

Die Bestimmungen dieser Verordnung treten gleichzeitig mit dem Gesetze vom 25. Dezember 1885, Landesgesetz- und Verordnungsblatt Nr. 1, in Wirksamkeit.

Der k. k. Statthalter:

Sigmund Graf Thun.

Subaleg. XII. do L. 66.621/1886.

O d p i s

odezwy Wydziału krajowego księstwa Solnogradzkiego z dnia 6. Kwietnia 1886.
L. 2.788. do galicyjskiego Wydziału krajowego.

Es gereicht dem gefertigten Landes-Ausschusse zum besonderen Vergnügen, dem löblichen Landes-Ausschusse die mit geschätzter Note von 30. März d. J. Zl. 17.282. bezüglich Einhebung einer Landesaufgabe für den Verbrauch von Bier und gebrannten geistigen Flüssigkeiten gewünschten Aufschlüsse mitzuthellen.

In Beantwortung der dringlicheren Punkte 1. und 2. beehrt sich der Landesausschuss zu eröffnen, dass das vom Landtage beschlossene Gesetz, welches die Besitzer von Bierbrauereien verpflichten würde, über die an Wirthe oder Privatpersonen zum unmittelbaren Gebrauche oder an Zwischenhändler zur Verfrachtung abgegebenen Biermengen besondere Aufschreibungen zu führen, noch nicht sanktionirt, jedoch in nicht sehr ferner Zeit hiezu Aussicht vorhanden ist. Die Gründe der ungewöhnlich langen Verzögerung sind hieramts nicht bekannt. Ein ähnliches Gesetz hat der hiesige Landtag bereits im Jahre 1882. beschlossen, welches aber die allerhöchste Sanktion nicht erhalten hat. Mittlerweile hat der k. k. Verwaltungs-Gerichtshof über die Beschwerde des Bräuhaus-Pächters Johann Meissner in Rumburg contra böhmischen Landesausschluss unterm 23. November 1883. (Budwinsky's Sammlung der Entscheidungen des Verwaltungsgerichtshofes pro 1883. Nr. 1.923. Seite 533) den zur Einhebung dieser in direkten Abgabe Berechtigten ausdrücklich das Recht zuerkannt, die zur Sicherung der Einbringung derselben nothwendigen Controllmassregeln auch gegen die Produzenten anzuwenden. Es dürfte sonach das hohe k. k. Ministerium durch vorstehende Entscheidung sich veranlasst finden, dem gegenwärtigen Gesetze die allerhöchste Sanktion zu erwirken. Betreffs der Anzeigepflicht der Bräuer, von denen die Landesaufgabe im Wege der tarifmässigen Beschreibung eingehoben wird, ist übrigens im §. 5. Absatz 5-b der Verordnung der k. k. Landesregierung zu Salzburg von 31. Dezember 1885. Zl. 8.450., wovon über Wunsch des löblichen Landesausschusses Exemplare beiliegen, genügend vorgesorgt.

Gleichzeitig folgen mit:

- 1 Bogen Anmeldungen.
- 1 Bogen Revisionsbogen.
- 1 Stück Empfangs und Ausgabsregister.
- 1 Vormerk-Register.
- 1 Stück Zahlungsregister.
- 1 „ Evidenzjournal.
- 1 „ Verschleiss-Register.

- 2 Stück Verschleiss-Bekanntnisse.
- 4 „ Biermarken.
- 1 „ Solidar - Abfindungs-
- 1 „ Pachtversteigerungs - Protokoll und
- 1 „ Personal - Abfindungs Erklärung.
- 2 „ Ausweise über die mittels Eisenbahn transportirten Biermengen.
- 1 „ Instruktion für die Controllsorgane.
- 1 Bogen Tagebuch.
- 1 Instruktion für die Einhebungsorgane und
- 1 Abfuhrschein nebst
- 6 Diversen Verordnungen und Kundmachungen.

Bei Einführung der in Rede stehenden Landesauflage ist der gefertigte Landes-Ausschuss von dem Grundsatz ausgegangen, die Einhebung mit möglichst weniger Belästigung der Verschleisser durchzuführen und hat deshalb zu den Mitteln der Entrichtung mittels Verschleiss - Bekanntnissen gegriffen. Sein Appel an die Gewissenhaftigkeit der Verschleisser war jedoch fruchtlos, indem dieselben diese Erleichterung zu derartigen Defraudationen benützten, dass in kurzer Zeit der ganze Bestand der Auflage in Frage gestellt worden wäre. Es wurde sonach ausser den Abfindungen das System der Verpachtung und der tarifmässigen Beschreibung angewendet, welche letztere 2 Einhebungsarten sich trefflich bewährten, und zu dem gewünschten Resultate führten; dass gegenwärtig unter 155 Gemeinden nur noch 2 in tarifmässiger Beschreibung stehen. Da jedoch der Kosten wegen, zur Durchführung der Regie dem Landesauschusse nur zwei Kontrollorgane zu Gebote stehen, muss allerdings bei Beginn jeden Jahres, wenn mit Ablauf des vorhergegangenen mehrere Abfindungs- oder Pachtverträge erloschen sind, und eine Erneuerung derselben nicht sogleich stattfinden kann, vorläufig bis zur Einleitung der tarifmässigen Beschreibung der Weg der Verschleissbekenntnisse betreten werden.

Die Einhebung der Landesauflage für den Verbrauch von Bier mittelst Marken ist nicht minder unverlässlich, weil noch keine Marken respektive kein derartiger Klebstoff erfunden wurde, welcher eine Uibertragung derselben von einem Gebäude auf das andere verhindert. Die mitfolgende mit dem Wappen der Stadt Salzburg versehene ist in der k. k. Staatsdruckerei in Wien erzeugt.

Wie wohl die Kosten, von derlei Marken sehr gross sind, haben sie sich gleichwohl auch nicht bewährt und bietenden Verschleissern der Stadt Salzburg, von welchen die Gemeinde-Auflage im Wege der Regie mittels Marken eingehoben wird, vielen Anlass zu Defraudationen. Von Seite des gefertigten Landes-Ausschusses werden Marken nur behufs genauerer Handhabung der in den §. 5 und 6 der Durchführungs - Vorschrift bemerkten Controle, selbst verständlich kostenfrei angewendet, und von den Kontrollorganen selbst an den Fässern angebracht und nach deren Entleerung wieder abgenommen.

Ueber die aus anderen Kronländern in das Land Salzburg eingeführten, und über die aus letzteren in andere Kronländer oder in das Ausland ausgeführten, so wie auch über die von Bräuern im Kronlande Salzburg an Wirthe im Kronlande Salzburg versendeten Biermengen kommen dem Landesauschusse von den betreffenden Stations Vorstehungen monatliche Ausweise gegen Vergütung der Erhebungskosten per 1½ Kreuzer für jede Expedition zu. Das Erträgniss der Landesauflage betrug im Jahre:

	für Bier	für Brandwein
1882	30.957 fl.	4.781 fl.
1883	32.695 „	4.858 „
1884	35.097 „	4.758 „
1885	36.928 „	4.586 „

Das Erträgniss für der Bierverbrauch ist zwar mit Rücksicht auf den jährlichen Konsum von circa 270000 Hektoliter immer noch gering, doch vergrößert sich dasselbe von Jahr zu Jahr und ist, auch wenn das Bräuergesetz nicht bewilligt werden sollte ein stettes Steigen in sicherer Aussicht. An 10% Zuschlägen von der ärarischen Verzehrungssteuer wurden im Jahre 1885 entrichtet: von Fleisch 5832 fl.

„ Wein 1701 fl.

An Regiekosten sind in Jahre 1885 erlaufen:

mit Einrechnung des Honorars für den Fachreferenten an Diurnen,

Reise- und Zehrungskosten 1686 fl.

Remunerationen für den Steuerexekutor 35 fl.

Drucksorten 126 fl.

Der Eisenbahn-Direction für die monatlichen Ausweise 81 fl.

Zeitungs-Insertionskosten 15 fl.

Für Schreib-Requisiten 14 fl.

Einhebungskostenbeitrag für 2 Gemeinden 436 fl.

Provisionen für die Einhebungsorgane 55 fl.

Postporto 2 fl.

Zusammen 2450 fl.

Sollte der löbliche Landes-Ausschuss noch weitere Aufklärungen wünschen, ist der gefertigte Landes-Ausschuss hiezu jederzeit mit Vergnügen bereit.

Vom Landesausschusse des Herzogthumes

Salzburg, am 6. April 1886.

Der Landes Hauptmann.

Chorinsky.